

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૨૩૦૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ધ્રુવ મરારાજ ગુજરાતી વાદો

વિષય પ૨૨૧૪:૩૩

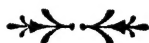
શ્રી સ્વામીનારાયણ દેવ સત્ય છે.

શ્રી શ્રીજીમહારાજ પ્રગટની

વાતો.

શ્રી સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના સત્સંગી લામચોના ખાસ
અગ્રણી તેમની પ્રસન્નતા માટે.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા
માણિકલાલ હરજીવનદાસ શાહ.

રે. વઢવાણુગ્રીટી-હાલ મુ. નડીઆદ.

સને ૧૯૨૫. પ્રત ૬૦૦. આવૃત્તિ ૧લી. સં. ૧૯૮૧.

દ્વીમન રૂ. ૨-૦-૦.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૨૩૦૧

મારા દાદાશ્રી અમરસી શેઠે શ્રી અક્ષરાધીપતિ
પ્રકટ પુરૂષોત્તમ શ્રી સહેળનંદ સ્વામીના
ચરણાર્વીંદમાં સમર્પિત કરવાને
તૈયાર કરેલો અપ્રકટ વાર્તાકોશ
સુંદર સ્વરૂપે જોમનો તેમ
પ્રકટ કરી પૂજ્ય શ્રી
સહેળનંદ સ્વામી
ને સમર્પિત
કરી કૃતાર્થ
થાઉં છું.
લી.
દાસાનુદાસ
માણેકલાલ.

લેખક

અનુભવથી લગાવનાર સદ્ગત શાહ રામજી ખેતશી.

લખનાર સદ્ગત શાહ અમરસી રામજી.

મુ. મેમકા. તા. વઢવાણ સીટી

આ પુસ્તક

શાહ હરજીવનદાસ અમરસીએ પોતાના
ધી શારદા વિજય પ્રીન્સીંગ પ્રેસમાં છાપ્યું

કે. અમદાવાદી ખજાર—નડીઆદ.

આ ૨૦૮ વાતોનું પુસ્તક પ્રસિદ્ધ કર્તાએ

૨૭૨૨

કરાવી સર્વે હકક પોતાના સ્વાધીન રાખ્યા છે માટે
કોઈએ છપાવવું નહિ.

ભૂમિકા.

દરેક પુસ્તકોની શરૂઆતમાં લેખક યા પ્રકાશકે પોતાના વિચારો જણાવવાને પ્રસ્તાવના લખવામાં આવે છે. એ ન્યાયે આ રસીકડા વાર્તાસંગ્રહ માટે ભાવિક ભક્તોની જાણ માટે એ શબ્દો તેમની સેવામાં રજુ કરું છું.

મેમકા નિવાસી સદગત શાહ રામજી ખેતશીએ શ્રીજી મહારાજ પ્રકટની અનુભવસિદ્ધ સાચેસાચી ૨૦૮ વાર્તાઓ સંગ્રહ મારા પરમ પૂજ્ય સદગત દાદાશ્રી અમરસી રામજી પાસે સંવત ૧૯૫૫ના ભાદરવા વદી ૩ ના અરસામાં લખાવી હતી, જેને આજે ૨૬ વર્ષ જેટલો સમય વ્યતિત થાય છે.

આ સંગ્રહ અમેએ બહુજ કાળજીપૂર્વક સાચવી રાખી તેને પ્રકટ કરવાનું બીડુ ઝડપેલું જે શ્રી મહારાજની કૃપાએ આજે પરિપૂર્ણ પાર ઉતરવાથી અમે આ સ્થળે શ્રી જગતના નાથ, ભીડભંજન પીતા શ્રી સહેજનંદ સ્વામીનો પૂર્ણ ઉપકાર માનીએ છીએ.

આ પુસ્તકમાં રજુ થએલી ૨૦૮ વાર્તાઓ સદગતના અમર આત્માની ધર્મ પ્રતિની ઉચ્ચ ભાવનાથી એતપ્રેત હોર્મ તેજ અસલ રીત અને ભાષામાં કાંઈપણ સુધારો વધારો કર્યા સિવાયજ પ્રકટ કરવામાં આવી છે.

શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રભુના સત્સંગી ભાઈઓનો અમારા પર એટલો બધો આગ્રહ થએલો કે જેથી આ પુસ્તક અમારે બહુજ થોડા સમયમાં ઘણીજ ત્વરાએ પ્રકટ કરવાની ફરજ પડી છે.

અગાઉથી ઉત્તેજન આપી આહુક થનાર ભાઈઓ અને વાંચકો તેમજ અન્ય જનોની ક્ષમા સહ જણાવીશું કે અમારા કઠરદાન વાંચકો-આહુકો-ની જબરદસ્ત માગણીને વશ થઈ આ ગ્રંથ બહુજ ઉતાવળે અને અસલ શૈલીમાંજ છપાવી પ્રકટ કરીધો છે. તેમાં ભાષા, જોડણી ઇત્યાદીમાં જે કાંઈ ભૂલ હોય તે સુધારીને વાંચવા સર્વ કોઈને નમ્ર પ્રાર્થના છે.

નડીઆદ.

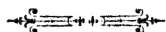
અમદાવાદી બજાર.
કૃષ્ણ જયંતિ; ૧૯૮૧.

માણેકલાલ હ. શાહ.

પ્રકાશક.

॥ श्री सद्धननंदस्वामीने नमो नमः ॥

मानसी पुन—राग धोण.

श्री सद्धननंद स्वामीनादासजुरे, करे प्रीते नीत उडी परंभातरे,
 प्रभुनी पुन मानसीरे, पडेळुं श्रीहरीनुं ३५ संभारवुंरे; जेवा
 निरण्या डोय सुंदर शामरे. प्रभु० १ धरी ध्यान अचल नीज
 नाथनुंरे, प्रेमे पुनवा हरी सुभ धामरे. प्रभु० २ हंतधावन
 आही काया कराववीरे, हरीने पावलां पेरववां पायरे. प्रभु० ३
 सर्वे सेवानी सामग्री पासे राणवीरे, हरीनी पुन भरे विधन
 न थायरे. प्रभु० ४ पेडेळुं सुगंधी कुलेल अंगे व्याघ्रवुंरे,
 दाणी अंदन जाल्लेडीयो साररे. प्रभु० ५ पक्षी नीर उनेथी नव-
 राववारे, हरीने सजवा सुलग शणुगाररे. प्रभु० ६ हरीने
 पीतांबर वस्त्र पेरववुंरे, अंगे उपरणी सोनेरी सीरपाधरे. प्रभु०
 ७ प्रेमे ठोलीयो दाणीने पधराववारे, करेयो शामने अंदन अंग
 रागरे. प्रभु० ८ कठे पुष्पना हार पेरववारे, हरीने व्याघ्रलीया
 थोडवा सुंदर लावरे. प्रभु० ९ माथे मोतीडाना तोरा धराववारे,
 हरीने हसवा टीलकडी करवी गावरे. प्रभु० १० मोंधा मोतीडाना
 हार आरोपवारे, हाथे डेभकडां नंग जडावरे. प्रभु० ११ काने
 मकराकृत कुंडल धराववारे, जांये जाल्लुणध जांधी शोभे भावरे,
 प्रभु० १२ हरीना अरबुने अंदन अडाववुंरे, आंपी उरमां
 पांभवी धळी शांतरे. प्रभु० १३ धरी जाल्लो ग आरती उतार-
 वीरे, करवी स्तवन प्रकभा जडु लातरे. प्रभु० १४ करी अपट
 अंगे हंडवन हवनरे, पक्षी पुनवा प्रभुजुरे करा दासरे. प्रभु०
 १५ हरीने अटस लोचन लावतांरे, पीरसी प्रेमे शुं असवुं
 प्रभु पासरे. प्रभु० १६ धळी जुगते जमाडी जगदीशनेरे, प्रेमे
 पानणीडी देवी सुजवासरै, प्रभु० १७ प्रीते पलंगे पोटाडी पग
 आपवारे, हरीने करेयो नीज मंदीर नीवासरे. प्रभु० १८ रडेळुं
 नीशदीन हरीनी हनुमंते, करवी प्रभुना अरबु करी सेवरे. प्रभु०
 १९ मुकतानंद जेवी रीते पुन मानसीरे, करतां लवज्जण तरे
 ततजेवरे. प्रभु० २०

રાગ કાફી.

સહજનનંદ હરી, પ્રગટ થયા સહૃદ વ્યાસ મુનીયે જે પુરવે
કહીતી, તે વાત સાચી કરી પ્રગૃ ૧ કૌશલ દેશમાં પ્રગટયા
પોતે, દ્વીજકુળ દેહ ધરી પ્રગૃ ૨ અધર્મ કેરાં મુળ ઉખાડી,
સધર્મ થાપ્યો ફરી પ્રગૃ ૩ નિશકુળાનંદ કહે દુરગપુર આઘ્યા,
નિરખ્યા નેણાં ભરી પ્રગૃ ૪ પદ ૧

સહજનનંદ હરી, ભજી દ્યોને સહજનનંદ હરી; દારૂ માટી
ચોરી અવેરી; એ ચારનો ત્યાગ કરી ભજી ૧ જન્મ મરણનું
સંકટ મોટું, તે થકી મનમાં ડરી ભજી ૨ નારાયણનું નામજ
લેતાં, ભવજળ જાશે તરી. ભજી ૩ નિશકુળાનંદ કહે નિશંક
થઈને મમ્મજ્યો વાત ખરી. ભજી ૪ પદ ૨

જાતું જરૂર મરી, મેલી સરવે જાતું જરૂર મરી, રાત
દિવસ રજ્યો ધનને કાળે, સમર્થા નહીં ઘડીએ હરી. મેલી ૧
મેડિ મંદિર માલ ખજાના સંપત રહેશે ધરી. મેલી ૨ સગાં
સંબંધી સૌ જોઈ રહેશે, કેતું ન ચાલે જરી. મેલી ૩ નિશકુ-
ળાનંદ કહે જોને વિચારી, રહે નહીં દેહ ધરી. મેલી ૪ પદ ૩

મનમાં વિચારી જરી, જોયું નહીં મનમાં વિચારી જરી;
સાધુ જનની વાત ન માની, પાપીની સોખત કરી. જોયું ૧
નારાયણનું નામ ન લીધું, મનુષ્ય દેહ ધરી. જોયું ૨ જીવાનીમાં
જોડે ભરીયો, ચોરી અવેરી કરી. જોયું ૩ નિશકુળાનંદ કહે
માગીને લીધી, માથે ચોરાશી ફરી. જોયું ૪ પદ ૪

શ્રી ગણેશાય નમઃ
 શ્રી સ્વામીનારાયણાય નમો નમઃ
 શ્રી સદ્ગજાનંદ સ્વામી નમો નમઃ

શ્રીજીમહારાજની પ્રગટની વાતો.

વાત ૧ લી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજે શ્રી અમદાવાદમાં હુતાશણીને શરૂઆત કરી હતી. તે તે શરૂઆતમાં હજારો માણસ લેગા થયાં હતાં તેમાં એક સોની ભક્ત પોતાના દીકરાને તેડીને દર્શન કરવાને આવ્યો હતો. તે દીકરાને પોતાની આંગળીએ વળગાડીને મંદીરના દરવાજામાં પેસતાં ઘણા માણસની લીડથી તે છોકરો પોતાના બાપની આંગળીએથી છુટી ગયો ને તે છુટતાંજ બહારની બાજુએ બદમાસો બેઠો હતો તેમણે તે છોકરાને ઉપાડી લીધો ને આથમણી દીશાએ ઉજાડ જગા હતી ને તેમાં પડતર ટાંકાં હતાં. ત્યાં લઈ જઈને તે છોકરાને ગળે ટુંપો દબને મારી નાખ્યો અને તેની પાસે જસેં સંપીઆનું ઘરેણું હતું તે લઈને નાસી ગયા. અને તે સોનીએ પોતાના દીકરાને શોધવા માંડ્યો પણ જડ્યો નહીં પછી તે સોની રડતો રડતો શ્રીજીમહારાજ પાસે આવીને તે સર્વ વાત કહી સંભળાવી ત્યારે શ્રીજીમહારાજે તે સોની રડતો હતો તે છાનો રાખીને કહ્યું કે જે તારો દીકરો છે તે આવશે ને ઘરેણું નહીં આવે એમ કહીને મહારાજે ભગુજીને કહ્યું કે મશાલ લઈને પેટી પડતર જગ્યામાં ટાંકાં છે તેમાં જુઓ, પછી ભગુજી મશાલ લઈને ત્યાં ગયા ત્યારે તે છોકરાને મારી નાખેલો જોઈને પાછા મહારાજ પાસે આવીને ભગુજીએ કહ્યું કે હું મહારાજ તે છોકરો મરી ગયો છે. ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે તેને સુઈ આવી હશે માટે તેને અહીં લાવો, પછી તે છોકરાને ઉપાડી લાવ્યા. અને તેના બાપને સોંપીને કહ્યું કે આ છોકરાને લુગડાં ઓઢાડીને ઢાંકી મુકો. તે સવારે બોલશે. પછી તે સોનીએ તેમ કથું ને સવરમાં તે છોકરો બેઠો થયો એવાત પુરીથઈ

વાત ૨ છ.

ગામ શ્રી ભેસમલા મધ્યે રાણાશ્રી કાયાભાઈની જ્ઞેન બાઈ આંદાબા સખ્ય જોગી હતાં. તેમનો હાથ ભાગી ગયો ત્યારે તેમના સખંધીએ કહ્યું જે શ્રી ચુડા મધ્યે હાથનો ચડાવનાર એક સારો કસબી વેદ છે તો ત્યાં જઈએ. ત્યારે તે બાઈએ કહ્યું કે હું સાંખ્ય જોગી બાઈ છું તેથી હું કોઈ પુરૂષના હાથમાં મારો હાથ આપીશ નહીં. ત્યારે તેમના સખંધીએ કહ્યું કે હાથના કટકા થઈ ગયા છે. તેથી ઘણી પીડા થાય છે માટે તે હાથ સમો કરાવ્યા વિના ચાલે નહીં માટે સ્વારમાં ગાડીમાં બેસાડીને લઈ જઈશુ ત્યારે તે બાઈને ઘણું જોડું લાગ્યું અને શ્રીજી મહારાજની સ્તુતી કરી અને ઘણાં દીલગીર થઈ ગયાં. અને કહ્યું કે હે મહારાજ આજ મારો ધર્મ નાશ પામનાર થયો એમ કહીને રાત્રીએ સુઈ ગયાં. ત્યારે શ્રીજીમહારાજ રાત્રીએ પધાર્યા અને તે બાઈને કહ્યું કે તમારો હાથ સમો કરવા આવ્યા છીએ એમ કહીને તે બાઈનો હાથ પોતાના હાથમાં લઈને સમો કર્યો પછી પેલા લોકોએ સ્વારમાં ગાડી તૈયાર કરી તે બાઈને બોલાવા ગયા ત્યારે તે બાઈએ પોતાનો હાથ દેખાડીને કહ્યું કે શ્રીજી મહારાજ મારો હાથ સારો કરી ગયા છે. તે હાથ ભાગીને કટકા થઈ ગયેલા હતા. તે હાથને સારો દેખી સર્વે લોકો આશ્ચર્ય પામ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૩ છ.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ કારીયાણીથી મેમકે પધારતા હતા. તેઓશ્રી લીંબડીના દરવાજા પાસે આવ્યા ત્યારે તે લીંબડીમાં રૂપો પટેલ કણબી બસત હતા. તેમણે શ્રીજીમહારાજને રોકવા જમવા સાફ રાખીને પોતાને ઘેર તેડી ગયા. અને તે ટાણે લીંબડીમાં એક અજરામરજી એવે નામે દુહીયાના મોટા વિદ્વાન પુજ હતા. તેમને બળર થઈ ત્યારે તેમણે મોટા મોટા

ચાર શેઠને બોલાવીને કહ્યું કે આ ગામમાં સ્વામીનારાયણ આવ્યા છે ને તે ભગવાન થઇને ચાલે છે માટે તેની પ્રભુતા આજ મટાડવી છે. તો તમે ચાર જણ થઇને તેમની પાસે જાઓને તેમને અહીં બોલાવી લાવો પછી તે ચાર શેઠ પટેલને ઘેર આવ્યા ને મહારાજને નમસ્કાર કરીને કહ્યું કે અમારા એક મોટા પુત્ર અહીં છે તેમને કંઈક તમને પરન પુછવા છે. તો તમે ત્યાં પધારશો ? ત્યારે શ્રીજીમહારાજે કહ્યું કે બહુ સારૂ અમે ત્યાં આવીશું. પછી મહારાજ અને એક મુલજી શેઠ ને બે જણ બીજા એ ચાર જણ લેગા અપાસરામાં એ પુત્ર પાસે ગયા પછી પુત્રે આસન નાખી દીધું ને મહારાજ બેઠા. પછી એ પુત્ર બોલ્યા જે સ્વામીનારાયણ તમે ભગવાન કેમ કહેવાઓ છો ? જોગી થવું હતું, બ્રહ્મચારી થવું હતું, સન્યાસી થવું હતું, તપસ્વી થવું હતું, તે તો ન કહેવરાવ્યું ને ભગવાન થઇ બેઠા તેનું શું કારણ ? પછી મહારાજ બોલ્યા જે જોગીએ, બ્રહ્મચારીએ, સન્યાસીએ, તપસ્વીએ, એમણે કોઈએ અમને ટકવા દીધા નહીં. પછી જમે એમ બોલ્યું કે આ સહુના કરતાં ભગવાનનું પેટ મોટું છે તે ભગવાન કંઈ નહીં બોલે એમ બાણીને ભગવાન થયા. ત્યારે એ પુત્ર બોલ્યા કે જેમ ભવાયો વેસ કાઢે છે તે કાન ગોખી થાય છે. રામ લક્ષ્મણ થાય છે તેમ તમે તો ભગવાનનો વેશ કાઢ્યો છે એમ કહ્યો માટે એમ ભગવાન થવાય નહીં. ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે કેમ હોય ત્યારે ભગવાન કહેવાય ? ત્યારે પુત્ર બોલ્યા જે ભગવાન તો અંતર જામી હોય તો તમે જો ભગવાન હો તો આ ચાર શેઠને આ હું એ પાંચે જણ સંકલ્પ ધારીએ તેની તમે વાત કહો તો અમે તમને ભગવાન માનીએ પછી મહારાજ બોલ્યા કે તમારા સંકલ્પની વાત કહો તો અમે કહીએ ને કહોતો આ ત્રણ જણ અમારા લેગા છે તેમની પાસે કહેવસવીએ. શા સારું કે અમે તમારા સંકલ્પની વાત કરશું તો તમે અમને બહુગર ડેરાવશો ને આ ત્રણ જણતો ગ્રહસ્થ છે એ તો કંઈ બહુ વિદ્યા બાણતા નથી તેમાં પછી તમે એક

જણુ બતાવો તેની પાસે કહેવરાવીએ ત્યારે તે પુત્રે એક જણુ બતાવ્યો કે આની પાસે કહેવરાવો. પછી મહારાજે તેને આજ્ઞા કરી કે જાવો પાંચ જણુના સંકલ્પ જોઈ આવો પછી તેણે દ્રષ્ટી મીંચીને સમાધી કરીને એ પાંચ જણુના અંતરમાં પ્રવેશ કરીને પાછા આવીને વાત કરવા માંડી જે આ પુત્રનો આ સંકલ્પ છે ને આ વ્રજુ શેઠનો આ સંકલ્પ છે ને આ ચોથા શેઠ એમ સંકલ્પ કર્યો છે કે મારે અહીંથી ઉઠીને એક હજમની સ્ત્રી પાસે જાવું છે ને તેને રૂપીઆ આપવા છે એમ તેણે ધાયું છે. એ પ્રમાણે એ પુત્ર તથા ચાંપસી શેઠ તથા હીમજી શેઠ તથા તલકસી શેઠ તથા ખીમજી શેઠ એ પાંચ જણુના સંકલ્પની જ્યારે વાત કરી ત્યારે તે પાંચે જણુને મહા આશ્ચર્ય થયું ને પછી પુત્ર બોલ્યા કે હે મહારાજ તમે તો મોટા પુરુષ છો તમારી સાથે અમારે કાંઈ વાદવિવાદ હોય નહીં તમે પધારો પછી મહારાજ ઉઠી નીકળ્યા પછી એ પુત્રે એ ચાર શેઠને કહ્યું કે આ પાંચમાં આરામાં ભગવાન તો હોય નહીં પણ આ પુરુષ મનુષ્ય તો નહીં કોઈક મોટા દેવ ખરા એમ વાત કરી. એવાત પુત્ર થઈ

વાત ૪ થી.

શ્રીજીમહારાજ ઝેઝાવદર પધાર્યા હતા તે તળાવની પાળ ઉપર પીપળના વૃક્ષ હેઠે બેઠા હતા ને પોતાની પાસે અલૈયો ખાચર સુરોખાચર સોમલોખાચર નાને જોગીઓ મુલજીશેઠ એ વીંગેરે ભકત બેઠા હતા. પછી અલૈયાખાચરે શ્રીજીમહારાજને પુછ્યું કે હે મહારાજ મારા ખાપનો ખાપ સામંતખાચર ઘણો હિંમક હતો ને પાપી કુબ્ધ પણ હતો તેથી તેમની સારી ગતી તો નહીં થઈ હોય પણ હું આ તમારો ભકત થયો ને તમે ભગવાન મુને મલ્યા તે હવે તેના જીવનું સારુ થયું હશે ને તમારા ધામમાં ગયો હશે. એ કેમ થયું હશે ? ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા કે તારા જેવો દીકરો ભકત થયો તેના ડોસા

તો ભગવાનના ધામમાં જ પોચે ત્યારે અલૈયાખાચરે કહ્યું કે હિ મહારાજ એ ખરેખર તમારા ધામમાં ગયા છે ? પછી મહારાજ બોલ્યા કે તારે એનું પારખું લેવું છે ? ત્યારે અલૈયે કહ્યું કે પારખુ દેખાડો તો ઘણું સાફ પછી મહારાજે એક ભકત બેઠો હતો તેને કહ્યું કે તું ધામમાં જઈને જોઈ આવ અને કેટલી પેઢીના ડોસા ત્યાં પહોંચ્યા છે તે પુછી આવ ને વળી ક'ંઈક એ'ધાણી લાવજે, નહીં તો આ કાઠી માનશે નહીં, પછી તે ભકતને સમાધી કરાવીને મહારાજે ભગવાનના ધામમાં મોકલ્યો ત્યારે તે ભકતે ધામમાં જઈને પુછ્યું કે અલૈયાના ડોસા અહીં આપ્યા છે ? ત્યારે એના સાત પેઢીના ડોસાએ ભગવાનના ધામમાં આવવાની વાત કરી કે અમે અહીં છીએ. ત્યારે તે ભકતે કહ્યું કે અલૈયે ક'ંઈક નિશાની મંગાવી છે ત્યારે તેમણે કહ્યું કે જે પીપળા હેઠ તમે સો બેઠા છો તે પીપળના થરથી ઉગમણી દીશાએ નવ લાથ જમીન ભરીને બોદજો. નવસેં રૂપીઆની એક ચટલોઈ દારી છે તે કાઠી લેજો. એ નિશાની લઈને તે ભકતે સમાધીમાંથી બહાર આવીને વાત કરી ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે ગામમાંથી કેશ મંગાવીને બોલી જુવે. પછી કેશ વડે બોલવા માંડ્યું ત્યારે કટાઈ ગએલી એક પીત્તળની ચટલોઈ નીકળી. અને તેને ઠાલવી એટલે તેમાંથી રૂપીઆ નીકળ્યા. તે ગણ્યા તો નવસેં રૂપીઆ પુરેપુરા થયા પછી મહારાજ બોલ્યા જે અલૈયા તારે તો રૂપીઆ આપ્યા અને ડોસાને પહોંચ્યાની પ્રતીત પ્રણ આવી. પછી અલૈયાના નેત્રમાંથી હેતે કરીને આંસુની ધાર થઈ અને મહારાજના ચરણાન્વીટમાં માથું નમાવીને નમસ્કાર કર્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૫ મી.

બોઆસણ ગામમાં કાશીદાસ નામે એક કણ્ણી ભકત હતા. તેમની પાસે કેઇક વેપારી રૂપીઆ માગતો હતો.

તેણે સરકારમાં અરજી કરીને બેઝીઓ નંખાવી ને કેદ કરાવ્યા હતા. એવામાં શ્રી ગઢડે મહારાજને સમૈયો થયો હતો. તે સમૈયામાં કાશીદાસની માતૃશ્રી તથા કાશીદાસની સ્ત્રી એ સૌ ગઢડે મહારાજને દર્શને ગયાં. અને કાશીદાસ તો કેદમાં હતા તેથી ન જવાયું. તેથી તે ઘણા ઉદાસ થઈને દીલગીર થયા અને તે નિત્ય નાવા જતા ત્યારે સિપાઈઓ જોડે જઈ પાછા લાવતા. પછી એક દિવસ નાવા ગયા ત્યારે તેમણે પાણીમાં ડુબકી ખાધી. અને તે દશ ગાઉ ઉપર નીકળ્યા અને પગમાં બેડી પશુ નહીં. પછી ત્યાંથી શ્રી ગઢડે જવા ચાલી નીકળ્યા. અને જે સિપાઈ ચોકીદાર લેગો હતો તેણે એ પાણીમાં ઘણા શોધ્યા પણ જરૂયા નહીં. પછી ગઢડામાં મહારાજ બેઠા હતા ત્યાં કાશીદાસની માતૃશ્રીને તેડાવીને મહારાજે કહ્યું કે તમારા કાશીદાસ હમણાં આવશે. ત્યારે એ બાઈએ કહ્યું કે હે મહારાજ કાશીદાસ તો કેદમાં છે. તે ક્યાંથી આવશે ? ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એતો હમણે આવશે. એમ વાત કરે છે તેવામાં કાશીદાસે આવીને મહારાજને દંડવત્ કર્યા. ત્યારે મહારાજે એ ડોસીને કહ્યું કે આ તમારા કાશીદાસ ખરા કે નહીં ? પછી ડોસી ઘણાં રાજ થયાં અને તે દશ દહાડા ગઢડામાં રહ્યાં. પછી મહારાજે કહ્યું કે હવે તમે ઘેર જાઓ ત્યારે કાશીદાસે મહારાજને કહ્યું કે હે મહારાજ હું જઈશ અને મને દેખશે તો ત્યાંથી પકડીને કેદ કરશે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે હવે કોઈ તમારું નામ દેશે નહીં સુખેથી ઘેર જાઓ. પછી તે કાશીદાસ સહીત સર્વે પોતાને ઘેર આવ્યાં. ત્યારે કાશીદાસને જેણે કેદ કરાવ્યા હતા તેણે દેખ્યા પછી તેણે સરકારમાં જાહેર કર્યું કે કાશીદાસ આવ્યો છે. તેને પકડી પાછો કેદ કરે ત્યારે તે સરકારના માણસો આવીને કાશીદાસને સરકાર પાસે લઈ ગયા. ને પુછ્યું કે તું નાવા ગયો ત્યાંથી ક્યાં ગયો હતો ? ત્યારે કાશીદાસે કહ્યું કે હે સાહેબ મુને તો કંઈ ખબર નહોતી પણ હું તો ડુબકી ખાઈને દશ ગાઉ ઉપર નીકળ્યો ને મારા પગમાં બેડી પશુ મોહતી હવે જેમ સરકારની મરજી હોય

મ કદા ત્યારે સરકાર બીચારીને બોલ્યા કે આને તો શ્રી પરમેશ્વરે
 રચ્યો હીધો છે પછી અરજના કરનારને કહ્યું કે જે કાશીદાસ
 ૥સે તારૂં લેણું હતું તે કાશીદાસ તો આ નહીં આને તો
 મીબો જન્મ પરમેશ્વરે આપ્યો છે માટે આની પાસે તારૂં કાંઈ
 લેણું નથી એમ કહીને તે કામ માંડી વાળ્યું. ને કાશીદાસને
 બળ દીધી. એવી રીતે એ કાશીદાસની રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૬ ઠી.

એક વાર શ્રીભદ્રારાજ શ્રી મીથાણુ પધાર્યા હતા. તે
 મીથાણુમાં મોટું તળાવ છે તેમાં પીપળાવાળો આરો કહેવાય છે
 તે આરેથી મહારાજ એ તળાવમાં નાવા ગયા તે તળાવમાં વચ્ચે
 એક ડુંગરી છે ત્યાં તરતા તરતા ગયા અને તે ગામનો એક રજપુત
 મુળુભાઈ શંકેસરીઓ હતો તેને મહારાજનો નીશ્ચે નહીં પછી તેણે
 એમ ધાર્યું કે આ મહારાજ ભગવાન કહેવાય છે તેની આજ
 મારે પરીક્ષા લેવી એમ ધારીને તે પણ એ તળાવમાં નાવા ગયો
 તે તરતો તરતો એ ડુંગરીએ જ્યાં મહારાજ ઉભા હતા ત્યાં
 ગયો ને પછી મહારાજને એ મુળુભાઈ એ બેય તળાવમાં તરતા
 તરતા આવતા હતા ત્યારે તે મુળુભાઈએ પાણીમાં ડબકી ખાઈને
 મહારાજનો પગ ઝાલ્યો ત્યારે મહારાજે પોતાના પગ વતે એને
 ક્યો ઉછાળીને ઉઠાડ્યો. ને તેને પચાસ ગજ પાણીમાં આઘો
 તાપી દીધો ત્યારે તે રજપુતે મહારાજને ભગવાન જાણીને
 નીશ્ચય કર્યો એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૭ મી

મઢવાણુ ગામમાં કેશર એવે નામે કરીને એક સીપાઈ હતો તે
 સતસંગી હતો ને દીવાન પાસે રહેતો ને તે દીવાનને સ્વામી
 તારાયણ ઉપર ઘણી ધર્ષા હતી પછી કોઈક દીવસ એ દીવાન

મામ ધાંગરે ગયા ને એ સીપાઇને લેજો લઇ ગયા પછી એ
 દીવસ મોટા મોટા કારભારી લોકની કચેરી થઇ એવામાં એ
 ગુજરાતી બ્રાહ્મણ તીલક કંઠીથી સતસંગીના જેવો વેશ કરીને
 ત્યાં આવ્યો ને એ સાંજે મેતા નામે જે વઢવાણને દીવાન
 તેની પાસે ચાચના કરીને કહ્યું કે હું ગઢડે સ્વામીનારાયણને
 દર્શને જાઉં પણ મારી પાસે કાંઈ ખરચી નથી તેથી મને
 કાંઈક પૈસા આપો ત્યારે તે દીવાને એ બ્રાહ્મણને કહ્યું કે
 સ્વામીનારાયણને જાળ દે તો પાંચ રૂપીઆ તને આપુ ત્યારે તે
 બ્રાહ્મણે જાળ દેવાની હા પાડી ત્યારે તે દીવાને પોતાને ચાકર
 જે કેશર સીપાઇ તેને જોતાં કહ્યું કે જો આ તારો સતસંગી
 બ્રાહ્મણ તારા સ્વામીનારાયણને જાળ દે છે ત્યારે તે કેશરે એ
 બ્રાહ્મણને કહ્યું કે તું સતસંગી છું? ત્યારે તે બ્રાહ્મણે હા પાડી
 ત્યારે તેને કેશરે કહ્યું કે જો સ્વામીનારાયણને જાળ દેતો નહીં
 ને જો જાળ દઈશ તો હું તરવારે તને મારીશ એવું સાંભળીને
 તે દીવાને બ્રાહ્મણને કહ્યું કે એ સિપાઇ તો મારો ચાકર છે માટે
 તેથી ગંધ વરીશ નહીં ને જાળ દઈને આ પાંચ રૂપીઆ લે ત્યારે
 તે બ્રાહ્મણે મહારાજને જાળ દીધી ત્યારે તે કેશર સીપાઇએ મ્યાન
 સથે તરવારનો એ બ્રાહ્મણને ધાક્યો તેથી માથાની પાઘડી ઉઘી
 ગઇ ને ભાકડી માફક માથામાં વાગ્યું તે જોઇને દીવાને એ કેશર
 પાસેથી નોકરી ખાખતનો જે પટો હતો તે લઇ લીધો ને ઘોડું
 ચડવાતું હતું તે લઇ લીધું ને ઉઘાકર કરીને કાઢી મુક્યો
 ત્યારે તે કેશરે દીવાનને કહ્યું કે નોકરી નહીં મળે તો માગી ખાઇશ
 પણ એ બ્રાહ્મણે જાળ દીધી ને મેં સાંભળી તે હું તો એવ
 માથું કાપી નાખત પછી હું તો ફાંસીએ જાત તો બલે પણ તમારી
 ખાખડ જાય તે સાફ મેં એને જીવતો રાખ્યો છે એમ કહી ઉઘા-
 કર થઇને ચાલી નીકળ્યો તે વઢવાણ પોતાને ઘેર આવ્યો ને
 ઉઘાલો બાડામાં ભરીને ચાલી નીકળ્યો ત્યારે દરબારને ખબર થઇ
 ત્યારે તેણે કેશરને જોતાં કહ્યું કે તું ગામમાંથી કેમ જાય છે ?
 ત્યારે તે કેશરે સર્વે વાત દરબારને કરી ત્યારે દરબારે કેશરને કહ્યું

કે તું ગામમાં રહે ને તારો ચઢતો પગાર રાખીશ ને કાંઈ શ્રીકર રાખીશ નહીં એવો દીલાસો દધ તેનો ઉઠાળો ઉતરાવ્યો ને ઘોડું ચઢવા આપ્યું ને ચાકરીમાં ફાળવ કર્યો. કેાંઈક એક દિવસ વઢવાણમાં ચોરી-હુટ થઈ. પાછળ ઘણા ઘોરા વારે ચઢ્યા તે ભાવનગર તરફ જઈ વળતાં ગઢડું મારગમાં આવ્યું ત્યારે ભેગા ચાર જમાદાર હતા તેમણે એ કેશરને કહ્યું કે આ તારા સ્વામીનારાયણનું ગઢડું આવ્યું ને તું સ્વામીનારાયણને ભગવાન કહે છે માટે આપણે આજ કંઈક પરચો ભાળીએ તો ભગવાન માનીએ ત્યારે કેશરે કહ્યું કે જેવો પરચો તમે માગો તેવો પરચો આપે ત્યારે એ જમાદાર બોલ્યા કે આપણે ત્યાં જઈએ ને તને બોલાવીને સોનાની ઉતરી તને આપે તો ભગવાન ખરા એવો સંકલ્પ કરીને એ ચાર જમાદાર ને પાંચમે એ કેશર તે ગામમાં ઉતારા કરીને તરત દાદાખાચરના ફરખારમાં આવ્યા ત્યારે તે ટાણે મહારાજે લીંબડા હેઠે સભા કરેલી ને ઘણા સંત ને ઘણા હરીજન તે વળતે બેઠેલા તે મહારાજ પાસે જવાનો માર્ગ ન મળે તેથી એ પાંચ જણ એક કોરે આવીને ઉભા રહ્યા ત્યારે તેમને જોઈને મહારાજે પ્રશ્નનંદસ્વામીને કહ્યું કે વઢવાણવાળા કેશર મીયાં કોરે ઉભા છે તેમને અહીં બોલાવો પછી પ્રશ્નનંદસ્વામી-ઉભા થઈને એ કેશર વીગેરે પાંચે જણને બોલાવ્યા તે સર્વે મહારાજ પાસે આવી પગે લાગીને બેઠા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે કેશર મીયાં અમે એમ સાંભળ્યું હતું કે કેશર મીયાંએ પ્રાદ્યણ આપે તરવારનો ધા કર્યો તે વાત સાચી ? ત્યારે કેશરે કહ્યું કે હા મહારાજ તમને એ પ્રાદ્યણે ગાળ દીધી તે સાફ મેં એને ધા કર્યો હતો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે ગાળે શું અમને ગુમડાં થાત ? ને તારો પગાર તૂટી જતો તો તું શું ખાત ? ત્યારે કેશર બોલ્યો કે મહારાજ તમે તો મારા ગુરુ છો ને ભગવાન છો તે તમને ગાળ દે તે મારાથી સાંભળી જાય નહીં હું તો એને મારી નાખત ને પછી મને પણ મારી નાખત તો હું તો તમારા ધામમાં જત અને જીવતો રહ્યો હોત ને પગાર ન મળ્યો હોત તો બીજા માગી

ખાત પશુ તમને ગાળ દે તે મારાથી કેમ સહન થાય? એવું કેશરનું વચન સાંભળીને પોતાની કાટમાં સોનાની ઊતરી હતી તે કાઢીને કેશરને કહ્યું કે આ ઊતરી લે ત્યારે કેશર બોલ્યો કે હું મહારાજ તમે તો ભગવાન છો તેથી તમારી ઊતરી હું નહીં લઉં તમે આપવી કીધી તે મારે પહોંચી એવું સાંભળીને મહારાજ બોલ્યા કે કેશર તું જે વર માગ તે હું આપુ ત્યારે કેશર બોલ્યો કે હું મહારાજ મારે ઘેર જે જે મરે તેને તમે તેડી જાઓ એ માગું છું ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે તારે ઘેર મનુષ્ય મરશે તેને તો તેડી જઈશ પણ પશુ પંખી ને ઉંદર મરશે તેને પણ તેડી જઈશ એવો અતિ ભારે વર આપ્યો તે સાંભળીને સર્વે સભા કેશર ઉપર પ્રસન્ન થઈ ને ચાર જમાદાર હતા તેને પણ તરી આપવાનો પરચો સાચો થયો તે પણ આશ્ચર્ય પામ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૮ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ભીમનાથ મહાદેવનાં દર્શન કરવા જતા હતા. ને લેગા ભગુજી, સુરાખાચર, શોમલાખાચર, મુળજી શેઠ વીગેરે સાત સ્વાર હતા. ને રાજા વચ્ચે ને ભીમનાથ વચ્ચે વગડામાં બેસે માણસ વીહાંમણ ભકતે મહારાજને મારવા સારૂ હથિયારબંધ લેણુ કરેલું હતું. શા કારણથી જે મહારાજને મારવા ધારેલું તો પ્રથમ અલૈયોખાચર ને વીહાંમણ ભકતનો ગુરૂ એ જે જણ લેગા થયા હતા ને વીહાંમણના ગુરૂએ મહારાજની નિંદા કરવા માંડી હતી ત્યારે અલૈયે એને કહ્યું કે તું મહારાજની નિંદા કરવી રહેવા દે નહીં તો હું તને મારીશ ત્યારે તેણે તો બહુ બહુ નિંદા કરવા માંડી ત્યારે અલૈયે એ વીહાંમણના ગુરૂને લાત મારી તે ઓટલા ઉપરથી હેઠા પડી ગયો ને કાંઈક વાગ્યું પણ ખરૂં એ વાતની વીહાંમણને ચાડ જે અલૈયે મારા ગુરૂને માર્યો તો મારે પણ એ અલૈયાના ગુરૂને મારવો એ મનસુબે માણસ લેણુ કરી રાખેલું પછી શ્રીજીમહારાજ એ પોતાના સ્વારો સહીત ન્યારે

એ બે ગામ વચ્ચે વગડામાં ગયા ત્યારે એ સર્વે માણસને હથીઆર બંધ દેખીને ભગુજી બોલ્યા કે હે મહારાજ આપણે રાજદ્વારમાં સાંભળ્યું હતું કે વીહાંમણે માણસ લેણું કરી આગળ રાખેલું છે તે વાત સાચી છે. ને આ માણસો તો ઘણાં છે ને આપણુ લેગા તો થોડા સ્વાર છે એવી ભગુજીની વાત સાંભળીને મહારાજ હસીને બોલ્યા કે ચાલો કાંઈ ફીકર રાખશો નહીં એમ કહ્યું ત્યાં એક હજાર માણસ કાળા ડગલાવાળું હથીયારબંધ ને પાંચ પાંચ હાથ ઉંચું એવું ભગુજીએ દેખ્યું ને મુળજી શેઠ વીગેરે જે જે સ્વારો લેગા હતા તેમણે માણસ તો ન દેખ્યાં પણ પોતાની નજીક ઘણા માણસોનો કોલાહલ થાય અને ઘણાં હથીયાર ખડખડે તેમ સાંભળતા જાય અને આસપાસ જોતા જાય. તે માણસોને વીહાંમણના માણસે દેખ્યાં તેથી નાસવા માંડ્યું તે પડતા જાય હથીયાર પડતાં જાય ને અતી વેગમાં નાસતા જાય તેને દેખીને મહારાજ મોઢા આઠો રૂમાલ રાખીને હસતા જાય ને એમ કહેતા જાય કે આ માણસો કેમ નાસતા જતા હશે? પછી મહારાજ ભીમનાથ ગયા ને બાવાની જગામાં ઉતર્યા ને ભીમનાથ મહાદેવજીનાં દર્શન કરી ને નમસ્કાર કરીને પાંચ રૂપીઆ ભીમનાથજીને ભેટ મુક્યા ને બાવે મેટી ઉપર ઉતારો કરાવીને બાવાખીવાની સરભરા સારી કરી પછી એ વીહાંમણના માણસો જે નાસી ગયાં હતાં તે સર્વ પાછાં લેગાં થઈને બોલ્યાં કે આ સ્વામીનારાયણ લેગાં ઘણાં માણસો હતાં તેઓ કયા દેશનાં હતાં? આ દેશનાં તો નહીં ને ગામમાં બે જણુ જઈને ખબર કાઢો કે એ ક્યાંનાં છે ને ક્યાં ઉતર્યાં છે ને ક્યાં જાય છે? પછી બે જણુ ગામમાં આવીને એ માણસનો તપસ્ય કરવા માંડ્યો પણ કોઈ જગાએ માણસ દેખ્યાં નહીં કે કોઈએ માણસ હતાં એવી પણ ખબર ન દીધી ત્યારે પછી તે બે માણસે બાવાના મઠમાં આવીને એ બાવાજીને પુછ્યું કે સ્વામીનારાયણ ક્યાં ઉતર્યા છે ને એમના લેણું માણસ એક હજારને આશરે હતું તે ક્યાં ઉતર્યું છે ત્યારે એ બાવાજીએ કહ્યું કે સ્વામીનારાયણ તો અહીં આવ્યા છે ને લેગા સાત સ્વાર છે તે

આવ્યા છે બીજી તો કોઈ માણસ તેમના લેણ હતું નહીં ત્યારે એ બે જણે કહ્યું કે માણસોને અમે નજરે દેખ્યાં છે ને માણસ પણ હજાર જેટલું હતું. માટે તમે એ સ્વામીનારાયણને પુછી જુઓ ત્યારે એ બાવાજીએ મહારાજને પુછ્યું કે હે મહારાજ આ બે જણ કે છે કે સ્વામીનારાયણ લેણ માણસ એક હજાર જેટલું કાળા હમણા વાળું હથીયારખંધ હતું. ત્યારે મહારાજ કે અમે તો આ સ્વાર છીએ એટલાજ છીએ, અમારા લેણું તો બીજી કોઈ માણસ નોતું ત્યારે તે બાવાજીએ એ બે જણને કહ્યું બે માણસ તો બીજી હતું નહિ, ત્યારે તે બે જણે કહ્યું કે અમે ખરેખર માણસ દેખ્યું છે માટે તમે મહારાજને અચીત કરીને ફેર પુછી જુઓ ત્યારે તે બાવાજીએ મહારાજને કહ્યું કે હે મહારાજ તમારા ભેમાં ઘણા માણસોનો વાવડ મળે છે. ને તમે તો ના પાડો છો તેતું કેમ છે ? ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે એને કંઈક લીમનાથજીએ પરચો દીધો હશે તેથી એમણે માણસ બાળ્યાં હશે. તે અમારા લેણ તો બીજી કોઈ માણસ નોતું. પછી તે બાવાજીએ એ બે જણને કહ્યું કે મહારાજ લેણ માણસ તો કોઈ નોતું પછી તે બે જણે જઈને તેના સર્વે માણસને એ વાત કરી ત્યારે એ માણસે એમ વીચાર કર્યો કે હવે પાછા વળે ત્યારે એની વાત છે પછી મહારાજશ્રી તો એક રાત રહીને બીજે દીવસે નીકળ્યા ને જ્યાં એ માણસ હતાં ત્યાં આવ્યા ત્યારે તે માણસે જેવું પ્રથમ માણસ દેખ્યું હતું તેવું ને તેવુંજ દેખ્યું ત્યારે વળી નાસવા માંડ્યું ને પડવા આખડવા માંડ્યું ને મહારાજે હસવા માંડ્યું ને મુજાણશેઠ ને મુરાખાચર વીગેરે ભેગા હતા તેમણે પોતાના પડખે ઘણા માણસનો ગલ સાંભળવા માંડ્યો ત્યારે મુરાખાચરે મહારાજને પુછ્યું કે હે મહારાજ આ માણસ ઘણી બીકે કરીને બાળ્યા જાય છે. ને અમારા પડખે ઘણો શોર થાય છે તે શું છે ? ત્યારે મહારાજ કહે કે તમે ભગુજીને પુછી બે બે પછી તેમણે આવ્યા પછી ભગુજીને પુછ્યું ત્યારે ભગુજીએ એ સર્વે વાત કરી. તે વાત સાંભળીને સહુ

રાણ થયા. એ બીમનામણની વાત પુરી થઇ.

વાત ૬ મી.

એક વાર શ્રીભક્તમહારાજ ભેગો વઢવાણનો દેવકણ્ણ પ્રાદ્યુશ્રી ભુજ જતો હતો. ને બીજા સાધુ વીગેર પણ માણસો ભેગાં હતાં. તે રણમાં જતાં જતાં એ દેવકણ્ણ ઘણો તરસ્યો થયો ને પ્રાણ બચ એમ થયું પછી એ પ્રાદ્યુશ્રી મહારાજને કીધું કે હવે મારાથી તરસે રહેવાતું નથી ત્યારે શ્રીભક્તમહારાજ બોલ્યા કે આ પાણી પીઓ ત્યારે એ પ્રાદ્યુશ્રી પાણી આપી બેયું તે ખાડે ઝેર જેવું હતું ત્યારે તેણે કહ્યું કે હે મહારાજ આતો ખાડે ઝેર જેવું પાણી છે તે કેમ પીવાય ? ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે ગંગાજી ને જમુનાજી એ નદીઉ શશુદ્ર ભેગી થાય છે તે એની સેર જે ઠંડાણે આવે ત્યાં પાણી મીઠું હોય તે અહીં તો એની સેર જણાતી નથી કાંઈક આઘા ચાલો પછી વીસ પચીસ પગલાં આઘા ભર્યાં ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે જુઓ બેઠાએ અહીં સેર આવી છે પછી તે પ્રાદ્યુશ્રી પાણી પી બેયું તે ગંગાજી જેવું મીઠું જળ લાગ્યું ત્યારે એણે મહારાજને કહ્યું કે આ પાણી બહુ મીઠું છે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે અહીંયાં જમુના ગંગાની સેરો આવી ખરી હવે સહુ પાણી પીઓ પછી તે પ્રાદ્યુશ્રી પાણી પીધું ને સાધુએ પણ પીધું ને મહારાજે પણ પાણી પીધું તે પાણી પીને એ સહુ માણસ ચાલ્યું ને મહારાજ પણ ચાલ્યા ને એ દેવકણ્ણ વાંસે રહીને એ પાણી આપી બેયું તે ખાડે ખાડે ઝેર જેવું લાગ્યું પછી મહારાજે પાણી વાળીને બેયું ત્યાં એપ્રાદ્યુશ્રીને ઉભો રહેલો બેઠને પુછ્યું જે પ્રદ્યુશ્રી કેમ વાંસે રહ્યો છે ત્યારે એ દેવકણ્ણે કહ્યું કે હે મહારાજ હું તો પાણીના કોગળા કરવા પાછળ રહ્યો હતો પણ પાણી તો પાણું ખાડે ઝેર જેવું થઈ ગયું ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે એ ગંગા જમનાની સેર તો ચીર રહેતી નથી ચાલી બચ છે ને

પાછુ સમુદ્રનું પાણી આવી જાય છે તે મીઠું ને મીઠું કયાંથી રહે એમ વાત કરી એવો ચમત્કાર એ દેવકણ્ણ ઉપાધીઆએ દેખ્યો. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૦ માં.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ગામ ઉંઝાના પાદરમાં વડના ઝાડ હેઠે ઉતર્યા ને લેગા કાઠીઓના ઘોડા ઘણા હતા તે ઘોડા ઘણા તરસ્યા હતા. તે મહારાજને કહ્યું કે આ મોટું તળાવ જણાય છે ત્યાં ઘોડાને પાણી પાયાવો પછી તે સર્વે ઘોડા લઇને સ્વારે તળાવમાં પાણી પાવા ગયા તે તળાવમાં એક વેંતના દળ લીલને પાણી તો ડેખાય નહી તે ઘોડા તરસ્યાને તરસ્યા પાછા લઇ જાવ્યા ને મહારાજને કહ્યું કે તળાવતો ઘણું મોટું છે પણ ઘણી લીલ છે તે પાણી તો આખા તળાવમાં નજરે આવતું નથી. ત્યારે તે ટાણે ગામનું ઘણું માણસ મહારાજને જોવા સાફ આવ્યું હતું. તે સર્વે જોડ્યા કે એ તળાવને તો કોકનો મોટો શ્રાપ છે તે પાણીમાંથી લીલ કેઇ દિવસ મટી જ નથી નહી કે તળાવ ઘણું મોટું છે ને બારે માસ પાણી પણ ખુટતું જ નથી પણ એ પાણી કેઇને નાવ! ઘોવામાં કામ આવતું નથી ને દોર જનાવરને પીધામાં પણ આવતું નથી એવી એ ગામના માણસની વાત સાંભળીને મહારાજ માણસી ઘોડી ઉપર સ્વાર થઇને એ તળાવ ગયા ને ગામનું માણસ પણ સર્વે જોવા સાફ લેગું ગયું પછી મહારાજે પોતાની ઘોડીને એ લીલમાં પોતાના ચરણરસીંદ્ર પલળે ત્યાં સુધી આવી લઇ મયા પછી તે લીલ તુટવા માંડી ને તેના અવાજ થવા માંડ્યા તે અડધી ઘડીમાં એ તળાવમાં એક પૈસાભાર પણ લીલ રહી નહી ને ચોકખું નીર્મળ પાણી થઇ ગયું પછી તે ગામને માણસે નજરે જોઇને કહ્યું કે આ સ્વામીનારાયણ તો ભગવાન છે ને મોટો પરચો થયો પછી આખા ગામનું માણસ અકેકુ શ્રીફળ લઇને મહારાજને દર્શને આવ્યું તે શ્રીફળને મોટો

ગંજ થયો પછી તે શ્રીકૃષ્ણની પ્રસાદી કરીને ઝાહુ ગામને વહેંચી આપી એવો ચમત્કાર દેખાડ્યો એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૧ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી લોયાની નદીના કાંઠે સાંજ વખતે સભા કરીને બેઠા હતા. ને સર્વે સંત હરીજન પણ બેઠા હતા ને શ્રીજીમહારાજ વાતો કરતા હતા તેવા સમામાં મહારાજના બે સાધુ કોઇક આમથી ત્યાં જાગ્યા ને મહારાજને દંડવત કરી પગે લાગ્યા ત્યારે મહારાજ એ સાધુના કપાળમાં લાકડી વાગ્યાનો ઉલ્લેા સળ પડેલ તે જોઇ બોલ્યા કે આ કપાળમાં તમને શું વાગ્યું છે ? ત્યારે એ સાધુએ કહ્યું કે એ તો કાંઇક લાકડું વાગ્યું છે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે તમારી ચાહર પહોળી કરીને તમારું શરીર દેખાડો ત્યારે તે બંને સાધુએ ચાહર પહોળી કરીને પોતાનું શરીર દેખાડ્યું ત્યારે એ સાધુના શરીરમાં કોઇક દુષ્ટે બાવળના સોટા મારેલા તેને લીધે બંને સાધુનું શરીર ઉપડી ગયેલું ને રાત્રી લોહી સરખી લોળું પડેલી તે જોઇને મહારાજના નેત્રમાં જળ આવી ગયું ને એમ બોલ્યા કે જરે આ દુષ્ટે મારા સાધુને આવા માર્યા એમ કહીને પોતાના બે હાથ પૃથ્વી ઉપર પછાડ્યા તેને લીધે પૃથ્વી એવી ધ્રુજ કે ઘણાખરા મુલકમાંથી ઘર પડી ગયાં ને ઘણી વાર સુધી તો તેનો ઘણો ભય રહ્યો એવી રીતે મહારાજનો પ્રતાપ સર્વેને દેખાડ્યો એ સાધુને માર્યા ને મહારાજ દુઝાયા એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૨ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી લોયા મધે સંઘા પડેલના ઘેર બેઠા હતા ને સંત હરીજન પણ બેઠા હતા ને મહારાજ વાતો કરતા

હતા એવે વળતે એક ત્રગાળાનું ટોળું આપ્યું તેણે મહારાજને કહ્યું કે હે મહારાજ આ પટેલીઆ સતસંગી થયા તે હવે અમને કેાઈ રમાડતા નથી તેથી અમારી કમાણી ઘટી ગઈ છે ત્યારે મહારાજે ત્રગાળાને કહ્યું કે તમારી પાસે શી શી રમત છે ત્યારે તે ત્રગાળે કહ્યું કે હે મહારાજ અમારે તો વેશ કાઢવાની રમત છે ને વળી પાટ વિધાની રમત પણ છે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એ પાટ વિધામાં સ્ત્રી આદીકને વેશ તો ન આવે કે ? ત્યારે એ ત્રગાળે કહ્યું કે હે મહારાજ એ રમતમાં કાંઈ વેશ આવે નહી ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એ પાટ વિધાની રમત કરો અમે ને અમારા સાધુ એ સર્વે જોઈશું પછી એ ત્રગાળે ગામની બહારની બાજુ એ પુતળાની રમત કરવા માંડી ને મહારાજ તથા સાધુ તથા હરીજન એ સર્વે આવીને જોઈ પછી એ પુતળાં સર્વે ત્રગાળે પોતાના હાથમાં તૈયાર કરીને મહારાજ પાસે રમાડવા માંડ્યા પણ કેાઈ પુતળું હાલ્યું ચાલ્યું નહી ને સજ્જડ થઈ રહ્યાં પછી એ પુતળાં ત્રગાળો પાછાં પોતાના દેરામાં લઈ ગયો ને ત્યાં દોરી સંચા ઠંઠિકા કરીને પાછો મહારાજ પાસે આવીને રમાડવા માંડ્યા પણ પુતળાં તો હાલ્યાં ચાલ્યાં નહી તે વળી ત્રગાળો પાછો પોતાના દેરામાં લઈ ગયો ને તે દેરામાં બય ત્યારે તો પુતળાં હરેફરે નાચે કાંઈક બય રહે નહી તે પછી સર્વે પુતળાં તૈયાર હરતાં ફરતાં કરીને ત્રીજી વાર મહારાજ પાસે લાવીને રમાડવા માંડ્યાં પણ એ પુતળાં તો સજ્જડ થઈ રહ્યાં કેાઈ હાલ્યાં ચાલ્યાં નહી ત્યારે એ ત્રગાળે શ્રીજીમહારાજની સ્તુતિ કરી ને કહ્યું કે હે મહારાજ તમે તો પરમેશ્વર છો ને આ સર્વે જગતની દોરી તમારા હાથમાં છે તે તમે આ મારાં પુતળાંને રમવા દેતા નથી માટે આ અમારી જીવીકા છે તે કૃપા કરો તો મારાં પુતળાં રમે ત્યારે શ્રીજીમહારાજ જોલ્યા કે એ પુતળામાં કાંઈક ખોટકા થયા હશે તે હવે આ ફેરે સામા કરીને લાવો તો રમશે પછી એ ત્રગાળે પોતાના દેરામાં સામા કરીને પુતળાં લાવીને મહારાજ પાસે રમાડવા માંડ્યાં તે બહુ રમ્યાં ને મહારાજ રાજી થયા ને એ ત્રગાળાને જમાડ્યા ને

શીખ કરી એવી રીતે એ લીલા કરી એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૩ મી

એક દિવસ શ્રીજીમહારાજ શ્રી લોચા મધે સુરાખાચરને ઘેર બેઠા હતા. ને લીંબડીના શેઠ ચાંપસી તથા શેઠ તલકસી તથા સાયલાના માણેકચંદ પારેખ એ ત્રણ કાઠીયાવાડમાંથી આવતા હતા તે લોચે આવ્યા પછી એ ત્રણ જણે વિચાર કર્યો કે આ સ્વામીનારાયણ અહીં છે ને ભગવાન કહેવાય છે તે આપણે આજ કંઈક પરોક્ષા લેવી ત્યારે વિચાર કરવા લાગ્યા કે શી પરિક્ષા લઇશું ? ત્યારે ચાંપસી શેઠ બોલ્યા કે આ દેશમાં સુતરફેણી થતી નથી માટે આપણને જે સુતરફેણી આપે તો એ ભગવાન ખરા એવો મનસુબો ધારીને એ ત્રણે જણ જ્યાં મહારાજ ખીરાજતા હતા ત્યાં આવી પગે લાગીને બેઠા પછી મહારાજે ખબર પુછી જમવાની તાણ કરી ને પછી વાતો કરવા માંડી તે એ શેઠીયા પુછતા ગયા ને મહારાજ તેના ઉત્તર આપતા ગયા તે ઘણી વાર સુધી વાતો કરી ત્યાં કોઈક હરીબકત આવ્યો તેણે મહારાજ પાસે એક માટલી ભેટ સુકી પછી મહારાજે તે માટલી એ શેઠને આપી પછી શેઠ તો ઊઠી પોતાને ઉતારે ગયા ને પછી એ માટલીનું મોઢું બાંધેલું હતું તે છોડીને જોયું ત્યારે એ માટલીમાં સુતરફેણી દેખી ત્યારે એ ત્રણ જણ ઘણું વીસ્મય થયા ને એમ ધાયું કે આતો કોઈક દેવ કે આતે કોઈ જાદુ વિદ્યાવાળા કે આ કોણ હશે માટે આ સુતરફેણી તો અમે ખઇશું નહીં એમ એ બેય શેઠ કહ્યું ત્યારે માણેકચંદ પારેખ સાયલાવાલા હતા તે કે જે મુને ભલે જાદુ કરે હું તો એ સુતરફેણી ખાઇશ એમ કરીને એણે સુતરફેણી ખાધી તે એના પ્રતાપથી એમના ઘરમાં બહુ ભારે સત્સંગ છે. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૪ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ગામ શ્રી કારીયાણીમાં હતા ને મોટા મોટા સંત પણ હતા. ને હરીજન પણ હતા. ને દીનાનાથ ભટ ગ્રંથકર્તા હતા તે ભટના ઓરડાનો શેર વરતા ખાચરના ઉતારામાં હતો, તે શેરે થઈને શ્રીજીમહારાજ રોજ રોજ એ ભટ પાસે જાય ને તે શહેરમાં એક કણ્ઠી ધનો ભડત એવે નામે કરીને રહેતો હતો ને તે ધનાને તાવ આવતો હતો તે ખાટલો ઢાળીને પોતાની ઓસરીમાં સુતો હતો, તે ધનાની ઓસરીના થડમાં થઈને એક દીવસ શ્રીજીમહારાજ તથા મુકતાનંદ સ્વામી નીકળ્યા તે મહારાજને દેખીને ધનો પગે લાગ્યો તે ધનાસામુ જોઈને મહારાજે મુકતાનંદ સ્વામીને કહ્યું કે આ ધનાની ચારધડી આઉશ બાકી છે પછી એ દેહ મુકશે. એમ સહુ સાંભળે તેમ કહીને મહારાજ તો પધાર્યા ને તે વાત ધને સાંભળી ને તેની માતા તથા તેનો મામે એચર તથા ગામની ચાર ડોસીઓ બેઠી હતી, તે સર્વે એ એ મહારાજ બોલ્યા તેને સાંભળ્યું. પછી ધનો નાહીને અખોટ વસ્ત્ર પહેરીને હેઠા ચોકે કરાવીને તે ઉપર બેઠો ને મહારાજનું ભજન કરવા માંડ્યું ને તેની માતા તથા તેના મામા વીગેરે જે પાસે બેઠાતા તેમને ધુન્ય કરવા માંડી તે ત્રણ ઘડીવાર થઈ ત્યારે તે ધને પોતાનો જે મામે એચર હતો, તેને કહ્યું કે તમે મહારાજ પાસે જાઓ ને મને દરશન દેવા અહીં તેડી લાવો પછી એચરે મહારાજ પાસે જઈને કહ્યું કે હે મહારાજ ધને મને તમને તેડવા સાફ મોકલ્યો છે તે તમે કૃપા કરીને ત્યાં પધારશો. ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે એક પાણીનો લોટો ભરી લાવ પછી તે એચર લોટો ભરી લાવ્યો પછી તે લોટામાં મહારાજે પોતાનો ચરણાસ્વીંદ બોલ્યો ને કહ્યું કે આ પાણી એને પાળે ને નવરાવજે ને મુકતાનંદ સ્વામીને તથા બ્રહ્માનંદ સ્વામીને કહ્યું કે તમે બે સાધુ ધનાને દરશન દેવા એને ઘેર જાઓ પછી એ બે સંતે ધનાને ઘેર આવીને દરશન દીધાં ને વાત કરીને કહ્યું કે

તારા જેવું મોટું ભાગ્ય કોઈનું નથી. મહારાજનું ભજન કરજે એમ કહીને એ જે સાધુ તો ગયા ને બેચર જે પ્રસાદીનું પાણી લાવ્યો હતો, તે પાણી ધનને પાત્રું ને બીજું વધ્યું તેનાથી તેને નવરાવ્યો પછી ધનો બોલ્યો કે આ મહારાજ ને સાધુ મને તેડવા આવ્યા છે તેથી હું મહારાજના ધામમાં જઈશું તેમ સર્વેને મારા જે સ્વામીનારાયણ છે એમ કહીને ધને દેહ મુકી દીધો. પછી મહારાજ સભામાં બેઠા હતા, તેમણે કહ્યું કે ધને તો દેહ મુક્યો. ત્યારે સુરાખાયરે કહ્યું કે હે મહારાજ ધને દેહ મુક્યો હોય તો પોકરાશુ કેમ હજી પડ્યું નથી. તે ધનો તો હજી જીવતો હશે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે ખબર કઢાવો, એની માતા ને મામો ધુન્ય કરતા હશે પછી સુરાખાયરે ખબર કાઢવા માણસ મોકલ્યું. તે માણસે જોઈ આવ્યોને કહ્યું કે ધને તો દેહ મુકી દીધો છે. ને બીજા તો સર્વે મહારાજના નામનાં ધુન્ય કરે છે પછી તે ધનાને દેહ મુક્યા પછી તેને શેરડીનો વાઢ હતો ને ચીચુડા બેઠા હતા ત્યાં તેને માથે બેચર રહેવા માંડ્યું પછી એક દીવસ એ બેચર વાઢેથી સવારમાં ઘેર આવતો હતો. તે તળાવના આરામાં આવ્યો ત્યાં તો મહારાજ એ તળાવમાં પોતાના હાથ ધોતા હતા, ને જે પાળા પાસે ઉભા હતા. તેને એ બેચરે દેખ્યા પછી જઈને મહારાજને પગે લાગ્યો ત્યારે મહારાજે પુછ્યું કે અત્યારે કયાંથી આવ્યા ત્યારે બેચરે કહ્યું કે ધનાને વાઢેથી આવ્યો. ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે વાઢ કેટલેક છેટે છે ત્યારે બેચરે કહ્યું કે વાઢ તો આ તળાવનાં જંગોર પાસેજ છે. ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે હું વાઢે આવું ત્યારે બેચરે કહ્યું કે હા મહારાજ પધારો. પછી મહારાજ તો તળાવથી પાધરા તેને વાઢે ચાલ્યા ત્યારે બેચરે વીચાર કર્યો કે માર્ગે ઘણા કાંટા વેરાયા છે તે મહારાજને પગે વાગશે પણ મહારાજને મુકીને મોરથી કેમ જવાય નહીતો. વાળીને માર્ગ સામો કરત પછી મહારાજ બેચરનો સંકલ્પ જાણીને બોલ્યા કે તમે મોરથી દોડીને જાઓ ને કાંટા વેરાયા હોય તે વળી નાખો.

પછી તે બેથર ઉતાવળો દોડીને વાઢે ગયો ને એ વાઢમાં બીજા
 ભાગીઆ હતા તે પણ સતસંગીજ હતા તેમને બેથરે વાત કરી
 કે મહારાજ પધારે છે તે કાંટાવાળી નાખો ને આ માંડના હેઠ
 પાથરણાં પાથરો પછી એ સરવે કામ તૈયાર કર્યું તાં તે મહારાજ
 પધાર્યા તે માંડવા હેઠે ગોઠડાં નાખી આસન તૈયાર કર્યું હતું
 તે ઉપર આવીને બેઠાને સરવે વાઢવાલાને લેગા કરીને વાત
 કરવા માંડી ત્યારે તે ટાણે તે દીવસ ઉગ્યો ને મહારાજતો પાધરા
 વાઢે ગયા ને ગામના માણસ તો વાટ જોઈ રહ્યા. જે આ ઘણી
 વાર થઈને મહારાજ કયાં ગયા પછી એ સર્વે ગામની બહારની
 કોર મહારાજની બગર કાઢવા આવ્યા ત્યારે મહારાજતો ધનને
 વાઢે ગયા છે એવી બગર સાંભળીને એ સર્વે માણસ ધનને
 વાઢે ચાલ્યું ત્યારે તે માણસને આવતા મહારાજે ઘીડું પછી મહારાજ
 એ વાઢવાળા પાસે બોલ્યા કે હવે અમે જઈશું ને જો અહીં રહીએ
 ને એ સર્વે અહીં આવી જાય તે તમારે એ સહુને શેરડીના
 સાંઠા આપવા પડે તે સાફ જઈશું ત્યારે એ વાઢવાળા બોલ્યા કે
 મહારાજ તમે અહીં રહો ને અમે એ સર્વેને શેરડી આપીશું
 ત્યારે મહારાજે ઘણું કે ઠીક શેરડીના ભારા લાવો પછી એ સર્વે
 વાઢવાળા શેરડી લેવા ગયા તે જ્યાં મોટા મોટા ઝેરા હતા ત્યાંથી
 સારી સારી શેરડીના મોટા મોટા ભારા બાંધીને મહારાજ પાસે
 મુક્યા ત્યાં તે એ ગામનું માણસ આવીને મહારાજને પગે લાગીને
 બેઠું પછી મહારાજે પોતાને હાથે કરીને એ સર્વે માણસને અકેકે
 સાંઠો આપ્યો ને એ ગામના ઢેડ પણ વાઢ બહાર આવીને ઉભા
 હતા તે એ ઢેડને પણ મહારાજે પોતાને હાથે કરીને અકેકે
 સાંઠો આપ્યો ને એમ બોલ્યા કે આપણે તો એ ઢેડનું પણ
 કલ્યાણ કરવું છે પછી એ વાઢવાળે ગોળની ભીલી લાવીને મહારાજને
 દેખાડી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે આવા કાળા ગોળ કેમ થાય
 છે પછી વાઢવાળા બોલ્યા કે હે મહારાજ આ કાળો ગોળ થાય
 છે તે સાફ તો અમે ઘણા પૈસા આપીને ગોળનો પાડનાર એક
 કસબી ગળીઆરો હતો તેને લાવ્યા છીએ પણ ગોળ તો કાળો

ને કાળો થાય છે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે એ ગોળના પાડનારને
 અહીં બોલાવો પછી એ ગળીઆરો મહારાજ પાસે આવ્યો ત્યારે
 મહારાજે તેને પુછ્યું કે આ કાળો ગોળ કેમ થાય છે ત્યારે તે
 ગળીઆરે કહ્યું કે મારી જેટલી કીંમત છે તેટલી મેં કરી પણ
 ગોળ સારા થાતો નથી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે ગોળમાં મેળવણી
 તું સેના નાખ્યું ત્યારે ગોળવાળો બોલ્યો કે મેળવણી તો છાશની
 પરાસનું નાખ્યું ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે પ્રાસ નાખ્યું તેમાં
 ગોળ કાળા થાય છે મેળવણી તો પાણીના જોષએ એમ વાત કરી
 ત્યાં તો એ ગોળની કડા તૈયાર થઇ પછી મહારાજ ઉઠ્યા તે
 ગોળ પાસે જઈને પોતાના હાથમાં ગોળ હલાવાની પાવડી લઈને
 હલાવવા માંડ્યો. તે ગોળ ઘોળો પુલ જેવો થયો. ને
 થોડીક વાર થઇ ત્યાંતો બીજી ગોળની કડા તૈયાર થઇ પછી તે
 ગોળને પણ પોતાના હાથમાં પાવડી લઈને હલાવવા માંડ્યો. એ
 પણ કુલ જેવો ઘોળો થયો પછી એ ગળીઆરને મહારાજે કહ્યું
 કે પાણી નાખીને હલાવજે એટલે ઘોળા કુલ જેવો ગોળ થશે
 પછી એ વાઢવાળા મહુ બેગા થઈને મહારાજને તથા સાધુ મંડળ
 એ સહુને જમવાનું નોતરૂં લીધું ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એ કાળો
 ગોળ લાવજો ત્યારે વાઢવાળે કહ્યું કે હે મહારાજ આ ઘોળા પુલ
 જેવો ગોળ પડ્યો મુકીને કાળો ગોળ નહીં લાવીએ ત્યારે મહારાજે
 કહ્યું કે એ ઘોળા ગોળના મુલ તમારે સારા આવે ને એ કાળો
 ગોળ જમવામાં કાંઈ કડવો નથી માટે એ કાળો ગોળ લાવશો
 તો અમે જમીશું પછી એ કાળા ગોળથી રસોઇ કરાવી ને મહા
 રાજ ને સત એ સર્વે જમ્યા પછી સાંજ વખતની સભા થઇ
 ત્યારે એ ગોળનો પાડનાર ગળીઆરો સભામાં આવ્યો તે તેને
 દેખીને મહારાજે મુકતાનંદ સ્વામીને કહ્યું કે આ ગોળના પાડનારને
 ગોળમાં મેળવણી નાખતાં આવડતું ન હતું તે ગોળ કાળા પડતા
 ને હવે અમે એને મેળવણી નાખતાં શીખવ્યું તે હવે ગોળ ઘોળા
 પુલ જેવા પડે છે પછી તે વાત સાંભળીને એ ગળીઆરો બોલ્યો
 કે હે મહારાજ એ મેળવણી ગોળ ઘોળો થયો નથી હુંતો ઘણો

કસળી છું ને સર્વે ક્ષીમત બાણુછું ને નાનપણમાંથીજ ગોળનું કામ કરું છું. પણ તમે તો ભગવાનછો તે તમે ગોળ ઘોળો કરો છો માટે હું તો તમારી પાસે વ્રતમાન લેવા આવ્યો છું તે મને દયા કરીને તમારો સેવક કરો આટલા દીવસ એ વાઢવાળા સતસંગી મને કહેતા કે સ્વામીનારાયણ તો ભગવાન છે પણ હું માનતો નહીં પણ આતો મારી નજર દેખ્યું ને તમે તો ખરેખરા ભગવાન છો એમ હું બાણુછું એમ કહીને તે ગળીઆરે વ્રતમાન લીધાં ને સતસંગી થયો એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૫ માં.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી કારીઆણી મધે રાત્રીના દશ વાગે સભામાંથી ઉઠીને પોઢી રહેવા સાડે ચોરડીમાં ઢોલીઆ ઉપર આડે પડ્યો થયા હતા ને પોતાની પાસે મુળજી શેઠ તથા સુરાખાચર વીજેરે મોટા મોટા આઠ દસ બકત બેઠા હતા. ને મહારાજ સુતા સુતા વાતો કરતા હતા તે વાતો કરતા કરતા બેઠા થયા ને ઉંચી દૃષ્ટી કરીને જોઇ રહ્યા, ને રૂમાલ મોઢા આડો દીધો ને માથુ ઢોલાવ્યું ને પછી પાછા સુતા ત્યારે સુરાખાચરે મહારાજને પુછ્યું કે મહારાજ તમે એ શું ચીન કર્યું તે જો તમારી મરજી હોય તો એ વાત અમને કહો ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા કે જુનાગઢવાળા નળાપે આ ટાણે દેહ મુક્યો તે તેને અમે તેડવા ગયા હતા ને એણે દારૂ પીધો હતો તે એનું મોઢું ગંધાતુ હતું તે સાડે અમારે અમારા મોઢા આડો રૂમાલ દેવો પડ્યો ને અમે એને બદરીકા-શ્રમમાં મોકલ્યો એ નળાપે એના દીવાન ઉપર વટ થઇને અમારો ઘણો પક્ષ રાખ્યો હતો તે સાડે એનું કલ્યાણ કર્યું. આમ વાત કરી તે વાતને સાંભળીને મુળજી શેઠે એ નળાપને દેહ મુક્યાના ટાણાની મેળવણી દરી તે બરાબર મળી એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૬ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ગામ શ્રી કારીઆણીના તળાવની પાળે સમા કરીને બેઠા હતા, ને તે ટાણે જો હુંડીયાના પુજ મહારાજ પાસે થઈને નીકળ્યા તે પુજે એમ વીચાર કર્યો કે આ સ્વામીનારાયણ તો મહા જાદુગર છે તેથી આપણે ઉતાવળા જતા રહીએ ને એમની સામું પણ જોવું નહીં એમ ધારીને તે જો પુજ મહારાજની પાસે થઈને નીકળ્યા તેમાં એક પુજે તો મહારાજ સામું જોઈ જવાયું તે જોતાં તરત સમાધી થઈ ગઈ તેથી એતો ત્યાં પડી ગયો ને બીજો પુજ તો નાસ્ત્રી મયો તે ગામને અંધે જઈને પડેલા પુજની વાટ જોઈને ઉભો રહ્યો, પછી એક કલાક વાર સુધી એ પુજને સમાધી રહી ને પછી જાણ્યો તે જાગતાં જાગીને તરત નાશી ગયો, તે જો પુજ ગામને અંધે ઉભો હતો તેની પાસે ગયો ત્યારે તે પુજે પુછ્યું કે તારે કેમ થયું ત્યારે તે પુજે વાત કરી કે મને તો સીધા સીધ્યાનાં દર્શન થયાં ને ચોવીસે તીથંકરનાં જુદાં જુદાં દર્શન થયાં ને તે તીથંકરે મને કહ્યું કે એ સ્વામીનારાયણ તો જાગવાન છે તે તમે કેમ માનતા નથી એવું મેં દેખ્યું ત્યારે એ પુજ બોલ્યો કે જોને એ કેવા જાદુગર છે તારે માથું પણ ફેરવી નાખ્યું માટે હવે જ્યાં એ હોય ત્યાં આપણે જુલે પણ જાવું નહીં એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૭ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ગામ કારીઆણી મધે હતા, ને તે ગામમાં એક કણબીની સતસંગી હતી, તે સ્ત્રીએ દેહ મુક્યો ને તે સ્ત્રીને એક ધાવણો દીકરો હતો, તે એની મરી ગયેલી માના પેટ ઉપર પડીને ધાવતો હતો, તે દીકરાને ધાવણ મુકાવી લઈને ત્યારે છાતીફાટે એમ રોવામાંડે ને પાછો ધાવે ત્યારે જાનો રહે તે ચાર પાંચ વાર છોકરાને એની માને ધાવતાં લેવા

માંડયો પણ એ છોકરો તો ધાવે ત્યારેજ છાનો રહે નહીતો રૌવા માંડે ને તે કણુખીનું ઘર મહારાજ હતા તેની પાસેજ હતું તે એ છોકરાને અતી ઉતાવળો રૌતો સાંભળીને મહારાજે પુછ્યું કે કેનું છોકરૂં બહુ રડે છે ત્યારે ખીજા માણસો મહારાજ પાસે બેઠાં હતાં તેમણે વાત કરી કે હે મહારાજ આ તમારા ઉતારાની નજીક એક કણુખણુ સ્ત્રીએ દેહ મુક્યો છે ને તેને છોકરો ધાવણો છે તે છોકરો એની મરી ગએલી માને ધાવે છે ને ત્યાંથી લે છે એટલે રૌવા માંડે છે એ છોકરો એ કારણથી રડે છે તે અહીં સંભળાય છે એ વાત સાંભળીને મહારાજ બોલ્યા કે અરે એ નાના છોકરાને તો એક ધાવણુનોજ ખપ છે ખીજુ એને કાંઈ જોઇતું નથી માટે તેની મા મરી ગઈ તે છોકરાને બહુ દુખ પડશે માટે એને તો ભગવાન જીવાડે તો બહુ સારું એમ વાત કરી ત્યાં તો એ મરો ગએલી બાઈ આંખ ફેરવીને બેઠી થઈ ને જીવતી રહી એવી રીતે એ મરી ગએલ બાઈને છોકરાની દયાએ ફરીને જીવતી કરી. એ બાઈની વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૮ મી.

એકવાર ગામ શ્રી કરમડમાં મહારાજે સમૈયો કર્યો ને તે સમૈયે સંત સર્વે આવ્યા ને દેશ દેશના ઘણા હરીજન આવ્યા ને ઘણા માણસની ભીડ થઈ પછી મહારાજે ગામની બહારની બાજુ તળાવડીની નજીક સભા કરીને સર્વે સંત તથા હરીજન ની ભારે સભા થઈ પછી મુકતાનંદસ્વામીએ મહારાજને કહ્યું કે હે મહારાજ સમૈયો તો બહુ ભારે થયો ને દેશ દેશના હરીજન પણ ઘણા આવ્યા પણ પાણીની બહુ તાણ પડી ને એક ઠેકાણે પાણી છે તે ગામમાં માણસોને પણ ત્યાં ભરવું સંતને પણ ત્યાં નાવું ને આ સર્વે હરીજનને પણ ત્યાં નાવા ધોવાનું છે તેથી પાણીની તાણ પડી ત્યારે તે ટાણે આકાશમાં એક ચોક્કાળ જેવડી વાદળી હતી તે સામુ મહારાજ જોઈને બોલ્યા કે સ્વામી

આ વાદળીમાં બહુ પાણી છે ત્યારે સુકતાનંદસ્વામી બોલ્યા કે હે મહારાજ એ આકાશનું પાણી આપણે અહીં શું કામમાં આવે ? ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે સ્વામી એમ કેમ કહો છો ? આ સર્વે જગતનો નિભાવ તે આકાશના પાણીથીજ થાય છે માટે ભગવાનને આપણું હોય તો એ પાણી કામમાં આવે એમ મહારાજે વાત કરી ત્યાં તો એ વાદળી ફેલાણી ને તેમાં ગાજવીજ થઇ ને વરસવા માંડ્યું ત્યારે સર્વે માણસોએ નાસવા માંડ્યું. ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે કેઇ નાસી જશે નહીં ને અમે પણ અહીંથી જઇશું નહીં ને ઇંદ્ર આજ આ સહુ સમાની પુજા કરવા આવ્યો છે એમ કહ્યું ને પોતે પણ ત્યાં ઉભા રહ્યા ને જળ વૃષ્ટી પણ ઘણી થઇ ને કરા પણ પડ્યા ને તે કરા મહારાજ જમ્યા ને મહારાજ ઉપર એક ચોક્ષણ ઝાલી રહ્યા. તે થોડીક વારમાં વરસીને પછી રહી ગયો ને એ તલાવડી ભરાઇ ગઇ પછી સર્વે માણસોને નાવા ધોવાનું પાણી પીવાનું સુખ થયું એવી રીતે એ લીલા કરી. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૯ મી.

એક વાર સાધુ ચાર જણને મહારાજે હિંદુસ્તાનમાં મોકલ્યા ને તેમને કહ્યું કે વળતા આવો ત્યારે સીતારામજીને તેડતા આવજો પછી તે સાધુ જ્યારે પાછા આવવા તૈયાર થયા ત્યારે સીતારામજીની માતાને કહ્યું કે મહારાજે સીતારામજીને તેડી જવાની અમને બલામણુ કરી છે તે તમે સીતારામજી અમને આપો અમે જાળવીને તેડી જઇશું ત્યારે એ બાઇએ ના પાડી કે હું સીતારામને નહીં આપું ત્યારે એ સાધુએ ઘણી ખચીત કરીને એ બાઇને કહ્યું ત્યારે એ બાઇએ કહ્યું કે સીતારામજી તો બાળક છે ને છેટાની વાટ છે તે તમથી જળવાય નહીં ત્યારે તે સાધુએ કહ્યું કે અમારા પ્રાણથી એમને વધારે જાળવીને તેડી જઇશું. તમે કાંઇ શીકર રાખશો નહીં એવી રીતે બહુ બહુ ઠહીને સીતારામજીને તેડીને સાધુ ચાલ્યા તે આવતાં આવતાં

ઝાડીમાં આવ્યા ત્યારે સીતારામજી બહુ તરસ્યા થયા ને પાણી માગ્યું ત્યારે તે ટાણે કોઇ પાસે પાણી નહીં ને તરસે પાણી પાણી કરે પછી સાધુ તો આડા અવળા પાણી સાડે દોડ્યા તે પાણી લાવતાં વાર લાગી ત્યાંતો સીતારામજીએ દેહ મુકી ત્રીધો. પછી સાધુ તો પાણી લાવ્યા તે શું કામમાં આવે ? પછી ચારે સાધુએ રોવા માંડ્યું ને વીલાપ કરવા માંડ્યો ને કહેવા માંડ્યું કે હે મહારાજ આ સીતારામજીને તો એમની માતા નોતાં આપતાં પણ તમારા કહેવા ઉપર અમે ઘણી રીતે તેમને સમજાવીને લાવ્યા ને અમારે વાંકે આ દેહ છુટી ગયો. જો અમારી પાસે પાણી હોત તો કાંઈ મરત નહીં માટે આ સર્વે અમારો અપરાધ છે તે હે મહારાજ, હે દયાળુ, હે કપાનીધી, હવે અમે તમને શો જવાબ દઈશું ? માટે આથી તો અમારૂં મરણ થયું હોત તો ઠીક થાત એમ અતી વીલાપ કરીને રોતા જાય ને આંખમાંથી આંસુની ધારો થાતી જાય ત્યારે તે ટાણે સીતારામજી આંખ ફેરવીને બોલ્યા કે પાણી પાઓ. પછી એ સાધુએ પાણી પાચું ને સર્વે તાજી થયા ને સીતારામજી જીવતા થયા. એવી રીતે મહારાજ-શ્રીએ એ સંતને પ્રતાપ દેખાડ્યો. એ સીતારામજીની વાત પુરી થઇ.

વાત ૨૦ માં.

એક દીવસ શ્રી નાગડકાવાળા નાથોખાચર ને માંજીસીઓ એ બે જણ ગઢડે મહારાજને દર્શાવે ગયા ને મહારાજની હજુરમાં એ બે જણે એવો ઠરાવ કર્યો કે આપણે બે જણને એક હારે દેહ મુકીને મહારાજના ધામમાં જવું. પછી તેને કેટલાક દિવસ ગયા ને મહારાજ પણ સ્વધામમાં પધાર્યા ત્યારે નાથોખાચર પ્રથમ માંઢા થયા ને દેહ મુકે તેવા થયા. પછી માંજીસીઓ નાથોખાચરને જોવા આવ્યો. નાથોખાચરનો દેહ છુટી જાય એવું જોઈને માંજીસીઓ બોલ્યો કે નાથોખાચર આપણે ગન્ને જણેને સાથે દેહ મુકવાનો ઠરાવ મહારાજની હજુરમાં કર્યો હતો. ને તમે તો તૈયાર થયા ને હું તો પર્યો રહ્યો એમ કેમ થઇ ગયું ? એમ

કહીને માણસીયાની આંખમાં આંસુ આવી ગયાં. ત્યારે નાથાખાચર જોલ્યા કે એ વાતમાં કાંઈ આપણું જોર છે. ? જે મહારાજને ધાર્યું હશે તેમ કરશે. પછી માંણસીઓ નાથાખાચરને જોઈને પોતાને ઘેર આવ્યો ત્યારે ઉપરા ઉપર બગાસાં માંણસીઆને આવવા માંડ્યાં તે ખાટલો ઢાળીને સુતો ત્યાંતો મહારાજનાં દર્શન થયાં ને મહારાજ જોલ્યા કે હવે ચાલો. આજ નાથાખાચરને ને તમને એ જોયને તેડવા આવ્યા છીએ ને નાથાખાચરને પણ મહારાજનાં દર્શન થયાં ને તેમની પાસે મહારાજ જોલ્યા કે આજ તમને ને માંણસીઆને એ જોયને તેડવા આવ્યા છીએ. પછી નાથાખાચરે માંણસીઆ પાસે માણસ મોકલ્યું ને પુછાવ્યું કે મહારાજ મને તેડવા આવ્યા છે ને કહે છે કે માંણસીઆને પણ તેડવા આવ્યા છીએ. તે તારે મહારાજનાં દર્શન થાય છે ? ત્યારે માંણસીએ એ માણસને કહ્યું કે મહારાજ તો ક્યારના મને તેડવા આવ્યા છે. હવે ચાલો. પછી તે બે જણે એક ઘડીએ એક પળે દેહ મુકી ને મહારાજનાં ઘણા જણને દર્શન થયાં ને ગામમાં બહુ સુગંધીદાર ફાર નીકળી. તે સુગંધને જોઈને માણસ આશ્ચર્ય પામી ગયાં ને પછી એ બે જણને એક ચીતા ખડકીને અગ્નિ સંસ્કાર કર્યો એવી રીતે એ બે જણે દેહ મુકી દીધા. એવો શ્રીજીમહારાજનો પ્રતાપ જોઈને ગામનું માણસ ઘણું આશ્ચર્ય પામી ગયું ને એ બેના સંકલ્પ મહારાજે સત્ય કર્યા. એ માંણસીઆની વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૧ મી.

અહીંથી દશ વાતો મુળજી શેઠની લખી છે.

એક દીવસ લીંબડીવાળા મુળજી શેઠ ને સગરાંમ વાઘરી એ બે જણ મહારાજ શ્રી કરીઆણે હતા ત્યાં દર્શને જતા હતા. તે જતાં જતાં ડુંગરની ગાળીયુંમાં માર્ગ ભુલ્લી ગયા તે કોઈ દીશે માર્ગ જડ નહી ને અસુર પણ થાતું બય તે ઘણું મુંઝાણ ત્યારે મહારાજ શ્રી બરવારના જેવો વેશ કરી કાળા ખેડાનું ધોતીયું માથે બાંધી કાંબળો ખલે નાખી લાંબી ચાંચાળા જોડા

પહેરી હાથમાં લાકડી લઈ જીવાન સરળા થઈ એ મુળજી શેઠને પડખે નીકળીને રામરામ કર્યા ત્યારે મુળજી શેઠ પુછ્યું કે તમે કોણ છો ને ક્યાં જાઓ છો ત્યારે તે કહે છે કે અમે તો ભરવાડ છીએ ને ગાયુ'માં જઈએ છીએ પણ તમે ક્યાં જાઓ છો ત્યારે મુળજી શેઠ કહ્યું કે અમે તો કરીઆણામાં સ્વામીનારાયણ છે તેને દર્શન જઈએ છીએ ત્યારે તે ભરવાડ બોલ્યો કે હું કરીઆણા ગામમાં થઈને આવું છું ને તમારા સ્વામીનારાયણ કાઠીને ઘેર બેઠા છે તે મેં દેખ્યા છે પણ આ તમારો મારગ નથી તમે તો બુલા પડ્યા છો. ત્યારે મુળજી શેઠ કહ્યું કે અમને મારગ બતાવો ત્યારે ભરવાડે કહ્યું કે આ ડુંગરમાં સારો રસ્તો નથી તે તમને બતાવીશ તો આગળ બુલા પડશે માટે ચાલો હું તમને માર્ગ બતાવા લેજો આવું. ગાયુ'માં જાવું છે તે પછી મોઢો જઈશ એમ કહીને ભરવાડ તો લેજો ચાલ્યો તે માર્ગ ચાલ્યો આવે ને મુળજી શેઠને પુછતો આવે કે તમે સ્વામીનારાયણને ભગવાન કહો છો તે કાંઈ પરચો દીઠો છે કે કરમત્ય દીઠો છે તે શા કારણથી ભગવાન કહો છો? ને આ કાઠી લોક તો અર્વે એને વશ થઈ ગયા છે. એવી એ વાતો કરતો આવે ને લેજો ચાલ્યો આવે ત્યારે મુળજી શેઠ કહ્યું કે મને એક કાંટો વાગ્યો છે. ત્યારે તે ભરવાડ બોલ્યો કે લાવો કાંટો કાઢું. મારી પાસે ચીપીઓ સારા છે પછી તેણે મુળજી શેઠને કાંટો કાઢ્યો તે જરાય પગ દુખાયો નહીં. ત્યારે મુળજી શેઠ બોલ્યા કે કાંટો તો બહુ આકરો વાગ્યો હતો ને તમે શી રીતે દુખાયા વગર કાંટો કાઢી નાખ્યો? ત્યારે ભરવાડ બોલ્યો કે અમે તો વગડામાં રહીએ તે કાંટો કાઢવામાં કસબી હોઈએ. પછી મુળજી શેઠ કહ્યું કે તરસ લાગી છે તે આટલામાં કાંઈ પાણી હશે? ત્યારે ભરવાડ બોલ્યો કે ધારની એથેજ પાણી છે તે તમે આ ઝાડ નીચે બેસો હું તમને પાણી લાવી આવું પછી મુળજી શેઠ ને સગરાંમ ભકત એ ઝાડને છાંયે બેઠા. પછી ભરવાડ પાણી લાવ્યો તે એ બે જણે પીધાં. પછી ચાલ્યા તે કરીઆણાનું પાધર આવ્યું ત્યારે એ ભરવાડે

કહ્યું કે હવે આ ગામમાં જાઓ ને હું હવે પાછો વળીશ. ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે બાઈ તમે પાંચ ગાઉ અમારા લેગા આવ્યા તે અમારું બહુ કામ કયું ત્યારે ભરવાડે કહ્યું કે તમે ભગત છો ને તમારું કામ કયું અમારે કાંઈ જતું નથી એમ કહી રામ રામ કરીને ભરવાડ પાછો વળ્યો ને મુળજીશેઠ ગામ ઉપર ચાલીને પાછું વાળી જોયું ત્યાં એ ભરવાડને દીઠા નહી, ત્યારે મુળજી શેઠે તથા સગરાંમે વીચાયું કે આ ભરવાડ ક્યાં ગયો પછી પાછા વળીને એ ભરવાડને શોધવા માંડ્યો પણ એ તો ક્યાંઈ હાથ આવ્યો નહી પછી એ બેયજણુ ગામમાં જઈને કાઠીની ઓસરીમાં મહારાજ બેઠા હતા, ત્યાં જઈને ડંડવત્ કરવા માંડ્યા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે આ મુળજી ને સગરાંમ આવ્યા પછી મહારાજને પગે લાગીને બેઠા ત્યારે મહારાજે ખખર પુછવા માંડી કે તમે કયે રસ્તે થઈને આવ્યા ને એ ડુંગરમાં મારણ તમને કેમ જડયો, ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે એક ભરવાડ મળ્યો તે તેણે માર્ગ દેખાડ્યો, ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એ ભરવાડ તમારી લેગો ક્યાંસુધી આવ્યો, ને પછી ક્યાં ગયો ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે એ ભરવાડ પાંચ ગાઉ સુધી લેગો આવ્યો ને પછી પાછો વળ્યો તે પાછળથી અમે દેખ્યો નહી એને શોધ્યો તોપણ જડયો નહી પછી મહારાજ બોલ્યા કે એતો અમે હતા તે તમને એ ડુંગરમાં લુટી લેત તે સાડે આવ્યા હતા. ને તમારો કાંટો કાઢ્યો ને તમને પાણી પાયું તોપણ કેમ તમે અમને ઓળખ્યા નહી. પાંચ ગાઉ સુધી બીજો ભરવાડ તમારી લેગા શાસાડે આવે એમ વાત કરીને મહારાજ હસ્યા. પછી સર્વે સભા રાજ થઈ ને મુળજી શેઠ ને સગરાંમને મહારાજે રસોઈ કરાવીને રાંટલા જમાડ્યા. એ મુળજી શેઠ ને સગરાંમ ભક્તની વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૨ મી.

એક દીવસ મુળજી શેઠ શ્રી ગઢડે ગયા હતા. ને મહારાજને કાગળ લખવો હતો તે ચરમાં ચડાવીને કાગળ લખવા બેઠા હારે

મહારાજ બોલ્યા કે મુળજી તું ચશમાં કેમ નાખસ ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે મારે ચશમાં આવ્યાં છે તે પહેર્યા સિવાય સાડાં દેખાતું નથી. ત્યારે મહારાજે પોતાને હાથે કરીને ચશમાં કાઢી લીધાં ને કહ્યું કે હવે કેવું દેખું છું ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે હવે તો આંખુ દેખું છું ચશમાં જેવું નથી દેખતો. પછી વળી પોતાને હાથે ચશમાં નાખીને પુછ્યું કે હવે કેવું દેખસ ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે હે મહારાજ હવે તો બહુ આંખું દેખસ ત્યારે વળી મહારાજે પોતાને હાથે ચશમાં તાણી લઈને પુછ્યું કે હવે કેવું દેખું છું ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે હે મહારાજ હવે તો બહુ સાડાં દેખું છું ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે હવે કોઈ દીવસ ચશમાં પહેરીશ નહીં આવું સાડાં ને સાડાં દેખાશે. એમ કહીને ચશમાં પોતાના ગાડલા હેઠે મુક્યાં. તે મુળજી શેઠને નેઉ લઈને આવસ્થા થઈ પણ અક્ષર છેટેથી વાંચે એવી ને એવી આંખો તેજળી રહી. એવી રીતે મહારાજે પ્રતાપ દેખાડ્યો. એ મુળજી શેઠની વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૩ મી.

એક દિવસ મુળજી શેઠ શ્રી ગઢડે મહારાજને દર્શાને ગયા હતા. ને તેમને એકજ દીકરો હતો, તે ઘેર માંદો થયો. પછી મુળજી શેઠને તેડવા સાડાં લીંબલીએથી ગઢડે માણસ મોકલ્યું પછી મુળજી શેઠે મહારાજ અક્ષર ઓરડીમાં હતા ત્યાં જઈને વાત કરી કે મારો દીકરો ઘેર માંદો થયો છે તે સાડાં મને તેડવા ઘેરથી માણસ આવ્યું છે. તે મારે જાણું પડે છે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે કેવાક મંદવાડ છે ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે મંદવાડ તો બહુ છે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે જાઓ. દીકરાને સુંવાંણ થાય ત્યારે અમને સંદેશો દહાવજો. પછી મુળજીભાઈ મહારાજને પગે લાગીને ચાલ્યા. તે અક્ષર ઓરડીની બહારની ખડકીએ આવ્યા ત્યારે મહારાજે સાદ કરીને પાછા બોલાવીને કહ્યું કે તારે એકજ દીકરો છે ને તે દેહ મુકે તો તને કેવોક ઉદ્ધવેગ થાય ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે મને કાંઈ ઉદ્ધવેગ થાય નહીં ત્યારે મહારાજે કહ્યું

કે દીકરા દેહ મુકે ને કેમ ઉદ્દવેગ ન થાય ? ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે દીકરો દેહ મુકીને તમારા ધામમાં જાય માટે ઉદ્દવેગ ન થાય. ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એ તમારા દીકરા તો અમારા સાધુ હતા. તે અમે અમારા ધામમાં મોકલ્યા હવે તમારે ઘેર જવું હોય તો જાઓ. પછી મુળજી શેઠે કહ્યું કે હવે મારે ઘેર જવું નથી એમ કહીને ઘેલામાં નાહી આવ્યા ને પછી જે માણસ તેડવા આવ્યું હતું તેને રાખ દીધી. એ મુળજી શેઠની વાત પુરી થઇ.

વાર્તા ૨૪ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી લીંબલીએ મુળજી શેઠને ઘેર પધાર્યા. ને લેગા ભગુજી, સુરાખાચર, સોમલાખાચર, વીગેરે પશુ હતા. તે મુળજીભાઈના કુળીમાં ઢાલીઆ ઉપર બેસીને મહારાજ દાતણ કરતા હતા ને મુળજીભાઈની દીકરીઓ મહારાજ સાર રસોઈ કરતી હતી. ને મુળજીભાઈની વડે આંખે આંધળાં હતાં ને તે પાણીનો કળશીઓ લેવા ઘરથી બહાર નીકળ્યાં તેને દેખીને મહારાજ બોલ્યા કે મુળજી આ વહુ કેહી આંધળી થઇ છે ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે એતો મે વર્ષ થયાં આંધળી થઇ છે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે એતો બહુ ખોટું થયું. ગામ માણસ દેહને પોતાની દેહક્રિયા કરવી તે આંખો વીના બહુ કઠણ પડે ત્યારે મુળજી શેઠ બોલ્યા કે હે મહારાજ એ કાંઈ અમારા હાથમાં છે. જેમ ભગવાનની મરજી હશે તેમ કયું હશે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે કાંઈક પગ ઠંડા થાય તો સારા પછી એ વહુ ઘરમાં હતાં તે દેખવા માંડ્યું ત્યારે મુળજી શેઠને બોલાવીને કહ્યું કે હુંતો આ સર્વે દેખું છું ત્યારે મુળજી શેઠે આવીને મહારાજને કહ્યું કે આ મારી ઘરવાળી તો સર્વ દેખે છે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે એ તો જીવે ત્યાંસુધી દેખશે પછે તે બંધને ઘણાં વરસ થયાં ત્યાંસુધી આંખે દીડું. એ મુળજીશેઠની સ્ત્રીએ આંખે દેખ્યાની વાત પુરી થઇ.

વાર્તા ૨૫ મી.

એક વાર મુળજી શેઠ લીંમલીએથી મહારાજને દર્શન જતા હતા. તે પાંચ ગાઉ ગયા ત્યાં પગમાં શુળ વાગી તે ચલાય એવું ન રહ્યું. પછી ત્યાંથી ગાડે બેસીને પાછા ઘેર આવ્યા પછી તે પગ પંદર દીવસે સારા થયે. પછી ગાડા મહારાજનાં દર્શન કરવા ગયા. તે મુળજી શેઠને દેખીને મહારાજ બોલ્યા કે મુળજી તને કેવીક શુળ વાગી હતી ત્યારે મુળજી શેઠે કહ્યું કે શુળ તો ઘણી આકરી વાગી હતી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે તું મારે દર્શન આવતો હતો ને તને શુળ વાગી તેનું કારણ કંઈ સમજાય છે. ત્યારે મુળજી શેઠ બોલ્યા કે બીજું કારણ તો કંઈ સમજતું નથી પણ ભગવાન કરતા હશે તે સાફ કરતા હશે એમ તો જણાય છે પછી મહારાજ બોલ્યા કે તારા કપાળમાં ખરસીઓ આવી એવું લખેલું હતું તે મટાડીને અમે શુળ વગાડી ને એ વીધન મટાડ્યું છે મુળી પરમારના ખારવટીઆના સ્વાર આગળ હતા તે તને ખરસીઓ મારત તે સાફ શુળ વગાડી ને પાછો વાળ્યો તો ત્યારે મુળજી શેઠ બોલ્યા કે હે મહારાજ ખાળકની રક્ષા જેમ તેની માતા કરે છે તેમ તમે મારી રક્ષા કરી છે. એ મુળજી શેઠની વાત પુરી થઈ.

વાર્તા ૨૬ મી.

એકવાર ઝોગણસાઠની સાલમાં શ્રીજીમહારાજ કારીઆણીએ હતા. ત્યાંથી મુળજી શેઠ મેમકે તેણે લાવ્યા ને તે ટાણે મેમકામાં ચાર જણ મહારાજના આશ્રીત સતસંગી હતા તેમાં એક મુળજી શેઠ ને એક ગુજર સુતાર હંસરાજ ને એક કણ્ણી શામે અગોલો ને એક કણ્ણીશામે કણ્ણસાગરો એ ચાર જણ સતસંગી હતા ને બીજું સરવે ગામ તો અવીઘાવાળું હતું ને તે દીવસ સમાધીનું પ્રકરણ ઘણું હતું. તે જે મહારાજ પાસે આવે તેને સમાધી થઈ જાય તે તેની બીકે કોઈ મહારાજ પાસે આવતું નહી ને જે કોઈ આવી જાય તેને સમાધી થઈ જાય તે દશ વીસ માણસ તો

સમાધી થએલ ખડકી મુકયાં હોય અને તે સગાધીમાંથી જ્યારે જગાડે ત્યારે તો મોટા મોટા ભગવાનના ધામની વાતો કરે ને મહારાજ મીઠીઆવળ જમતા ને રોટલો ને મરચાં જમતા. તે દીવસ મહારાજનું એવું પ્રકરણ હતું. ને મુકતાનંદસ્વામી ને ભોળભાઈ, માંચા ભકત વીગેરે સાત આઠ માણસ ભેળું હતું. ને પુરણાનંદસ્વામી તથા સરૂપાનંદસ્વામી તથા નરનારાયણાનંદ સ્વામી તથા અહલુતાનંદસ્વામી આદીએ મીઠાણુ, રાંમગરી વીગેરે ગામોમાં એ તે દીવસ કણ્ણી પટેલીઆ હતા, તેમને પણ એ મેમકામાં અવીને પ્રથમ મહારાજના દર્શન કર્યાં હતાં પછી ત્રણ દીવસ રહીને મહારાજ પધાર્યા ત્યારે એ મેમકાના ચાર જણ ભકત હતા તે મહારાજને વળાવવા આડે ગાઉ ૧ ગયા. પછી મહારાજે તેને ઉભા રાખીને કહ્યું કે અમારે એક વચન માનશો ત્યારે તે ચાર જણે કહ્યું કે હા મહારાજ જેમ તમે કહેશો તેમ કરીશું. ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે તમે ચાર જણ આ ગામમાં રહેશો નહીં વીસ દીવસની અંદર તમારો સર્વે માલ લઈ ઉઘાળા ભરીને જાઓ. ત્યારે એ ચાર ભકતે કહ્યું કે હે મહારાજ અમે કયાં જઈએ ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે જ્યાં તમારે શાંતુકુળ પડે ત્યાં જાઓ પણ આ ગામમાં રહેશો નહીં તેના અમારા પગ આલીને સમ ખાઓ ત્યારે પછી એ ચાર જણે મહારાજના ચરણારવીંદ આલીને સમ ખાધા. પછી મહારાજ તો પધાર્યા ને એ ચાર જણે વીચાર કર્યો કે મહારાજે આપણને સમ ખવરાવ્યા છે તે આપણે વીસ દીવસની અંદર જવું, એકવીસમે દીવસ રહેવાની મહારાજના પાડી છે ને તેમજ કસ્તું પછી એ ચાર જણે ઉઘાળા ભર્યા તે મુળજીશેઠ લીંબડીએ ગયા ને હંશરાજ સુતાર બોલવીઆદ ગયા ને બે સામો પટેલ સાંણુપર ગયા તે પંદર દિવસમાં સર્વે પોતાનો માલ લઈને જતા રહ્યા. પછી એકવીસમે દીવસ આવ્યો ત્યારે ગાયકવાડ સરકારની ફોજ લઈને બાબોજી આવ્યો તે વઢવાણ દરબાર સાથે લડાઈ કરવા આડે આવેલ તે તેણે મેમકે પડાવ કર્યો ને પછી પુછ્યું કે આ ગામ કેનું છે ? ત્યારે વઢવાણનું છે એવું

સાંભળીને ગામને હુટી દીધું ને પછી બાળી દીધું તે સર્વે ગામનાં માણસોને મોટું નુકશાન થયું ને પ્રથમ એ જે ચાર જણ ગામમાંથી ગયા હતા તેનું સર્વે આખાઠ રહ્યું એવી રીતે એ મુળજીશેઠ વીગેરેની રક્ષા કરી. એ મુળજીશેઠની વાત પુરી થઇ.

વાત ૨૭ મી.

એક દીવસ મુળજીશેઠ શ્રી કરીઆંણે મહારાજનાં દર્શન કરવા ગયા હતા, ને મહારાજે કાળુભાર નદીને કાંઠે સભા કરી હતી ને તે સભામાં મોટા મોટા સંત તથા હરીજન બેઠા હતા, ને એક તરફ સાંખ્યજોગી ને કરમજોગી બાધઓ બેઠી હતી. ને મહારાજ વાતો કરતા હતા ને સર્વે સભા એકાગ્રહ ચિત્તે કરીને સાંભળતા હતા. તે વાતો કરતાં કરતાં મહારાજ ઉંચી દ્રષ્ટી કરીને એક નજરે ઘણી વાર સુધી જોઈ રહ્યા ને પછી નેત્ર ફેરવી માથું ડાલાવીને વળી વાતો કરવા માંડી તે મહારાજે ચીન્હ કયું તેને સર્વે સભાએ દેખ્યું પણ કોઈથી પુછાયું નહીં પછી ઘણીવાર સુધી સભા રહી ત્યારે મહારાજે સહુને ઉઠવાની આજ્ઞા કરી તે સર્વે ઉઠીને પોતપોતાને આસને ગયા ને મહારાજ પણ પોતાને પોદીરહેવાને ઓરડે ગયા ને તે ટાણે રાત્રીના દશ વાગવાને વખત હતો ને મુકતાનંદસ્વામી તથા પ્રહ્લાનંદ સ્વામી તથા મુળજીશેઠ આદી થોડાક ભકતજન મહારાજ પાસે બેઠા હતા, ત્યારે તે ટાણે રાજબાઈ તથા જીવુબાઈ તથા લાડુબાઈ આદી થોડીક બાધઓ મહારાજને દર્શન આવતાં હતાં પણ અંતને બેઠેલા બાળીને સહુ ઉભાં રહ્યાં ને એક બાઈ પાસે મહારાજને કહેવડાવ્યું કે ઠોસીઓને દર્શન કરવા આવવું છે ત્યારે મહારાજે મુકતાનંદસ્વામી આદી સહુને કહ્યું કે તમે ઉઠો. ઠોસીઓને આવવું છે ત્યારે એ સર્વે ઉઠી ગયા ને મુળજીશેઠ તો મહારાજના ઠોલીઆના ચડમાં બાંહે પડ્યો ગયા હતા તે બેસી રહ્યા પછી એ સર્વે ઠોસીઓ આવી મહારાજને પગે લાગી લાગીને

સહુ બેઠાં. ત્યારે રાજ બાપુએ હાથ બેઠીને મહારાજને કહ્યું કે તમારી મરણ હોય તો એક વાત પુછી છે તે પુછીએ ત્યારે મહારાજ કે પુછે ત્યારે રાજબાપુ બોલ્યા કે હે મહારાજ એ સભામાં તમે બેઠા હતા તે ઉંચી દ્રષ્ટી કરીને ધણીવાર સુધી જોઈ રહ્યા ને નેત્ર ફેરવીને માથું ડોલાવ્યું તે એ ચીન તમે શું કયું ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે અમારે દરશને નરનારાયણ આવ્યા હતા. ને પ્રજા, શિવ ને વિષ્ણુ પણ આવ્યા હતા ને નારદ સુનકા દીક આદી મોટા મોટા ધણાક ઋષી પણ હતા તે તમને તો થોડાક વખત રહ્યા એમ જણાયું પણ એંતો ધણાકાળ રહ્યા ને અમે નેત્ર ફેરવ્યાં તે ધણાં પ્રજાંડ ના ઇશ્વરને ફેરવી નાખ્યા પછી અમારી આજ્ઞા લઈને એ સહુ પોતપોતાને સ્થાનકે ગયા. એમ મહારાજે એ ડોસીઓ પાસે વાત કરી પછી સર્વે ડોસીઓ મહારાજની આજ્ઞા લઈને ઉઠી નીકળ્યાં ને મુળજીશેઠે એ સર્વે વાત સાંભળીને એને એ ઠંકાણે રાત્રીએ સુઈ રહ્યા પછી સવારમાં ઉઠીને નાવા ગયા તે દાડી તો બીજે આરે નાવા જતા ને તે દીવસ તો જે આરે વ્યાપકાનંદ સ્વામી તથા સ્વરૂપાનંદસ્વામી આદી મોટા સમાધીનીષ્ઠ સંત નાતા. તે આરે રાત્રીએ થએલી વાત તેને પુછવાને મનસુબો ધારીને ગયા પછી મુળજીશેઠને દેખીને વ્યાપકાનંદસ્વામી બોલ્યા કે મુળજીભાઈ તમે તો દાડી બીજે આરે નાવા જાવછો ને આજ અહીં કેમ આવ્યા ? ત્યારે મુળજીશેઠે કહ્યું કે આજ તો તમારાં દર્શન કરવા આ બાળુએ આવ્યો ત્યારે વ્યાપકાનંદસ્વામી બોલ્યા કે દરશન કરવા ને પ્રશ્ન પુછવા એ બેય કામે આવ્યા છે તે તમે તો મહારાજના ઠોલીઆના થડમાં સુતા સુતા એ સર્વે વાત સાંભળતા હતા ને વળી અમને પુછવા આવ્યા છે તે બાણીઆતો બહુ ડાહ્યા હોય તે સર્વે વાતની ચોકસી કરે માટે અમને પણ પુછવા આવ્યાછો ત્યારે મુળજીશેઠે કહ્યું કે હા મહારાજ તમને પુછવા આવ્યોછું. તે મહારાજે એ સભામાં શું ચીન્હ કયું તેની કથા કરીને વાત કહો ત્યારે વ્યાપકાનંદ સ્વામી બોલ્યા કે નરનારાયણ આવ્યા હતા પ્રજા, શીવ ને વિષ્ણુ

પણ આવ્યા હતા, તે નારદ સુનકાદીક આવી ઘણા ઘણા મુકત
આવ્યા હતા, તે આહીં તો થોડી વખત રહ્યા એમ જણાયું પણ
એ સરવે તો ઘણા કાળ સુધી રહ્યા ને મહારાજે ઘણા પ્રહારો-
ના અધીષ્ટાતાને ફેરવી નાખ્યા એ આહીં જે જે વાત મહારાજે
રાત્રીએ કહી હતી તેજ પ્રમાણે વ્યાપકાનંદસ્વામીએ મુળજ-
ભાષને કરી. તે સાંભળીને મહારાજને સર્વોપરી બળ્યા.
એ વાત પુરી થઇ.

વાર્તા ૨૮ મી.

એક વાર ઝોગણુતેરાની સાલમાં મહારાજશ્રી ગઢડે દીક્ષા-
ધને એમ બોલ્યા કે હવે અમે આહીં નહીં રહીએ અમે અમારા
હિંદુસ્તાનમાં બસું એમ કહીને આહીં નીકળ્યા ને તેની ખબર
મીં લીખલીએ મુળજશેઠને આવી ત ઘણા ઉદાસ થઇ ગયા ને
વળી એમ સાંભળ્યું કે આજ મેથાણ રહેશે ને કાલ ત્યાંથી
આહીં નીસરશે ને વળી કાળ વરસ તે માણસને મારી નાંખે એવો
દેશકાળ તે એકલા જવાય તેવું પણ નહીં પછી એક જણને
વોળાવે લીધો ને એક સગરામો ને એક પોતે એ ત્રણે જણ
સવારમાં આવ્યા ને તેદીને તેદી મેથાણ પહોંચવું એવો વીચાર
કરીને આવ્યા ને ગઢડેથી જે દીવસે મહારાજ નીકળેલા તેનેજ
દીવસેથી ડોસીએ એમ નીમ લીધેલાં કે મહારાજનાં દર્શન થાય
ત્યારે અન્ન પાણી લેવું. પછી એ ખબર લખને નાયાબેગીઆ
મેથાણ જમને મહારાજ પાસે વાત કરી કે હે મહારાજ તમે
ગઢડે નહીં પધારો તો ડોસીએ દેહ મુગ્રીદેશે એવું સાંભળીને
મહારાજ મેથાણથી ગઢડે બવા સાફ આવ્યા તે એમ કહેતા ગયા
કે આજ મુળજને ઘેર લીખલીમાં રોટલા જમીયું. પછી તો
મુળજશેઠ મેથાણ ગયા ત્યારે સાંભળ્યું કે મહારાજ તો ગયા
તે ચાર ગાઉ પહોંચ્યા હશે ને વળી એમ કહેતા હતા કે આજ
મુળજને ઘેર બસું એવી વાત સાંભળીને મુળજશેઠ ઘણા ઉદાસ
થઇ ગયા કે મારે ને મહારાજને ચાર ગાઉનું જેડું થયું ને હું

પણ થાકી રહ્યો છું ને મહારાજ મારે ઘેર જાયે તે કોઈ મહારાજની સરભરા કરે તેવું માણસ પણ મારા ઘરમાં નથી એવું ધારીને પાછા વળીને ઘર તરફ ચાલ્યા તે આગળ મહારાજ ચાલ્યા જાય ને પાછળ ચાર ગાઉને છેટે મુળજીશેઠ ચાલ્યા આવે ને ચાલતે ચાલતે મહારાજ લીંબલીથી અડધે ગાઉ છેટે રહ્યા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે અમને તો નીંદ્રા બહુ આવે છે ત્યારે નાનંદેગીએ કહ્યું કે હવે મુળજીભાઈનું ઘર નજીક છે તે ત્યાં જઈ પોતી જાણે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે અમને તો ડોકાં આવે છે તે ઘોડેથી પડી જવાય તેમ માય છે મારે અમે તો અહીં સુઈ જઈશું એમ કહીને ઘોડેથી હેઠા ઉતર્યા ને નાનંદેગીએ આસન કરી લીધું તે પોતી ગયા પછી મુળજીશેઠ વાંસે ચાર ગાઉને છેટે આવતા હતા તેમણે એમ વીચાર્યું કે મહારાજ લીંબલીમાં જઈને પુછશે ત્યારે મુળજી ઘેર નથી એવું સાંભળીને ચાલી નાંકળશે એવો વીચાર કરતા આવે ને ઉદાસ થઈને ચાલતા આવે એમ કરતાં કરતાં મહારાજથી થોડે છેટે રહ્યા તે એમનો બોલ સાંભળીને મહારાજના પાળા બોલ્યા કે કોણ આવે છે ? છેટે નીકળજો નહીતો ગોળીએ મારીશું. એવું સાંભળીને મહારાજ ધણા ઉતાવળા બોલ્યા કે જો જો ધા કરતા નહીં એતો મુળજી તમરી પાછળ દોડ્યા આવે છે. તે મહારાજ ઉતાવળું બોલ્યા તે સાંઠ મુળજીશેઠે સાંભળીને કહ્યું કે એ મહારાજનો સાંઠ છે પછી મુળજીશેઠ આવીને મહારાજને પગે લાગ્યા પછી મહારાજે કહ્યું કે હવે ચાલો ત્યારે નાનંદેગીએ કહ્યું કે આટલા સાફ નિંદ્રા આવી હતી કે ? પછી મહારાજ મુળજીભાઈને ઘેર પધાર્યાં. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૬ માં.

શ્રીજીમહારાજે જે દીવસે ગામ ડહાણુમાં જન્મ કર્યો ત્યારે મહારાજ પાસે હોટના રૂપીઆ આવ્યા હતા. તેમાંથી સોળ હજાર રૂપીઆ ગળીને મુળજીશેઠે ચટારામાં મુક્યા હતા, પછી બ્યારે

એ જગન પુરે મરે ને પ્રાણજી ચાલ્યા ત્યારે મહારાજને મુજલ શેઠને કીધું જે એ રૂપીઆ લાવે પ્રાણજીને જણાવે દેવી છે ત્યારે મુજલશેઠે કીધું જે એ રૂપીઆ તો જગન કરતાં જે જણસો લીધી છે તેના નામામાં દેવા છે ત્યારે મહારાજ કે નામામાં તો પછી રૂપીઆ અપાશે પણ આ પ્રાણજી તો અતારે અલખ તયાર થયા છે માટે આ ચાલે નહીં પછી મુજલશેઠે રૂપીઆ લાવી લાવીને મહારાજને અપવા માંડ્યા તે દેતાંદેતાં રૂપીઆ ખસેને આશરે પટારામાં રહ્યા પછી પ્રાણજી ચાલ્યા પછી મુજલશેઠે મહારાજને કહ્યું કે તમેતો સર્વે રૂપીઆ આપી લીધા હવે નામામાં શું આપીશું ત્યારે મહારાજને કહ્યું કે હવે કેટલા રૂપીઆ રહ્યા છે ત્યારે મુજલશેઠે કહ્યું કે ખસેને આશરે હશે ત્યારે મહારાજને કહ્યું કે તેં રૂપીઆ ગણ્યા છે ? ત્યારે મુજલમાઇએ કહ્યું કે ગણ્યા તો નથી ત્યારે મહારાજને કહ્યું કે ગણતોખરો પછી પટારામાં તાળાં ઉઘાડીને મુજલમાઇએ બોયું ત્યારે રૂપીઆ તો ઘણા દેખ્યા પછી ગણવા માંડ્યા ત્યારે સોળ હજાર રૂપીઆ થયા ત્યારે મુજલમાઇએ મહારાજને કહ્યું કે રૂપીઆ તો જેટલા મેં પ્રથમ ગણીને ભર્મા હતા તેટલાને જેટલા છે પછી મહારાજ હસીને બોલ્યા કે આપણે આ જગન કયેં તેનું પૂજ્ય થયું તે આપણા રૂપીઆ ખુદે નહીં એવી રીતે મહારાજને મુજલશેઠેને પ્રતાપ દેખાડે એ જગતની વાત પુરી થઈ

વાત ૩૦ મી.

અને વળી એજ ઠાણના મહારાજમાં એક વાર ધી ખુદ્યું અને મંગાવ્યું હતું તે આવી પહોંચ્યું નહીં ને પ્રાણજીના સાંભળવામાં આવ્યું કે ધી નથી માટે આ જગન બગાડવો ને મહારાજની લજ લેવી એણે સર્વે દુષ્ટ પ્રાણજીએ વીચારીને સવાર માંડી સીમાની તાલીફ કરીને એકદમ એ સર્વે પ્રાણજી આવ્યા ને સીધુ લાવે સીધુ લાવે એમ તાલીફ કરવા માંડી ને તેણે

તેમણે જોલવા માંડ્યું કે ત્રેવડ ન હતી ત્યારે આવડું મોટું કામ
 શા સારું કર્યું હતું એમ અંખ ફેરવી ફેરવીને તાણી તાણીને
 જોલવા માંડ્યું ત્યારે એ જગનનાં સીધાં આપનામાં મુળશયેક
 ઉપરી હતા તેમણે બણ્યું કે ધી નથી ને લેવા ગયા છે તે પણ
 આવ્યું નહીં ને આજ પ્રાદ્યણ અવળીએ આવ્યા છે તે બે બડીમાં
 લાજ લેશે એવું ધારીને ઉતવળા મહારાજ જ્યાં સભામાં મંચ
 ઉપર ખીરાજતા હતા ત્યાં ગયા ને મહારાજને કહ્યું કે એક વાત
 કરવી છે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે કહો ત્યારે મુળશયેકે કહ્યું કે
 સભામાં કહેવાય તેવી નથી તેથી તમે એક ઠેર પધારો. પછી
 મહારાજ સભામાંથી બહારને એક ઠેર પધાર્યા ત્યારે મુળશયેકે
 એ સર્વે વાત કરીને કહ્યું કે પ્રાદ્યણ બે બડીમાં હુરે હુરે કરશે
 ને લાજ લેશે એવું સાંભળીને મહારાજ એ જગનશાળામાં જ્યાં
 ધી રહેતું હતું ત્યાં આવ્યા ને પુછ્યું કે એડું ઘણું કાંઈ ધી છે
 ત્યારે મુળશયેકે કહ્યું કે આ બે કુડલાં ધી માંચી ઉપર દ્યા તેમાં
 એક કુડલામાં સત્રામણને આશરે ધી છે ને એક કુડલામાં અર્ધા
 મણને આશરે ધી છે બીજું ધી નથી ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એ
 બે કુડલામાંથી દેવ માંડો ને કોઈ પ્રાદ્યણ કે કોઈ બીજા માણ-
 સને અહીં આવવા દેશે નહીં. તમે જેટલા ધીના કામમાં છે
 તેટલા આદમી અહીં રહેજો એમ કહીને મહારાજ તે પાછા
 સભામાં જઈને બેઠા. પછી બખે કુડલાં મેટા મેટા પાંચ પાંચ
 મણીના લાવીને તે બડમાંથી હેઠ રાખીને એ બે ધીના કુડલાં હતા
 તેને વાંકાવાળીને એ બખે કુડલામાં ધી રેડવા માંડ્યું તે શેર
 શેર બખે શેર ધીને આશરે એ ધીના કુડલામાંથી નીકળે ત્યાંતો
 એ બખે ઘણા કુડલાં તેના મેઠા મુઠી બરાઈ બાય તે કુડ-
 લાંને બોલળીકે દઈ દેડવી દેડવીને એ પ્રાદ્યણને દેવા માંડ્યું ત્યારે
 એ પ્રાદ્યણે માંદોમાંદે વાતો કરવા માંડી કે ધી ન હતું ને
 આ ધી કયાંથી કાઢ્યું ત્યારે કેટલાક પ્રાદ્યણ તે એમ બોલ્યા
 કે રામીનારાયણનું તો બેવડે દોરે કામ છે તે ધી સંભરી રાખ્યું
 હશે ને કેટલાક પ્રાદ્યણ તે એમ બોલ્યા કે તળાવમાંથી પાણી

લાવીને તેવું થી કરે છે એમ પરસ્પર વાતો કરવા માંડી ને એમની ઇર્ષ્યા ને અવીધા તે કાંઈ કામ આવી નહીં ને જમન નીર્વિઘ્ને મહારાજે પુરો કર્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૩૧ માં.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી લીંબડીના થડમાં થઈને નીકળ્યા ત્યારે લીંબડીમાં ડુંડીયા શેઠવાળા હતા. તેણે એમ વીચાર કર્યો કે સ્વામીનારાયણ જો આ ગામમાં આવે તો તેમની ઉપર ધુળની ફાંટું નખાવવી પછી છોકરા ચાલીસ પચાસ ભેગા કરી તેમને ધુળની ફાંટું ભરાવીને દરવાજા બહાર તૈયાર કરી રાખ્યા પછી તેની મહારાજને ખબર પડી ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે આપણે લીંબડીમાં ગરથું નહીં તો આપણા ઉપર શાસાઈ ધુળ નાખશે એમ કહીને મહારાજ દરવાજાના થડમાં થઈને નીકળ્યા ત્યારે છોકરે મહારાજ ઉપર ધુળ નાખી નહીં પણ ફાંટું ભરીને લીધી હતી તે ઉડાડી પછી તે ધુળ ઉડી તેને મહારાજે ઢેખી ને એમ બોલ્યા કે બીજો તો દીવાળીનાં ટાણું છે ને જાહીં તો હોળી જણાય છે એમ કહીને મહારાજ ચાલી નીકળ્યા ને પછી થોડે દીવસે એ શેઠવાળાને દરબારે બેસાડી દીધા ને દંડ કર્યા ને તેને કરીને એ સર્વે ભાંગી ગયા. એવા દુખીઆ થયા એવો શ્રીજીમહારાજનો શ્રાપ લાગી ગયો એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૩૨ માં.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ગુજરાતમાં જતા હતા ને ભેગા કાઠીના સ્વાર પણ હતા ત્યારે સાંજ પડી ને આગળ ગામ આવ્યું તેમાં ઢોઢ અતસંગી નહીં પછી તે ગામને પાદર જઈને મહારાજે પુછ્યું કે આ ગામમાં ઉતારો કરીએ એવું કેાઈ સાઈં માણસ છે ? ત્યારે ગામના માણસે કહ્યું કે હા મહારાજ. એક પટેલ સારા છે તે તેમની પટેલઘાઠ તો ઉતરી ગઈ છે પણ માણસ તમારી આજ્ઞા કરે એવું છે તે ત્યાં ઉતરો. પછી મહારાજ એ પટેલનું

ઘર પુછીને ગયા ત્યારે એ પટેલે સનમાન કરીને ઉતારે કરાવ્યો ને કંસાર કરીને મહારાજને જમાડ્યા. પછી એ ગામનો એક મોટો પટેલ હતો ને તેને ઘર એક ખાવો રાખ્યો હતો તે ખાવાને લેગો લઈને એ પટેલ જેને ઘર મહારાજ ઉતારા હતા તે પટેલને ઘર આવીને બેઠો. પછી એમ બોલ્યો જે આ સ્વામીનારાયણ તો ભગવાન કહેવાય છે તે કાંઈક પરચો દેતા હશે ખરા. ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે અમેતો કાંઈ પરચો દેતા નથી ને તમારે પરચો ભેઈતો હશે તો આ ખાવોજી તમને પરચો દેશે ત્યારે એ પટેલ બોલ્યા જે એતો રૂગનાથજી જાણે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એતો રૂગનાથજી કેછે પછી પટેલ તો ઉઠી ગયા ને મહારાજ તો રાત્રી રહી સવારમાં તૈયાર થઈ ઘોડેસ્વાર થઈને ખારડી કેાર ઉભા રહીને એ ગામના માંજુસ ઉભાતા તે પાસે એમ બોલ્યા જે આ પટેલે અમારી બહુ થાકરી કરી ત્યારે ગામનું લોક બોલ્યું જે એ પટેલ તો બહુ સારા છે. પણ પટેલને એક ખોટકો છે ત્યારે મહારા કે શા ખોટકો છે ત્યારે એ માંજુસે કીધું જે એમને દીકરો નથી ત્યારે મહારાજ કે દીકરો થશે એમ કહીને મહારાજ પધાર્યા. પછી થોડક દહાડે જે પટેલે પરચો માગ્યો હતો તે પટેલની દીકરીને પોતાને ઘર જે ખાવાને રાખ્યો હતો તે લઈને ભાગી ગયો એ એને પરચો મળ્યો ને જે પટેલને ઘર ઉતર્યા હતા તે પટેલ ને તેમની સ્ત્રીને અવસ્થા તો વધુ થઈ હતી ને દીકરો થાય તેમ નહતું પણ મહારાજને વચને કરીને તેમને દીકરો થયો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૩૩ માં.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ વડતાલ જતા હતા, ને લેગા કાઠી-ઓના સ્વાર પણ ઝાઝા હતા. ને વગડામાં ગાયોનાં ટોળાં પંદર વીસ ચરતા હતાં ને તે ગાયોના ગોવાળ સર્વે લેગા થઈને તળાવની પાળઉપર ઝાડ હેઠે બેઠા હતા. ને ગાયો મોકળી મોકળી ચરતી હતી તે ગાયોને દેખીને સુરેખાચરે મહારાજને પુછ્યું કે નંદજીને નવ લાખ ગાયો હતી એમ કહેવાય છે ને તે ગાયોના

ચારનાર તો શ્રી કૃષ્ણ એકજ હતા. તે એકલાથી એ ગાયો કેમ
અરાય, કેમ વળાય એ શી રીતે થાતું હશે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા
કે ભગવાનને એ કરવું કાંઈ કઠણ નથી ત્યારે સુરેખાચરે કહ્યું
કે કઠણ તો કેમ નહીં એકલાથી એ કામ થાણી ગાયોનું કેમ બને
જીવેને આ ટોળા ચરે છે પણ ગોવાંતી ઘણાં છે ત્યારે ચરે છે.
માટે એ વાત તો કાંઈ સમજાતી નથી ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા
કે હ્યો હું તમને એનું પારખું દેખાડું. તમે સહુ અહીં ઉભા
રહો એમ કહીને પોતે જ્યાં એ ગોવાંતી સર્વે બેઠા હતા ત્યાં
જઈને એમને પુછ્યું કે ગાયો તમારી ચરે છે ત્યારે એ ગોવાં-
તીએ કહ્યું કે હા અમારી છે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે આ ગાયોને
કોઈક વાંભ કરીને ભય જાય તો જાય કે ન જાય ત્યારે તે ગોવાં-
તીએ કહ્યું કે એ ગાયો તો અમને હળેલીને અમારા વીના કોઈ
ભેગી જાય નહીં ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે આ તમારી ગાયોને હું
વાંભ કરીને લઉં તમારે આડું આવવું હોય તો આવો પછી
કહેશો કે અમને ચેતાવ્યા નહીં. એમ કહીને ગાયોને વાંભ કરીને
ઘોડી દોડાવી ને એ સર્વે ગાયો ઉંચાં પુછ કરીને કાન ચડાવીને
મહારાજ વાંસે દોડીઓ તે તેને સર્વે ગોવાંતી આડા આવી લાક-
ડીઓના ઘા કરે પણ કોઈ ગાયું ઉભી રહે નહીં અતી ભડકીને
જેમ ત્રાડીયું હોય તેમ ઘોડીની વાંસે દોડી જાય ને મહારાજ
આઘેરેક જઈને ઉભા રહ્યા ત્યારે એ સર્વે ગાયો મહારાજ ફરતી
ઉભી રહી ને એક નજરે મહારાજ સામું જોઈ રહી ત્યારે એ
ગોવાંતીએ કહ્યું કે આ તો કનૈયોલાલ છે નહીંકે અમારી ગાયું
કોઈથી જાય નહીં પછી મહારાજે સાન કરી તે સર્વે ગાયો પાછી
વળી નીકળી. પછી મહારાજ એ કાઠીઓ લેગા થઈને બોલ્યા
કે જીવે આ અમારી લીધી ગાયો સર્વે આવી તો શ્રી કૃષ્ણ
ભગવાનને શું કઠણ પડે એમ વાત કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૩૪ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી જોલડીયાદ રૂડાસીંધવને ઘેર

પધાર્યા ત્યારે રૂઠામકતના ઘરમાં ઢાણા નહીં ને કાળ વરસ હતું ત્યારે મહારાજે પુછ્યું કે તું ઢાણાલે ત્યારે રૂઠામકતે કહ્યું કે હું શેના ઢાણા લઉં મારા ઘરમાં નાથું નથી ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે ઘરાણું ગાંડું હોય તે વેચીને ઢાણાલે ત્યારે રૂઠે કહ્યું કે ઘરાણું પણ નથી ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે કેઈની કાઠોચાર કાઢીને ઢાણાલે ત્યારે રૂઠે કહ્યું કે મને કોઈ ધીરતું નથી ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે તારે કેટલા ઢાણાનો વરો છે ત્યારે રૂઠે કહ્યું કે પાંચ ઠળશીનો વરો છે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે ઢાણા વગર કેમ કરશે ત્યારે રૂઠે કહ્યું કે વહેલા તેડવા આવજો ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે તું નાગડકે આવ સુરાખાચર પાસેથી વાડી અપાવું તે થઈ, જવ થાશે ત્યારે રૂઠામકતે કહ્યું કે અમને નાટોઢાને વાડી કરતાં આવડે નહીં. ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે તમે કેમ નભશો ત્યારે રૂઠે કહ્યું કે તમને કહી મેલીએ છીએ કે વહેલા તેડવા આવજો ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે તેં કાંઈ મોલ વાળ્યા છે ત્યારે રૂઠે કહ્યું કે હા મહારાજ પચાસ વીધામાં બાજરો વાળ્યો છે તે સુકાઈને બાંટું થઈ ગયું છે તે અમારી સીમમાં સહુ બાંટાં ઉપાડીલે છે ને મારે પણ આજ બાંટું ઉપાડવા બહુ હતું પણ તમે પધાર્યા તે આજ ગયો નહીં ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એ ખેતર ક્યાં છે ? ત્યારે રૂઠે કહ્યું કે લીંબલીના ગરાસીયાનું છે ને તેની સીમમાં છે પછી સવારમાં મહારાજ આલ્યા ને ગામનું માણસ બળાવા સાડ નીંખ્યું ને રૂઠો પણ ભેગો આલ્યો તે મારગમાં એક બાંટાનું ખેતર આવ્યું તેને જોઈને મહારાજ બોલ્યા ને આવડો તારો બાજરો છે તારે રૂઠો કે હા મહારાજ એવોને એવડો છે તારે મહારાજ કે અમે તારાં ખેતર દેખ્યાં તે એમાં મેં થાયતો બાજરો થાય ત્યારે રૂઠે કે મેં થાય ને ભગવાનને દેવો હોય તો થાય એટલી વાત કરી તે ગામને સરવે માણસે સાંભણી પછે એ સરવે માણસને મારાજે પાછાં વાળ્યાં ને રૂઠાને તો ભેગો લીધો તે મારગે વાતો રૂઠાને પુછતા જાય ને રૂઠો જવાબ દેતો જાય તે પાંચ સાત ગઈ જઈને રૂઠાને પાછો વાળ્યો ને મહારાજ

પધાયાં તે રૂડો ઘરે આવીને રાત્રીયે સુઇ રહ્યો ને સવારમાં ઉઠ્યો ત્યારે એ બાજરાવાદા ખેતરની ખખર આવી જે એખેતરમાં પાણી ભર્યું છે તારે રૂડાં કે કાંઈ વરસાદ થયો નથી ને મારા ખેતરમાં પાણી ક્યાંથી હોય તારે એ જોનારો કે મેં મારી નજરે જાળ્યું છે તમે જોઈ આવો તારે રૂડો ભક્ત એ ખેતર જોવા સાડ ગયા તારે એખેતર ગઈમુખીના આકારે હતું તે પાણી પણ એ ખેતર પ્રમાણે દેખ્યું ને તે ખેતરનાં ચારે તરફનાં જે સેદા તે કોરા ને એક ખેતરમાંજ પાણી એવું દેખીને રૂડે ગામમાં આવીને વાત કરી તારે ગામનું માણસ સરવે જોવા હલકયું તે જોઈને એમ કહેજે કાલ દને મહારાજ ખેતરનું પુછતા હતા તે આ વરસાદ તો મહારાજે કરીને ખેતર ભર્યું છે પછે બીજો દીવસ થયો ત્યાંતો એ બાજરાનાં પાંદડાં લીલાં છમ જોવાં થઈ ગયાં તારે રૂડે ભક્તે જાણું જે આ ખેતરમાંથી મહારાજને મને બાજરો દેવો છે પછે એ ખેતર ઝુંપડી ઘાલીને રાત દીવસ રૂડે ભક્તે રહેવા માંડ્યું ને બાજરોતો રોજ રોજ વધતો જાય તે એમ કરતાં એ બાજરાને હાથનાં કાંડા જોવા બાજરીયાં થયાં પછે બાજરો વાઢી ખલામાં નાખીને બાજરો કાઢ્યો તારે એખેતરનો ઘણી ગરાસીયો વજે લેવા આવ્યો ત્યારે ગામને માણસે એગરાસીયાને કીધું જે આ બાજરોતો એના સ્વામી-નારાયણે આપ્યો છે માટે તમારે વજે લેવો ઘટતો નથી તારે દર-બારે કીધું જે આ કાળ વરસનો આવો બાજરો મને ખાવા ક્યાંથી મળે માટે થોડોક તો લઈશ એમ કહીને દરબારે થોડો લીધો ને રૂડાને પાંચ કળશી ઘરમાં પુરો થયો પછી એ બાજરો ઘરમાં ફોડીઓ ભરીને એક માણું બાજરો સાડું દરણું કરાવી ગાંઠે બાંધીને ગઢડે ગયો ત્યારે મહારાજ લીમડા હેઠે સભા કરીને બીરાજતા હતા અને સભા પણ ખેડી હતી પછી રૂડે ભક્તે એ બાજરાની પોટલી લીમડા હેઠે ઓટા ઉપર મુકીને મહારાજને દંડવત કરીને પગે લાગ્યા ને સભાને પણ પગે લાગ્યા ત્યારે મહારાજે પુછ્યું જે એ પોટલી સીની છે ત્યારે રૂડે ભક્તે છોડીને મહારાજ પાસે મુકી ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે આ બાજરા સીનાં ત્યારે રૂડે

કહ્યું કે આ બાજરો મારા ખેતરનો ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે તારે કેટલો બાજરો આવ્યો ત્યારે ફડો કહે પાંચ કળશી આવ્યો ત્યારે મહારાજે મુકતાનંદ સ્વામીને કહ્યું કે એમ ફડાને ઘેર ગયા હતા ને એને ખાવા દાણા નહતા તે બગવાને એને દાણા આપ્યા ત્યારે સ્વામીએ કહ્યું કે હે મહારાજ ભકતની તો બગવાનજ ખબર રાખે છે. પછી એ બાજરામાંથી એક મુઠી મહારાજે ભરી લીધી ને એ બુકડા ભરીને પાછી બાજરામાં નાખીને પછી કહ્યું કે આ પ્રસાદી સભાને વહેંચી આપો. પછી સર્વે સભામાં એ પ્રસાદી વહેંચી આપી. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૩૫ માં.

ખોલડીયાદમાં એક ગરાસીયો રજપુત હતો તે છરી હાથમાં લઇ ઘસતો ઘસતો બજારમાં નીકળે ત્યારે ગામના માણસ પુછે કે આ છરી શું કરશે ત્યારે એ ગરાસીયો એમ કહે કે જ્યારે સ્વામીનારાયણ અહીં આવે ત્યારે મારે એમનાં નાક કાન કાપવા છે એમ કહેતો. પછી એક વાર શ્રીજીમહારાજ ખોલડીયાદના તળાવની પાળે ઉતર્યા ને સહુ માણસ પાસે બેઠું હતું ત્યાંતો એ ગરાસીયો નીકળ્યો ત્યારે એને દેખીને એ ગામના માણસે મહારાજને વાત કરી કે આ ગરાસીયો દાડી દાડી આમ બોલે છે ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એને અહીં બોલાવો ત્યારે એ ગરાસીયાને મહારાજ પાસે લાવ્યા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે તમે દાડી દાડી અમારા નાક કાન કાપવાનું કહો છો તે અમારા શા વાંક છે ત્યારે તે ગરાસીયો બોલ્યો કે તમને બગવાન કહે છે તે મેં દીડું જાતું નથી ત્યારે મહારાજ કહે તમે દીડું નહી જાતું હોય તો હવે નહીં દેખો એમ મહારાજ બોલ્યા ત્યાંતો એ ગરાસીયે તેજ વખત આંખે દીડું નહીં ને આંધળો થયો તે જીવ્યો ત્યાંમુઠી આંધળો રહ્યો. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૩૬ મી.

ગામ શ્રી સારંગપુરમાં જીવાખાચરનેા અનેવી એવે નામે કરીને એક કાઠી હતો. તેને શ્રીજીમહારાજ ઉપર ઘણો દ્રેષ હતો. શા માટે જે પોતાની સ્ત્રી મહારાજને દર્શાને જાય તેની એ ઘણી ના પાડે પણ તેનું કહેવું તે સ્ત્રી માને નહીં ને દર્શાને જાય તે સાડ તેને મહારાજનેા અભાવ ઘણો આવેલો. પછી એક દીવસ મહારાજ જીવાખાચરના કરબારમાં નાહાવો ખેઠા હતા ને તે કાઠી પણ પાસે ખેઠા હતો. પછી મહારાજે નાહીને બીજું કોરું વસ્ત્ર પહેરવા માંડ્યું ત્યારે તે કાઠીને પોતાનું અંગ દેખાડ્યું ત્યારે તો પુરૂષનું ચીન પણ નહીં ને સ્ત્રીનું ચીન પણ નહીં એવું મહારાજનું અંગ દેખીને અતી અશ્ચર્ય પામ્યો ને ઉઠીને મહારાજના ચરણારવીંદમાં પડીને એમ બોલ્યો કે મહારાજ તમે તો સાક્ષાતકાર ભગવાન છો તે હું આટલા દીવસ જાણતો નહીં ને તમારો અભાવ લેતો તે હવે આજથી હું તમારો છું તે મારો અપરાધ માફ કરો પછી મહારાજ એની ઉપર રાજી થયા એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૩૭ મી.

એક વાર જુરાનપુરથી સંઘ મહારાજને દર્શાને આવતો હતો તે આવતાં આવતાં ઝાડીમાં ચોર મળ્યા તેને લુટી લીધા ને તે સંઘમાં એક ડોસી હતો તેમની પાસે એક સોનાના વીંટી હતી તે વીંટી મહારાજને ભેટ કરવા લાવતાં હતાં તે વીંટી જ્યારે બીજા માણસોને ચોર લુટતા હતા ત્યારે લુટવાની બીકે આડી અવળી નાખી દીધી પછી મહારાજ કાઠીના ચરખો વેશ લઈ લેગા ઘણા ઘોડા લઈને એ ઝાડીમાં આવી ચોરને ઝાડી લીધા ને તે સર્વેનો માલ પાછો અપાવ્યો ને તે ડોસીએ તો વીંટી નાખી દીધેલ તે જાણ્યું એધાણ રહેલ નહીં તે ગોતવા માંડી પણ હાથ આવી નહીં પછી એ ચોર તો મહારાજને કરગર્યા તે સુકી લીધા ને ઝાડીઓ ઉતર્યા ત્યાંસુધી મહારાજ એ સંઘ લેગા ચાલ્યા.

ને પછી અદ્રશ્ય થઈ ગયા પછી અંધ તે ગઈડે આવ્યો ને મહારાજની પુજા કરવા માંડી તે જો જો ઘસણાં પણ મહારાજ સાહેલાવ્યા હતા તે સર્વે મહારાજને પહેરાવ્યા ત્યારે એ ઠાસી એક દારે ઉભાં ઉભાં રહે તે તેને દેખીને મહારાજે પુછ્યું કે એ ઠાસી કેમ રહે છે ત્યારે એ અંધવાળા લોકોએ મહારાજને જાણ કરી કે એ ઠાસી તમારા સાફ સોનાની વીંટી લાવતાં હતાં તે ઝડપીમાં જ્યારે અમને ચોરે છુટવા માંડ્યા ત્યારે એ ઠાસીએ છુટાઈ ગયાની બીકે આવી અવળી નાખી દીધી ને પછી ગોતવા માંડી પણ જડી નહીં તે હવે આ અંધ પુજા કરીએ છીએ તે એ ઠાસી તમને શું પહેરાવે તે સારૂ રહે છે ત્યારે મહારાજે એ ઠાસીને બોલાવીને પોતાના ગાંઠલા હોઠથી વીંટી કાઢીને એ ઠાસીને આખી ને કહ્યું કે આ વીંટી તમારી કે નહીં ત્યારે એ ઠાસીએ કહ્યું કે હા મહારાજ એ વીંટી મારી ત્યારે મહારાજ કહે હવે રોશીમાં મારો પુજા કરો પછી એ ઠાસીએ મહારાજને વીંટી પહેરાવીને પુજા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૩૮ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ગામ વેલાળમાં પાટીદાર જેસંગભાઈને ઘેર પધાર્યા હતા. તે ત્યાંથી આસન્નાની તાકીદ કરી ત્યારે જેસંગભાઈએ કહ્યું કે હું મહારાજ તમારા ભાઈઓના અદાર ઘર છે તે એ સર્વે ઘેર થાળ જમ્યા પછી ભવા દે શું ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એ સર્વે ઘેર એક દાડે થાળ કરાવો અને સહુને ઘેર થાળ જમશું ત્યારે જેસંગભાઈએ કહ્યું કે હું મહારાજ તમે એ સર્વેને ઘેર કોળીઓ કોળીઓ જમી તેમાં અસરો શો દાહાડો થયો ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે એ સર્વે ઘેર અકેકે લાડુ જમશું. તમે સહુને ઘેર થાળ કરાવો ત્યારે જેસંગભાઈએ અદાર ઘેર કહેવડાવ્યું કે થાળ કરો ને સાકરનાં ચુરમાં કરાવીને બાણું બી નાખીને ચાર-ચાર લાદવાનો અકેકે આય એવા મીઠા મીઠા લાદવા કરાવજો પછી તે પ્રમાણે સહુએ કરાવ્યા ને થાળ રોમાર

થયા ત્યારે મહારાજને જમવા બોલાવ્યા તે મહારાજ જમવા બેઠા ત્યારે મોટો એક લાડવો પીરસ્યો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે જેસંગ-ભાઈ આ મોટા લાડવા કેમ છે ત્યારે જેસંગભાઈ બોલ્યા કે હે મહારાજ અમે તો પાટીદાર કહેવાઈએ તે અમારા બહેવાર મોટા અને અમારી પાઘડીઓ પણ મોટી અમારાં ધોતીઆ, અંગરખાં પણ મોટાં ને અમારા લાડવા પણ મોટા ત્યારે મહારાજે કહ્યું કે સર્વે ઘેર આવા મોટા લાડવા હશે ત્યારે જેસંગભાઈ બોલ્યા કે હે મહારાજ એતો ભાઈઓનાં કામ તેથી કુણ્ણરેહખાય માટે એ સર્વેએ સરખા લાડવા કરાવ્યા હશે. પછી મહારાજ જે ઘેર જમવા બેઠા તે ઘેર મોટો લાડુ પીરસે તે મહારાજ જમી તે અઢાર ઘેર જમ્યાં પછી સાંજ વખતે મહારાજે જેસંગભાઈની બેન જે વખતળા તેમને કીધું જે આજ તો લાડુ જમ્યા તે પેટ ભરાણું નથી તે કાંઈક ખીચું જમવાનું કરો પછી એ વખત બાએ પુડલા કર્યા ને મહારાજ જમ્યા ને ઓડકાર આપ્યા ત્યારે કહ્યું કે હવે પેટ ભરાણું એવી લીલા જેસંગભાઈને ઘેર કરી એ જેસંગભાઈની વાત પુરી થઈ.

વાત ૩૬ ની.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ઘોડેસ્વાર હતા ને નાજીજોગીઆ લેગા હતા તે બાલ દેસમાં નીકળ્યા તે ગાંધ વચ્ચે ને પથમ વચ્ચે એક મલકા નામે તલાવડી છે તેની પાળે એક ઝાડ હોય મહારાજ પોદી ગયા ને નાજીજોગીઆ બેઠા ત્યારે બે હજારને આસરે નાનાં નાનાં છોકરાં એ પાળ ઉપર દેખાણું તેને જોઈને નાજીજોગીયે મહારાજ ને કીધું જે હે મહારાજ આવડાં નાનાં છોકરાં ઘણા છે તે તમે જીઓતોખરા ત્યારે મહારાજે મોઢા ઊપરથી હુગડું લઈને એ છોકરા સાંભુ જોયું ત્યારે તો હજારો વીમાંન આવ્યાં ને એ છોકરાં સર્વે વીમાંનમાં બેસી બેસી ને દેવલોકમાં ગયા તેને જોઈને નાજીજોગીએ પુછ્યું જે હે મહારાજ એ છોકરાં કેણુ હતાં ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે બ્યારે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન જનમીને

મથુરામાં આવ્યા તારે તેમને ગોતીને મારવા સાફ થણા હૈતને
કંસે ગામો ગામ મોકલ્યા હતા તે શ્રી કૃષ્ણને વરાંસે આટલાં
છોકરાંએ દેતે મારી નાંખ્યાં હતાં તે આજ એ સરવેનો અમે
મોક્ષ કર્યો શા સાફ જે એ છોકરાં ભગવાનને માટે મરાયાં
હતાં માટે એ છોકરાંનું કલ્યાણ કર્યું. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૪૦ મી.

એક વાર ગામ ઝેઝાવદરમાં અલૌઆ ખાચરનો સાથી જેસલો
એવે નામે કરીને હતો તે સાથી માંદો થયો ને બોલ્યા ચાલ્યા
વગર દેહ મુકી લીધો ને તે ટાણે અલૌઆખાચર વગડામાં ગયા
હતા ઘરેનોતા પછે જેસલનો દેહ છુટયા પછી ઘરે આવ્યા ત્યારે
એ અલૌઆ ખાચરનો કાકો હતો તે બોલ્યો કે અલૌઆ તુંતો
એમ કહેછે કે જે સતસંગી મરે તે ભગવાનના ધામમાં જાય અને
આ જેસલો મરી ગયો તે કાંઈ બોલ્યો ચાલ્યો નહી ને પુઠની
વાટે જીવ જાતો રહ્યો માટે તમે તો સર્વે જુઠા બોલાછો એવું
એ અલૌઆ પોતાના કાકાનું વચન સાંભળીને રીસ કરીને બોલ્યો
જે અરે કાકા તું મશાંણમાં મારા ભેગો ચાલ વાર લાગશે તો
જેસલનો દેહ બાળી દેશે એ જેસલને બોલાવીને તેની પાસે
તને કહેવડાવું પછી એ અલૌઆ અને પોતાનો કાકો એ બેય
જણ મશાંણમાં ગયા ત્યાંતો જેસલને લાકડામાં ખડકેલો ને
અગ્ની મુકેલી નહી પછી તે જેસલના થડમાં જઈને અલૌઆ
ઊતાવળે સાદે જેસલા જેસલા એમ કહીને ચાર પાંચ સાઠ કર્યા
ત્યારે જેસલો એ લાકડામાંથી બેઠો થઈને બોલ્યો જે તમે મુને
કેમ ખરકો મારે ભગવાનના ધામમાંથી પાછુ આવવું પડ્યું ત્યારે
અલૌઆ કીધું જે આ મારો કાકો માંનતો નહતો તે સાફ તને
બોલાવ્યો પછી એ જેસલો કહે હવે સૌઉ સ્વામીનારયણના નામની
ધુન કરો પછી એ સરવે માણસે ધુન કરવા માંડી ને જેસલે પણ
ધુન કરવા માંડી પછી જેસલે દેહ મુકી લીધો ને અલૌઆને કાકે
આથી વાત માની. એ વાત પુરી થઇ

વાત ૪૨ મી.

એક વાર અંગ્રેજ સાહેબ પિતાના દેસમાં સાવજ મારવા સાફ હાથીની જાંગીમાં બેસીને નીકળ્યો. ને સાવજ સાંમે જોળીને ધા કર્યો. તે ધા ચુકી ગયો ત્યારે તે સાવજ તલપીને હાથી બિગર એ સાહેબને મારવા સાફ ચડી ગયો તારે તે સાહેબને શ્રીલમહારાજે હાથે ઝાલીને ઉચો લઇ લીધો. ને સાવજથી રક્ષા કરી પછી તે સાહેબે હાથી ઉપરથી લઇ લેનાર પુરૂષને દ્રષ્ટીમાં રાખ્યા પણ ક્યાંઈ દેખ્યા નહીં પછે તે સાહેબ શ્રી જમહાવદમાં આવ્યો. ને તહાંથી દસ હજાર માંણસની પલટણ લઇ ને શ્રી ખેડે આવ્યો. ને તહાં આવીને સરવે દેસ દેસના લોખીયા ને તેડાવા ને બીલ કોલી વીગેરે કાઠી લોકો મોટા મોટા મેલીકાર કરી લુટતા તે સર્વેને તેડાવીને એક બીજના જાંમીન લીધા ને તે દીવસ શ્રીલમહારાજ શ્રી ખેડે હતા ને સંત હરીજનની મોટી સભા કરીને ગામ બહાર ખીરાજતા હતા ત્યારે એ મોટો સાહેબ બીજ નવા સાહેબને લેગા લઇને મહારાજ પાસે આવ્યો. ને મહારાજને જ્યાં દીઠા ત્યાં તે એક દ્રષ્ટીએ કરીને ઘણીવાર સુખી મહારાજ સાંસુ બેઠો રહ્યો ને પછી ટોપી ઉતારીને મહારાજને બાંકો વળી વળી ને સલામો કરીને બોલ્યો કે હે મહારાજ તમને હું ઘણું દીવસથી જ્યાં ત્યાં બે બે કરતાં પણ કંઈ દેખતો નહીં તે આજ તમને દેખીને જોળખ્યા છે તમે મને હાથી ઉપરથી ઉચો લઇને સાવજથી બિગાર્યો તે તમે હતા તે તમે બોલાછો. એમ કહીને બોલ્યો કે તમારી પાસે બડી કરામત્ય છે બેવોને આ સર્વે સભામાં કેઇ બોલતું આવતું નથી ને આડું અવળું પણ કેઇ બોલતું નથી એક નજરે તમારી સામું બેઠો રહ્યા છે એવી તમારામાં કરામત છે તે કરામત્ય અમને શીખવશે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે શ્રીનરનારાયણ દેવ છે તેમની અમે બંદગી કરીએ છીએ તે એમના પ્રતાપથી અમને એ કરામત્ય મળી છે તે તમે એ એ નરનારાયણની બંદગી કરો. તો તમને પણ એવી કરામત્ય મહેલે ત્યારે સાહેબ બોલ્યો કે અમારાથી બંદગી તો બને નહીં ત્યારે મહારાજ કહે

જાંઘળી વીના એ કામ જને નહીં પછી સાહેબ બોલ્યો જે તમે
અમદાવાદમાં કેમ આવતા નથી ત્યારે મહારાજ કે
અમને અમદાવાદનો મુખો હતો તેણે અમદાવાદમાં
અરવાની ના પાડી તે દીના અમે આવતા નથી
ત્યારે સાહેબ બોલ્યો કે હવે એ સુખાનું કયાં રાજ છે
રાજ તો અમારું છે તે હમણું મારે વીલાયતમાંથી જવાળ એવો
આવ્યો છે કે તમને અમદાવાદની મુખત્યારી દેવી છે તે જો એ
પ્રમાણે બનશે તો તમને તેડાવીને હું અમદાવાદમાં જગા આપીશ
એમ કહી મહારાજને સલામ કરીને એ અર્વે સાહેબ ગયા
પછે મહારાજ તો શ્રી ગઢડે આવ્યા ને તેમે થોડાક દીવસ થયા
ત્યાંતો એ સાહેબને અમદાવાદની મુખત્યારી મળી પછી એ
સાહેબે અમદાવાદથી કાગળ લખીને ગઢડે માણસ મોકલીને
મહારાજને તેડાવ્યા ત્યારે મહારાજે મુગજીશેઠને મુખત્યાર નામાનો
કાગળ લખીને અમદાવાદ મે કહ્યા તે ત્યાં જઈને ગામના હરી-
બકતોને તંડીને મુગજીશેઠ એ સાહેબ પાસે જઈને કાગળ આપ્યો
ત્યારે સાહેબ બોલ્યો જે સ્વામીનરાયણ ન આવ્યા એમ કહીને
મહારાજનો કાગળ પોતાના માથા ઉપર મેઝ્યો ને પછી વાંચીને
બોલ્યો કે આ ગામમાં તમે જગ્યા જોઈને મારી પાસે આવો
એટલે એ જગ્યા તમને આપું પછી મુગજીશેઠને એ ગામના
હરીબકતે ગામમાં જઈ તપાસ કરી ત્યારે આજ મંદીર છે તે
ઠેકાણે પડતર જમીન હતી તે જોઈને સાહેબને કીધું ત્યારે
તે સાહેબે એ જગ્યા આપી ને લેખ કરી દીધા ને પછી
મુગજીશેઠ આવીને એ લેખ મહારાજને આપ્યો પછી ઘણેક
દહાડે એ સાહેબની બહલી થઈ તે પાછો વીલાયતમાં ગયો ને
ત્યાંથી એક મોટો સાહેબ શ્રી રાજકેટ આવતો હતો તે સાહેબને
એ અમદાવાદવાળા સાહેબે કીધું જે ઠાઠીઆવાડમાં ગઢડુ ગામ છે
તેમાં નારણસ્વામી રહે છે તે ખોદા છે માટે તેમના દેહાર કરજો પછી
તે સાહેબશ્રી રાજકેટ આવીને મહારાજને તેડવા સ્વાર એ મોકલ્યા
ને એમ કાગળ લખ્યો જે તમારી મરજી હોયતો તમે અહીં

પધારજી ને તમે કહોતો હું ગઢડે આવું પછી મહારાજશ્રી રાજ-
કોટ પધાર્યા ને તે સાહેબે ઘણો સનમાન કર્યો ને પુજા કરીને
મહારાજ પાસે વર માગ્યો જે અમારા હુસ્મનનું પશુ શારૂ કરજો પછી
મારૂં સારૂં કરજો એ સાંભળીને મહારાજ બહુ રાજીયયા ને દાદા-
ખાચરે એક ઘોડો એ સાહેબને આપવા માંડ્યો તે લીધો નહીં ને
એમ બોલ્યા જે હે મહારાજ તમે દાદાખાચરને ઘરે રોજો તે એ
ઘોડો તમારોજ કહેવાય માટે મેં ન લીધો ને મુને એક તમારી
પ્રસાદીદો ત્યારે મહારાજે સીક્ષાપત્રીનો ગોટકો આપ્યો તે લઈને એ
સાહેબે પોતાને માથે મુકીને એમ બોલ્યા જે મુને તો લાખ ઘોડા
આપ્યા, પછી દાદાખાચરનો વાંસો ઠબકારતો બચ ને કેતો બચ જે
દાદાખાચર તમારે ઘરે નારણુસ્વામી રહે તે તમારાં મોટાં ભાગ્ય છે
મોટા ભાગ્ય છે ને પછી મહારાજ બોલ્યા જે તમારી વીલાયત
અમે દોઠી છે તારે એ સાહેબ બોલ્યો જે હે મહારાજ અમારી
વીલાયતમાં તો કોઈથી જવાતું નથી તારે મહારાજે કેવા માંડ્યું
કે તમારાં ઘર આ બારજે ને ખડકી આ બારજે ને આવા ઘાટની
હવે તી છે ને આવો બાગ છે ને આવો પાંછીનો કુવારોજે તે વીગેરે
સરવે વાત કરી ત્યારે સાહેબ બોલ્યા જે તમે વીલાયતમાંતો ગયા
નથી પણ બોલો છો તો જહીં બેઠાં બેઠાં એ સરવે દેખો છો પછી
મહારાજને રાખીને સનમાન કરીને રજા લીધી તે બધાં સુધી મહા-
રાજને આવતાં સામા આવ્યા હતા ત્યાં સુધી વળાવા પણ આવ્યા
ને વારે વારે મહારાજને પગે લાગે એવી રીતે એ સાહેબે
મહારાજને તેડાવીને સનમાન કર્યું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૪૨ મી.

એકવાર એગણોતેરા કાળમાં મયારામ બટ ગુજરાતમાં
ગયા હતા ત્યાં એક પ્રાદાણી સતસંગી સાંખ્યજોગી હતી ને
તેને એક દીકરો હતો તેને ઘરે ઉતર્યા અને બાઈના ઘરમાં
કાંઈ દાણા ન મળે ત્યારે બાઈએ મયારામ બટને કીધું જે તમે
મહારાજને કેજો જે અમને વેલા તેડવા આવે કેમ જે અમે દા-

જીં બીનાં જીવજી' નહીં ને ઘરમાં કાંઈ પાંડસા પણ નથી જે ઢાંચા
 લાવીએ માટે જીવીએ તેમ નથી તે સાડ અમારો સંદેશો મહારાજને
 કેજે પછી મચારાંમભટ્ટે ગઢડે આવીને એ વાત મહારાજને
 કરી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે મચારાંમભટ્ટ તમે પાછા
 એ ડોસીને ઘરે જાઓને એ ડોસીના ઘરમાં એક મગની કોઠી
 ભરીછે તે એ બાંધ વીસરી ગયાંછે તે તમે જઈને દેખાડી આવો
 ને તેને કેજેકે એ કોઠીનું ઢાંકણું ઉઘાડસો નહીં સાણેથી કાઢી
 કાઢીને ખાજે ને ઘઉં ચોખા પણ એ મગ આપીને લેજે પછી
 મચારાંમભટ્ટે એ ડોસીના ઘરે જઈને વાત કરી ત્યારે ડોસી બો-
 લ્યાં જે મારા ઘરમાં મગ હોય તેમારા અજણ્યા હોય નહીં
 પાસેર પણ નથી ત્યારે મચારાંમભટ્ટ કે ચાલો આપણુ કોઠીતે
 જોઈએ પછી એ ખુણાની કોઠી મહારાજને બતાવી હતી તે એ કોઠી
 નું ઢાંકણું ને સાણું જીવજી'ત સાડ છાંદેલ હતું તે કાસે કરીને
 સાણું કાઢી જોયું ત્યારે એ કોઠીમાંથી મગનો ઢગલો થયો પછે
 મગ કાઢીને તેનો ઘઉં, ખાજરા, ચોખા, તેલ, જીર, લુગડાં લેતા
 અને સરવે દાણા કરતાં મગ ઘણા મુશ હતા તે એ વેચતાં
 જાય ખાતાં જાય પછે મચારાંમભટ્ટે મહારાજને આવીને વાત
 કરી એ રીતે એ પ્રાદ્યણીનો નબાવ કર્યો ને એ કોઠી વીસ મણ
 દાણામાંય એવડી હતી તે એ પ્રાદ્યણને વીસ હજાર રૂપિયાની
 મુડી થઈ એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૪૩ મી.

એકવાર મહારાજ વડતાલથી આવતા હતા ને લેખા કાઠીના
 ઘોડા પણ હતા તે આવતું આવતાં એક ગામમાં કણબી બાંધ
 સાંખ્યજોગી ડોસી રહે તેને ઘરે સવારના પોરમાં મહારાજ એકલા
 જમવા સાડ ગયાતે તે બાંધએ રોટલા ઘડેલા હતા તે મહારાજને
 જમવા બેસાડ્યા ને તે બાંધની પાટોશમાં એક બીજી કુસંગી
 બાંધ રહેતી હતી તેણે ધી તાવવા સાડ ચુલા ઉપર મુકયું હતું
 અને તેણે એવો સંકલ્પ કરેલો હતો જે આ રવામીનાનયણ

જમવાન કહેવાય છે તે એ જમવાન હોય તો મારે રાજ એ પાશેરા ધી થાય છે જાજ આર પાશેરા થાય તો હું સ્વામીનારાયણ ને જમવાન માંતુ ને વ્રતમાન લઈને સતસંગી થઉં પછે તેણે ધી તાવીને જાયું તે આર પાશેરા જરાણા ને જોને ઘરે મહારાજ જમતા હતા તે બાઈએ મહારાજને ધી પીરસવા માંડ્યું ત્યારે મહારાજ કે જા તમારી પાડોશણે તાબુ ધી તાબ્યું છે તે જોમને ધેરથી એ પાશેરા જરી લાવે ત્યારે જા બાઈ પાડોશણને ઘરે જઈને એ પાશેરા ધી ઉછીતું લાવીને મહારાજને પીરસ્યું તે મહારાજ જમતા હતા ત્યારે એ પાડોશણ બાઈ જોવા આવી તે જોને કેળીને મહારાજ બોલ્યા જે હે બાઈ જા એ પાશેરા ધી તમે જા બાઈને ઉછીતું જાગ્યું છે તે પાછુ લેશોમાં એ ધી તો જમારા છે કેમ જે તમારે રાજ એ પાશેરા થાતું તેવું અમે જાજ આર પાશેરા કયું છે તે માટે એ ધી જમારા છે એવું સાંજળીને તે બાઈ બોલ્યાં જે મહારાજ તમે મારો સંકલ્પ હતો તેમ કયું છે તે તમે જમવાન છો તે મને વ્રતમાન ધરાવો મારે સતસંગ કરવો છે પછી એ બાઈ મહારાજને હાથે વ્રતમાન લઈને મહા મોઢાં જકત થયાં એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૪૪ મી.

એક દીવસ શ્રીજીમહારાજને જમન કરવો હતો તે સાફ જો વડવાણ પધાર્યા હતા ને ગામમાં ઉતર્યા હતા ને ઉતારામાં એક ડેલી હતી તેને એ તરફ જોર બાંધેલો હતો ને વચમાં આઠ ગજ પોળો ચાલવાનો રસ્તો હતો તે એ ડેલીમાં એક દીવસે મહારાજ ઉતર્યા હતા ને મહારાજને જોવા સાફ મળ્યા માણસો એ ડેલીમાં ઉભા હતા પછી મહારાજને એ ડેલીમાં એક જોર ઉપરથી જીજા જોર ઉપર જવું હતું તે વચમાં આઠ ગજ હેઠો રસ્તો હતો પણ મહારાજે આ જોર ઉપરથી જીજા જોર ઉપર સેજે ઠેક તલપ વીના પાપરા પગ મુક્યો તેને જોઈને એ સર્વે માણસ આશ્ચર્ય પામી ગયાં ને હુમ્મસ હતા તે તો વ્રતમાન લઈને સત-

શંગી થયા પછી એ શહેરમાં એક પ્રતાપગર એવે નામે અતીત માંડાંત હતો ને તે પંદર વીસ લાખ રૂપૈઆની આસામી હતો ને એ શહેરમાં એજ ધણી રણી હતો ને એનું ઉપજતું હતું બીજા કોઇનું કયું થાતું નહીં પછી મહારાજે એ મહંતને પુછાવ્યું જે તમારી મરણ હોય તો અમે આ વઢવાણમાં જગન કરીએ ત્યારે એમાંત બોલ્યો જે સ્વામીનારાયણનો જગન આ ગામમાં નહીં પછી મહારાજ એ વાત સાંભળીને એમ બોલ્યા જે આંહી તો એ માંતના રૂધીરના જગન થાયે ને એ વઢવાણના તુલસી દેવેએ પ્રથમ મહારાજને જગન કરવાનું કીધેલ હતું તેણે પણ ના પાડી એટલે મહારાજ ત્યાંથી આલી નીકળ્યા ને પછી થોડેક દહાડે એ માંતના તરવારથી સોયે સો કટકા ભઠ્ઠા ગયા ને મૃત્યુ પામી મયો એ રૂધીરનો ઘસ થયો એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૪૫ મી

એક વાર મહારાજ મામ જતા હતા ને નાબલોગીઆ ગાડી હાંકતા હતા ને મહારાજ એ ગાડીમાં સુઈ રહ્યા હતા ત્યારે એ કાઠી સ્વાર હાદાખાતરના બહારવટીઆએ ગાડી પાસે થઈને નીકળી ને નાબલોગીઆને પુછ્યું જે ગાડીમાં કુણું સુતું છે ત્યારે નાબલોગીઆ કે એતો મેમાંન છે તેમને મુકવા આડું જાઉં છું ત્યારે એ કાઠી કે સ્વામીનારાયણ તો નથી કે ત્યારે મહારાજ મોં ઉપર થી હુમડું પડે કરીને બોલ્યા જે હું સ્વામીનારાયણ છું તારે કેમ છે ત્યારે કાઠી કે આ હાદાખાતરનો ગડે હાથ આવ્યો તે ખરસીએ મારો એમ દહીંને બે જણા ખરસીઓ લઈને ગાડાને બેથકોર આવીને ખરસીઓ તોળી ત્યારે મહારાજે હાંકોટો કર્યો તે બેથ કાઠીના હાથ ખરસીઓ સહીત ઉંચાને ઉંચા રહ્યા પછી મહારાજ નાબલોગીઆને કે હવે ગાડી હાંકો પછી એ ગાડી હાંકવા માંડી તે હાંકતા જાય અને નાબલોગીઆ પાછું વાળી વાળીને એ સ્વાર આમું જોતા જાય તે મહારાજ તો છેટે

ગયા તોય એ બેય સ્વાર તો એમના એમ બન્નીઓ તોળીને ઉભા થઈ રહ્યા એવી રીતનો મહારાજે પ્રતાપ દેખાડ્યો એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૪૬ મી.

એક ભુજનગરમાં જગજીવન એવે નામે કરીને નાગર પ્રાદ્યક્ષ મોટો દીવાન હતો ને તેને શ્રીભદ્રારાજ ઉપર ઘણી ધરશા હતી ને તેની સ્ત્રી મહા ભક્ત હતી ને મહારાજ એ ભુજમાં સુંદરજી અને હીરજી એવે નામે કરીને ગુજર સુતાર હતા તેમને ઘેર રહેતા હતા તે રાજ રાજ એ જગજીવન મહેતાની સ્ત્રી શ્રીભદ્રારાજનાં દરશન કરવા એ સુંદરજીભાઈને ઘેર આવે ત્યારે તે જગજીવન મહેતા સ્ત્રીને ના પાડે પણ એ સ્ત્રી આવ્યા વીના રહે નહી ને તેની ઢાંઝે પોતાને ઘેર જે ઘોડા બળદ ચાકર તેને સેવનદંડ કહીને બાહ્યે એવો મહા ધર્મ્યાવાન અસુર બુદ્ધિવાળો હતો પછી તેણે એ સુંદરજીભાઈને કીધું જે આ બાવાને તારે ઘેરથી કાઢી મેલ નહી કે તારો પગાર દરબારમાંથી બંધ કરી નાખીશ ને તને ગામમાંથી કાઢી મુકીશ એવો ડારો દીધો ત્યારે સુંદરજી સુતાર કહે ઠીક હું એ બાવાને કાઢી મુકીશ એમ હા પાડી ને પછી મહારાજને છાના રાખવા માંડ્યા પણ એ મહેતાની સ્ત્રી દરશને જામ તેથી એણે જાણ્યું જે એ બાવો સુંદરજીને ઘેર છે ખરો એમ જાણીને એક દીવસ અચાનક એ સુંદરજીને ઘેર ખબર કાઢવા આવ્યો ત્યારે તે મેતાને આવતો જાણીને મહારાજને ઘરમાં સંતાડી દીધા અને મહેતાને ઢોઢીઓ ઢાળી દઈને બેસાડ્યા ત્યારે તે મેતે કહ્યું જે બાવો ગયો ત્યારે સુંદરજીભાઈ કહે હા એને તો તરત રજા દીધી છે એમ વાતો કરે છે ત્યાં તો મહારાજ ઘરમાંથી બહાર આવ્યા ને એ મેતે દેખ્યા ત્યારે તો અતી રીઝમાં તરત ઉઠી નીકળ્યો ત્યારે સુંદરજીભાઈને મહા ઉદ્વેગ થયો ને બોલ્યા જે હે મહારાજ તમે ઘરમાંથી બહાર કેમ આવ્યા ત્યારે મહારાજ કહે હું તો ઘરમાં મુઝાણો તો બહાર આવ્યો ત્યારે સુંદરજીભાઈ

કહે હવે તમે મારે ઘરેથી જાઓ ત્યારે મહારાજ કહે અમે પ્રથમ તમારી સાથે ઠરાવ કરેલો છે જે તું રજા દે ત્યારે જાવું તે પહેલાં મારે જાવું નહીં મારે હવે તું કહે તો હું જાવું ત્યારે સુંદરજીભાઈ કહે હા મહારાજ જાઓ પછી મહારાજ એને ઘરેથી નીકળ્યા ને પગે ગુમડું થયું હતું તે જલ્દાય તેમ પણ નહીં એવામાં એ જગજીવન મેતાની સ્ત્રી રથમાં બેસીને સુંદરજીભાઈને ઘરે દર્શને આવતી હતી તે ખડકીએ મહારાજને દેખીને બોલી જે હે મહારાજ તમે ક્યાં પધારો છો ? ત્યારે મહારાજ કહે તમારા ધણી અમને કાઢી મુકે છે તે ગંગારામ મલને ઘેર જાશું ત્યારે તે સ્ત્રી બોલ્યાં જે હે મહારાજ એ મુને પણ બહુ દુઃખ દે છે ને જગવાન જાગવા દેતો નથી ત્યારે મહારાજ કહે એવા છે તોપણ આ ચુકલા, આંલલા શાડલાને એછે તો પહેરાય છે ત્યારે એ બાઈ બોલ્યાં જે મારે એ કંઈ ખપ નથી મારે તો જગવાન જાગવાનું કામ છે ત્યારે મહારાજ બોલ્યાં જે ઠીક એમ થાશે ત્યારે બાઈએ કીધું જે હે મહારાજ તમને ગુમડું છે તે અલાશે નહીં મારે આ મારે રથે બેસીને ગંગારામભાઈને ઘરે જાઓ પછી એ બાઈએ પોતાનો રથ આપ્યો તે રથમાં બેસીને મહારાજ ગંગારામ મલને ઘરે આવ્યા ને એ ગંગારામને કીધું જે અમારી ઉપર એ જગજીવન મેતો હલા કરીને અહીં આવશે તમારે અમને રાખવાની ત્રેબઠ છે ત્યારે એ ગંગારામ બોલ્યાં જે હે મહારાજ અમારાં સાઠ માણસ છે તે એના કટકા થાશે ત્યાંસુધી તમારી પાસે આવવા દેશું નહીં ત્યારે મહારાજ કહે એ સરવે તમારા માણસ તૈયાર કરી રાખો પછે ગંગારામભાઈએ પોતાના સરવે માણસને હથીયારબંધ કરી પોતાને ઘરે રાખ્યાં ને એ જગજીવન મહેતો સુંદરજીભાઈને ઘરેથી ઉઠી શરબંધી માણસ લેગાં લઈને હલો કરીને સુંદરજીને ઘરે આવ્યા ત્યાંતો ખબર સાંભળી જે એ આવે ગંગારામ મલને ઘરે ગયા પછે એ મહેતો ગંગારામને ઘરે આવીને ગંગારામને કીધું જે એ બાવાને કાઢી મેલ ત્યારે ગંગારામ કહે હું એ બાવાને તેડવા ગમે નહતો ને એ મારે ઘરે

આવ્યા તે હું એમને નહી કાઢી મેલું ત્યારે તો એ મહેતે એ ગંગારામની ફળીમાં હથીયારખંધ માણસ દેખ્યું ત્યારે એમ બાણ્યું જે આમાં લાગ લેવાશે નહી એમ વીચાર કરે છે ત્યાંતો મહારાજ બારી ઉઘાડીને સામા ઉભા રહ્યા ત્યારે તેમને દેખીને એ જગ-જીવન મહેતો બોલ્યો જે કેવી જગામાં ગયો છું નહી કે આજ તારા કટકા કરવા હતા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે મારા કટકા કરતાં તારાજ કટકા થઈ જાશે તો પછે મહેતો તો પાછો પોતાને ઘરે આવ્યો ને મહારાજ એ ગંગારામભાઈને ઘરે રહ્યા પછે તેને થાડાકે દીવસ થયા ત્યારે એ મહેતાને ને આરખના જમાદારને તકરાર થઈ પછી એકે દીવસ બજારમાં ચોકમાં એ મહેતો ને એ જમાદાર સામસામા ભેગા થયા ને બોલાચાલી થઈ પછે એ જમાદાર ભેગા ઘણા આરખ હતા તેણે તરવારે કરીને મહેતાના કટકે કટકા કરી નાખ્યા ત્યારે એ મહેતે મરતાં મરતાં પાણી માગ્યું ત્યારે એ જમાદારે મોચીના કુંડાનું પાણી પાચું ને પોતાના હાથમાં હોકો હતો તે હોકાનું પાણી નેયે કરીને રેડ્યું એવી રીતે એ મહેતાની રીત થઈ એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૪૭ મી.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ગામ મેળમાં ભુખણ ભાવસારને ઘરે પધાર્યા ને ભેગા સર્વે સંતપાળા ને કાઠીના સ્વાર પણ હતા ને માલપુડાની રસોઈ કરાવી ને ભુખણભાઈએ એ સર્વેને જમા-ડ્યા પછે મહારાજ સમા કરીને બેઠા હતા ત્યારે એક બાઈ ઝીણું ચાદ કાઢીને રોતી હતી તેને સાંભળીને મહારાજ બોલ્યા જે આ કુણુ રોવે છે ત્યારે હરીભક્ત ગામના બેઠા હતા તેમણે કહ્યું જે હે મહારાજ એ ભુખણ ભાવસારના છોકરાની વહુ રોવે છે ત્યારે મહારાજ કહે શા સાફ રોવે છે ત્યારે હરીભક્તે કહ્યું જે એ બાઈને એક બાળક અવતર્યું છે તે બાળકને હાથ નથી પગ નથી માથું નથી ફંદમુંદ સરખું છે ને માંદ જીવ પણ છે. તે દુખે કરીને એ રોવે છે ત્યારે મહારાજ કહે એને મારી પાસે

લાવો જોઈએ ત્યારે તે રૂઢમુંઢને માંચીમાં નાખી મુક્યું હતું તેને મહારાજ પાસે લાવીને દેખાડ્યું ત્યારે મહારાજે પોતાને હાથે કરીને હાથ પગને ઠેકાણે ચપટી ભરી તાણીને કીધું જે આ હાથ પગ તો આ રહ્યા ચોટી ગયા છે તે તમે બાળતા નથી એમ કીધું ત્યાંતો હાથ, પગ, માથું, મોંદું, આંખો એ સર્વે અંગ થઈ ગયાં ને દીકરી થઈ પછે મહારાજ કહે એ બાઈને કહો જે રોસોમાં આ દીકરીને ધવરાવો પછે તે દીકરી મોટી થઈ ને ભકત થઈ એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૪૮ મી.

એક ગામમાં નાજેજોગીઓ અને તેનો ભાઈ રામજોગીઓ એ બેય જણ રહેતા હતા ને મહારાજના ભકત હતા ને ખેડુ-તું કામ કરતા હતા ને એ ગામનો ગરડેરો કાઠી મહારાજનો દેખી હતો તે મહારાજનું વાંકુ બહુ બોલતો તે તેને જોઈને તેને માનવાનો રોજ નાજેજોગીઓ ઘાટ કરે એમ કરતાં કરતાં એક દીવસ નાજેજોગીઓ મહારાજને દર્શને આવ્યો ને મહારાજને વાત કરી જે અમારા ગામનો ગરડેરો તમારું વાંકુ જ્યારે ત્યારે બહુ બોલે છે તે હું એને મારીશ ત્યારે મહારાજ કહે જે એક લાકડી મારજે ને મરી જાય તેમ મારીશ નહીં ને લાકડી મારીને તરત બાગી જાજો પછે એક દીવસ એ ગરડેરો ખલાં ભરવા આવ્યો ને ભેગું બીજું કાંઈ માણસ પણ નહીં તે લાગ જોઈને નાજેજોગીએ એક લાકડી મારીને બાગ્યો તે જસદણ આવતો રહ્યો પછે ચેલાખાચર પાસે બેય બાઈ રહ્યા તે ચેલાખાચરને વાર્તા કરે જે સ્વામીનારાયણ ભગવાન છે ત્યારે એક દીવસ ચેલાખાચર બોલ્યા જે તારો સ્વામીનારાયણ ભગવાન હોય તો મુને સવારમાં દીવસ ઉગનાં મેર દર્શન આપે તો હું ભગવાન માતું ને જો દર્શન ન આપે તો હું તારા ઘુટા બાંગી નાખું ત્યારે તે વાત નાજેજોગીએ કળુલ કરી પછે રાત્રી પડી ને અરધી રાત ગઈ પડોઢીયું થયું પણ મહારાજ તો આવ્યા નહિ પછે

બેય ભાઈ ગામ બહાર એક મોટી ડુંગરી છે તે ઉપર ચડીને
 મહારાજની વાટ જુએ ને એમ વીચાર કરે જે મહારાજ તો
 જેતલપુર છે તે છેડું તો બહુ છે પણ મહારાજને આવતાં શી
 વાર લાગે પણ સમરથ છે ને જે નહીં આવે તો આપણા ઘુંટા
 ભાંગી નાખશે, બોલે ફરે તેવો નથી માટે રાત થોડીક રહી છે
 ને હજુ ક્યાંઈ દેખાતા નથી તે કેમ થાશે એમ વીચાર કરતા
 જાય ને મહારાજની દસ ઉપર જોતા જાય એમ કરતાં કરતાં
 જેતલપુરની દસ ઉપર ઘોળો પ્રકાશ દેખાવા માંડ્યો ત્યારે નાજે-
 જોગીએ વિચાર્યું જે આ અંદ્ર સુરજનો પ્રકાશ નથી ને અગ્નીનો
 પ્રકાશ પણ નથી આતો ઘોળો શ્વેત પ્રકાશ છે તે રખે મહારાજ
 આવતા હોય નહીં એમ વીચાર કરે છે ત્યાં તો નજીક આવ્યા
 ને મહારાજને દેખ્યા ત્યારે ઉઠીને મહારાજના પગમાં પડ્યા ને
 બોલ્યા જે હે મહારાજ તમે ન આવ્યા હોત તો અમારા બેય
 ભાઈના ઘુંટા ભાંગી નાખત પછે મહારાજ કહે અમે ભુખ્યા છીએ
 તે ખાવા આપો પછી પોતાના ઘરમાં ટાકું ખાવાનું હતું તે
 મહારાજને ખવડાવ્યું ને પછી ચેલાખાચર પાસે આલ્યા તે જતાં
 જતાં મારગમાં ઘુંટા ભાંગી નાખેલ જે કેદી તે બરકેબરકા પાડે
 તેનું સાંભળીને મહારાજે નાજોજોગીઆને પુછ્યું જે આ કુણ
 ખુશ પાડે છે ત્યારે નાજો કહે એનો ચોરના ઘુંટા ભાંગી ભાંગીને
 બંધીખાને નાખે છે તે બરકા પાડે છે ત્યારે મહારાજ કહે અરે
 એવો પાપી છે તેની પાસે હું નહીં આવું ત્યારે નાજોજોગીઓ
 કહે મહારાજ જે તમે ના આવો તો અમારા પણ ઘુંટા ભાંગી
 નાખશે એવું સાંભળીને મહારાજ ચેલાખાચર પાસે આવ્યા તે
 મહારાજને દેખીને ચેલાખાચર ઉભા થઈને મહારાજને પગે લાગીને
 બોલ્યા જે હે મહારાજ તમે તો ભગવાન છો કેમ જે જોવાને
 ક્યાં હતા તે અત્યારમાં અહીં આવ્યા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા
 જે આ ચોરના ઘુંટા ભાંગી નાખો છો તે બંધ કરો કેદમાં રાખવા
 પણ ઘુંટા ભાંગવા નહીં એટલું અમારું વચન માનવું જોઈશે
 ત્યારે ચેલાખાચર બોલ્યા જે એ વચન મારાથી મનાશે નહીં એ

ધુંટા ભાંગવાની બીકે મારા પરગણામાં કોઇ ચોરી કરી શકતું નથી માટે ધુંટા ભાંગ્યા વીના મારે ચાલશે નહીં ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે તમે અહીં ચોરના ધુંટા ભાગશો તો જમપુરીમાં જમ તમારા ધુંટા ભાંગી નાખશે ત્યારે ચેલાખાચર બોલ્યા જે નરક ને જમપુરી એતો કાંઈ નથી એતો અમથા માણસે ઠરાવ કર્યો છે પછે મહારાજે એ ચેલાખાચરને સમાધી કરાવીને જમપુરીમાં મોકલ્યા ત્યારે એ જમે મારવા માંડ્યો તે થરથર ધ્રુજવા માંડ્યું ને અતિ ભય દેખાડ્યો ને પછી સમાધી મળી ત્યારે મહારાજને પગે લાગ્યો ને એમ બોલ્યો જે હે મહારાજ જમપુરી તો બહુ ભુંડી છે ને જમ મહા ભયંકર છે તે તમે મુને જમપુરીમાં ન મોકલો તો હું ધુંટા ભાંગવાનું નેમ લઉં ત્યારે મહારાજ કહે જમપુરીમાં નહીં જાવા દઇએ તમે નીમ લો ત્યારે એમણે નીમ લીધું એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૪૬ માં.

લીબડીમાં વરવોશેઠ એવે નામે કરીને એક હુદીઓ વાણીઓ હાતો ને તેની બેનને ધોળકે પરણાવી હતી ને તે બાઈનો પતિ મરી ગયો ત્યારે તે બાઈને સતસંગ થયો ને સાંખ્ય જોગી ડાસી થઇ ને તે બાઈને બે દીએર હતા તેણે એ બાઈના પતિની જે મુદ્રી હતી તે સર્વે લઇ લીધી ને તેથી એ બેય દીએર સાથે એ બાઈએ અબોલા રાખી તેને પાંચ વર્ષ થઇ ગયાં પછે એક દહાડો એ વરવોશેઠ શ્રી ધોળકે પોતાની બેનને ઘરે ગયા ત્યારે એ બાઈને રાત્રીએ મહારાજે આવીને કીધું જે તમારા દીએર સાથે તમારે તકરાર છે તે અમે પાર પાડવા આવ્યા હતા તે પાર પાડ્યું છે તમે સવારમાં તમારા બેય દીએરને બોલાવજો એટલે જે તમારું નાણું જોણું લઇ લીધેલ છે તે સર્વે તમને પાંછું દેસે એમ મહારાજ એ બાઈને કહી ગયા પછી સવાર થયું ત્યારે એ બાઈએ પોતાનો ભાઈ જે વરવોશેઠ તેને એ વાત કરી ને કીધું જે મારા મોટા દીએરને બોલાવજો એ વાત ખરી હશે તો જણાશે

ત્યારે વરવાશેઠે એ બાઈના માટા દીએરને ધરે જઈને કીધું જે તમને મારી યેન બોલાવે છે ત્યારે તેણે કીધું જે તમારે વગર કીધે હું તમારી યેન પાસે આવતો હતો એમ કહીને એ આવ્યો ને પોતાની લોબધને પગે લાગીને બોલ્યો જે આવજો રાત્રે તમારા સ્વામીનારાયણ આવ્યા હતા ને તે લેગા કાળા ડગલાવાળા વીસ જમ હતા હે તેમણે આવીને મુને કીધું જે તારી લોબધના રૂપીઆ તેં રાક્યા છે તે સવારમાં આપી આવજે નહી કે આ જમ તને મારી નાખશે એમ કહીને એક જમ મુને પડખામાં હુંસો માર્યો છે તે મારો હજીમુધી જીવ જીવ તેવી પીડા કરે છે ને કહ્યું જે કાલ રૂપીઆ નહી આપી આવું તો તને આવી રીતે મારીને જીવ કાઢી નાખીશું માટે તમારા રૂપીઆ નામા પ્રમાણે લો એમ કહીને જેટલા રૂપીઆ રાખ્યા હતા તે સર્વે આપી દીધા પછી એ બાઈએ એમના બીજા દીએરને બોલાવ્યા ત્યારે એણે પણ એજ પ્રમાણે વાત કરીને રૂપીઆ આપી દીધા એવો ચમત્કાર જોઈને એ વરવાશેઠને મહારાજનો નિશ્ચય થયો ને ત્યારપછી કેટલેક દહાડે એ વરવાશેઠને લીબડીએથી એ બાઈએ ઘોળકે તેડાવીને કીધું જે મારે આવજી આઠમે દહાડે દેહ મુકવો છે તે સાડ તમને તેડાવ્યા છે પછી આઠમો દીવસ થયો ત્યારે એ બાઈએ પોતાના બાઈને મહારાજનાં પ્રતાપની વાત કરીને કીધું જે હવે હું દેહ મુકું છું ને તારે મહારાજનાં દર્શન થાશે એમ કહીને એ બાઈએ બોલતે ચાલતે દેહ મુકી દીધો ને મહારાજ તેડવા આવ્યા તે સંતે સહિત એ વરવાને મહારાજનાં દર્શન થયાં પછે એ વરવાને મહારાજનો અતિ નિશ્ચય થયો ને મહારાજનું બજન કરવા માંડ્યું ને જ્યારે એ વરવે દેહ મુકવો ત્યારે ઘણા જણને મહારાજનાં દર્શન થયાં ને પોતાને પણ દર્શન થયાં ને સહુ હુઠીઆ વાણીઆ બેઠા હતા તેને કીધું જે આ સ્વામીનારાયણ મુને તેડવા આવ્યા છે ને તેમના લેગો હું મહારાજના ધામમાં જઈ છું એમ કહીને દેહ મુકી દીધો એવો પ્રતાપ મહારાજે દેખાડ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૫૦ મી.

એક વાર ખોલડીઆદવાળા ખેંગારસીધવ શ્રી ગઢડે મહારાજનાં દર્શન કરવા ગયા ને મહારાજ એક દહાડો અક્ષર ચોરડીમાં ઢાલીઆ ઉપર સુતેલા તે ખેંગાર પટેલે મહારાજના પગ ચાંપવા માંડયા તે પગ ચાંપતા જાય અને પોતાની હાથની આંગળી દબાવી દબાવીને જોતા જાય ત્યારે મહારાજ કહે શું જુઓછો ત્યારે ખેંગાર પટેલ બોલ્યા જે હે મહારાજ ભાવનગરવાળા રૂપે-ભાઈએ મુને એક વાર વાત કરી હતી જે એક વાર દીવાનજી ગઢડે આવતો હતો તે સાફ મહારાજ જાનના ખેતરમાં ચંતાયા હતા ને હું પણ મહારાજ પાસે હતો તે મહારાજે મને કીધું જે મારે હાથે કળતર થાય છે તે મારા હાથને વળદો ત્યારે મેં કીધું જે હાથને વળ દઈએ તો હાથ ભાંગી જાય ત્યારે મહારાજ કહે તમે ફીકર રાખો નહીં મારો હાથ નહીં ભાંગે પછી મેં વળ દેવા માંડયો તે ઘણો વળ દીધો પણ હાથને કાંઈ થયું નહી તે મહારાજના શરીરમાં હાડકું નથી એમ મને એ રૂપેભાઈએ વાત કરી હતી તે સાફ હું દબાવી દબાવીને જોઉં છું જે તમારા શરીરમાં કાંઈ હાડકું છે પણ મને હાડકું કાંઈ લાગતું નથી ત્યારે મહારાજ કહે આ અમારા દીયણ જુઓ દીયણે તો ઢાકણી હોય ત્યારે ખેંગાર પટેલે દીયણ જોયાં તે દીયણ રેશમ જેવાં ત્યારે મહારાજને કહે આમાંતો હાડકું નથી ત્યારે મહારાજ કહે આ મારી કુણીઓ જુઓ એતો કઠણ હોય ને તેમાં હાડકું હોય ત્યારે કુણીઓ જોઈને કીધું જે આમાં પણ હાડકું નથી ત્યારે મહારાજ કહે આ મારું માથું જુઓ એમાં તો હાડકાની તુંબલી હોય ત્યારે માથું જોઈને કીધું જે આમાં પણ હાડકું નથી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે હાડકા વીના આ દેહ કેમ હોય ત્યારે ખેંગાર પટેલ બોલ્યા જે હે મહારાજ તમેતો પુરણ પુરપોતમછો તે તમારી અબૌકીક રીત છે એમ કહીને મહારાજના પગમાં માથું નાખીને નમસ્કાર કર્યો એટલી એ વાત થઈ ને બીજી એક ખેંગાર પટેલની વાત છે એક દહાડો એ ખેંગાર પટેલે પોતાના

ભાઈ કુટુંબ સહિત ઉચાળા ભરીને અડધી રાતે દરબારથી છાનાં એ ખોલણીયાદમાંથી નીકળ્યા ને હળવદ જવા માંડ્યું ત્યારે એ વાત વઢવાણના દરબારે સાંભળી ને પચાસ ઘોડા પાછળ દોડાવ્યા ને એવો હુકમ કર્યો જે એ સર્વેને પાછાવડીયાં બાંધીને અહીં લાવજો ને ઉચાળા પાછા વળાવજો પછી એ ઘોડા સાત આઠ ગઉ જતાં ભેગા થયા ત્યારે ખેંગાર પટેલ ભેગું તો પોતાના ધરનુંજ માણસ હતું બીજું કોઈ નહતું તે ઘણો ડર લાગ્યો ને મહારાજનું ભજન કરવા માંડ્યું પછી એ સ્વારે ખેંગાર પટેલ ભેગા બસેને આશરે સ્વાર હથીયારખંધ દેખ્યા ત્યારે એમ જાણ્યું જે આતો ઘણા સ્વારો છે ને બંધુકોવાળા છે તે આપણને ગોળીએ ને ગોળીએ છેટેથી મારી નાખશે ભેગા થાવા પણ દેશે નહીં એમ વીચાર કરીને એ ભેગો એક કારભારી હતો તેણે એ સ્વારોને પાછા વાળ્યા ને ખેંગાર પટેલ સુખે ચાલ્યા ગયા પછે વઢવાણથી એ વાત હલવદ ગઇ જે એ બસે સ્વારો ભેગા હતા તેથી એમને જવા દીધા તે સ્વારો કોના હતા ત્યારે ખેંગાર પટેલે જાણ્યું જે આતો મહારાજને આપણી રક્ષા કરી નહીંકે આપણે સર્વે માલ દરબાર લઈ જાત એ વાત પુરી થઈ.

વાત પા મી.

અહીંથી દશ વાતો રામજીશેઠની લખી છે મેમકાવાળા રામજીશેઠે દશ હજાર રૂપીઆ વઢવાણના સાહુકાર વાણીઆને વ્યાજે આપ્યા હતા ને તે વાણીઓ સારી આશામી હતો ને પ્રતીજ્ઞવાળું માણસ હતું ને કોઈ દીવસ એ આશામી ન ભાગે એવો સહુને ભરોસો હતો પછી એક દીવસ રામજીશેઠ રાત્રીએ મુતા હતા ત્યારે શ્રીજીમહારાજનાં દર્શન થયાં ને મુકતાનંદસ્વામીને બ્રહ્માનંદસ્વામીએ આદી ઘણાં સદગુરૂના પણ દર્શન થયાં પછી મહારાજે રામજીશેઠને કહ્યું જે તમારા જે સાહુકાર પાસે રૂપીઆ લેણા છે તે સાહુકાર વીસ દીવસમાં ભાંગશે તે તમારા રૂપીઆ લઈ લેજો પછી રામજીશેઠે સવારમાંથી રૂપીઆ લેવા માંડ્યા તે

પંદર દીવસની અંદર સર્વે રૂપીઆ લીધા ને મહારાજના કહે-
વાથી એક વીસમો દીવસ થયો. ત્યારે એ સાહુકાર દુકાન ખંધ
કરીને પોતાને ઘેર બેઠો ને આશામી તૂટી એવી રીતે શ્રીજીમહા-
રાજે એ ભક્તને કીધું એ વાત પુરી થઈ.

વાત પર મી

એક વાર મેમકાવાળા રામજીશેઠ પોતાનો દીકરો અમરસી
તેને પરણાવી જાન લઈને ઘેર આવતા હતા તે ગામ કેઠારીએ
આવ્યા ને અસુર થયું ને મેમકું ત્રણ ગાઉ રહ્યું પછી મસાલ
કરાવીને કેઠારીએથી આવ્યા તે બે બેતરવા આવ્યા ત્યારે
ઉચેથી એવો શબ્દ થયો જે અત્યારે જાણે નહીં પાછા વળો
ત્યારે રામજીશેઠે સર્વે ગાડીઓ ઉભી રખાવીને સહુને પુછ્યું જે
અત્યારે જાણે નહીં પાછા વળો એ કેણુ બોલ્યું ત્યારે અ સર્વે
જણે કીધું જે અમેતો કેઠાં બોલ્યા નથી ત્યારે રામજીશેઠે જાણ્યું
જે આતો મહારાજે ના પાડી છે માટે આપણે જાવુ નહીં પછી
ત્યાંથી જાન પાછી વાળી ને કેઠારીયા ગામમાં રાત રહ્યાં ને દીવસ
ઉગે આવ્યા તે ઘેર આવ્યા પછી બીજે દહાડે મેમકાનો ભગો
પટેલ જતવાડમાં ગયા ત્યારે તેમને જતે વાત કરી જે અમે
ઓગણીશ ઘોડા જતનાં એ શેઠની જાન લુટવા આઠ ગાઉથી હેર
રાખીને એ મેમકા કેઠારીયા વચ્ચે કારોલ એવે નામે તલાવડી
છે ત્યાં રહ્યા હતા ને એ જાનમાં ઘણું ધરાણું અમે દીધું હતું
તે મરણીઆ થઈને લેત પણ મુકત નહીં ને એ શેઠ કેઠારીયા-
માંથી મસાલ લઈને આ બાજુ આવતા હતા તે અમે દેખતા
હતા પણ એમને કેણે પાછા બાળ્યા અમારી કાંઈ ખબર પડી
હતી ત્યારે ભગે પટેલે કીધું જે અમે પણ જાનમાં ભોગા હતા તે
તમારી તો વાત કાંઈ બાણી નહતી ત્યારે જતે કીધું જે એ
શેઠને તો એને પરમેશ્વરે પાછા બાળ્યા એવી રીતે એ ભક્તની
મહારાજે રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૫૩ મી.

મેમકાવાળા રામજીશેઠના દીકરા નારણની વહુ ગુજરી ગયાં ને તે નારણની સગાઈ કરવા ચાર દીવસ સુધી ઠાંધ આંચું નહીં ત્યારે એક વઢવાણથી પ્રાદક્ષણે ખાવીને કીધું જે એક કન્યા છે તે પંદરસેં રૂપીઆની ખરાબત થસે તે કહોતો એ સગાઈ કરીએ ત્યારે રામજીશેઠ કહે ઠીક સવારમાં એ સગપણ કરવા જાઓ એમ કહીને રામજીશેઠ ઉઠાસ થઈને મહારાજની મુસ્તીનું ધ્યાન કરીને રાત્રીએ સુઈ રહ્યા ત્યારે તેરાત્રીમાં શ્રીજીમહારાજનાં હર્ષનશયાં તે મહારાજે મેં ટો એક કુલમાગને એક તેમાં પક્કા ઉપર બેઠેલા ને પુરપનાં હાર તોરા ગજરા બાબુ પાડેલા આગળ ઘણાં સંતની ને હરીશક્તની સભા બેઠેલાં એવા દેખીને રામજીનાં નેત્રમાંથી જળની ધાર થઈ ગઈ ને પગમાં માથું ઘાલીને પગે લાગ્યા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એ પ્રાદક્ષણ તારે ઘેર કેમ આવ્યો છે ? ત્યારે રામજી કહે મહારાજ મારા દીકરાની વહુ મરી ગઈ છે ને ઠાંધ સગપણ આવ્યું નહીં ત્યારે એ પ્રાદક્ષણ સગપણ કરવા આવ્યો છે ત્યારે મહારાજ કહે એતો તારા રૂપીઆ ખાવા આવ્યો છે તે એને સવારમાં રજા દેજે ને સગપણ તો મેં કયું છે તે આ મંગળવાર આવે છે તેની પાછલી રાત્રી ચાર ઘડી રહેશે ત્યારે હું આદલા કરાવીશ એમ કીધું ત્યાંતો રામજીશેઠ જાગી ગયા ત્યારે તેમને પોતાના દીકરાને ને પોતાના ઘરના સર્વે માણસને અર્ધી રાતે બોલાવીને એ વાત કરી ને પછી એ જે પ્રાદક્ષણ આવ્યો હતો તેને રજા દીધી પછી મંગળવાર આવ્યો ત્યારે સગપણ કરવા સારા ઘરનું માણસ આવ્યું તેણે કીધું જે મંગળ વારની પાછલી ચાર ઘડી રાત્રીએ મારે મહુરત છે તે તે વખત આંદલા કરવા છે પછી તે પ્રમાણે એ સમપણ થયું. એ વાત પુરી થઈ,

વાત ૫૪ મી.

એક વાર મેમકાવાળા રામજીશેઠ શ્રી ગઢડે ગોપીનાથજીનાં

દર્શન કરવા જતા હતા ને લેણું આલીસ માણસ હરીભટત મેમ-
 કાનું હતું તે ગામ અલૌમાં રાત રહ્યા ને અધીં રાતે ઉઠ્યા તે
 માર્ગ ભુલી ગયા ને આગળ તો મોટા ડુંગરા ને મોટી ખાડું ને
 ઝાડ આવ્યાં ને એકે દશે ચાલવાનો રસ્તો નહી પછી સહુ
 મુઝાણું ત્યારે એક પુરુષ ઉજળાં લુગડાં પહેરેલ ને હાથમાં લાકડી
 ને ગાયું આઠ દશ ચારે તેણે એ માણસોને બોલાવ્યા ને તમે
 કેણછો ને કયાં જાઓછો ? ત્યારે એ રામભૂશેઠ વીગેરે સર્વે
 માણસે કીધું ને અમેતો સંગ છીએ ને ગઢડે દર્શન કરવા જઈએ
 છીએ તે મારગ અમને જડતો નથી ને તમે કેણછો ત્યારે એ
 કહે અમે તો રજપુત છીએ તે ચાલો તમને મારગ દેખાડું
 મારગ અહીંથી છેટે છે ત્યારે રામભૂશેઠે કીધું ને તમારી ગાયું
 રેઢી કેમ રહેશે કોકના મોલમાં પડશે ત્યારે એ રજપુત કહે
 અમારી ગાયું મોલ ખાય નહી એમ કહીને એ આગળ ચાલ્યા
 તે ખેતર મુસરા ચાલ્યા ને એ સર્વે માણસ વાંસે ચાલ્યું તે
 એક ગાઉના આશરે આગળ મારગ આવ્યો ત્યાં ઉભા રહ્યા ત્યારે
 એ સંગવાળે પુછ્યું ને બાઈ તમારું કયું ગામ ને તમારું શું
 નામ ત્યારે એ રજપુત કહે તમારે ગામનું ને નામનું શું કામ
 છે તમારો રસ્તો આવ્યો તે ચાલ્યા જાઓ એમ કહીને એ રજ-
 પુત પાછો વળ્યો ને સર્વે માણસ ચાલ્યું ને પાછું વાળીને જોયું
 ત્યારે એ પુરુષ દેખાયો નહીં ત્યારે સહુને સમજમ તો થયું
 ને એ કેણ હશે ને કયાં ગયો પછી સહુ ચાલ્યા તે ગઢડે ગયા
 ને ત્રશ્વ દીવલ ત્યાં રહીને વળતાં સાળંગપુર આવ્યા તે વંડામાં
 ઉતારો કર્યો ત્યારે એ સાલંગપુરમાં વાગડ ગામના એક હરીભટત
 ગરામણી બાઈ હતી તેમને આગલે દહાડે સમાધી થએલી તે
 મહારાજનાં દર્શન થએલ તે મહારાજના પગે ઉઝરડા દેખીને
 એ બાઈએ પુછેલું ને હે મહારાજ તમારા પગે કેમ ઉઝરડા
 છે ત્યારે મહારાજે તે બાઈને કીધેલું ને મેમકાના હરીભટત
 માર્ગ ભુલી ગયા હતા ને આગળ ચોર હતા તે માફ એમને
 માર્ગ દેખાડવા ખેતર મુસરા પડ્યા તેને કરીને મારા પગે ઉઝ-

થયા છે એટલી આગલે દહાડે વાત થએલી પછી આ સંઘ સર્વે
 વંડામાં ઉતરેલ દેખીને એ બાઈએ પુછ્યું જે તમારું કયું ગામ
 ત્યારે સંઘવાળે કીધું જે અમારું ગામ તો મેમકુ ત્યારે એ બાઈ
 કહે તમે મારગ ભુલ્યા હતા એ છો ત્યારે એમણે હા પાડી
 ત્યારે એ બાઈ બોલ્યાં જે અરે મુખાઓ મહારાજ તમને માર્ગ
 દેખાડવા આવ્યા હતા તમે પગ ઝાલી ગયા નહીં કેમ જવા
 હોંધા? ત્યારે રામજીશેઠે એ ઠોસીને પુછ્યું જે તમે કેમ જાણ્યું
 જે એ મહારાજ હતા? ત્યારે એ ઠોસીએ કીધું જે મહારાજનાં
 મારે સમાધીમાં દર્શન થયાં હતાં ને પગે ઉઝરડા જોઈને મેં પુછ્યું
 ત્યારે મહારાજે મને કહ્યું હતું કે મેમકાના હરીભકત મારગ ભુલ્યા
 હતા તેમને અમે મારગ દેખાડવા ખેતર સુંસરા પડયા હતા તેથી
 મારેપગે ઉઝરડા થયા છે એમ મહારાજે મને કહ્યું તેથી હું જાણું
 છું. એવી વાત સાંભળીને સઉ સંઘવાળા આશ્ચર્ય પામી ગયા.
 એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૫૫ મી.

મેમકા ગામના રામજીશેઠની માતા પાંનબઈ તે શ્રીજીમહારાજ
 આ સીઆંણીએ પધાર્યા હતા ત્યાં દર્શન કરવા ગયાં હતાં.
 તેમણે એવો સંકલ્પ કર્યો હતો જે મહારાજ ભગવાન છે નં
 મનુષ્યના સરખો પોતાનો દેહ છે પણ પોતાના ધામમાં મહા
 તેજોમય ચતુર્ભુજ મુર્તી છે એવી મુર્તીનાં દર્શન હે મહારાજ મને
 કરાવજો એમ ધારીને ગયાં ને મહારાજ મેઘાપટેલના કુળીમાં ગાડા
 ઉપર ઢાલીઓ ઢળાવીને તે ઉપર બેઠા હતા ત્યાં જઈને દર્શન કર્યાં
 તે મહારાજે ઘેળો સુરબાળ પહેર્યો હતો ને ઘેળું અંગરખું
 પહેર્યું હતું ને ઘેળી પાગ માથે બાંધી હતી એવી મુર્તી જોતાં
 હતાં ત્યાં તો એ મુર્તી મહા પ્રકાશવાન ને સોળ વર્ષની અવસ્થા
 ને માથે મુગટ ને ચતુર્ભુજ સ્વરૂપ ને શંખ, ચક્ર, ગદા, પદ્મ
 અહણુ કરેલાં ને જરીઆન વસ્ત્ર પહેરેલાં એવા દેખીને મહા
 વીરમય થઇ ગયાં ને વીચાર કરવા માંડ્યો જે હમણે મહારાજ

ધોળાં વસ્ત્ર પહેરીને બેઠા હતા તેતો ઉઠીને કંઈ ગયા નથી ને આ બીજી મુર્તી કેની ને ક્યાંકથી આવતાં દેખી નથી તે આતે મને થું થાય છે એમ વિચાર કરે છે ત્યાંનો પાછા જેવા આગળ દેખ્યા હતા તેવા ને તેવા દેખ્યા ત્યારે પોતાને સુઝયું જે આતો મેં સંકલ્પ કર્યો હતો તે સાફ મહારાજે મને આવું રૂપ દેખાડયું પછી જઈને પગમાં માથું મુકીને પગે લાગ્યાં ત્યારે માહારાજે કહ્યું કે હવે તમારૂં ધાયું થયું એમ કહીને પોતાના બે હાથ પાંન બાઈને માથે મુક્યા. એવાં મહારાજે અલૌકિક દરશન દીધાં. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૫૬ મી.

રામજીસેઠે બે હજાર રૂપૈયાનું રૂઝિ ઘરમાં બસ્યું હતું ને તે ઘરમાં લાય થઈ તે ગાંમનું માંણસ ઓલવવા શારૂ આવ્યું પછી ઓલાણું નહી ને ઝાંલણ વળીયું કમાડ બારહાય એ સરવે બળીને રાખનો ઢગલો થઈ ગયો ને તે રૂઝિ પછી ઊપરથી બળી ને રાખ જેવું જણાયું પછી એ બળીને ઓલાઈ ગયું ત્યારે એ ઘરમાં જેવા સાફ ગયા ને બળેલા રૂઝિને રાખ જેવો ઢગલો બે-યો ત્યારે રૂઝિ ઊપર ઊપર એક તમ્બુ બળેલું ને માંહી તો એવું ને એવું દેખ્યું તેકાઢીને તોડ્યું તે તેર મણ રૂઝિ બળેલું ને બીજું તો આગથી બળેલું નહી ને પાણીથી પલ્લેલું પછી નહી ને તે રૂઝિ હોઠે લાકડાં હતાં ને બીતમાં લાકડાનો ખુંટીઓ રૂઝિમાં દબા-યેલી હતી તે પછી બળીને રાખ થઈ ગઈ ને રૂઝિ બળ્યું નહી એવી રીતે શ્રીજીમહારાજે રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૫૭ મી

એકવાર શ્રી ગઢડેથી જીવુબાઈ તે રામજીસેઠના માતુ જે પાં-નબાઈ તેમને હરસન દેવા શ્રી મેમકે પધાર્યાં હતાં ને જીવુબાઈએ રામજીસેઠની હીકરી સીવને પુછ્યું જે તારી સામુ બનવાન બજ-વાદે એવી છે કે નહી બજવાદે એવીછે ત્યારે એ સીવ બોલી

જે અરે બા મારી સાસુતો એમ બોલેછે 'જે તું સ્વામીનારાયણની દીકરીછું' ને લસણ કે હીંગ ખાતી નથી ને મારે ઘરે એવું તોફાન નહીં ચાલે આતો તારે પરણાતું આંબુછે તે હું બોલતી નથી પણ હવે આવીસ ત્યારે તો રોટલી શાક સીરામણ એ સરવેમાં વધારણી નાખીસ પછી જોજે કેવી ખાતી નથી એમ મુને ઠર દીધો છે તે માટે ભગવાન ભજવામાં ને સતસંગને ધરમ પાળવામાં હરકત આવે એવું જણાયછે ત્યારે તે સાંભળીને જીવુબાઈ બોલ્યાં 'જે તું આણુંબળીને જઇસ ત્યાં સુધી તારી સાસુ નહીં રહે પછી તારે શી હરકત આવસે ત્યારે પાંનબાઈ બોલ્યાં 'જે એની સાસુ તો નાંની બાળજે ને સીવને વળાવવાની તો આઠજ દીવસની વારછે તે આઠ દીવસમાં કયાં જાસે ત્યારે જીવુબાઈ બોલ્યાં 'જે આઠ દીવસ શું થોડાછે પછે મોટીખાતો 'જે દીવસ રહીને પધાર્યાં' ને પાંચ દીવસ થયા ત્યારે એ સીવની સાસુ ગુજરી ગયા એવી રીતે મોટીખાનું કેવું સાચું થયું. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૫૮ મી.

એક દીવસ મેમકા વાળા રામજીસેઠની માતુ પાંનબાઈ શ્રી ગઢડે દરસન કરવા સારૂ ચોમાસામાં ગાડી જોડાવીને ચાલ્યાં ને વરસાદ વરસવા માંડ્યો ને ગાડીને આગળ પાછળ ને અડખે પડખે મેહ વરસે પણ ગાડી ઉપર છાંટો પડે નહીં તે જોતાં જાય ને આશ્ચર્ય માનતાં જાય પછી ગઢડે ગયાં ને ગોપીનાથજીનાં દરસન કર્યાં ને મોટીખાનાં દરસન કર્યાં ને ચાર નેવાના ચોકવાળી જગ્યા છે તેમાં ઉતારો કરાવ્યો ને પછી સાંજે રસોઇ કરાવી ને મોટીખાએ આવીને એ નેવાં હેઠે એસરીના જેર પાસે જગ્યા બતાવી 'જે અહીયાં રસોઇ કરો પછી એ નેવાં હેઠે ચોકો કરીને તપેલાં ચડાવ્યાં ને ખીચડી ચોરી ત્યાંતો ઇંદ્રધાર મે વરસવા માંડ્યો તે નેવામાં પાણી ન માય એવો જગર વરસાદ આવ્યો પણ જેટલાં નેવાં એ ચોકા ઉપર હતાં તેમાંથી એકેય નેવામાં પાણી આવ્યું નહીં ને રસોઇ કરવા બેઠાંતાં તે ઉપર વરસાદનો છાંટો

પણ પડયો નહીં ને ફળીના ચોકમાં પાણી ભરાણું તે પણ એ ચોકાની કેરે થઈને ચાલ્યું જાય પણ ચોકામાં આવે નહીં તેને કરીને ચોકાની જગ્યા પ્રથમ જેવી કોરી હતી તેવીને તેવી કોરી રહી ને રસોઈના કરનાર ઉપર પણ છાંટો પાણીનો પડયો નહીં પછી એ વરસાદ રહી ગયો ત્યારે મોટીબા ત્યાં આવીને બોલ્યાં જે પાનબાઈ તમને વરસાદે કંઈ કનડગત કરી ત્યારે પાનબાઈકે હે માતાજી તમેતો અમને આંધ્ર આવતાં રસ્તામાં પણ પલળવા દીધાં નહીં ને આંધ્રી પણ અમારો ચોકો કોરો રાખ્યો તે અમારી બહુ ખબર રાખી ત્યારે મોટીબા કે તમે છેટેથી ગોપીનાથજીને દરસને આવ્યાછો તે ગોપીનાથજી તમારી એટલી ખબર રાખેજતો પછી બા-જે દહાડે પાનબાઈને તેડીને જીવુંબાઈ ગોપીનાથજીના દરસન કરવા મંદીરમાં ઠાકોરજીના સીદામન પાસે ગયા ને એમ બોલ્યાં જે પાનબાઈ જોવોને આ ગોપીનાથજીને બહુ ધામ થાય છે તે પરસેવો વળ્યોછે ત્યારે પાનબાઈ એ જોયું તે ગોપીનાથજીના મુખારવીંદ ઉપર પરસેવાના મોતૈયા આવી ગયેલા ને હરીકૃષ્ણમહારાજની મુરતીને પણ પરસેવાના મોતૈયા આવેલ તે નજરે દેખ્યા પછે મોટીબાના હાથમાં ઘોળો રૂમાલ હતો તેને કરીને હરીકૃષ્ણ મહારાજનો અને ગોપીનાથજી મહારાજનો મુખારવીંદ ઉપરથી પરસેવો લુછ્યો ને રૂમાલ પલળી ગયો ને તે રૂમાલ પાનબાઈને દેખાડ્યો પછી વીંઝણો હતો તેને કરીને મોટીબાએ ઠાકોરજીને વાચરો નાખ્યો એવો પ્રતાપ પાનબાઈને દેખાડ્યો પછી વળી એક દીવસ મોટીબા પોતાની ઓસરીમાં એકલાં બેઠાં હતાં ને પાનબાઈ પગ ચાંપતાં હતાં તે પાનબાઈ બોલ્યાં જે જોવોને બા આ ગઢડામાં ગોપીનાથજી છે ને મુઝીમાં રાધાકૃષ્ણ છે તે તો બેય ભગવાનની મુરતીઓ છે તે તહાં દરસન કરીયેતો પણ પુન્યથાય પણ હું વરસો વરસ ઘણાં વરસથી અહીંયાં આવું છું તે તો તમારા દરશન કરવા આવું છું ને વળી તમને દાદાબાચરની બેનને નાતે કાઠી એમ પણ હું જાણતી નથી તમને તો રાધીકાજી જાણીને આવું છું એમ બોલતાં હતાં ત્યાંતો મોટીબાના શરીરમાંથી મહા પ્રકાશ થયો તે જોઈને પાન-

બાઇએ મોટીબાના પગમાં માથું ઘાટીને કીધું જે બા મુને એક વચન આપે ત્યારે બા કહે જે માગો તે આપું ત્યારે પાનબાઇ કહે જ્યારે હું દેહ મુકું ત્યારે મહારાજને તેડીને તમારે પધારવું ને તમે મને બહુ વડાલા છો ને તમારી દાસી કરીને તમારી હજુરમાં રાખવી એવું સાંભળીને મોટીબાએ પોતાને હાથે કરીને પાનબાઇ નો હાથગાલીને ત્રણ વાર કેલ દીધો તે બોલ્યાં જે મહારાજને તેડીને હું તેડવા આવીસ ને મારી બરોબરના કરીને તમને રાખી-સ ને તમારો દેહ પડવાનો થશે ત્યારે ત્રણ દીવસ મોરથી તમને ખબર કરીસ એવું મોટીબાએ પાનબાઇને વચન આપ્યું પછી આ-ડ દીવસ ત્યાં રહીને પાનબાઇ ઘરે આવ્યાં પછી કેટલેક દહાડે પાનબાઇનો દેહ પડવાનો થયો ત્યારે ત્રણ દીવસ મોરથી મોટી-બાના હરસન થયાં ને બા એમ બોલ્યાં જે આજથી ત્રીજે દીવસ મહારાજ તમને તેડવા આવશે ને રાજબાઇ લાડુબાઇ ને હુંએ પણ ભેગા આવીશું તમે તૈયાર થઈ રેજો એમ રાત્રીએ સવળનામાં દેખ્યું પછી સવારના પોરમાં એ વાત પાનબાઇએ રામજીને કરી ત્યારે રામજીતો આગળ થએલી વાતને જાણતા હતા તે તેમણે કીધુંજે હે માતુ તમારે હવે ભગવાનના ધામમાં જાવું નજીક આવ્યું મારે ભગવાન ભજવાનો આશ્રય રાખો ત્યારે પાનબાઇ બોલ્યાં જે મારે એ વાતનો ઘણો ઊછરંગ છે કેમ જે મહારાજનાં દર્શન થયાં ઘણા દીવસ થઈ ગયા છે તે હવે હું એ અતી ભાળીશ ને રાજ-બાઈ, જીવુમાઈ ને લાડુમાઈ એમને પણ દેખ્યાં ઘણા દીવસ થઈ ગયા છે તે એમને પણ દેખીશ એમ કહીને બહુ રાજ થયાં ને પોતાના શરીરમાં કાંઈ રોગની પણ કસર નહીં સાજો નરવો દેહ હતો પછે પોતે વચનામૃત સાંભળવા માંડ્યાં ને ડાશીઓને ભેગાં કરીને કીર્તન ગવડાવવા માંડ્યાં તે બે દીવસ એમ કયું ત્યારે ત્રીજે દીવસ થયો તે ચાર વાસાની તાવલી શરીરમાં સવા-રમાં આવી તોપણ પોતે નદીએ નાહી આવ્યાં પુજા કરીને સાંજ સુધી કીર્તન ગવડાવ્યાં પછે રાત્રી પછી ત્યારે એ ટાણે નારણની વીકરી મુતી હતી તેને મહારાજનાં દર્શન થયાં ને પછે જાળીને

તેને વાત કરી જે મહારાજ આપણે ઘરે આવ્યા હતા ને લેગા સાધુ
 ઘણા ને રથ ને ઘોડાં પણ હતાં તે પાંનખાઈ પાસે આવીને એમ
 બોલ્યા જે તમને તાવ આવે છે તે જોવા સારૂ અત્યારે તો આવ્યા
 છીએ ને અરધી રાતે તેડવા આવશું એમ કહીને મહારાજ ગયા
 એવી વાત એ દીકરીએ કરી તેને સાંભળીને પાનખાઈ એમ બોલ્યાં
 જે મહારાજ નહી આવેતો કીહાં જાસે મને તો કાલ દીધો છે ને
 માથે હાથ મુક્યા છે તે એમને આવ્યા વીના છુટકો નથી પછે રાંમજી
 ને હાથું જે તારે મુને જે આપ્યું હોય તે આપ ત્યારે રાંમજીએ
 પોતાના માતાએ જે માગ્યું તે આપ્યું પછે એમ કરતાં કરતાં અરધી
 રાત ગઈ ને પાનખાઈ રાંમજીને બીજા દીકરાએ બેઠાબેઠા મહારાજની
 વાટ જોતા હતા ને મહારાજની વાતુ કરતા હતા ત્યાંતો પ્રથમ મોટીબા
 પધાર્યાં ને પાનખાઈને દરશન થયાં ત્યારે બે હાથ જોડીને પગે લાગ્યાં
 ને અમરસી ઢોલીઆ ઉપર બેસીને વાંસો આપતોતો તેને ઉઠાડી
 મુકો કે ઉઠ આ બાને અપવાસ પડસે એમ કેછે તાંતો મહારાજ
 પધાર્યા ત્યારે પોતે ઢોલી આ ઉપરથી હેઠા ઉતરીને બે હાથ જોડીને
 માથુ ભુએ અડાડીને પગે લાગ્યાં ને પછે બોલ્યાં જે આ મહારાજ
 પધાર્યા ને આ રાજખાઈ જીવુખાઈ લાડુખાઈ અમુલાંખાઈ એ ભુગાં
 આવાંછે ને આ સાધુતો ઘણા છે ને રાંમજી કયાં ગયો આ દરસન
 કરો મુને તેડવા આવા છે તે હું હવે જાગીશુ ને સહને જે
 સ્વામીનારાયણ છે એમ કહીને દેહ મુકી દીધો ને સ્વાસ થયો નહી
 કંઠ હાલો નહી આંખ ફરકી નહી એમ દેહ મુકી દીધો ત્યારે તે
 ટાણે ગાંમ લીબડીમાં પુતળીખાઈ એવે નામે કરીને હુંડીઆ આરબ
 હતાં તે પુરવે પાંનખાઈની બેન હતાં તે આરબ થયાં હતાં તેમને
 મહારાજનાં દરશન થયાં તે ઘણા સંત ને ઘણા વીમાન ને ઘણા
 રથ ને વાળાં વાગે ને બહુ પ્રકાશ થયેલો ને આકાશ મારગે
 જાય એવું પોતે જાગતાંતાં ને ઉભાંતાં ને અપાસરાની બાઅલી
 કાર હતાં તેમને એવું દેખીને એમ ધાયું જે આ કુણ હશે ને
 આ રાતે કયાં જાતા હશે ત્યારે એ ઉંચેથી શબ્દ થયો જે જમ
 સ્વામીનારાયણ છીએ ને તમારી બેન પાનખાઈ એમકે છે તેમને

તેડવા જઈએ છીએ એવું સાંભળીને તે બાઈ અપાશરામાં ગયાં ને એ અપાશરામાં પંદર વીસ ડોસીઓ રાતે સુવા આવેલાં હતાં તેમની પાસે એ સર્વે વાત કરી ને પછે સવારમાં એ ખબર કાઢરા દીપડાથી માણસ એક મેમકે માકલ્યું ત્યારે તે માણસ મેમકે આવ્યું ત્યારે પાંતબાઇએ દેહ મુકેલ તે જોઇને પછે તે માણસે અવીને એ સરવે વાત કરી તે સાંભળીને સઉ આશ્ચર્ય મામ્યાં. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૫૮ મી.

મેમકાવાળા રામજીશેઠની બેન સાંભળાઇ સમાધીનીરૂટ હતાં ને શાગલા ગામમાં રહેતાં ને તેમની દીકરી સંતોક એવે નામે મરીને મહા ભકતરાજ હતાં તે બાઇને ગામ વીટલપર ડુંદીઆ વાણીઆને ઘરે પરણ્યાં હતાં પછે કોઇક દહાડે એ વીટલપરના વાણીઆ શ્રી અમદાવાદ ગયા ને એ સંતોકબાઇ પણ લેગાં હતાં ત્યારે એ સંતોકબાઇએ પોતાના સાસુ સસરાને કીધું જે આ ગામમાં સ્વામીનારાયણનું મંદીર છે તે મુને દરશન કરવા જવા દો ત્યારે તે બોલ્યાં જે આપણુ ડુંદીઆ છીએ તે આપણાથી સ્વામીનારાયણના મંદીરમાં જવાય નહિ માટે એ વાત કોઇ દીવસ કરવી નહી પછે તે બાઇ તો ઘણું દીલગીર થયાં ને રાત્રીએ સુઇ રહ્યાં ત્યારે મહારાજ પધાર્યા ને તે સંતોકને કીધું જે તમને દરશન કરવા આવવા દીધાં નહી તે ચાલો મારા લેગાં હું તમને એ મંદીર દેખાડું ને મુનીઓનાં દરશન કરાવું પછે એ બાઇ મહારાજ લેગાં મંદીરમાં જઈને એ ઠાકોરજીનાં દરશન કર્યા તે મહારાજ કહેતા જાય જે જોવો આ મંદીરમાં મારી રાધા કૃષ્ણની મુરતીઓ છે આ મંદીરમાં મારી નરનારાયણની મુરતીઓ છે આ મંદીરમાં મારી સજા છે આ મંદીરમાં મારી હરીકૃષ્ણને ધરમભક્તીની મુરતીઓ છે એમ સરવે દરશન કરાવીને પછી શ્રીજી મહારાજે એ સંતોકબાઇને કીધું જે તમને એ ડુંદીઆ વાણીઆને રેવા દેશુ નહી આજથી જે મહીને અમારા

મામમાં તેડી જાશું માટે તમારા પીઅરનો જે માલ હોય તે સરવે
 તાંહાં લઈ જાએ આંહી કાંઈ રેવા દેશે નહીં શાસાડ જે તમારો
 દેહ પડયા પછી એ કાંઈ પાછુ નહીં આપે માટે લઈ જાએ એવી
 રીતે મહારાજ કહી ગયા ને પછી એ બાઈ સુતાતાં તે જાગ્યાં ત્યારે
 વીઆરાં જે આ મારે મહારાજનાં દરશન થયા ને મંદીરને ઠાકે જાનાં
 દરશન કરાવ્યાં ને એ મહીને તેડી જાવાની વાત કરી તે સરવે વાત
 સાચી છે પછી એ અમદાવાદથી પાછાં વીટલપર આવ્યાં ને થોડે
 થોડે પોતાના પીઅરનો જે માલ તેને જેકાઈ સાથ મહે તે બેગો
 મોકલવા માંડો ને દોઢ માસ થયો ત્યારે એ બાઈને પોતાનો બાઈ
 તેડવા આવ્યો ત્યારે તે બેગાં પીઅર જાવા તૈયાર થયાં ત્યારે પોતાનો
 સરવે માલ લેગો લીધો ને ગાદલાંને ગોદડાં લીધાં ત્યારે તેમને
 સાસરે કીધું જે આ ગાદલાં ગોદડાં શું કરવા લઈ જાએ છો ત્યારે
 બાઈએ કેવરાવ્યું જે એમાં રૂ સાડ નથી ને તેવળી થોડુ છે તેજારાં
 બરીને લેતી આવીસ એમ કહીને સરવે માલ પોતાના પીઅરનો
 જે હતો તે લેગો લઈને પોતાને પીઅર આવ્યાં ત્યારે એમને મા
 બાપે કીધું જે અરે બાઈ તું ગાંડી છુ આ ગાદલાં ગોદડાં આકળા
 ચંદરવા એ આંહી કેમ લાવી ત્યારે એ બાઈએ એસરવે વાત પોતાના
 માબાપને કહી એને આઠ દિવસ થયા ત્યારે મહારાજનાં દર્શન
 થયાં તે મહારાજે સંતોકને કીધું જે આજથી આઠમે દહાડે
 સંધ્યા બખતે દીવા થાય તે ટાણે તમને તેડવા આવશું પછે એ
 વત સંતોકે પોતાના માબાપને કીધી ને ગામમાં પહોં એ વાત
 પ્રસિદ્ધ થઈ ગઈ ત્યારે ગામમાં એમનાં સગાં હુંડીઆ વાણીયા
 હતા તેમણે માંહેમાંહી એમ વાત ધરી જે આઠમે દહાડે ત્યાં
 જઈ ખખર રાખવી ને એ વાત જાણી પડે તો એ સતસંગી છે
 તે એમને ફોજત કરવા એવું ધારીને ઠરાવ કરી રાખ્યો પછે તેને
 પાંચ દિવસ ગયા ત્યારે એ સંતોક બાઈને થોડોક તાવ આવ્યો
 ને પછે આઠમે દિવસ આવ્યો ત્યારે એ સંતોક પોતાના માબાપ
 ને કીધું જે આજ સાંજે મહારાજ પધારશે તે આપણી બજાર
 સારી નથી તે વાસીદું બનાવો ને સારી કરાવો પછે તે બજાર

વળાવી સામી કરાવી પછે સાંઝ પડી ત્યારે સંતોકે કીધું જે આપડી
ખડકીએ જે દીવા કરાવો તે દીવા પણ કરાવ્યા ત્યાં મહારાજ
પધાર્યા ત્યારે સંતોક બોલી જે આ મહારાજ પધાર્યા ને સાધુ
પણુ બધા લેગા છે તે મને એમ કે છે જે તમને બદ્રીકાશ્રમમાં
નહી મોકલું ગૌલોકમાં નહી મોકલું સ્વેતંદીપમાં નહી મોકલું
તમને અક્ષર ધાંમમાં તેડી જઈસ ને તમે પુરવ જન્મમાં તમારૂં
સત્યવતી નામ હતું એમ કહીને એ સંતોક બાઇએ દેહ મુકી
ત્યારે તેમનાં સંબંધી એ ટાંણે જે જોવા આવ્યાં હતાં તે સર્વે
વીરમય થઈ ગયાં અને બોલ્યાં જે જીઓને આ વાત કેવી સાચી
થઈ એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૬૦ મી.

મૈમકાવાળા રામજી શેઠની બેન શાંમબાઈ તેમની દીકરી
બાઈ દીવાળીને દીકરાની દીકરી બાઈ સાંકળી એ જે બાઈઓ મુઢીએ
ઠાકારજીનાં ઢરશન કરવા આવ્યાં તે ઢરશન કરતાં કરતાં એ બેય
બાઈઓ પરસ્પર એમ બોલીઓ કે આ મુર્તીઓતો પાસાંણુની ને
ધાતુની છે એમાં કંઈ જીવ નથી તે આ કેમ કરીને આપડુ
કલ્યાણ કરશે એમ એ એક બીજીઓ બોલીઓ ત્યાં તો એ હરી
કરન મહારાજની મુર્તીને શ્રીકૃષ્ણ મહારાજની મુર્તી એ બેય મુર્તી
એ પોતાના પગ ફેરવ્યા શરીર ફેરવ્યું ને એક હાથે પોતાની
પાણુ હિતારીને હાથમાં રાખી ને બીજા હાથે પોતાના માથા ઉપર
ફેરવ્યાને આંખુનાં મટકાં ભરવા માંડ્યાં એવું જોઈને એ બે બાઈઓને
એમ થયું જે આતો મહારાજ પ્રગટ બીરાજતા હીસે છે તે સૌને
આ મુર્તી પણ સજીવન છે તે આપણું કલ્યાણ કેમ નહી કરે
એતો કરશેજ એમ વીચારીને માથા સ ટે સતસંગ કર્યો ને હુંદીઆ
વાંણીઆમાં પોતાનાં સાસરાં છે તો પણ શ્રીજીમહારાજનું ભજન
અડગપણે કરવા માંડ્યું ને વળી એક દહાડે એ સાંમબાઈનો
દીકરો ચત્રભજ તે પોતાની જે બેન દીવાળી તે સારૂ ધરાંણુ લઈને
શ્રી ધાંગમે બતો હતો તે તેને દીકસર ગામમાં રાત રહેવું હતું

તે ઢાંણાવાડે ગામથી દીકસરને માર્ગે ચાલતાં એક ઘરડો ભરવાડ સામી મળ્યો. ત્યારે તે ભરવાડે એ ચત્રભજને કહ્યું જે શેઠ કયાં આજ રાત રહેશે. ત્યારે ચત્રભજ કહે દીકસર રહીશું. ત્યારે તે ભરવાડ કહે દીકસર જઇશ નહીં આ ગામમાં રાત રહીને સવારે જજે ત્યારે ચત્રભજ કહે હજી દીવસ ઘણો છે અત્યારે કંઈ બીક નથી તેથી જઇશ ને વળી એ ગામમાં મારે ઉતરવાનું ઠેકાણું સાફ છે એટલે જઇશ ત્યારે તે ભરવાડ કહે અરે શેઠ હું ઘરડો ભરવાડ છું તે માફ કહ્યું મારીને રહીબ ને આ ગામમાં તારે રહેવાનું ઠેકાણું ન હોય તો ભાતું ખાઇને ચોરે રહેજે પણ દીકસર રાત રહેવા જઇશ નહીં ત્યારે ચત્રભજ કહે ગોકળી કાંઈ ફર નથી હમણે જતો રહીશ ત્યારે ગોકળી કહે જાનારો થયો તે જઇશ તો ખરો પણ આ ઘરેણું તારું જશે પછી તુંબણ એમ કહ્યું ત્યાંતો એ ભરવાડ અદ્રસ ધઇ ગયો ત્યારે એ ચત્રભજે વીચાર્યું જે આ ભરવાડ કેમ દેખાયો નહીં કયાં જતો રહ્યો ને મને જવાની બહુ ના પાડી તે હવે મારે જવું નહીં એમ વીચારી ને પાછો વળીને એ ગામમાં રાત રહ્યો ને સવારમાં ચાલ્યો તે દીકસરમાં જેને ઘેર રાત રહેવું હતું તેને ઘેર ગયો ત્યારે તેને ઘેર રાતે ચોરે ખાતર પાડેલું તે કંઈ રહેવા દીધેલું નહીં તે જોઇને ચત્રભજે એમ વીચાર્યું જે હું અહીં આવી આને ઘેર રાત રહ્યો હોત તો માફ ઘરેણું સરવે જાત તે મને ભરવાડે બહુ બહુ ના પાડી ને પછી ભરવાડ દેખાયો નહીં મારે એ જરૂર મહારાજ બીજો મારી કાણુ રક્ષા કરે એવી રીતે અતી પ્રતાપ દેખ્યો એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૬૧ મી.

એકવાર ગોપાળસ્વામીએ બોટાદમાં ચોમાસું કયું તે સાધુ પણ ઘણા ભોગા હતા તે બોટાદથી નીકળ્યા ત્યારે મારગમાં એક સાધુએ એ સ્વામીને પ્રશ્ન કર્યું જે આ દેશમાં માણસ વાતો કરે છે જે ગોપાળસ્વામી મેં વરસાવે છે તે વાત સાચી ત્યારે

સ્વામી બોલ્યા જે મેં તો ભગવાનનો કર્યો થામ એતો કાંઈ અપણા હાથમાં હોય નહીં એમ દહ્યું ત્યાં તો મેં વરસવા માંડયો ને સાધુએ પલળવા માંડ્યું ત્યારે સર્વે સાધુએ ગોપાળ સ્વામી ને દહ્યું જે હે મહારાજ આ સાધુ નવા છે ને તમારો પ્રતાપ બાજના નથી તે એમ બોલ્યું પણ આ અમારાં પુસ્તક ને પુજાઓ પલળી જશે ને મેણીમાં ખાંધી જાતો પણ કર્યો નથી તે વરસાદ બંધ કરો ત્યારે સ્વામી બોલ્યા જે આ ઠટાણાને વરસાદ ઝાઝો વરસે નહીં એતો હમણે રહી જશે એમ બોલ્યા ત્યાં તો વરસાદ ઝડપ સરીખો રહી ગયો એવો ગોપાળ સ્વામીનો પ્રતાપ બોઈ સૌ આશ્ચર્ય પામ્યા એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૬૨ મી.

વડોદરામાં મેરાલભાઈ એવે નામે કરીને એક દક્ષણી પ્રાદક્ષણ પાંચ કરોડ રૂપીઆની માયાવાળો હતો તે માંદો પડ્યો ત્યારે વડોદરામાં જેટલી હરમાનજીની મુરતીઓ હતી તે સરવે ઠકાણે મંત્ર જપવા પ્રાદક્ષણ બેસાડયા પણ સ્વામીનારાયણના મંદીરમાં જે હરમાનજીની મુરતી હતી ત્યાં કેઈ પ્રાદક્ષણ બેસાડયો નહીં પછી મેરાલભાઈ તો દહાડે દહાડે ગળતો ગયો અને બોલવા આવવાની પણ શક્તી નહીં નહીં પછી એક દહાડે એક સતસંગી પ્રાદક્ષણ મંદીરમાં આવતો જતો તેને ગોપાળસ્વામી આગળ વાત કરી જે આ ગામમાં મેરાલભાઈ માંદોછે તે સર્વે હરમાનજી આગળ પ્રાદક્ષણ મંત્ર જપવા બેસાડયા છે એક અપણા હરમાનજી પાસે ઠોઈ પ્રાદક્ષણ બેસાડયે નહીં ત્યારે ગોપાળસ્વામી બોલ્યા જે એ મેરાલભાઈને ને તારે કાંઈ યોગબાણ છે ત્યારે એ પ્રાદક્ષણ કહે હા હું એને ઘેર જાઉં આવું છું ત્યારે ગોપાળસ્વામી કહે એ જાઉંને એ હું કહેજે જે આ સર્વે હરમાનજીની પુજા કરવા પ્રાદક્ષણ બેસાડયા છે પણ તમને સુવશ થઈ નહીં મારે એ સર્વે પ્રાદક્ષણને ઉઠાડી દો ને એક સ્વામીનારાયણના મંદીરમાં હનુમાનજી છે ત્યાં પાંચ સતસંગી પ્રાદક્ષણને બેસાડો તો તમને સુવાણ

થશે એમ ગોપાળસ્વામીએ કહ્યું છે પછી તે બ્રાહ્મણે મેરાલભાઈને વાત કરી ત્યારે એ સર્વ બ્રાહ્મણને ઉઠાડી લીધા ને સ્વામીનારાયણના મંદીરમાં પાંચ સતસંગી બ્રાહ્મણને બેસાડયા તે બ્રાહ્મણે માળાઓ ફેરવવા માંડી ને એ બાઉને સુવાણ થવા માંડી તે ત્રણ દીવસે તો સારી પેઠે સુવાણ થઈ પછી મીનામાં બેસીને સ્વામીનારાયણના મંદીરમાં આંગ્યો ને ઠાકોરજીને બે હજાર રૂપીયાનો પોસાક આપ્યો ને ગોપાળસ્વામીને આઠસે રૂપીઆની સાલ ચોઢાડવા માંડી તે સ્વામી કે અમારાથી ચોઢાય નહીં પછી રઘુવીરજી મહારાજ સાફ રખાવીને પછી એ બાઉ બોલ્યો જે આ સ્વામીનારાયણના મંદીરમાં જેટલા સાધુ રહેતા હોય તેમને હંમેશા મારી રસોઈ ત્યારે સ્વામી કહે એમ થાય નહિ મહીનામાં ચાર રસોઈઓ તમે આપો પછી તે પ્રમાણે કયું એવી રીતે મેરાલ બાઉએ પ્રતાપ દેખ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૬૩ મી.

એક વાર વડોદરાના મંદીરમાં ગોપાળસ્વામી હતા ને સર્વે સંત ને હરીજન એ ગરબી કરીને કીર્તન ગાયાં તે રાત્રીના બાર વાગ્યા સુધી ગાયાં પછી ગાઈ રહ્યા ત્યારે ગોપાળસ્વામીએ કોઠારીને કહ્યું કે પતાસાં લાવો આ ગરબીના ફરનારને પ્રસાદી આપીએ ત્યારે કોઠારી કહે પતાસાં તો નથી ત્યારે સ્વામી કહે સાકર લાવો ત્યારે કોઠારી કહે સાકર પણ થઈ રહી છે ત્યારે સ્વામી કહે બજારમાંથી લાવો ત્યારે બજારમાં ગયા તે સર્વે ટુકાનો વાસેલી ત્યારે સ્વામીને કહ્યું કે બજારમાંથી પણ મળ્યું નહિ ત્યારે સ્વામીએ ઉંચી દ્રષ્ટિ કરીને જોયું ત્યાંતો એક મણ સાકરને કાગળમાં બાંધેલ પટો પડ્યો ત્યારે સ્વામી કહે જુઓ એ શું પડ્યું ત્યારે જોયું તે સાકર દેખી પછી એ સાકર ગરબીના ફરનારને વહેંચી દીધી. એ વાત પુરી થઈ.

એકવાર ગોપાળસ્વામી આમ ઉમરેઠના મંદીરમાં હતા ને તે મંદીરના બારણાં પગથીઆં બબ્બરમાં હતાં તે સરકારના માણસ બબ્બરનાં પગથીઆં ખોદતા ખોદતા એ સ્વામીનારાયણના મંદીરનાં પગથીઆં ખોદવા આવ્યા ત્યારે ગોપાળસ્વામીએ કહ્યું જે આ મંદીરનાં પગથીઆં ખોદસો નહીં ત્યારે સરકારી માણસે કહ્યું જે સરકારનો હુકમ છે તે ખોદી નાખીશું ત્યારે ગોપાળસ્વામી એ પગથીયાં ઉપર બેઠા ને કહ્યું જે ખોદીશ નહીં ત્યારે તે સરકારી માણસે કુમાશદાર પાસે ફરીયાદ કરી જે સ્વામીનારાયણના મંદીરનાં પગથીયાં ખોદવા ગયા તે એક સાધુ એ પગથીયાં ઉપર બેઠો છે ને ખોદવા દેતો નથી ત્યારે તે કુમાશદાર કહે એ સાધુને બાંધીને ઝાડીં લાવો ત્યારે સરકારી માણસે જઇને કહ્યું જે અરે સાધુ તમે પગથીયાં ઉપરથી ઉતરી જાઓ, નહીંતો પાછવડીયાં બાંધીને લઇ જઇશું એવો કુમાશદારનો હુકમ છે એવું સાંભળીને પાંચ સાધુ ભેગા લઇને ગોપાળસ્વામી એ કુમાશદાર પાસે ગયા ને હાકોટો કર્યો જે એ કુમાશદાર ક્યાં છે ત્યારે એ કુમાશદાર ચોરડામાં હતો તેણે સાંભળ્યું ત્યારે એને બીક લાગી જે એ સાધુ કરામત્ય વાળો છે તે મારે એની નજરે થવું નહીં, માણસો પાસે કહેવરાવ્યું જે સાધુ તમે જાઓ તમારાં એટલા પગથીયાં નહીં ખોદે ત્યારે ગોપાળસ્વામી કહે એન મારી નજરે કરો એ મને પાછડીયાં બાંધતો હતો તે મારે જોવો છે ત્યારે માણસે કહ્યું જે તમારે જોવાનું શું કામ છે ત્યારે સ્વામી બોલ્યા જે મને એ પાછવડીયાં બાંધતો હતો ક્યાંધક એજ બંધ થયો તો એમ કહીને સ્વામી મંદીરમાં આવ્યા ને પગથીયાં ખોદતાં બંધ રહ્યાં પછી એજ રાત્રીએ ગાયકવાડી સરકારના દસ પંદર સ્વાર આવ્યા તે એ કુમાશદારને પાછવડીયાં બાંધીને વડોદરે લઇ ગયા ને કલમ કપાઇ ગઇ એવો એને માથે ગુનો સાબીત થઇ ગયો તે ગોપાળસ્વામીના શરણથી. એ વાત પુરી થઇ.

એકવાર શ્રીજીમહારાજને ભારતનું પુસ્તક જોઇતું હતું તે પુસ્તક ભાવનગરમાં એક બ્રાહ્મણને ઘેર હતું તે મહારાજે માગ્યું પણ એણે આપ્યું નહીં તે ઘણીવાર માગ્યું પણ ન આપ્યું પછી એક દહાડે એ ખુશાલભટ્ટને મહારાજે કહ્યું જે એ ભારત તો તમે લેવા જાવો પછી એક બ્રાહ્મણ ભેગો લઈને ખુશાલભટ્ટ શ્રી ભાવનગર એ બ્રાહ્મણને ઘેર ગયા તે પુસ્તક મગાવ્યાની વાત કરી ત્યારે એ બ્રાહ્મણ બેઠો જે હજાર વાતે એ પુસ્તક હું સ્વામી-નારાયણને આપનારો નથી એ કેવા છે તે વારંવાર માગેછે એમ કહીને એ બ્રાહ્મણ પુખ્ત કરવા બેઠા તે લાલજીની મુરતી આસન ઉપર પધરાવી પછી એ લાલજીની મુરતી ફરી ખુશાલભટ્ટ બેઠા હતા તે સનમુખ થઈ ત્યારે એ બ્રાહ્મણે જણ્યું જે આ મુરતી કેમ ફરી પછી વળી એ મુરતી પોતાના સનમુખ કરીને પુખ્ત કરવા માંડી તે એ મુરતી તો પાછી ફરીને ખુશાલભટ્ટ સનમુખ થઈ ત્યારે એ બ્રાહ્મણ બેઠો જે આ મુરતી કેમ ફરે છે ત્યારે ખુશાલભટ્ટ બેઠો જે તમે સ્વામીનારાયણને વાંચવા સાફ પુસ્તક આપતા નથી તે લાલજી તમારાથી પ્રતીકુલ થયા એવું સાંભળીને એ બ્રાહ્મણને ઘણો ભય લાગ્યો તે ખુશાલભટ્ટને પગે લાગીને બેઠો જે આ પુસ્તક લઈ જાવ પણ એક માસની અંદરમાં પાછું ચલોંચાડજો એમ કહીને પુસ્તક આપ્યું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૬૫ મી.

બ્રહ્માનંદ સ્વામી મુક્તીમાં મંદીર કરવા બાંધ્યા તે બામથી ચાર ચાર ગાઉ ફરતો પથર બેસે પણ ક્યાંઈ મળે નહીં. પછી ઉઠાસ થઈ ગયા તે મહારાજની સ્તુતી કરીને કહ્યું જે હે મહારાજ તમે મુક્તીમાં મંદીર કરવાની મને આજ્ઞા કરી છે તે પથર વીના મંદીર કેમ થશે પછી વળી એક દીવસ વગડામાં પથર જોતવા ગયા તે વઢવાણને મુનો સલાટ પણ ભેગો હતો તે બીજાં માણસ પણ દસ પંદર ભેગાં હતાં તે ફરી ફરીને પથર જોતા હતા ત્યારે બ્રહ્માનંદ સ્વામીને મહારાજની મુરતીનાં છોટાં દર્શન થયાં ત્યારે

પ્રદ્યાનંદસ્વામીએ મહારાજ પાસે જવા ઉતાવળી ઘોડી હાંકી તે
 મહારાજની સમીપમાં ગયા ત્યારે મહારાજ એક ઢાલ જેવડો
 ઉધાડો પથર તે ઉપર ઉભા રહીને અદ્રશ થઈ ગયા ત્યારે પ્રદ્યાનંદ
 સ્વામીએ મુનાસલાટને કહ્યું જે આ પથર જુઓ પછી એ ઠેકાણે
 ખોદવા માંડ્યું તે પથરની મોટી પાટયું ખડકી મુકેલી નીકળી તે
 મંદીર સંપુર્ણ થાય તેટલો પથર દેખ્યો પણ પાણી એટલામાં
 નહી તે ગામથી લઈ જવું પડે ત્યારે એક દીવસ એ પાળા ખાણની
 આસપાસ ફરતા હતા ત્યારે એક ભરવાડ ઘરડો ડેસો એ પાળાને
 મળ્યો ત્યારે તે ભરવાડે કહ્યું જે તમને પાણી બતાવું અમે નાના
 હતા ત્યારે આ ઠેકાણે એક નાની બાવ હતી ને પાણી ઘણું મીઠું હતું
 તે તમે ખોદી બેબે ત્યારે એ પાળે પુછ્યું જે તમારું શું નામ
 ને તમે ક્યાં રહો છો ત્યારે ભરવાડે પોતાનું નામ બતાવ્યું ને
 ખાટડી ગામમાં અસલથી રહીએ છીએ ને એ ગામના ગોરી
 છીએ એમ કહીને ભરવાડ તો ગયો ને જે ઠેકાણું બતાવ્યું
 હતું તે ઠેકાણે થોડું ખોદ્યું ત્યારે મીઠું સાકર જેવું પાણી
 આવ્યું પછી પ્રદ્યાનંદસ્વામીએ એ ભરવાડની ખાટડીમાં ખમર
 કઢાવી ત્યારે તો એ ભરવાડ પણ નહી એ નામ પણ નહી ને
 ગામનો ગોરી પણ નહી ત્યારે સ્વામીએ કહ્યું જે એતો મહારાજ
 આવીને પાણી બતાવી ગયા પછી મંદીરનો પાયો ગાદ્યો ને પછો
 પાયો પુરવાનો આદર સવારમાં કરવો હતો ત્યારે રાત્રીએ પ્રદ્યાનંદ-
 સ્વામી પોતાના આસનમાં સુતા હતા ને તેમની પાસે મેમકાના
 જે હરીભક્ત પણ સુતા હતા ત્યારે અડધી રાતે મહારાજ પધાર્યા
 ને પ્રદ્યાનંદસ્વામી સાથે વાતો કરવા માંડી તે બે જણ સ્વામી પાસે
 સુતા હતા તેમણે સાંભળતા માંડી પછી પ્રદ્યાનંદસ્વામી ઉઠીને
 એ પાયો ગાળ્યો હતો ત્યાં ગયા ત્યારે એ બે જણ પણ છાના
 છાના ઉઠીને સ્વામી વાંસે ગયા તે એ કારણથી ગયા જે સ્વામી
 પ્રદ્યાનંદજીએ એ કેની સાથે વાતો કરીને વળી ઉઠીને ક્યાં
 ગયા તે બેવા સાફ ગયા પછી પ્રદ્યાનંદસ્વામી પાયા
 પાસે ઉભા રહ્યા ને શ્રીજીમહારાજે હાથમાં સોટી લઈને

લીટો કાઢ્યો તે બે ગજ દક્ષણાદુ ગાળેછું પડ્યું મુક્યું ને બે ગજ
ઓત્રાદુ આધુ લીધું તે બેઘને સ્વામી તો પછા પોતાના આસન
માં આવીને સુઈ રહ્યા પછી સવારમાં સુનામલ ટને સ્વામીએ ઈ
બે કામ તો ક્યું છે ત્યારે શલાટ કહે કેમ ક્યું છે ત્યાર
અન્નાનંદ સ્વામી કહે ધણીનું કોઈ ધણી છે પાયા ઉપર આલો
પછી સહુ પાયા ઉપર આવ્યા ત્યાં તો લીટો પાછરો દોરી છંટ
દેખ્યો ત્યારે શલાટ કહે આ સરખો લીટો કોણે કાઢ્યો ત્યારે
સ્વામી કહે જેણે કાઢ્યો તેણે કાઢ્યો પણ એ લીટા પ્રમાણે કામ
ચલાવો પછી દક્ષણાદો પાચો ગાળેલો હતો તે પુરવો પડ્યો ને
ઓત્ર દો નવો પાચો ગાળવો પડ્યો એવી રીતે શ્રીભદ્રારાજ
સુળીના મંદીરના કામમાં લગ્યા ને વળી ઠાકોરજીની પ્રતીષ્ઠા
કરી ત્યારે હજારે હજાર માણસ ભેગાં થયાં હતાં ને ગોપાલસ્વામી
પણ આવ્યા હતા તે પકવાન અખુટ રહ્યું ને ગોપાલસ્વામીએ
ને અન્નાનંદસ્વામીએ શ્રીભદ્રારાજને પ્રગટ પ્રમાણ એ પકવાન
ઉપર દેખ્યા એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૬૬ મી.

એકવાર શ્રીભદ્રારાજ ગામ શ્રી માંડવીએ પધાર્યા ને સાધુ
ધણા ભેગા હતા પછી મહારાજે અન્નાનંદસ્વામીને કહ્યું જે કહોતો
તમને આ ગામમાં લાડવા ખવરાવું ને કહોતો ધુળની ફાટયું
ખવરાવુ ત્યારે અન્નાનંદસ્વામી બોલ્યા જે હે મહારાજ ધુળની
ફાટયું તો અમે એકલા હોઈએ ત્યારે ધણી મલે છે પણ આજ
ધણી ભેગા તે ધુળની ફાટયું હેય નહીં આજ તો લાડવા હેય
ત્યારે મહારાજે એક ધુળનાં દગડો કરી તે ઉપર આસન પાચરી
ને અન્નાનંદસ્વામીને બેસાડ્યા ને તેમને સહજાનંદસ્વામી ઠરાવ્યા
તે ગોતે તો ધાળો ફેટો બાંધીને યાળા ભેગા બેઠા પછી એ
ગામમાં ખયો એવે નામે કરીને ખત્રીના ગોર હતો તે ધણી
બણેલો હતો ને અન્નાનંદસ્વામી હતો ને તેને હજારો શીષ હતા તેને
ખબર થઈ જે સ્વામીનારાયણ આવ્યા છે ત્યારે તેને એમ વિચાર

કર્યો જે આ સ્વામીનારાયણ ભગવાન થઇને આવેછે તે મોટું હુગ
 આવ્યું છે તે હું વીના બીજા કોઇથી એ હુંગ મટશે નહીં એવું
 ધારીને પછી મહારાજને પ્રશ્ન પુછ્યાં તે મહા આંટીઆળા ને
 ઘણા પ્રશ્ન કાગળમાં ઉતારીને તેના સીશુંને લેગાલઇને મહારાજ
 પાસે આવ્યો ને સર્વે સંતને નમસ્કાર કરીને બ્રહ્માનંદસ્વામી ને
 સહજનનંદ સમજીને તેમની પાસે જઇને બેઠો. પછી બ્રહ્માનંદ
 સ્વામી કહે કંઈક પ્રશ્ન પુછો ત્યારે ખરે પ્રશ્ન પુછવા માંડ્યા
 તે કાગળમાં જેમ લખ્યા હતા તે જેમ જેમન ઘણા પ્રશ્ન એકદમ
 પુછ્યાં ને પછી એમ બોલ્યો જે આ મેં પ્રશ્ન પુછ્યા છે તે
 જેમ મેં અનુક્રમે પુછ્યા છે તેમ તમે એના અનુક્રમે ઉત્તર
 કરો આગળ પછળ ઉત્તર કરશો નહીં ત્યારે બ્રહ્માનંદસ્વામી
 બોલ્યા જે આ તમારા આંટીદાર ઘણા પ્રશ્ન છે પણ તેનો ઉત્તર
 અમારે તો કાંઈ કઠણ નથી પણ કહોતો આ પાળા પાસેજ કરાવીએ
 ત્યારે ખરે બોલ્યો જે અમારા પ્રશ્નોનો ઉત્તર તો આ સહજ
 નંદથી પણ થાય તેવો નથી ને કહે છે જે પાળા પાસે કહેવરાવીએ
 માટે આજ આની પ્રભુના વેરવી છે એમ પોતાના મનમાં ધાયું
 ને પછી કહે બંને પાળા પાસે કહેવરાવો ત્યારે બ્રહ્માનંદસ્વામીએ
 એ પાળા જેવો વેશ કરીને મહારાજ બેઠો હતા તેમને કહ્યું જે
 આ ખયાના પ્રશ્નોનો અનુક્રમે ઉત્તર કરો ત્યારે મહારાજ કહે
 ઠીક પછી મહારાજે ઉત્તર કરવા માંડ્યો તે જેમ એને કાગળમાં
 અનુક્રમે પ્રશ્ન લખ્યા હતા તેમ અનુક્રમે ઉત્તર કર્યા તે ખરે
 સાંભળીને મહા વીરમય થઇ ગયો ને એમ વીચાર્યું જે આ પાળે
 ઉત્તર કર્યો તે પાળો નથી આતો સહજનનંદ પોતેજ છે એમ
 વીચારીને બ્રહ્માનંદસ્વામીને કહ્યું જે તું ગાદીએ ચઢીને બેઠો છું
 પણ તું સહજનનંદ નથી આ પાળો સહજનનંદ છે તે તું ગાદીએથી
 ઉતરીને આને બેસાડ પછી મહારાજને ગાદીએ બેસાડ્યા ને
 પછી મહારાજને ને સાધુને જમવાનું નોતરું દીધું પછી ગામમાં
 જમવાનું ઘણું આવ્યું નેવળી એક દહાડો ખરે સંકલ્પ કર્યો
 જે આ સ્વામીનારાયણ ભગવાન હોય તો મને સવાશેર જલેળી

ખવરાવે એમ ધારીને મહારાજ પાસે આવીને બેઠો ત્યારે તે ટાંણે ઠેઠક હરીભકતે મહારાજ પાસે જલેખીનો તાસ ભરીને મુક્યો ત્યારે મહારાજે ખયાને કહ્યું જે જલેખી ખાવો ત્યારે ખયે ખાવા માંડી તે ખાતાં ખાતાં મહારાજે ખયાનો હાથ ઝાલીને કીધું જે તમાસી સબાશેર તો થઇ રહી હવે વધારે ખાવી હોય તો ખાઓ પછી ખયા બોલ્યો જે સ્વામીનારાયણ તું ભગવાન તો ખરો પણ તું તે દશ અવતાર માંયલો કે વીસ માંયલો ભગવાન ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે હું દશ માંયલોય નહીં ને ચોવીસ માંયલોય નહીં ને હું શાઠ માંયલો પણ નહીં ત્યારે ખયે કીધું જે શાઠ અવતાર તે વળી કયા ત્યારે મહારાજે એ શાઠ અવતાર બતાવ્યા એવે મહારાજનો પ્રતાપ બેઠને ખયાને ભગવાન પાણનો નીશ્ચય થયો. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૬૭ મી.

ગામ મેઘપુરમાં શ્રીજીમહારાજ પધાર્યા હતા ત્યારે એક બાઇ હરીભકત હતાં તેમને પોતાના ઘરાંણાનો ડાબલો મહારાજ ને આપવા માંડ્યો ત્યારે શ્રીજીમહારાજે લીધો નહીં ને કીધું જે તમારા ઘરમાં મુકો ત્યારે એ બાઇયે પોતાના ઘરમાં મુક્યો ત્યારે તે ટાંણે મુજીલવાંણો મહારાજ પાસે બેઠો હતો તેને એ ડાબલો ઘરમાં મુકતાં દેખ્યો પછી મહારાજ તો પધાર્યા ને મુજીલ્યે એ ડાબલો રાતે ચોરી લીધો પછી કેટલેક ફાંડે મહારાજ આવતા હતા ને એ મુજીલ સામે મળ્યો ત્યારે મહારાજે મુજીલ ને કીધું જે એ બાઇના ઘરાંણાનો ડાબલો તે ચોરી લઇને તે ભોંચમાં ફાટ્યો છે તે પાછો એ બાઇને આપી આવ ત્યારે જે ઠેકાણે ફાટ્યો હતો તે ઠેકાણું મહારાજે જ્યારે એને બતાવ્યું ત્યારે એને ભગવાન પણનો નિશ્ચય થયો ને તે ઘરાંણાનો ડાબલો એ બાઇને પાછો આપ્યો. એ વાત પુરી થઇ.

એકવાર શારંગપુરમાં જીવાખાચરે સેલડીનો વાઢ કયો હતો તે વાઢ સારો થયો પણ એ વાઢમાં ઉંદર ઘણા થયા ને સેલડી કાપી નાખવા માંડી ત્યારે મહારાજને વાત કરી ને સેલડીતો ઉંદર કાપી નાખે છે તે રહેવા દેશે નહીં માટે હવે એનો શો ઉપાય કરીયે ત્યારે મહારાજ કહે આવો અમે જોઈએ પછી મહારાજ એ વાઢે પધાર્યા ને સેલડી જોઈ ત્યાં તો ઘણી કાપી નાખેલી દેખી ને ઉંદર પણ ઘણા દેખ્યા પછી મહારાજ કહે આ તમારા કુવાની કુંડી રહી તેમાં અમે નાહીએ ને એ પાણી શેલડીમાં જાય તો ઉંદર મટે પછી મહારાજ એ કુવાની નીકમાં પાણીની કુંડી હતી તેમાં નાહ્યા તે પાણી વાઢમાં ગયું ને એક ઉંદર વાઢમાં રહ્યો નહીં ને શેલડી જલુ સરસ ને ઘણી થઈ એ વાત પુરી થઈ

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી અમદાવાદ પધાર્યા હતા ને નવા વાશમાં ઉતર્યા હતા ત્યારે એ ગામનો સુબેદાર દક્ષણીપ્રાદાજી હતો તેને ખબર થઈ ને સ્વામીનારાયણ અહીં આવ્યા છે પછી ને દક્ષણીનો ગોર વેદ બજોલો એક પ્રાદાજી હતો તેને એ દક્ષણી એ દીધું ને સ્વામીનારાયણ પાસે બ્દ્યો ને એ વેદ બજોલો નથી તે વેદની વાણીએ કરીને વેદના પ્રશ્ન પુછો પછી તે પ્રાદાજી સારાં સારાં લુગડાં પેરીને પાંચ સાત માણસ ભેગાં લઈને મહારાજ પાસે આવ્યો ત્યારે મહારાજ ઢોલીઆ ઉપર બેઠા હતા તે હેઠા ઉતરીને એ પ્રાદાજીનાં સનમન કર્યાં ને આસન નાખી દીધું તે ઉપર બેઠા ને મહારાજ પણ ચાકજો નખાવીને હેઠા બેઠા પછી એ પ્રાદાજી જોલ્યો ને અમે તમને વેદ વાણીના પ્રશ્ન પુછવા આવ્યા છીએ, ત્યારે મહારાજ કહે અમે તો સંસ્કૃત વિદ્યાજ બણ્યા નથી ત્યારે વેદમાં શું જાણીએ એવું મહારાજનું વચન સાંભળીને પ્રાદાજી બણ્યું ને આને જીતવો તેમાં કાંઈ વાર નથી એમ ધારીને તેના મનમાં ઘણું પુલ્યો ને

મહારાજ પાસે વળી જોડ્યો જે ભગવાન હોય તેને વેદ કેમ
 જાણ્યા હોય માટે પ્રશ્નના ઉત્તર કરે ત્યારે મહારાજ કહે
 પ્રાકૃત વિદ્યામાં અમે જાણીએ છીએ તે પ્રાકૃત પ્રશ્ન પુછો ત્યારે
 પ્રાદ્યુષ જોડ્યો જે ભગવાન હોય તેની પાસે સર્વે વીદ્યા હોય
 ને તમે કહો છો જે અમે વેદ જાણ્યા નથી ત્યારે તમે ભગવાન
 શાના માટે ભગવાન થવું ને વેદના ઉત્તર ન કરવા તે એમ
 આવશે નહીં માટે વેદના ઉત્તર કરે ત્યારે મહારાજ કહે અમે
 તો વેદ જાણ્યા નથી પણ પેલો ભાટનો છોકરો ઉભો તે વેદ
 જાણે છે તે એને જોલાવીએ એમ કહીને એ ભાટનો છોકરો
 કાળો શરીર ને મેલાં લુગડાં પેરીને ઉભો હતો તેને મહારાજે
 પોતાની પાસે જોલાવીને કીધું જે છોકરા ચારે વેદ તેના રાગ
 સહીત ને છો અંગે જોલ ત્યારે તે છોકરો વેદ જોલવા માંડ્યો
 તે શુદ્ધ બાષણે કરીને સારા રાગથી ચારે વેદ જોડ્યો તે
 સાંભળીને એ પ્રદ્યુષ જોડ્યો જે જરે સ્વામીનારાયણ તમે આ
 સુદ્રને વેદ કેમ જાણ્યા છે ત્યારે મહારાજ જોડ્યા જે અમે
 તો સંસ્કૃત વિદ્યામાજ જાણુતા નથી તે એને અમે વેદ
 ક્યાંથી જાણ્યા હશે ત્યારે એ પ્રાદ્યુષ જોડ્યો જે ત્યારે એને
 કોણે વેદ જાણ્યા હશે ત્યારે મહારાજ કહે તમારા જેવા કોઈ
 વેદના જાણુતા પ્રાદ્યુષ હશે તેને રૂપીઆના લોભે કરીને એને
 જાણ્યા હશે એવું મહારાજનું વચન સાંભળીને તે પ્રાદ્યુષ
 જાણુ જે આતો સાક્ષાત્કાર ભગવાન છે એમ ધારીને ઉભો
 થઈને મહારાજના ચરણારવીંદમાં માથું મુકીને જોડ્યો જે
 મહારાજ અને તમારો સાધુ કરો એવું એ પ્રાદ્યુષનું વચન
 સાંભળીને એ પ્રાદ્યુષની માતૃ એ ડોશીઓની સભામાં પોતાના
 દીકરાનો પ્રનાય જેવા આ પ્રથમથી આવીને બેઠી હતી તે બાઈ
 ઉભી થઈને મહારાજને હાથ જોડીને બોલી જે હે મહારાજ
 મારે એકનો એક દીકરો છે તે એને સાધુ કરશે નહીં ત્યારે
 મહારાજ કહે જાણ તમે કંઈ ફીકર રાખશો નહીં અમે એને
 સાધુ નહીં કરીએ ત્યારે એ પ્રાદ્યુષ જોડ્યો જે હે મહારાજ હું
 તમારો સાધુ ન થાઉં તો મારૂં કલ્યાણ કેમ આવે ત્યારે મહારાજ

કહે આ અમારા સાધુ બેઠા તેની બરોબર તમારૂં કડ્યાંણુ કરીશ એવું એ બ્રાહ્મણને મહારાજે વચન આપ્યું પછી એ બ્રાહ્મણે દક્ષણી પાસે જઈને એ સર્વે વાત કરી તે વાત સાંભળીને એ દક્ષણી એમ બોલ્યો જે એ સ્વામીનારાયણ મહા બાદુ વીધા બાણે છે તે એની વાત કોઈ રીતે બાણવામાં આવતી નથી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૭૦ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગામ શ્રી ઉમરેટને પાંધર ઉતર્યા હતા ને તે ગામમાં ઘણા બ્રાહ્મણ હતા તે સર્વે ભેગા થઈને મહારાજ પાસે આવીને બેઠા ને પછી એમ બોલ્યા જે આગળ સંકાચાર્ય થઈ ગયા તેમને પાડા પાસે વેદ બોલાવ્યા છે તે તમે જો ભગવાન હો તો પાડા પાસે વેદ બોલાવો તો અમે તમને ભગવાન માંનીએ ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે સંકાચાર્યે કોઈ પાડા જેવું માણસ યુદ્ધિ રહીત હશે તેની પાસે વેદ બોલાવ્યા હશે કેમ જે પાડાને તો બોલવાના અધીકાર નથી ત્યારે તે બ્રાહ્મણ બોલ્યા જે તમે પણ પાડા જેવા મનુષ્ય પાસે વેદ બોલાવો ત્યારે મહારાજ કહે એવા મનુષ્ય શોધી લાવો ત્યારે ગામમાં હરીભટ એવે નામે કરીને જડ ને મુઠ ને અભણ એવો કાળો મસ સરખો બ્રાહ્મણને લાવીને મહારાજ પાસે ઉભો રાખ્યો ને કીધું જે આ પાસે વેદ બોલાવ્યો ત્યારે તે બ્રાહ્મણ સાંભી દ્રષ્ટી કરીને મહારાજ બોલ્યા જે વેદ ચારેય અંગે સહીત જેમ તેના રાગ છે તેમ બોલ ત્યારે તે અભણ બ્રાહ્મણ મુઠ લાપણું કરીને ચારે વેદ બોલ્યો ત્યારે તેને સાંભળીને એ જે બ્રાહ્મણ હતા તેમણે શાશ્વાતકાર ભગવાન બાણીને એ સર્વે બ્રાહ્મણ મહારાજ પાસે વૃત્તમાન લઈને સતસંગી થયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૭૧ મી.

શ્રીજીમહારાજ હલાણમાં મહારૂદ્ર કર્યો ને તે જગન પુરો થયા પછી વીસમગરના બ્રાહ્મણ જગનમાં હતા તે પોતાને ગામ

જઈને જગનનાં વખાણ કરવા માંડ્યા ત્યારે તે ગામમાં એક
પ્રાક્ષણ શક્તીપંથી ને સતસંગનો દેશી હતો તે એમ બોલ્યો
જે અરે પ્રાક્ષણો તમારૂં ભલું થાય તમે નીરવીધન જગન કેમ
થવા દીધો ત્યારે પ્રાક્ષણ બોલ્યા જે પાણી માગીયે તાં ધી
આપતા હતા એટલે વાંક વીના શું વીધન કરીએ ત્યારે તે
પ્રાક્ષણ બોલ્યા જે એક પ્રાક્ષણને અગ્નીના કુંડમાં પડીને બળી
મરવું હતું એટલે જગન હત્યારો તો કેવાન એવું સાંભળીને
સતસંગી પ્રાક્ષણ બોલ્યા જે સ્વામીનારાયણ તો ભગવાન છે
એવું બોલોછો તે તમને દોષ લાગશે ત્યારે એ પ્રાક્ષણ બોલ્યો
જે ભલે તારો ભગવાન એ કંઈ ભગવાન છે ને જે ભગવાન
હોય તો મને આઠ દીવસની અંદર આંધળો કરે એમ બોલ્યો
પછી તે બે ચાર દીવસેજ એ પ્રાક્ષણ બેચ આંખે આંધળો થઈ
ગયો. એવાન પુરી થઈ.

વાત ૭૨. મી.

એક કણબીનો છોકરો નામ નાથો તે મહારાજની સેવામાં
રહેતો તે ઘડીએ ઘડીએ મહારાજને પુછતો જે તમે ભગવાન છો
ત્યારે મહારાજ કહે અમે તો ભગવાન નથી પછી કોઈક દહાડે
મહારાજને ગામ જવું હતું તે એ છોકરાને લેગો લીધો તે
મારગે એક તળાવ આવ્યું ત્યાં પાળે મહારાજ ઉતરીને એ
છોકરાને તળાવમાં ઘોડુ પાવા મોકલ્યો તે તળાવમાં એક ખાડો
હશે તે ઘોડુ ને છોકરો એ બેચ ખાડામાં પડ્યા ત્યારે મહારાજ
એ તળાવની પાળે બેઠા હતા ત્યાંથી લાંગો હાથ કરીને એ
ઘોડાને ને છોકરાને બારલીકાર કાઢ્યા ત્યારે એ છોકરે મહારાજ
લાંબો હાથ કરીને બાર કાઢ્યા તે સર્વે નજરે દેખ્યું પછી એ
છોકરે વળી મહારાજને પુછ્યું જે તમે ભગવાન છો ત્યારે
મહારાજ કહે અમે તો ભગવાન નથી પછી ઘોડાની સરક
લઈને મહારાજને ફરી વળીને એમ બોલ્યો જે મેં લાંબો હાથ
કરીને તમે કાઢ્યા તે નજરે જોયું છે ને વળી કેમ માનતા નથી
સાચું બોલો નહીં કે આ શરકે તમને મારીશ ત્યારે મહારાજ
હસીને બોલ્યા જે ભગવાન છીએ મારીશ નહીં. એ વાત પુરી થઈ.

મેમકા ગામના કરશન ને ખોડો એવા નામે બે કણબી હતા તે ગઢડે મહારાજનાં દરશન કરવા ગયા. ત્યારે એક દિવસ મહારાજ દાદાખાચરના દરબારના ચોકમાં નાવા સાડ બેઠા ત્યારે ઘણાં માણસ ફરતાં ફરતાં ઉભાં હતાં ને દરશન કરતાં હતાં તેમાં એ બેય મેમકાના પટેલીયા પણ ઉભા રહીને દરશન કરતા હતા તે પટેલીએ પ્રથમ એમ સાંભળ્યું હતું જે મહારાજ ના શરીરમાં કોઇક કાઠીયે તરવારનો ઘા ફરેલો છે તેનું ચીન પડી રહેતું છે તે ઘા તે કીયે ઠેકાણે હશે તેને જોતા હતા ને દરશન કરતા હતા ત્યારે નાતાં નાતાં મહારાજ બોલ્યા જે તમે બેય પટેલીયા શું જુઓછો ત્યારે તે પટેલે કીધું જે અમે તો દરશન કરીયે છીએ ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે દરશન કરતા નથી તમને કોંક કયા છે કે મહારાજના શરીરમાં ઝટકાનો ઘા છે તે ઘા તમે જુઓછો તે જુઓ જોયે તમને કંઈ દેખાય છે એમ કહીને પોતાનાં પહેરવાનાં લુગડાંને સાથગળા મુળ મુખી ઉંચું ચડાવીને દેખાડ્યું ને પછી બોલ્યા જે સાથળે ઘા હાય તે લુગડાંમાં ના દેખાય તે સાડ સાથળ પણ તમને દેખાડ્યા પછી એ બેય પટેલીયે એમ ધાર્યું જે આપડા મનના સંકલ્પની વાત કરી તે આતો પુરણપુરેષોત્તમ છે પછી વળી નાઈને વસ્ત્ર પેરીને અક્ષર ચોરડીમાં પધાર્યા ને ત્યાં એ બેય પટેલીઆ ગયા ત્યારે તેમની પાસે મહારાજ વાત કરવા માંડી જે કળામુગ આવ્યો ને તેને ધરમરૂપી જે બગદ તેના પગ કાપવા માંડ્યા એટલી વાત કરી ત્યાં તો મુગજી બ્રહ્મચારી મહારાજને જમવા તેડવા આવ્યા ત્યારે મહારાજે તે બેય પટેલને કીધું જે તમે મુક્તાનંદસ્વામીના આસનમાં બેસો એ તમને વાત કરશે પછી બેય જણા મુક્તાનંદસ્વામી પાસે આવીને બેઠા ત્યારે સ્વામીયે એ બગદના પગ કળામુગ કાપતો હતો ત્યાંથી વાત કરવા માંડી ત્યારે એ પટેલને એમ થયું જે આ મુક્તાનંદસ્વામી ને મહારાજ તે બેય એક રૂપ દીસે છે પછી એ પટેલને મહારાજના સ્વરૂપ નો અરણ નીશ્ચય થયો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૭૪ મી.

ગામ મેમકાની જે ડોશીયો એક કણુળી ને એક રજપુત એ બેય બાઈયો લોયે મહારાજના દરશન કરવા ગયાં તે કણુળી બાઈ બોલ્યાં જે હે મહારાજ હું મરૂ ત્યારે મને તેડવા આવજો ત્યારે મહારાજ કહે સારૂ આવીશું ત્યારે એ રજપુત બાઈબોલ્યાં જે હે મહારાજ હું મરૂ ત્યારે મને તેડવા આવજો ત્યારે મહારાજ કહે સારૂ તમનેય તેડવા આવીશું એવું એ બેય ડોશીયોને વચન મહારાજે આપ્યું પછી એ બેય ડોશીયો ઘેર આવ્યાં ને તે બેય માં એકેને સતસંગ નહી તેમાં પ્રથમ કણુળી બાઈને દેહ મુકવા ટાણું આવ્યું ત્યારે મહારાજ તેડવા પધાર્યા ત્યારે એ બાઈયે પોતાના દીકરા વગડે ગયા હતા તેને તેડાવી લીધા ને ગામમાંથી અહુ સતસંગીને બોલાવીને કીધું જે આ મહારાજ મને તેડવા આવ્યા છે ને એમ કહે છે જે અમે તમને વચન આપ્યું છે તે સારૂ આવ્યા ને મારે બેસવા આ સોનાનો રથ લાવ્યા છે તે રથમાં બેસીને હું જડંછું એમ કહીને દેહ મુકી દીધો પછી કેટલેક દહાડે એ રજપુતબાઈને દેહ મુકવા ટાણું આવ્યું ત્યારે તે બાઈ તો રામાનંદી સાધુનાં સંગી હતાં તે એમના સંગી બાઈ ભાઈ ભરાઈને બેઠાં હતાં ત્યાં પ્રથમ સાધુનાં દરશન થયાં ત્યારે તે બાઈ બોલ્યાં જે આ સાધુ મને તેડવા આવ્યા છે ત્યારે એ બાઈ પાસે જે પોતાનાં સંગી જે બાઈ ભાઈ બેઠાં હતાં તેમને જાણ્યું જે આ આપણા રામમોલના સાધુ આવ્યા છે મારે સ્વામીનારાયણના સતસંગી એમ બોલે છે જે અમને સ્વામીનારાયણ તેડવા આવે છે તે એમને અહીં બોલાવીને આ દેખાડીયે જે જુઓ આ અમારા સાધુ પણ તેડવા આવે છે એમ વીચારીને સતસંગી બાઈ ભાઈને બોલાવીને વાત કરી જે જુઓ અમારા સાધુ પણ તેડવા આવે છે ત્યારે એ સતસંગીયે બાઈને પુછ્યું જે તમને કોણ તેડવા આવ્યું છે ત્યારે તે બાઈ બોલ્યાં જે આ સ્વામીનારાયણના સાધુ આવ્યા હતા ને હવે આ મહારાજ આવ્યા ને મહારાજ મને કહે છે જે ડોશી તમને અમે લોયે વચન આપ્યાં હતાં તે સારૂ તેડવા આવ્યા છીયે એવું એ બાઈનું

વચન સાંભળીને એ તેમનાં સંગી સર્વે મહા આશ્ચર્ય પામ્યા ને મહારાજ આવીને એ બાંધને તેણી ગયા. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૭૫ મી.

એકવાર રામપ્રતાપભાઈ શ્રી ગઢડા મધ્યે ઘેલા નદીમાં નાવા બે ઘડીને અંધારે ગયા ને મુળજીશેઠ આઠી પાંચ સાત હસીલકત લેગા હતા તે ઘેલામાં ઘાણું પાણી આવેલ તે બેઠને હસીલકતે કીધું જે આ પાણીના પુરમાં નવાસે નહીં ત્યારે રામપ્રતાપભાઈ બોલ્યા જે તમે ક્રીકર રાખશે નહીં હું પ્રથમ પડીને પાણી રોકુ પછી તમે મારી પાછળ રહીને નાવો એમ કહીને પોતે પાણીમાં જઈને બે હાથ પોળા કરીને હાકોટો કર્યો ને બોલ્યા જે ખરેરે ત્યાંતો પાણીની આગળ મોટી પાળ થઇ પશુ એક ટીપું પાણી પોતાની પાછળ આપી નહીં માંચે ન ચાલ્યું તે બેઠને એ સર્વે હસીલકતભાઈ પાછળ રહીને નાવા ને મહા આશ્ચર્ય વાત થઇ. વળી એક લાલોપાળો હતો તેને ને રામપ્રતાપભાઈને કંઈક આંગળ્યરોહ પડ્યો ને ભાઈ રાજરોજ એ લાલને કહે જે ચહાસે ભાગળ પશુ એ લાલો મહારાજનો હમુરી શેવક હતો તે કંઈ ગણકારે નહીં પછી એક દહાડે એ લાલે મુકતાનંદસ્વામીને પુછ્યું જે રામપ્રતાપભાઈ મને ભાગીજી ભાગીજી એમ કહે છે તે હું કેમ કઈં ત્યારે સ્વામીયે કીધું જે રામપ્રતાપભાઈને દુભવીશ નહીં એ તો મહા સમરથ છે માટે હમણે મહિને પંદર દિવસ બીજા મંદીરમાં જતો રહે એમ સ્વામીયે કીધું તો પશુ એ લાલોપાળો ક્યાંઈ ગયો નહીં પછી એક દહાડે એ લાલે મહારાજને વાત કરી જે રામપ્રતાપ ભાઈ મારી ઉપર રીસ રાખે છે તે હું કેમ કઈં મને ભાગીજી ભાગીજી એમ કે કે કહે છે એ વાત મહારાજે સાંભળી ત્યાંતો એ લાલને સમાધી થઇ તે મહારાજની મુર્તી આગળ ને પાછળ લાલો એમ ને એમ એને પાતાળમાં લઇ ગયા ત્યાંતો એ લાલે મોટો મણીમય મંડપ દેખ્યો ને તે મંડપમાં એક વેંત લાંબો એવો નાનો સર્પ દેખ્યો ત્યારે એ લાલે મહારાજને પુછ્યું જે આવી ભારે ભયગામાં આ સર્પ કાણુ હશે ત્યાંતો મહારાજે એ સર્પને

સોટી અડાડી ત્યારે તો એ સર્પ માટે મંડપ બનાવ એવડો થયો ને હજાર ફેણો થઈ ત્યારે લાલે પુછ્યું જે હે મહારાજ આ કોણ છે ત્યારે મહારાજે કીધું જે આ શેશજી છે તે રામપ્રતાપ બાઈ છે માટે તેમની ઉપર તું કેમ રીસ રાખશ પછી સમાધી મટી ત્યારે રામપ્રતાપબાઈ આમળ જઈને દંડવત કરવા લાગ્યો તે ઘણા દંડવત કર્યા ત્યારે રામપ્રતાપબાઈએ જઈને તેડી લીધી ને પછી મળ્યા ને રાજી થયા ને રીસ મુકી દીધી વળી એકવાર રામપ્રતાપબાઈ શ્રી સીધપુર ગયા તે સરસ્વતીમાં નાખા જવાને તૈયાર થયા ત્યારે હરીમઠતે કીધું જે સરસ્વતીમાં પાણીની શેર ચાલતી નથી તે કેમ નાશે ત્યારે બાઈ બોલ્યા જે સરસ્વતી તો પ્રધ્વાની પુત્રી છે તે અમને નવરાવા આવશે એમ કહીને નદીયે નાખા ગયા ત્યાંતો સરસ્વતીમાં પાણીની શેર દીવણ સુધી ઉડી આવી તે જઈને સર્વ માણસ મહા આશ્ચર્ય પામી ગયા ને રામપ્રતાપબાઈ નાચા એવો પ્રતાપ દેખ્યો વળી એક દીવસ રામપ્રતાપબાઈ શ્રી અમદાવાદથી સુગ્રીયે જતા હતા તે વચમાં દેતાદે ગામ આવ્યું તે ગામમાં હરભમ એવે નામે ફરીને નાંડોદો રજપુત હરીભક્ત એક રહેતો હતો તેને બાઈને રોટલા જમવા માટે રાખ્યા ને પોતાને ઘેર તેડી ગયો અને બહુ ડી રીતે ચાકરી કરી તે એની ઉપર બહુ રાજી થયા ને બહુ વળાણ કર્યા ત્યારે બીજા હરીભક્ત પાસે બેઠા હતા તે બોલ્યા જે એ ભક્ત તો બહુ સારા છે પણ દીકરો નથી ત્યારે બાઈ બોલ્યા જે ઈનકુ દો બેટા હોયેગા એવું વચન હઈને રામપ્રતાપબાઈ તો ગયા ને તે નાંડોદો તો પોતાની સ્ત્રી સહીત આધેડ અવસ્તાવાન થયાં હતાં ને સંતાન તો થતુંજ નહીં પણ તેને જે દીકરા થયા એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૭૬ મી.

એકવાર શ્રી અયોધ્યાપ્રસાદજી આચાર્ય મહારાજ ગામ શ્રી મુળીના મંદીરમાં વસંતનો શમેયો કરવા પધાર્યા હતા તે એક દીવસ રાત્રીયે સમામાંથી ઉઠીને પોતાને આસને સુઈ રહેવા ગયા ત્યારે મેમકાવાળા રામજીશેઠે મહારાજના પગ

આપવા માંડ્યા ને મહારાજને પુછ્યું જે આ અમદાવાદવાળા હઠીલાઈ શેઠ મેળો કરે છે તે મેળા ઉપર વઢવાણના વાણીયાનો સંગ જશે તે સંગ ભેગો હું પણ અમદાવાદ આવીશ ત્યારે મહારાજ કહે એ ભેગા આવશો નહી ત્યારે રામજીશેઠ કહે મારે કાંઈ એ વાણીયાને ભેળે જવું નથી મારે તો આપના મંદીરમાં ઠાકોરજીનાં દરશન કરવા જવું છે ત્યારે મહારાજ કહે એ મેળામાં ટુંટીઆનો રોગ બહુ ભારે થશે ને હજારો માણસ મરી જશે માટે તમારે આવવું નહીં ત્યારે રામજીશેઠ ગયા નહીં પછી એ મેળામાં ટુંટીઆના રોગથી હજારો માણસ મરી ગયાં એ વાત સાચી થઈ. વળી એક દીવસ રામજી શેઠ શ્રી અમદાવાદ શમૈયા ઉપર ગયા ત્યારે એક દીવસ સવારમાં મહારાજ શ્રી અયોધ્યા પ્રસાદજી પાતાને ઉતારે એકલાજ બેઠેલા હતા તે ત્યાં જઈને રામજીશેઠે વાત કાઢી જે શ્રી વઢવાણના દીવાન લાધાડકકરને આપણા ઉપર ઘણી ઈરશા છે જુઓને આપણાં બળદને દરબારના બળદ સામસામા વઢ્યા તે દરબારના બળદ નું ચીંધડું થોડુંક આપણાં બળદે પાડ્યું તે સાડ વઢવાણના હરીભક્તને એસાડી દેવા માંડ્યા ત્યારે બાર રૂપીયા દાંડ લઈને રજા દીધી એવું ઈરશાયે કામ કર્યું તે સાંભળીને મહારાજ બોલ્યા જે એમાંથી એ કામદારને ત્રણ વાનાં થશે ત્યારે રામજી શેઠે પુછ્યું જે શાં ત્રણ થાશે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એકતો પંદર દિવસમાં એનો કારભાર ઉતરી જશે ને પછી થોડેક દહાડે એના શરીરમાં એવો મંદવાડ થશે જે ઉઠવા બેસવાની કીયા પાતાથી થશે નહીં માણસા ઉપાડી ઉપાડીને સુવાડે ઉઠાડે ને ત્યારપછી એના શરીરમાં મોટા મોટા જીવડા પડશે તેથી દેહ છુટી જશે એ ત્રણ ઉપાય થોડાક દીવસમાં થશે એની તમે સુરત રાખજો પછી એ પ્રમાણે ત્રણેય ઉપાય થયા તેને રામજી શેઠે નજરે દીડા વળી એકવાર અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ શ્રી મુળીયે સમૈયો કરવા જતા હતા તે ગામ જશાપરને પાદર રથમાંથી હેડા ઉતર્યા ત્યારે તે વખતે રામજીશેઠ પણ જશાપર મહારાજ ભેગા થયા ત્યારે દાંડવત કરી ભેટ મુકીને મહારાજને કીધું જે તમે મુખીછો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે મુખી દુખી બેય છીએ

ત્યારે રામજીશેઠે પુછ્યું જે હે મહારાજ હુણી કેમ ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એ વાત રાત્રીયે જાણાશે તમે જોજો પછી મુળીયે ગયા ને સભા કરી ને રાત્રીના દસ વાગ્યા મુધી બેઠા પછી સહુ ને ઉડવાની આજ્ઞા કરીને પોતે પોતાને ઉતારે પધાર્યા પછી એ રાત્રીમાં મહારાજના શરીરમાં મંદવાડની ઘણી કસર થઈ ગઈ તેથી મેનામાં બેગ્રી મહારાજને અમદાવાદ તેડી ગયા એમ એ વાત પણ સાચી થઈ. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૭૭ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગામ વેલાવદરમાં અલૈયાખાચરને ઘેર છાંના રહેતા ને અલૈયાને કીધેલું જે અમને છતા કરશે નહીં પછી કેઈ એક સોદાગર ઘોડાં લઈ એ વેલાવદરના સીમાડામાં નીકળ્યો ત્યારે એના મનમાં સંકલ્પ વીકલ્પ હજારો જાતના જે થતા હતા તે સર્વે બંધ થઈ ગયા ત્યારે એ સોદાગરે એમ વીચાર્યું જે કુરાનમાં કહેલ છે જે જહાં ખુદા હોય એલીયા પુરખ હોય ત્યાં સંકલ્પ બંધ થાય માટે અહીં મારા ઘાટ બંધ થઈ ગયા માટે આ ગામમાં કેઈ મોટા પુરખ છે ખરા એમ વીચારી ને એ સોદાગરે વેલાવદરમાં આવીને જોવા માંડ્યું પણ કંઈ જડ્યા નહીં પછી ગામના લોકોને પુછવા માંડ્યું જે આ ગામમાં કેઈ સાધુ સંત ફકીર છે તે પુછતાં પુછતાં અલૈયે એ વાત સાંભળી ને મહારાજ પાસે જઈ વાત કરી જે એક સોદાગર ગામમાં ગોતે છે જે અહીં કેઈ સાધુ સંત ફકીર એલીયા છે એ વાત સાંભળીને મહારાજ કહે એને અહીં બોલાવો પછી અલૈયાખાચર એ સોદાગરને મહારાજ પાસે તેડી ગયો તે એને મહારાજનાં દરશન થતાંજ શમાધી થઈ ગઈ તે શમાધીમાં એ સોદાગરને મહારાજનો નીશ્ચય થયો પછી શમાધીમાંથી જાગ્યો ત્યારે મહારાજને પ્રદક્ષણાઓ ફરીને પગે લાગીને બોલ્યો જે હે મહારાજ તમે તો જગવાનછો તે મને તમારો આશ્રીત કરો એવી રીતે એ સોદાગરનું કલ્યાણ કયું. એ વાત પુરી થઈ.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગુજરાતમાં જતા હતા ને ભેગા સાધુ પાળા ને હરીજન પણ ઘણા હતા તે મહારાજ આગળ એક આંખાને છાંયે જઈને ઉતર્યા ને સંગ તો પાછળ હતો પછી એક હરીભક્તે કેરીનો એક ટોપલો ભરીને મહારાજની આગળ મુક્યો ને તે વખત નારણગર મહારાજ પાસે બેઠો હતો પછી કેડેથી પોતાના સંગના મનુષ્ય આવતાં જાય તેને એ ટોપલામાંથી બળે કેરીઓ આપતા જાય ત્યારે એ નારણગર પાસે બેઠો હતો તેને એમ ધાર્યું જે આ એક ટોપલામાં થોડી કેરીઓ છે ને માણસ ઘણા છે ને વળી બળે આપવા માંડી છે તે કેમ પોકશે પછી મહારાજે તો શર્વે સંગને બળે કેરીઓ આપી તોય એ ટોપલા માંથી ખુટી નહીં ત્યારે એ નારણગર પાસે બેઠો હતો તેને ભગવાનપણાનો નિશ્ચય થયો ને પ્રતિમાન લઈને સતસંગી થયો. એ વાત પુરી થઈ.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ વાડીમાં નાવા સાથે ઉતર્યા હતા ને ભેગા સુરાખાયરે એમણા અલૈયા વીંગેરે કાઠીઓના સ્વાર પણ હતા પછી તે વાડીમાં વંતાક બહુ સારાં હતાં ત્યારે સુરાખાયરે કીધું જે આ વંતાક આપણે વેચાતાં હોય ત્યારે સર્વે સ્વારને પુછ્યું જે કોઈની પાસે કંઈ પૈસા હોય તે લાવે આ વંતાક લઈએ ત્યારે તો એ ટાંચે કોઈની પાસે પછસા ન મળે ત્યારે સુરાખાયરે મહારાજને કીધું જે આ વંતાક બહુ સારાં છે તે વેચાતાં લેવાં હતાં પણ કોઈની પાસે કંઈ પછસા ન મળે તે શેનાં લઈએ ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે બે રૂપીયાનાં વંતાક હોય ત્યારે સુરાખાયરે કીધું જે તમારી પાસે પણ એકેય પછસો નથી તે લઈને પાછા દેવા પડે તે શું કરવા લેવાં પડે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે બે રૂપીયાનાં વંતાક તોળીએ પછી સુરે-ખાયરે બે રૂપીયાનાં વંતાક લઈને ખાંધ્યાં ત્યાંતો એક હરીભક્ત આવ્યો તે મહારાજને પગે લાગીને બે રૂપીયા ભેટ કરી પછી મહારાજ કહે આ બે રૂપીયા વંતાકમાં આપો એવી રીતે મહારાજનો

પ્રતાપ એ સર્વેએ દેખ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૮૦ મી.

કચ્છ દેશમાં ગામ માંડવીમાં નાગર બ્રાહ્મણ બાઈ હરીભક્ત હતાં તેમને ઘેર મહારાજ હંમેશાં જન્મવા પધારતા ત્યારે એ બાઈનો બાઈ કારભારી હતો તેને એ બાઈને કીધું જે સ્વામીનારાયણ તમારે ઘેર જન્મવા આવે છે તે બંધ કરો નહીં કે તમને મારશું અમારી જગતમાં અપકીર્તી થાય છે ત્યારે એ બાઈએ કીધું જે તમારાથી થાય તે કરજે પણ સ્વામીનારાયણ મારા માથા સારે છે તે જન્મવા આવશે ને હું જમાડીશ પછી તે નાગરે વીંચાયું જે આ બાઈ તો કોઈ રીતે હરશે નહીં ને મનશે પણ નહીં મારે સ્વામીનારાયણનેજ મારી નાખીયે એમ વોચાર કરીને દસ આરળને બંધુકો ભરીને તૈયાર કર્યાં ને બાઈની ડેલીમાં બેસાડ્યા ને મહારાજ તો એ બાઈના આરળમાં જન્મવા બેઠેલા ત્યારે બાઈ કહે લગુજી જુઓને આ બારલીકોર શો બોલાંડ થાય છે ત્યારે લગુજીએ બારલીકોર જોઈ આવીને મહારાજને વાત કરી જે દસ આરળ બંધુકો ભરીને ડેલીમાં બેઠા છે ત્યારે મહારાજ કહે લગુજી તમારામાં કેવુંકે બળ છે ત્યારે લગુજી બોલ્યા જે તમે જે આજ્ઞા કરો તો પાંચને આ હાથમાં બાંધું ને પાંચને આ હાથમાં બાંધું ને પછી દસેયનાં માથાં સામસામાં ભટકાવીને મારી નાખું પછી મહારાજ બોલ્યા જે એટલું તમારે બળ છે ત્યારે હવે આપડે ચાલો કંઈ પ્રીકર નથી એમ કહીને મહારાજ ને લગુજી એ ડેલીમાં થઈને નીકળ્યા ત્યારે એ આરળે એક સામટી બંધુકો વઢોડી ત્યારે એ બંધુકો દસમાં એકેય વઢુટી નહીં ને તે બંધુકોના કાનમાંથી પાછો દાડ નીકળ્યો તે દસેય આરળની દાઢી મુઠો બળી ગઈ ને મહારાજ તો હસતા હસતા ચાલ્યા ગયા પછી એ નાગરે આવીને એ આરળો સામુ જોયું ત્યાંતો એ દસેયનાં દાઢી મુઠો બળેલાં જોયાં પછી એ આરળ બોલ્યા જે અમારા આરળી દાડ ને આરળી બંધુકો તે કોઈ દીવસ ખાલી જાય નહીં તેમાં એકેય વઢુટી નહીં ને ઉલટી અમારી દાઢી મુઠો બળી ગઈ મારે એ પુરૂષ મોટા છે તેનો

જે તમે અપ્રાધ કરશો તો તમારું બહુ નરસુ થશે એવું સાંભળીને એ નાગરે વીચાર કર્યો જે આનો દ્રોહ કરીશ તો જરૂર મારું અત્યું થશે એમ ધારીને પછી એ બાઈને કોઈ દિવસ કંઈ કીધું નહીં. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૮૧ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ભુજ નગરમાં સુંદરજીભાઈને ઘેર બેઠા હતા ને ત્યાં એક ફકીર આવ્યો તે તેનું નામ બલબલશા ને તે કુરાનનો ભણેલો હતો તે તેને કુરાનનું ભાષણ મહારાજ પાસે કરવા માંડ્યું ત્યારે તેને જોઈને મહારાજ બોલ્યા જે અમારે આ એક છોકરો રહ્યો તેનું નામ બલબલશા છે ને કુરાનનો ભણેલો છે એમ કહીને તે છોકરાને મહારાજે બોલાવીને કીધું જે તું કુરાનનું ભાષણ કર ત્યારે એ છોકરે કુરાન બોલવા માંડ્યું તેને જોઈને એ ફકીર બોલ્યો જે હે મહારાજ આ ગભરૂ નથી બોલતો એ તો તમે એમાં પ્રવેશ કરીને બોલો છો માટે તમે તો ભગવાનછો એમ કહીને એ ફકીર મહારાજનો આશ્રીત થયો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૮૨ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે ગાંધીનાથજીના મંદીરમાં સભા કરીને બેઠા હતા ને સ્ત્રીયાંણીવાળા ભીમાવોરા પણ એ સભામાં બેઠા હતા ને મહારાજ વાતો કરતા હતા તે વાતો કરતા કરતા એમ કહેતા જાય જે બહુ તાપ લાગે છે બહુ તાપ લાગે છે તે વાત સાંભળીને ભીમેવોરે સવારમાં મુકતાનંદસ્વામીને પુછ્યું જે હે સ્વામી એ મહારાજે કાલદને સભામાં કીધું જે બહુ તાપ લાગે છે બહુ તાપ લાગે છે તે તે ટાણે કંઈ સગડી નહોતી કંઈ તાપ પણ નહોતો ને એ તાપનું મહારાજે શું કીધું ત્યારે મુકતાનંદસ્વામી કહે ભીમાવોરા તમે ઘેર જાઓ અહીં રહેશો નહીં ત્યારે તો ભીમાવોરાને ઉદવેગ થયો ને તરત ચાલી નીકળ્યા તે પોતાને ઘેર આવ્યા ત્યાંતો પોતાના ઘરની જોડનું જે ઘર તે ઘરમાં લાચ થયેલી તે ઘર બીજા કોઈનું

હતું તે બળી ગયેલું ને ભીમાવોરાના ઘરમાંતો ઘણો માલ ભરેલો. તેને ઓલવવા મહારાજ પધારેલા તે ભીમાવોરાની સ્ત્રીએ ઘર ઓલવવા મહારાજ ઘર ઉપર ચડેલા તે દેખેલા તેની વાત ભીમાવોરાને કરી તે સાંભળીને ભીમેવોરે વીચાર્યું જે જેટાણું લાય થઈતી તે ટાણું મહારાજ તાપ લાગે છે એમ કહેતા હતા તે મહારાજ જરૂર માંડે ઘર ઓલવવા આવ્યા નહીં કે આ હજારો રૂપીયાનો ઘરમાં માલ હતો તે બળી જત એમ મહારાજે ભીમાવોરાની રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૮૩ મી.

એકવાર ગઢડામાં જીણામાઈને દીકરો હડીમાઈ તે બજારમાં જતાં હુંદીયાપુજને અપાસરે પુજ બેઠેલા તેને દેખીને થુંકયો તે પુજ ઉપર થુંક પડ્યું ત્યારે એ પુજે પોતાના સેવક વાણીયાને ઓલાવીને વાત કરી જે અમે મેલા ઘેલા તે અમારી ઉપર સ્વામીનારાયણનું માણસ થુંક્યું તે તમારું નીર્જળપણું ત્યારે એ કામ બન્યું ત્યારે તે વાત સાંભળીને સહુ વાણીયા ભેગા થયા ને હાટ બંધ કરીને હડતાલ પાડી ત્યારે તે વાત મહારાજે સાંભળી કે આપડા સાડે આ હડતાલ પડી પછી પોતે ઉડ્યા તે હુંદીયાના અપાસરામાં જ્યાં એ પુજ ને માઝન બેઠા હતા ત્યાં જઈને કંડવત કર્મો ત્યારે એ વાણીયે વીચાર્યું જે સ્વામીનારાયણ આપણને નમ્યા. પછી તરત હાટ ઉઘાડ્યાં તે એ વાતને સાત આઠ દીવસ થયા ત્યાંતો ઘેલા નદીમાં પાણીનું ઘણું પુર આવ્યું તે એક દિશાએથી તો ખોરડાં તણાયાં ને પાણી ચડતું ચડતું ગામમાં આવવા માંડ્યું ત્યારે સર્વે ગામે જાણ્યું જે આજ કંઈ ઉગરનાર નથી ને ગામને ચારેકોરે પાણી ફરી વળેલું તે કયાઈ નાસી ભાગી જવાય તેમ પણ નહી તે ઘણા ઉદાસ થઈને શ્રીજીમહારાજ પાસે આવીને એમ એ સર્વે ગામના માણસ ઓલ્યા જે હે મહારાજ તમે ભગવાન કહેવાઓછો ને આ ગઢડું તણાઈ જશે તે તેમાં તમારી શી શોભા વધશે. ત્યારે મહારાજ કહે ચાલો આપણે સહુ ઘેલે જઈને નદીને વધાવીએ એમ કહીને મહારાજ ચાલ્યા ને સાધુ પાળા પણ ચાલ્યા ને

ગામનું માણસ પણ જાણ્યું તે નદીને કાંઠે મોટી ધાર છે તે ઉપર ગયા ને પછી મહારાજે કીધું જે દાદાખાચર તમે દરબાર કહેવાઓ તે તમે આ નદીને વધાવો ત્યારે ચુંદડી મોટીઓ લઈ ને દાદાખાચરે એ નદીને વધાવી પણ પાણી પાછું હઠ્યું નહીં ત્યારે મહારાજે ગામના માણસોને કીધું જે આ પાણી તો હઠતું નથી ત્યારે ગામને માણસે કીધું જે હે મહારાજ એ તો તમે પાંડે ઉપાય કરશો ત્યારે પાણી હઠશે ત્યારે મહારાજ બોલ્યાને આ અમારા મુળજી પ્રદ્મચારી બહુ બારે છે તે એ વધાવશે એમ કહીને ચુંદડી મોટીઓ પ્રદ્મચારીને આપીને વધાવા મોકલ્યા તે દીચણ જેટલે ઉંડા પાણીમાં જઈને ચુંદડી મોટીઓ નાખીને નદી વધાવી ત્યાંતો પાણીનો જળરો લોઢ આવ્યો તે પ્રદ્મચારીને છાતી સુધી પાણી ભરાઈ ગયું તે પ્રદ્મચારી તો માંડમાંડ બહાર નીકળ્યા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે આ પાણી તો પાછું હઠતું નથી ત્યારે વળી ગામનું માણસ જાણ્યું જે હે મહારાજ જેની તેની પાસે ઉપાય કરાવેછો પણ તમે ઉપાય કરશો ત્યારે પાણી પાછું અમ્મસે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા બાઈ આનું નામ તો ઘેલો તે માંડો હોય તે ઘેલો કહેવાય માટે ઘેલાને મનાવવા એતો બહુ કઠણ છે કેમ જે એનું ધાયું કરીયે ત્યારે ઘેલા સમજે ત્યારે ગામના વાણીયા તથા લોક સર્વે બોલ્યા જે હે મહારાજ જેમ તમે કહો તેમ કરીયે ત્યારે મહારાજ કહે આ સર્વે નીમ લો જે એક મહીના સુધી આ ઘેલામાં નાયા પછી શેટલા જમવા ત્યારે વાણીયા તથા ગામના લોક એ સર્વેયે હાથમાં જળ લઈને નીમ લીધાં પછી મહારાજે જે ચરણારવીંદ પાણીમાં બોળી હાથમાં જળ લઈને બોલ્યા જે અમે પણ તારામાં એક માસ સુધી નાયા પછી શેટલા જમીશું એ અમારે નીમ છે ને આ તારૂં પાણી પાછું ઉતરી જાઓ એમ મહારાજે કીધું ત્યાં તો પાણી પાછું એકદમ નદીની સેરમાં જતુરયું તે જેમ કુવાના થાલામાંથી તરત નીકળી જાય છે તેમ જતુરયું પછે ગામનું માણસ જાણ્યું જે આતો પરચો થયો. પછે રોજ રોજ મહારાજ ઘેલામાં નાવા પધારેને ગામનું માણસ પણ જાય ને હુંડીયા વાણીયા કેઈ દીવસ પાણીમાં નાયા નહીં તેને પણ એક માસ સુધી ટાઢા પાણીમાં

નવરાત્ર્યા. એવો મોટો પ્રતાપ દેખાડ્યો. એ વાત પુરી થઇ

વાત ૮૪ મી.

એકવાર ગઢડામાં શ્રીજીમહારાજને પ્રાદક્ષી જમાડવા હતા તે મહારાજે મુળજી પ્રદક્ષ્યારીને કહ્યું જે આ ગામમાં બેચર પ્રાદક્ષી છે તેને રસોઈ કરવા બોલાવો ત્યારે એને તેડવા પ્રદક્ષ્યારીએ માણસ મોકલ્યું તે તે માણસે જઈને બેચરને કીધું જે તમને રસોઈ કરવા મુળજી પ્રદક્ષ્યારી બોલાવે છે ત્યારે તે પ્રાદક્ષી કીધું જે મારે ઘેર સ્ત્રીને ટુંટીયાનું દરદ થયું છે તે દેહ રહે એવું નથી. તે મારાથી અવાશે નહીં ત્યારે તે માણસે પ્રદક્ષ્યારી ને કીધું જે એની વહુને ટુંટીયુ થયું છે તે જાલીને બેઠા છે ને જીવે એમ નથી તે એનાથી અવાય તેમ નથી ત્યારે તે વાત સાંભળીને પ્રાગજી દવે અહીં બેઠા હતા તે બોલ્યા જે હે મહારાજ એ પ્રાદક્ષી તો ભકતરાજ છે ને સાફ માણસ છે ને સાધુ સાફ પાણી પણ ભરે છે એને મરવા દેશે નહીં ત્યારે મુળજી પ્રદક્ષ્યારી બોલ્યા જે બેબે મહારાજ એ બાઈને મરવા દેશે નહીં એમ સાંભળીને મહારાજ બોલ્યા જે ચાલો એ બાઈને બેબા જઈએ પછી બે ચાર માણસ લેગાં લઈ મહારાજ તો એ બાઈને ઘેર ગયા ત્યારે એ બાઈના ઘરથી આગળ ઘરમાં એક ઘાંચીબોરો રહે તે તેની સ્ત્રી ઉલેલી તે બોલી જે સ્વામીનારાયણ તમે કયાં જાવછો ત્યારે મહારાજ કહે આ બાઈને ટુંટીયુ થયું છે તે બેબા જઈએ છીએ ત્યારે એ બાઈ બોલી જે એને તો ઘણીવાર થયાં દેહ મુકી છે ને એને તો લોંચ સુવાડી છે ઢાંકી મેલી છે ને જાનરમાં આપણુ લેવા ગયા છે તે તમે શું કરવા જાવછો ને તમે ભગવાન કહેવાઓ છો તે જીવતી કરવી હોય તો જાવ ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે જેને ટુંટીયુ થાય કે જેને સર્પ કરડે તેનો તરત જીવ જાય નહીં એમ કહીને મહારાજ તો એ બાઈ પાસે ગયા ત્યારે તે બાઈ પાસે પાંચસાત પ્રાદક્ષીઓ બેઠી તેણે કીધું જે હે મહારાજ આ બાઈ તો મરી ગઈ છે તે તમે છોટે રહેજો અભડાશે ત્યારે મહારાજ કહે તરત જીવ

જાય નહીં એમાં જીવ હશે એમ કહીને મહારાજે એ બાઈને
 છુગડું ઓઢાડયું હતું તે ઉંચું કરીને તેના કપાળમાં ચોતાની
 આંખની દાબીને બોલ્યા જે બેઠાં થાવ ત્યારે તે બાઈએ આંખ
 ફેરવીને બે હાથ જોડીને મહારાજને પગે લાગ્યાં ત્યારે મહારાજ
 કહે તમારા પતીને જમારે રસોઈ કરવા તેડી જવા છે એમ
 કહીને મહારાજ તો પાછા ચોતાને ઉતારે આવ્યા પણ એ બાઈ
 જીવતી થઈ તેની વાત ગામમાં ચાલી ત્યારે ગામમાં ટુંટીયાનું
 દરદ હતું તે એ ગામના વાણીયા ભોગા થઈને પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી
 પાસે આવીને બોલ્યા જે હે સ્વામી અમે જમારે એક એક ઘેર
 દસદસ સાધુ જમાડીએ જો જમારે ઘેર ટુંટીયે કોઈ મરે નહીં તે
 ત્યારે સ્વામી કહે હો મહારાજને પુછું એમ કહીને સ્વામી
 મહારાજ પાસે જઈને વાત પુછી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે જા
 કહો જે જેને ઘેર દસ સાધુ જમે તેને ઘેર ટુંટીયાના દરદ
 નહીં મરે ત્યારે પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી કહે હે મહારાજ અમે જમા
 ગયા ને તેને ઘેર મરણ થયું તો અમારો બહુ ફળેતો થ
 ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે કેમ સ્વામી તમને હમારા વિશ્વ
 નથી આવતા ત્યારે સ્વામી કહે તમે તો લુંઠા માણસ છો
 આગલ્યાના પ્રારબ્ધ જોઈને કંઈક એવું કામ કરોછો ત
 પછી અમારી આબરૂ જતી રહે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે
 શ્રીકર રાખશો નહીં જાઓ વાણીયાને નીસંકપણે કહો
 પ્રાંદ્યાનંદસ્વામીએ એ વાતનો ઠરાવ કર્યો પછી ગામમાં સા
 જમવાનું પ્રકરણ બહુ ચાલ્યું તે સાધુ હાથ આવે નહીં
 માટે જે સહુના પેટમાં એમજે આપણે ઘેર મોરશી સાધુ
 તો કોઈ મરે તો નહીં એમ જેને ઘેર સાધુ જમ્યા તેને
 કોઈ માણસ મર્યું નહીં એવો મહા મોટો પ્રતાપ
 દેખાડયો.

એવાન પુરી થઈ.

(૧૦૩)

વાત ૮૫ મી

એકવાર શ્રીજીમહારાજે ગઢડામાં શોની પાસે રૂપાનો અળ-
ખોરો કરાવ્યો ત્યારે તે રૂપામાંથી રૂપું રૂપીયાએકભાર વધ્યું
ત્યારે તે સોનીયે વીચાર કર્યો જે આ રૂપું તો મહારાજનું છે
તે આપણે ઘેર લઈ જઈએ તો દોષ બેસે માટે આ એક
રૂપીયાનો થાળ કરીને મહારાજને જમાડું એમ વીચારીને એ
સોની મુળજી ખ્રદચારી પાસે આવીને એક રૂપીયાનો થાળ
મહારાજ સાડ કરવાનું કહી ગયા પછી થાળ થયો ને મહારાજ
જમવા બેઠા ત્યારે મહારાજ કહે ખ્રદચારી આ થાળ કેના છે
ત્યારે ખ્રદચારી કહે સોનીલકતના છે ત્યારે મહારાજ કહે એ
સોનીલકતને અહીં બોલાવો ત્યારે એ સોનીલકતને બોલાવ્યા
તે મહારાજ પાસે આવીને ઉભા રહ્યા ત્યારે મહારાજ કહે કેમ
સોનીલકત આ થાળ તમારા છે ત્યારે સોની કહે હા મહારાજ
મેં કરાવ્યો છે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એ થાળ સેના કર્યા
છે ત્યારે સોનીયે જાણ્યું જે આ વાત મહારાજે જાણી છે તેમાં
પુછે છે પછી સોની બોલ્યો હે મહારાજ એ તો મઈનુંમઈ છે
ત્યારે મહારાજ કહે મઈનુંમઈ તે શું અમે સમજીએ તેમ કહો
ત્યારે સોની બોલ્યો જે તમારા સાડ અળખોરો મેં કર્યો તેમાં
થી રૂપું રૂપીયાએકભાર વધ્યું તે એ રૂપીયાનો થાળ કર્યો છે
ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે જુઓ સુરાખાચર સોમલાખાચર આ
સોનીલકત કેવા છે અમારા રૂપા એક રૂપીયાના વધ્યા તે પણ
પોતાને ઘેર લઈ ગયા નહીં ને એ રૂપીયાના થાળ કરીને અમને
જમાવ્યા જુઓ સોનીલકત કેવા આરા છે એમ કહીને એ સોની
નું ચોરપણું સહુને દેખાડી દીધું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૮૬ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગઢડામાં લાડુખાઈનો જે આથમણા
બારનો ચોરડો તેની ચોસરીમાં બેઠેલા ને સુરાખાચર, દાદા-
ખાચર આદીલકત ઘણા પાસે બેઠેલા ને મુળજીશેઠ પણ બેઠેલા
ને તે સમે કોઈ હરીલકતે આવીને મહારાજને કીધું જે વગડામાં

(૧૦૪)

મોલ સુકાઈ ગયા તે મે વરસાવો ત્યારે મહારાજ એમ
 બોલ્યા જે આગળ નરમીંહ મહેતે મલાર ગાયો હતો તે
 વરસાદ આવ્યો હતો મોટે આજ આપણે પ્રધ્માનંદસ્વામી તે
 નરમીંહ મહેતા જેવા છે તે જે મલાર ગાય તો મે આવે તે
 પ્રધ્માનંદસ્વામીને અહીં બોલાવો પછી પ્રધ્માનંદસ્વામીને બોલાવી
 લાવ્યા પછી મહારાજ કહે મલાર રાગ ગાવ તો મે આવે પછી
 પ્રધ્માનંદસ્વામીને પ્રેમાનંદસ્વામીયે વાજાં વગાડીને મલાર ગાવા
 માંડ્યો તે એક મલારનું પદ બોલ્યા ત્યાંતો વાદળાનો સમુહ
 થઈ ગયો ને બીજું પદ બોલ્યા ત્યાં ગાજવીજ થવા માંડ્યું ને
 ત્રીજું પદ ગાયું ત્યારે વરસાદ થયો તે નેવામાં પાણી માય નહીં
 એવો ભારે મે વરસ્યો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે જાણીને આ
 પ્રધ્માનંદસ્વામી કેવા મોટા છે એમણે વરસાદ વરસાવ્યો
 એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૮૭ મી.

એકવાર ગોપાલસ્વામી શ્રી વડતાલ હતા ને ત્યાં વરસાદની
 ઘણી તાણ હતી તે લોકે આવીને સ્વામીને કીધું જે વરસાદ
 વીના મોલ સુકાઈ જાય છે ત્યારે સ્વામી કહે લાવો એક કાગળ
 મહારાજ ઉપર ગઢડે લખીયે પછી સ્વામીયે કાગળ લખીને
 કાળીદાસને ગઢડે મોકલ્યા તે કાગળ કાળીદાસે મહારાજ
 સભામાં બેઠા હતા ત્યાં આપ્યો તે કાગળ વાંચીને મહારાજ
 એમ બોલ્યા જે આ લક્ષ્મીનારાયણના દેશના મોટા ભક્ત
 કાળીદાસ આવ્યા છે તે વરસાદ લેતા આવ્યા છે તે આજ સહુ
 ચાલો ઘેરે નાવા જઈયે એમ કહીને મહારાજ ઘેલામાં નહાવા
 પધાર્યા ત્યારે સહુને આશ્ચર્ય થયું જે ઘેલામાં પાણી નથી તે
 મહારાજ ક્યાં નાસે એવો વીચાર થયો પણ સહુ મહારાજ
 ભેળું નદીયે નહાવા ચાડ્યું તે ઘેલાને કાંઠે ગયા ત્યાંતો જહુ
 ભારે વરસાદ આવ્યો ને સર્વે માણસ પલળી ગયાં ને મહારાજ
 ઉપર છત્રી ઝાલી હતી તે પણ દુટ્ટી ગઈ ને મહારાજ પણ
 પલળ્યા ને તે ટાણે ઘેલામાં પાણી આવ્યું તે ડહાણું પાણી ને

માંય કાંટા ને કચરો ને ફેણ જોઈને મહારાજ બોલ્યા જે આવા ડાળા પક્ષીમાં નવાસે નહીં આપણને તો વરસાદે નવરાવ્યા છે તે હવે સહુ આવો પક્ષી સહુ મંદીરમાં આવ્યું ને વરસાદ ધણો થયો ને વડતાલ પણ બહુ મે થયો ને મેની તાણ મટી ગઈ એવો ગોપાલસ્વામીના કાગળથી મહારાજે વરસાદ કર્યો.
એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૮૮ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજે ગઢડામાં ડોશીયોને આજ્ઞા કરી જે જે બાઈ પોતાના પતીનો ત્યાગ કરીને અહીં આવ્યાં હોય તે સહુસહુને સાસરે જાઓ અહીં રહેશો નહીં એવું સાંભળીને કેટલીક બાઈઓ તો ગંધ ને ત્રણ બાઈઓ તો હરજીઠકકરને ઘેર જઈને બેઠાં ને અકેકો ઉપવાસ કર્યો ને બીજે દહાડે પણ બાઈ નહીં ત્યારે હરજીઠકકરે મહારાજને વાત કરી જે ત્રણ બાઈઓ મારે ઘેર આવીને બેઠાં છે ને ઉપવાસ કરે છે કંઈ ખાતાં નથી ત્યારે મહારાજ કહે આવો આપણે તે બાઈયોને પુછીયે એમ કહીને મહારાજ હરજીઠકકરને ઘેર ગયા ને એ ત્રણ બાઈઓને કીધું જે કેમ અહીં બેઠાંછો અમે તમને આજ્ઞા કરી છે જે સહુસહુને સાસરે જાવો તે આજ્ઞા કેમ માનતા નથી ત્યારે એ બાઈઓ બોલ્યાં જે હે મહારાજ અમે તો! તમારી આજ્ઞા પાળવા સાડ તૈયાર થઈયે છીયે ત્યારે મહારાજ કહે શી અમારી આજ્ઞા માની ત્યારે એ બાઈઓ બોલી જે હે મહારાજ તમે સહુસહુને સાસરે જવાની આજ્ઞા કરી છે તે અમારું સાસરું તો ભગવાનના ધામમાં છે તે ત્યાં જવા સાડ ઉપવાસ કરીને દેહ મુકીને જઈશું આ જગતમાં અમારું સાસરું નથી તે બીજે ક્યાં જઈએ એવું એ બાઈયોનું વચન સાંભળીને મહારાજ બોલ્યા જે તમારે એ સાસરે જવું હોય તો જાવ એમ કહીને મહારાજ આલી નીકળ્યા ને એ ત્રણ બાઈયે તેજ વખત એક દહાડે દેહ મુકી દીધા. એ વાત પુરી થઈ.

શ્રી ગઢડા મધ્યે શ્રીજીમહારાજ જીવાખાચરના દરબારમાં રહેતા ને દાદાખાચરના દરબારમાં આવતાજતા અને એ અલલ ખાચર પોતાના દરબારમાં થોડું ઘણું રહેતા ને પોતાની વાડી તથા વીંડ તેમાં ઘણું કરીને રહેતા તે અલલખાચરને કોઈકે કીધું જે આ સ્વામીનારાયણ તમારા દરબારમાં બહુ આવે છે ને તમારી દીકરીઓ મોટી મોટી છે તે તમારું કામ બગડી જશે ને તમે એ વાતનો વીચાર રાખતા નથી તે પછી તમારું વીચાર્યું કાંઈ કામ આવશે નહીં એવી રીતે એ અલલખાચરને કહીને કાંટો ચડાવ્યો ત્યારે અલલખાચરે એવો વીચાર કર્યો જે સ્વામીનારાયણને મારે મારવા પછી એક દહાડે ઢાલ તરવાર લઈને પોતાની ઉલીમાં આવીને બેઠા જે સ્વામીનારાયણ દરબારમાં છે તે અહીં આવે ત્યારે ઝટકે મારવા છે ત્યારે તે ટાણે મહારાજ એમના દરબારમાં હતા તેમને કોકે કીધું જે અલલખાચર તમને મારવા ઢાલ તરવાર લઈને ઉલીયે બેઠા છે ને દરબારમાં બાઈયો હતાં તેમને પણ એ વાતની ખબર પડી પછી બાઈયો એ મહારાજને કીધું જે તમારે ઉલીયેથી જવું નહીં આની કોરથી જાવ ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે અમને મારે નહીં તેની તમારે કંઈ શીકર રાખવી નહીં એમ કહીને મહારાજ ઉલીયે થઈને નીકળ્યા ત્યારે અલલખાચરે દીઠા તે શાંખ, ચક્ર, ગદા, પદ્મ એ ચારે આયુધ મારે ભુજમાં લીધેલાં એવી ચતુર્ભુજ મુરતી દેખી ને મુસ્તક ઉપર મુગટમણી જડેલો ને કાનમાં મકા-કતકુંડલ ને કોટમાં કોસ્તુભમણીની માળા ને પીળાં સુવર્ણમય પીતાંબર પેરેલાં છે ને મહા તેજસ્વી મુરતી એવા એ શ્રીજી-મહારાજને દેખ્યા ત્યાંતો ઢાલ તલવાર હાથમાં હતાં તે નાખી દીધાં ને બે હાથે કરીને મહારાજના ચરણારવીંદ ગાડ્યા ને પોતાનું માથું મહારાજના પગમાં મુકીને એમ બોલ્યા જે હે મહારાજ તમે તો ભગવાન છો ને મને તો કોઈકે અવળું સવળું બતાવ્યું હતું તેથી તમને મારવા સાડું હું અહીં આવીને બેઠા હતો તે હું બહુ ભુલી ગયો મારો ગુનો માફ કરજો એમ વારે

વારે કેવા માંડયું ત્યારે મહારાજ પોતાના બે હાથ અલલખાચર ના માથા ઉપર મુકીને કીધું જે તમે કંઈ પ્રીકર રાખશો નહીં એવીરીતે મહારાજનો પ્રતાપ એ અલલખાચરે દેખ્યો.

એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૯૦ મી.

એકવાર દાદાખાચરની માણ્ઠકીઘોડી ને વછેરો આવ્યો તે વછેરો બહુ રૂપાળો આવ્યો તે મહારાજને દેખાડયો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે આ વછેરો અમારે ચડવા રાખવો છે આને સારીપેઠે ખવરાવો પછી એ વછેરાને તો બહુ ખવરાવવા માંડયું તે ઘોડાક દીવસમાં મોટો થઈ ગયો પછી ચાખુક પાસે ફેરવવા માંડયો ત્યારે કોઈક સોદાગર આવ્યા તેને સત્તરસો રૂપીયે એ ઘોડો માગ્યો ત્યારે મહારાજને પુછવા ગયા જે ઘોડાના બહુ રૂપીયા આવે છે તે આપીશું ત્યારે મહારાજ કહે એ ઘોડો તો અમારે ચડવા રાખવો છે તે વેચવો નથી પછી એ ઘોડો ફેરવી તૈયાર કરી મહારાજ પાસે લાવ્યા ત્યારે મહારાજ કહે એ ઘોડા ઉપર શંખલાદી સામાન નાખો અમારે ચડવા છે પછી સારો સામાન નાખી મહારાજ પાસે લાવ્યા ત્યારે મહારાજ ભેટ બાંધીને એ ઘોડા ઉપર ચડીને દરબારમાં લીમડા ફરતો કુંડાળે નાખવા માંડયો તે ફેરવતાં ફેરવતાં ઘોડાને રેખજેખ પરશેવો વળી ગયો ને મહારાજને પણ રેખજેખ પરશેવો વળી ગયો પછી ઘોડાથી હેઠા ઉતરીને કાઠીનો માગણ એક ઉલો હતો તેને બોલાવીને એ ઘોડો તેને મફત આપી દીધો ત્યારે તો દરબારમાં સહુ બાઈ ભાઈ ઉદાસ થઈ ગયાં તે કોઈ બોલેય નહીં ને કોઈ ચાલેય નહીં એવી મુનકાર દશા સહુની થઈ પછી પાછી સાંજે સભા કરીને મહારાજ બેઠા ત્યારે તો સાંજે પણ સહુને ઉદાસ દેખીને મહારાજ બોલ્યા જે આ ઘોડા મેં આપ્યા તેમાં તમે સહુ ઉદાસ થઈ ગયાછો પણ તમને કંઈ ખબર છે એ ઘોડો કોણ હતા એમ કહીને ભગુજીને બોલાવીને

પુછ્યું જે આપણે ગામથી આવતા હતા ત્યારે આપણને ખાવે તાણુ કરી તે વાત કરે ત્યારે લગુજીએ એ સભામાં વાત કહેવા માંડી જે એકવાર મહારાજ ને હું એ બેથ ગામ ગમ્મ હતા, ત્યાંથી આવતા હતા તે એક ગામને પાદર ખાવાનો મઠ હતો તેમાં જાડ સારાં હતાં તે જાડને છાંયે અમે બેથ સ્વાર ઉભા રહ્યા ત્યારે એ ખાવે આવીને રોટલા જમવાની તાણુ કરી પણ મહારાજ કહે અમે નહીં રહીએ એમ કરીને મહારાજ બાધ્યા ત્યારે એ ખાવે આડો અવીને માર્ગમાં બેઠો ત્યારે મહારાજે માર્ગ ફેરવીને ઘોડાં ઉપાડી મેઢ્યાં ત્યારે ખાવે પોચાય તેવું ન રહ્યું પછી ખાવે તો પેક મેલી તે ઉંચે સાદે રેવા માંડ્યું રોતો જાય ને કેતો જાય જે ખાપલા સ્વામીનારાયણ માંડ કરીને મારી જાયગામાં આવ્યા હતા તે મારે જમાડવા હતા પણ રહ્યા નહીં તે હવે હું શું કરું એમ કહેતો જાય ને રોતો જાય ને મહારાજ પણ સાંભળતા જાય પછી મહારાજ ને હું ગઢડે આવ્યા એટલી વાત લગુજીએ કરી પછી મહારાજ બાધ્યા જે એ ખાવે અમને અંતરસુધ તાણુ કરી ને નરહ્યા તે બહુ રોયો તે અમને તો બહુ દયા આવી હતી પણ એ ખાવે બહુ કામી હતો તે સાડ અમે એની જાયગામાં રહ્યા નહીં પછી એ ખાવાનો દેહ મુકાવીને એનો જીવ હતો તે આ માંણકીનો વછેરો કર્યો છે તે વછેરો આ માગણુને આપ્યો તે હવે એ વાલીઘોડો કરશે એટલે દેશદેશથી ઘોડીઓ એ ઘોડા પાસે આવશે એટલે એની વાસના પુરી કરાવીને પછી એને સતસંગમાં જનમ ધરાવીને એને મારા ધામમાં મોકલીશ એમ વાત કરીને પછી મહારાજ બાધ્યા જે એ ખાવાની બળર કઢાવો કેકેટલાદીવસથી એને દેહ મુક્યો છે પછી બળર કઢાવી તે જે દીવસે એ ખાવે દેહ મુકેલો તેજ દીવસે એ માંણકીને ગર્ભ રહેલો એ વાત જ્યારે મળી ત્યારે સહુની ઉદાસી મટી ગઈ. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૦૯)

વાત ૯૧ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડેથી વડતાલ જવા તૈયાર થયા ત્યારે ગઢડામાં ડોશીયો હતાં તેમણે કીધું જે હે મહારાજ અમને શમેયો કરવા તેડી જવો ત્યારે મહારાજ કહે અમારે તો છડી અસ્વારીએ જાવું છે તે કોઈને તેડી જવા નથી પછી મહારાજ ને કાઢીઓના સ્વાર એ સહુ ચાલ્યા તે ગઢડાને સીમાડે ગયા ત્યારે માંણુકી ઘોડી પાછી નાહી તે મહારાજે ઘણી લગામ ખેંચવા માંડી ને બીજા સ્વારો પણ આડા પડ્યા તોય ઘોડીની આંખ ફાટેલ તે રહી નહીં અને દરબારમાં લીમડા હેઠ જઈને ઉભી રહી પછી વળી ત્યાંથી ચાલ્યા તે જે ઠેકાણેથી પ્રથમ નાહી હતી તેને તેજ ઠેકાણે વળી પાછી નાહી તે સર્વે સ્વારો આડા ફર્યા પણ ઘોડી દરબારમાં આવીને ઉભી રહી વળી ત્રીજીવારકી ઘોડી લઈને ચાલ્યા ત્યારે કાઢીએ ચાડ રાખી જે હવે પાછી વળે તો વળવા દેવી નહીં પછી સીમાડે ગયા તે ત્યાંથી ફરંગટી ખાઈને ઘોડી પાછી વળી તે કાઢી દોડ કરી કરીને થાકી ગયા પણ માંણુકી લેગાજ થયા નહીં તે કેને પાછી વાળે તે ઘોડી લીમડા હેઠે દરબારમાં આવીને ઉભી રહી પછી મહારાજ બોલ્યા જે આ ઘોડીની વરતી આ ડોશીઆ પાછી નાણું છે તે જવા નહીં દે પછી મહારાજ એ ડોશીઆને કીધું જે તમે સહુ તૈયાર થાવ પછી સહુને લઈને ચાલ્યા ત્યારે ઘોડી આઘી ચાલી.

એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૯૨ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડામાં બીરાજમાન હતા ત્યારે ખસે ખાંખી દાદાખાચરના દરબારમાં મહારાજ પાસે આવીને પાકાં ત્રીધાં માગ્યાં ત્યારે મહારાજે એ સહુને પાકાં ત્રીધાં અપાવ્યાં પછી એ ખાખી રસાઈ કરી જમીને મહારાજ પાસે આવીને બેઠા ને એમ બોલ્યા જે હે મહારાજ તમે લગવાનછો ત્યારે મહારાજ કહે હા અમે લગવાન છીએ ત્યારે ખાખી કહે તમે નરસીંહજી છો ત્યારે મહારાજ કહે હા અમે

નરસીંહજી છીએ ત્યારે ખાખી કહે અમને નરસીંહજીનાં દરશન કરાવો પછી મહારાજે નરસીંહજીના જેવું રૂપ ધારીને એ બંસે ખાખીને દરશન દીધાં પછી એ સર્વે ખાખી મહારાજના આશ્રીત થયા, એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૯૩ મી.

શ્રી ગઢડા મધ્યે ઢાઢાખાચરની ગાયોનાં વાછડાં છત્રીસ હતાં તે વીડમાં ચરતાં તે ઘણાં વકરી મયાં ને કોઈને અડવા પણ દે નહીં ને નાથવા તો સેનાંજ દે ને મારકણા બહુ થયા પછી મહારાજ પાસે વાત કરી જે વાછડાં બહુ મારી નાખે એવા થયા છે ત્યારે મહારાજ કહે ચાલો આપણે નાથવા બાંધએ પછી મહારાજ વીડમાં આવ્યા ને ભેટ બાંધીને એ વાછડાંને નાથ નાખવા માંડી તે છત્રીયે વાછડાં નાથ્યાં પછી પ્રાંદ્વાનંદસ્વામીને કીધું જે જુઓ અમે આ છત્રી વાછડાં નાથ્યાં ત્યારે પ્રાંદ્વાનંદસ્વામી કહે સાત વાછડાં તો કુળ્યા અવતારમાં નાથ્યાં હતા પણ આતો છત્રી નાથ્યાં તે બહુ ભારે કામ કયું ને નાથવાની આગલી રીત તો છેજ એમ મરમ કરીને હસ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૯૪ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે ખાટલા ઉપર બેસીને બીરંજ જમતા હતા ને તે ખાટલા હેઠળ મોટો નાગ આવ્યો ત્યારે તેને ઝાલવાનો સહુયે ઉપાય કરવા માંડ્યો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એને ઝાલશે નહીં એતો શેષજી છે તે અમારી પ્રસાદી ખાવા આવ્યા છે પછી મહારાજ જમતા જાય ને એ ખાટલા હેઠળ બીરંજ નાખતા જાય અને એ નાગ ખાતો જાય તે જ્યાંસુધી મહારાજ જમ્યા ત્યાંસુધી એ એક ખાટલા હેઠળ રહીને બીરંજ ખાધી ને જ્યારે મહારાજ જમી રહ્યા ત્યારે એ એક અદ્રશ થઈ ગયો ત્યારે કોઈએ ન જોયો તે જોઈને સહુને આશ્ચર્ય થયું. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૧૧)

વાત ૯૫ મી

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડામાં બાજરાનો રોટલો ને વાંતાકનું શાક જમતા હતા ત્યારે એચર આવડો પાસે હતો તેણે કીધું જે હે મહારાજ એ પ્રસાદી મને આપો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એ પ્રસાદી તારા હાથમાં રહેશે નહીં ત્યારે એચર આવડો બોલ્યો જે મારા હાથમાંથી કેળુ લેનાર છે ત્યારે મહારાજ કહે જરૂર તારા હાથમાં નહીં રહે એમ કહીને રોટલા શાકની પ્રસાદી એ એચરને આપી તે એચર લઇને પોતાને ઉતારે જતો હતો ત્યાંતો એક ગરજ પક્ષી આવ્યો તે ઝડપ નાખીને એચરના હાથમાંથી લઇ ગયો ને એચર તો જોઇ રહ્યો પછી મહારાજ પાસે આવીને એણે વાત કરી જે હે મહારાજ તમે મને બહુ ખરાબી ખરાબીને કહેતા હતા જે પ્રસાદી તારા હાથમાં નહીં રહે ને તેમનું તેમ થયું એ ગરજ પક્ષી કેળુ હતો ત્યારે મહારાજ કહે એતો મુરજદેવ હતા તે ગરજના જેવું સ્વરૂપ લઇને તારા હાથમાંથી લઇ ગયા. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૯૬ મી

ગઢડામાં એક વાણીયો હતો તે જીવાખાચરનું કામકાજ કરતો ને મહારાજ પાસે પણ આવતો ને પ્રાંદાનંદસ્વામી ઉપર એને હેત હતું પછી જીવાખાચરને દાદાખાચરનો પક્ષ મહારાજ રાખે છે એમ સમજીને શ્રીજીમહારાજનો અભાવ આવ્યો ત્યારે એ વાણીયાને પણ મહારાજનો અભાવ આવ્યો તે કોઈ દીવસ મહારાજ પાસે આવે નહીં ને મહારાજ સામુ પણ જુવે નહીં પછી કોઈક દહાડે એ વાણીયો માંદો થયો ને એના સંબંધી બરાઈને મિઠા હતા તેવામાં ચાર જમ એ વાણીયાને લેવા આવ્યા તે મારવા માંડ્યો તે અતી ભયે કરીને ધુજવા માંડ્યો એવામાં એને પ્રાંદાનંદસ્વામી સાંભર્યા ત્યાંતો પ્રાંદાનંદસ્વામી આવ્યા ત્યારે એ જમ નાહા તે એની ખડકી માળેલ હતી ત્યાંથી નીકળ્યા તે ખડકી કમાડ બરહાથ ઉપરનું માળણ લીતો એ સર્વે બજારમાં ઉઠી પડ્યું ને જમ ભાગી ગયા તે જમને ને પ્રાંદાનંદસ્વામી ને

એ વાણીયે દેખ્યા ને પછી પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી પશુ ગયા ને વાણીયાને જાગૃત અવસ્થા થઇ ત્યાંતો એના સંબંધી પડખે બેઠેલા તેને દેખ્યા તે સંબંધી વાતો કરતા હતા જે આ ખડકી ભાગી બજાર માં ઉડી પડી તે આજ કંઈ મે વરસતો નથી કંઈ વા નથી તે શા કારણથી બજારમાં ઉડી પડી એમ વીચારતા હતા ત્યારે એ વાણીયો બોલ્યો જે મને જમ તેડવા આવ્યા હતા તે મારા હાડેહાડ ભાંગી નાખતા હતા તે મને પ્રાંદ્યાનંદસ્વામીયે મુકાવ્યો ને આ ખડકીયેથી જમ નાઠા તેને કરીને આ ખડકી પડી ગઈ છે એ માટે મહારાજને ને પ્રાંદ્યાનંદસ્વામીને નોતડે દઈ આપડે ઘેર જમવા લાવો પછી મહારાજ ને પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી એ વાણીયા ને ઘેર જમવા આવ્યા ત્યારે મહારાજે પુછ્યું જે કેમ શેઠ તમે તો અમારી સામું પશુ જોતા નથી ને આજ જમવા તેડયા તેનું શું કારણ ત્યારે એ વાત કરી જે હે મહારાજ મને તો જમ મારી નાખતા હતા તે પ્રાંદ્યાનંદસ્વામીયે મુકાવ્યો છે ને અમારી ખડકી પશુ જમે પાડી નાખી છે તે હવે હું તો તમારે ને આ પ્રાંદ્યાનંદસ્વામીને આશરે છું તે હવે મારી પાસે એજમને આવવા દેશો નહીં ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એ પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી ઉપર હેત રાખશો તો એ જમ આવવા દેશો નહીં. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૯૭ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે પોતાને ઉતારે બેઠા હતા ત્યારે એક વ્રાહ્મણે આવીને મહારાજને કહ્યું જે હે મહારાજ મને વ્રતમાન ધરાવે ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે તું ને તારો કાકો મુંબાઈથી આવતા હતા તે તે તારા કાકાને મારી નાખીને તેના રૂપીયા લઈ લીધા છે તે પાછો જઈને તારા કાકાને ઘેર પાંચસે રૂપીયા આપીને પછી વ્રતમાન લઈશ તો કહ્યાણુ થશે એવી વાત સાંભળીને તે વ્રાહ્મણે જાણ્યું જે આ મારી છાની વાતને જાણે છે માટે આખરે ખરા લગવાન છે તે એમણે કીધું એમ કરીશ તો માફ કહ્યાણુ થશે એમ પોતાના મનમાં ધાયું ને પછી તેમજ કયું ને વ્રતમાન લીધાં. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૧૩)

વાત ૯૮ મી.

એકવાર ગઢડા મધ્યે શ્રીજીમહારાજ પોતાને ઉતારે બેઠા હતા ત્યારે લાડુબાઈએ કીધું જે હે મહારાજ મારે સાધુને રસોઈ દેવી છે તે કેટલો સામાન કરાવું ત્યારે મહારાજ કહે એમાંતો બે રીત છે કેમ જે સાધુ સાધુમાં પીરશે તો થોડો સામાન જોઈશે ને અમે પીરસીએ તો વધુ સામાન જોઈશે ત્યારે લાડુબાઈ કહે તમારી પાસે પીરસાવવું છે તે કેટલો સામાન કરીએ ત્યારે મહારાજ કહે ડોઢી રસોઈ કરાવો પછી લાડુબાઈ એ ડોઢી રસોઈ કરાવી ત્યારે મહારાજ સંતની પંગતીમાં પીરસવા આવ્યા ને સંતને જમાડવા માંડ્યા, તે જમાડતે જમાડતે એ સર્વે રસોઈ ખુટી ગઈ તોય મહારાજ કહે આ સાધુ ભુખ્યા છે ત્યારે આગલે દહાડે ગામ કુંડલથી રાઈબાઈ સાધુને રસોઈ દેવા સારૂ મોતૈયા લાડવાનો પટારો ભરીને લાવ્યાં હતા તે પટારો ભર્યો હતો ત્યારે મહારાજે રાઈબાઈને કહ્યું જે આ સાધુ હજી ભુખ્યા છે તે તમે લાડવા લાવ્યાંછો તે લાવો પીરસીએ ત્યારે રાઈબાઈએ લાડવાનો પટારો મહારાજ પાસે મુક્યો ને મહારાજે પીરસવા માંડ્યા તે જમાડતે જમાડતે એ લાડવા બે ભાગના વરી ગયા ને એક ભાગના રહ્યા પછી સાધુ જમી ઉઠ્યા ને ત્યાર પછી બીજે દહાડે મહારાજે રાઈબાઈને કીધું જે આજ તમારી રસોઈ છે તે લાડવા લાવો સાધુને જમાડીએ ત્યારે રાઈ બાઈ કહે લાડવા તો કાલે દીવસે બે ભાગના વરી ગયા છે એક ભાગના પડ્યા છે તે એટલે લાડવે સાધુને શું થાય ત્યારે મહારાજ કહે સંભાળો તો ખરા કેટલા પડ્યા છે પછી રાઈબાઈએ પટારો ઉઘાડીને જોયું ત્યાંતો એ પટારો જેટલો પ્રથમ ભરીને લાવ્યાં હતાં તેટલોને તેટલો ભરેલો દેખ્યો પછી મહારાજને કહે આ પટારોતો સંપૂર્ણ ભરેલો છે કંઈ અધુરો નથી પછી મહારાજ સાધુની પંગતી કરાવીને લાડવા પીરસવા માંડ્યા તે બહુબહુ તાણ કરીને જમાડ્યા પછી સાધુ જમી રહ્યા ત્યારે રાઈબાઈએ પટારો સંભાળ્યો ત્યારે જેટલા લાડવા આગલે દહાડે સાધુને પીરસતાં વધ્યા હતા તેટલાજ પટારામાં પડેલા તે જોઈને એ બાઈ મહા આશ્ચર્ય પામ્યાં ને મહારાજનો બહુ પ્રતાપ જાણ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૧૪)

વાત ૯૯ મી.

એકવાર ગઢડા મધ્યે લાડુબાઈએ શ્રીજીમહારાજને જે દુરવાસા ઘણી ગોપીયોના થાળ જમી ગયા તે એ ઝાઝું કેમ જમાય ત્યારે મહારાજ કહે સમ્રથ હોય તેની કરાય નહીં ત્યારે લાડુબાઈ કહે ઝાઝું હોય તે પેટમ સમાય ત્યારે મહારાજ કહે મોટાઓની રીતમાં કંઈ શંક નહીં પછી તેને થોડાક દીવસ ગયા ત્યારે દરબારમાં મે માણસ ત્રીસને આસરે આવ્યું ત્યારે લાડુબાઈએ મહારાજ જે તમને પણ જમવાનું નોતરું છે ત્યારે મહારાજ કહે ત્રીસેક માણસ છે તેને મુકીને એકલા અવાય નહીં ત્યારે બાઈ કહે ત્રીસેય માણસ લાવજો પછી રસોઈ તૈયાર થઈ મહારાજ બોલ્યા જે આ મોટાભાઈને મોરથી ખવરાવીલો રેદી છે તે વાડીએ જાય પછી મોટાભાઈ તે સચ્ચીદાનંદસ્ ભોયલુ નામ તેમને જમાડવા બેસાડ્યા તે લાડુબાઈ પ જાય ને મોટાભાઈ જમતા જાય તે જેમજેમ લાવીને પ જાય તેમતેમ ખાતા જાય ને પછી પુછે જે હવે જોઈશે કહેજે હા લાવો તે ખાતાખાતા શાઠ માણસની રસોઈજ તોય ધરાયા નહીં પછી રોટલા ઘડીઘડીને દેવા માંડયા પાલીના રોટલા ખાઈ ગયા પછી મહારાજ પાસે આવીને બાઈએ કહ્યું જે આતો ધરાતો નથી હવે કેમ કરીયે મહારાજ કહે હવે પાણી આપો એટલે ચળુ કરશે પછી આવ્યું તે ચળુ કરી ઉઠી નીકળ્યા પછી શાઠ માણસ સ રસોઈ કરીને જમાડયા પછી મહારાજે લાડુબાઈને કહું તમે દુરવાસાની વાત કરતા હતા તે આવા હોય તે રીતે બહુ જમી જાય તેમાં કંઈ શંકયા કરવી નહીં. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૦૦ મી.

એકવાર ઉમરેઠના પ્રાદ્યક્ષ ત્રીતેર પોણાસોને આસરે મહારાજનાં દરશન કરવા શ્રી ગઢડે આવ્યા હતા તે હર ને ઘેર ઉતર્યા હતા પછી એક દીવસ એ પ્રાદ્યક્ષ પોતાને

સારૂ ચુરમાની રસોઈ તૈયાર કરી ત્યાંતો એ બ્રાહ્મણમાં કોઈકનો એક જમાઈ હતો તેને શમાધી થઈ ગઈ તે પ્રથવી ઉપર પડી ગયો ને બોલાવે તો બોલે નહીં આંખ ઉઘાડે નહીં એમ મુન મુન થઈ ગયો ત્યારે તો એ બ્રાહ્મણની પંગત બંધ રહી ને સહુ ઉદાસ થઈને મહારાજ પાસે આવીને એ વાત કરી ત્યારે તે ટાણે ડોશીયોની સલામાં લાડકીબાઈ બેઠાં હતાં તેમને મહારાજે કીધું જે તમે આ બ્રાહ્મણના જમાઈ ને તેડીઆવો તે પ્રથમ સીવજીના કઈલાસમાં જજો ને ત્યાં ન હોય તો પછી બીજે જજો પછી એ બાઈ સમાધી કરીને સીવજીના કઈલાસમાં ગયાં ત્યાંતો એ બ્રાહ્મણ બેઠેલો દેખીને તેને કહ્યું જે તારા સંબંધી જમ્યા વીના તારી વાટ જોઈને બેસી રહ્યા છે તે તું ત્યાં ઉતાવળો જા પછી એ બ્રાહ્મણ દેહમાં આવ્યો પછી એ બાઈયે શમાધી-માંથી બાર આવીને મહારાજને કહ્યું જે હે મહારાજ એ બ્રાહ્મણને કહો જે તમારો જમાઈ આવ્યો પછી બ્રાહ્મણને મહારાજે ઉતારે મોકલ્યા ત્યાંતો એ જમાઈ બેઠેલ દેખીને તેને પુછ્યું જે તમે ક્યાં ગયા હતા ત્યારે એ બ્રાહ્મણે કહ્યું જે હું તો સીવજી પાસે કઈલાસમાં ગયો હતો તે એ લાડકીબાઈ મને તેડવા આવ્યાં હતાં તે હું આવ્યો એવી વાત સાંભળીને સહુ વીરમય થઈ ગયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૦૧ મી.

એક બ્રાહ્મણી સાંખ્ય જોગી ભગવાન ભજવા સારૂ શ્રી ગઢડા મધ્યે ડોશીયો ભોગાં આવીને રહ્યાં ત્યારે તે બાઈના સાસરીઆના ને પીયરના આઠ બ્રાહ્મણ ભોગા થઈને એને તેડવા સારૂ ગઢડે આવ્યા ને મહારાજને કહ્યું જે એ બાઈને અમે તેડવા આવ્યા છીયે તે નહીં મુકી જઈયે માટે એ બાઈને મોકલો ત્યારે મહારાજે એ બાઈને કહ્યું જે તમે આ તમારા સંબંધી ભોગાં ઘેર જાઓ એવું મહારાજનું વચન સાંભળીને એ બાઈને મુરછા આવી ગઈ પછી પાછાં સચેત થઈને મહારાજને કહ્યું જે હે મહારાજ હું તો નહીં જઉં ત્યારે મહારાજ કહે જવું પડશે

ત્યારે એ બાઈએ કહ્યું જે તે ઘરમાં કેમ રહેવાશે ત્યારે મહારાજ કહે તમારી ભગવાન રક્ષા કરશે પછી એ બાઈને તેડીને પોતાને ઉતારે હરજીઠકકરને ઘેર હતો ત્યાં ગયા ને એ બ્રાહ્મણે પોતાને જમવા રસોઈ કરી ને એ બાઈને તો તાવ આવ્યો તે કંઈ જમ્યાં નહીં ને બ્રાહ્મણ જમ્યા પછી એ બાઈએ હરજીઠકકરને કહ્યું જે મહારાજને કહો મને દરશન દેવા અહીં પધારે પછી હરજીઠકકરે કહ્યું તે મહારાજ આવ્યા ને એ બાઈને દરશન દીધાં ને એ બ્રાહ્મણે મહારાજે કહ્યું જે આ બાઈને ભગવાન ભજવા અહીં રહેવાદો તો ઘણું સાડ ત્યારે એ બ્રાહ્મણ કહે અમારે તો તેડી જવાં છે ત્યારે મહારાજ કહે તેડી જવાનું કરશો તો તમારે ઘણું ઝોરતો થશે એમ કહીને મહારાજ તો પાછા દરબારમાં પધાર્યા ને એ બ્રાહ્મણ તો જવા સાડ તૈયાર થયા ત્યાંતો એ બાઈએ દેહ સુકી દીધો પછી તેડી જવાનું તો પડી રહ્યું ને એ બાઈની દેહ કીચાકરીને ચાલ્યા ગયા પછી મહારાજ બોલ્યા જે એમના હતા તે એ લઈ ગયા ને ભગવાનના હતા તે ભગવાન લઈ ગયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૦૨ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગઢડા મધ્યે બીરાજમાન હતા ને સભા ભરાઈને બેઠી હતી ત્યારે પીઠવડીવાળા ભગા મુળા જે ભાઈ તેમાંથી મુળો પટેલ મહારાજ પાસે આવીને બોલ્યા જે હે મહારાજ વરસાદની ઘણી તાણ પડી તે મોલ સુકાઈ જાયછે તે મે વરસાવો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે મેનાતો પધસા બેસે છે એ પધસા વીના થાય નહીં ત્યારે મુળો પટેલ બોલ્યા જે મેના કેટલા પધસા બેસે છે જે બેસે તે લો પણ મે વરસાવો ત્યારે મહારાજ કહે મેનાતો ત્રણસેં રૂપીયા બેસે છે તે આપો તો મે થાય ત્યારે મુળો પટેલ બજારમાંથી ત્રણસેં રૂપીયાની ફાંટ ભરી લાવ્યા ને મહારાજને કહે આ રૂપીયા લો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે રૂપીયા અમારે જોઈતા નથી એતો ગોપીનાથજીને જોઈયે છે તે ત્યાં આપીઆવો ત્યારે મુળો પટેલે ગોપીનાથજીના

(૧૧૭)

આગળ એ ત્રણસેં રૂપીયાનો ઢગલો કરીને મહારાજ પાસે આવ્યા ને બોલ્યા જે હવે મેં લાવે ત્યારે મહારાજ કહે તમે ઘેર જાવ તમારી વાંસે મેં આવે છે ત્યારે મુજો પટેલ કહે એવો ઉધારો અમે કરતા નથી હાંણુ ભરે તે માંડવી ઘસીને પાટે માટે અત્યારે મેં જોઈશો ત્યારે મહારાજ કહે તમારે આડા વોકળા છે તે પાણી ભરાઈ જશે તો તમે તણાશો ત્યારે કહે મુખે તણાએ પણ મેતો અત્યારે જોઈશો પછી મહારાજ કહે ઠીક એમ બોલ્યા ત્યાંતો વરસાદ આવ્યો તે પાણી ક્યાંઈ માથ નહીં એવા ભારે મેં ત્રણ દીવસ મુધી વરસ્યો પછી વરસતા મેમાં મુજો પટેલ ઘેર ગયા તે માર્ગે વોકળામાં થોડુંક તણાયા પછી ઘેર ગયા ને વરસાદ થવાથી બહુ સારું વરસ નીવડયું.
એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૦૩ મી.

એકવાર દાદાખાચર ને લાવનગર દરબારમાંથી કંઈક તકરાર તે સારૂ રાજકોટના સાહેબની સ્વારીમાં માસ એક થયાં સાહેબ લોગા ગામોગામ ફરતા હતા તે સાહેબે આઠ દીવસની રેણાકે વઢવાણ મુકામ કર્યો ત્યારે દાદાખાચર મેમકે આવ્યા ને ઘોડાં મૂકીને વઢવાણ ગયા ને કામનો ફેંસલો થાય તેવું નહીં તેથી મુજાયેલા ત્યારે ગઢડામાં શ્રીજીમહારાજ બીરાજે તેમની પાસે મોટીબાઈયે કહ્યું જે હે મહારાજ દાદાખાચર માસ એક થયાં સાહેબ વાંસે ગામોગામ ફરે છે તે બીચારાને ક્યાં મુધી દુખી કરશે ત્યારે મહારાજ કહે માણસ મોકલો દાદાખાચરને તેડાવીએ એમ કહીને દાદાખાચર ઉપર કામળ લખાવવા માંડ્યો ને લાઘેઠકકરે લખવા માંડ્યો તે કાગળમાં એમ લખાવ્યું જે દાદાખાચરને માલમ થાય જે આ કાગળ વાંચી શાબહા થઈ હથીયાર બાંધી ઘોડે સેમાન નાખી સાહેબને મળી કામનો નીકાલ કઠી તરત ઘેર આવજો એવો કાગળ લઈ માણસ વઢવાણ આવ્યો ત્યારે તે કાગળ વાંચીને દાદાખાચરે વીચાયું જે આ સર્વે કામ તો આપડા હાથમાં છે પણ નીકાલ કરવાનું લખ્યું

(૧૧૮)

તે કંઈ આપડા હાથમાં નથી પણ જેમ મહારાજે લખ્યું તેમજ કરવું એમ વીચારીને દાદોખાચર ઘોડાં લેવા મેમકે આવ્યા તે રોટલા જમી શાખદા થઈ ઘોડેસ્વાર થઈને વઢવાણ ગયા તે સાહેબના ટેરા પાસે જઈ ઘોડેથી ઉતરી સાહેબની રજા મગાવીને સાહેબ પાસે જઈ સલામ કરી ત્યારે સાહેબ જામું જોઈને બોલ્યા જે કેમ દાદાખાચર તૈયાર થયા ત્યારે દાદોખાચર બોલ્યા જે મારા કામનો કંઈ ફેંસલો થયો નહીં ને મહારાજે અમને તોડાવ્યા છે તે આપને સલામ કરી રજા લઉં છું ત્યારે સાહેબ હસીને ફેંસલાનો હુકમ લખી મેરછાપ દાળીને દાદાખાચર ના હાથમાં આપીને બોલ્યા જે જાવ તમારા કામનો નીકાલ થયો પછી દાદોખાચર ગઢડે ગયા ત્યારે સર્વે સભાએ એમ વીચાર્યું જે કરતા હરતા તો મહારાજ છે. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૦૪ મી.

એકવાર શ્રી ગઢડા મધ્યે ગોપીનાથજીના મંદીરનો મોટો ભારતપાણનો રાંઢવે ખાંધીને ઉંચો ચડાવતા હતા તેને હેઠેથી સાધુ વીસ પચીસ રાંઢવું તાણતા હતા ને મહારાજ પણ નાના નાના પાયાની ઢોરણી ઉપર બેઠા હતા તે જોતા હતા પછી રાંઢવું તાણતા તાણતા બે શરાં દુટ્ટી ગયાં ને એક શરૂ રહ્યું ત્યારે તો સહુ ઉભા થઈ રહ્યા તે ખેંચે તો દુટ્ટી જાય ને પાણો હેઠા પડે તો સહુ દબાઈ જાય ને મુકીને ભાગી જવાનો માગ નહીં એટલે ખેંચાય નહીં ને મુકાય નહીં એવો ઘાટ બનેલો તે સહુ સાધુનો ઉભા રહ્યા ત્યારે નીસ્કુલાનંદસ્વામી બોલ્યા જે મહાપુરુષો શું જોઈ રહ્યાછો ખેંચો રાંઢવું જો ભગવાનની મરજી હશે તો પાણો ઉંચો ચડી જશે ને રાંઢવું દુટ્ટશે ને દબાઈ મરજી તો તેડી જતારા પાસેજ બેઠા છે એમ કહીને રાંઢવું ખેંચ્યું તે પાણો ઉંચો ચડીને જે ઠેકાણે બેસાડવો હતો તે ખાંચમાં બેઠો ત્યારે સર્વે સાધુ બોલ્યા જે મહારાજે રક્ષા કરી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે આવાં વગર વીચાર્યાં કામ કરાછો તે ક્યાંઈ દબાઈ મરજી ને ભગવાનને રક્ષા કરવા કેટલેક ઠેકાણે

(૧૧૬)

તેડાવશો એમ કહીને પોતાનું અંગરખું પલળી ગયેલ તે સહુને દેખાડીને બોલ્યા જે જુઓ અમારે આટલો પરશેવો વળ્યો ત્યારે એ પાંજરા ઉંચા ચડ્યા છે માટે હવે કોઈદીવસ વગર વીચારાં કામ કરશો નહીં. એવી રીતે રક્ષા કરી.
એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૦૫ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજે ગટડા મધ્યે ઉકાળાચરને પુછ્યું જે તમે ક્યારેય લુટ કરવા ગયેલા ખરા ત્યારે ઉકાળાચર કહે હા એતો ઘણીવાર ગયેલા ત્યારે મહારાજ કહે વાંસે વાર લેગી થયેલ ખરી ત્યારે ઉકાળાચર કહે હા વાર પણ લેગી થયેલ ખરી ત્યારે મહારાજ કહે વાર લેગી થાય ત્યારે તમે કેમ કરો ત્યારે ઉકાળાચર કહે બરછી તોળીને ફરી વળીયે ને કહીએ જે ભણે આવ્ય તારીમાસે તે ભુંડું બોલ્યા ત્યાં તો એક વાછડો હતો તેણે તડીને જે ઉકાળાચરને માથું માર્યું તે પાડી દીધા ને મોરછા અવસ્થા આવી ગઈ તે મરી ગયા હોય એવા મુન મુન થઈ ગયા પછી મહારાજે સેકે કરાવેો તે મોડામોડા બેઠા થયા ત્યારે મહારાજ કહે ઉકાળાચર શું થયું ત્યારે ઉકાળાચર બોલ્યા જે હું મહારાજ આ હું ન બોલવાનું બોલ્યો તેનું કૃપા તરત તમે મને આપ્યું એમ કહીને ઉડીને મહારાજને દાંડવત કરીને પગે લાગ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૦૬ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ અક્ષર ચોરડીમાં બીરાજે ને મુખ સ્વામી કાગળ લખતા હતા તે દીવો બોલાઈ ગયો તે કાગળ લખવો બંધ રહ્યો ત્યારે સ્વામી કહે આ દીવો કરી લાવો ત્યારે કાગળ લખાય પછી મહારાજે પોતાના પગનો અંગુઠો ઢાલીયાની ઈશ ઉપર રાખીને બોલ્યા જે હ્યો આ દીવો ત્યાંતો એ અંગુઠા-માંથી મહા પ્રકાશ થયો તેને કરીને સ્વામીયે કાગળ લખી પુરો કર્યો પછી પાછો પ્રકાશ બંધ થઈ ગયો. એવો ભારે અમરકાર બતાવ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૨૦)

વાત ૧૦૭ મી.

એકવાર બોટાદ ગામમાં ભગાદોસીને ટુટીયાનું દરદ થયું તે દેહ રહે નહીં એવું થઈ ગયું ત્યારે તેની ખબર શ્રી ગઢડે મહારાજ પાસે ગઈ ત્યારે મહારાજ કહે ભગાદોસીને જોવા સાડ મારે જવું છે ત્યારે તે ટાણે જીવોખાચર મહારાજ પાસે બેઠા હતા તે તેમણે પણ કહ્યું જે મારેય આવવું છે ત્યારે મહારાજ કહે ચાલો તૈયાર થાઓ પછી જીવોખાચર પોતાને ઘેર તૈયાર થવા ગયા ને મહારાજ પણ તૈયાર થયા ત્યાંતો એક બોટાદથી વીછોવાણીયો જીવોખાચરની ડેલીયે આવ્યો ત્યારે તે વાણીયાને જીવોખાચરે પુછ્યું જે ભગાદોસીને કેમ છે ત્યારે તે વાણીયે કહ્યું જે ભગેદોસીયે તો દેહ મેડ્યો ત્યાંતો મહારાજ જીવોખાચરને તેડવા માણસ મોકલ્યું જે હવે કેટલી વાર છે ત્યારે જીવોખાચર મહારાજ પાસે આવીને બોલ્યા જે ભગેદોસીયે તો દેહ મુક્યો ત્યારે મહારાજ કહે કોણ કહેછે ત્યારે જીવોખાચર કહે આ વીછો ખબર લાવ્યો છે, ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે ભગે દોસીયે દેહ મુક્યો હોય તેની અમને ખબર ન હોય, મારા ગયા વીના એના જીવને કોણ લઈ જનાર છે હુંતો એને જવાના સર્વે રસ્તા બંધ કરી દઉં મારે આવવું હોય તો ચાલો ત્યારે જીવોખાચર કહે હું તો નહીં આવું પછી મહારાજ શ્રી બોટાદ આવ્યા ને ભગાદોસીને જોવા સાડ એમની ખડકીમાં ગયા ત્યાંતો બે ટુટીયાની આરબઓ ઉભેલ ને ભગાદોસીની વહુ પણ તેમની પાસે ઉભેલ તે આરબઓ મહારાજને દેખીને બોલીયો જે આ એના સ્વામીનારાયણ આવ્યા તે હવે જીવ ઘાલશે નહીં ત્યારે મહારાજ એ આરબઓને જોઈને બોલ્યા જે હું જીવ નહીં ઘાલું ત્યારે તું જીવ ઘાલીશ એમ કહીને મહારાજ ભગાદોસી પાસે ગયા ત્યારે તે ટાણે ભગાદોસીનાંનેત્ર થીજી ગયેલાં ને કંઠે સ્વાસ ને અંગ હાલેચાલે નહીં ને સમ્રતી પણ નહીં એવા જોઈને મહારાજ ભગાદોસીની છાતી ઉપર હાથ મુકીને ભગાદોસી ભગાદોસી એમ ઉતાવળો સાદ કર્યો ત્યારે ભગેદોસીયે આંખ ફેરવીને મહારાજ સામું જોઈને બે હાથ

બેડીને પગે લાગ્યા પછી મહારાજ કહે બેઠા કરો ત્યારે ભગા-
દોસીને બેઠા કર્યા પછી મહારાજ કહે સાકરનો પાતળો શીરો
કરી લાવો પછી શીરો કરી લાગ્યા તે મહારાજે શીરો ખવરાવ્યો
ને પછી બોલ્યા જે હવે ભગાદોસીને સુવાંણ થઈ પછી રજા
માગીને મહારાજ ખડકીથી બહાર નીકળ્યા ત્યારે ગામને માણસે
મહારાજને કહ્યું જે ભગાદોસીતો ભગવાનના પરમ ભક્ત છે
પણ એમના ઘરનું માણસ સતસંગી નથી ત્યારે મહારાજ
બોલ્યા જે એ જીવ સતસંગ કરે તેવા નથી પણ એની પ્રજા
બહુ ભારે ભક્ત થશે પછી મહારાજ ગઢડે પધાર્યા ને ભગાદોસી
સાજી થયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૦૮ મી

એકવાર ગઢડા મધ્યે જીવોખાચરને ને દાદાખાચરને કંઈક તકરાર
થયો ત્યારે જીવોખાચર એ ફરીયાદ કરવા સાડ શ્રી ભાવનગર
જવા તૈયાર થયા ત્યારે મહારાજે કહ્યું જે જીવોખાચર આ
દાદોખાચર તો તમારો દીકરો કેવાય ને તેની ઉપર ફરીયાદ
તમારે કરવી ઘટારથ નહીં ને તે સાડ તમારે ભાવનગર જવું
નહીં ત્યારે જીવોખાચર કહે મારે ભાવનગર બીજું કામ છે
તે સાડ ગયા વીના ચાલે તેમ નથી એમ કહીને જીવોખાચર
તો ચાલ્યા ત્યારે મહારાજને કહોકે કીધું જે તમે ના પાડી
તોય જીવોખાચર રહ્યા નહીં ફરીયાદ કરવા સાડ ગયા ત્યારે
મહારાજ કહે જેમ ભગવાનને ગમતા હશે તેમ થશે પછી જીવો-
ખાચર જ્યાં સીમાડે ગયા ત્યાંતો ઘોડીયે હેઠા પાડ્યા તે બહુ
વાગ્યું તે હાલેચાલે તેવા ન રહ્યા પછી ખાટલે ઘાલીને ઘેર
લાગ્યા એવી રીત થઈ. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૦૯ મી.

એકવાર ગઢડામાં છાસીની સાલમાં શ્રીજીમહારાજને શરીરે
કસર હતી તે પુરાણાનંદસ્વામી તથા શરૂપાનંદસ્વામીને મીથાણ

તથા મીથાણુ પાસેનાં જે ગામ જવાની આજ્ઞા કરી ત્યારે એ જે સાધુએ કહ્યું જે મહારાજ તમારા શરીરમાં કસર છે તે તમારી પાસેથી છોટે જવું તેમાં અમારો જીવ બહુ ઉદાસ થઈ જાય છે એમ કહીને આંખમાં આંસુની ધાર થઈ જઈ ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે તમને દરશન હીધા વગર નહીં જઈ માટે તમેજઈ આવો એમ કહ્યું એટલે ઉદાસ થઈ પાંચ સાધુ ભેગા લઈ મીથાણુ ગયા ત્યારે મીથાણુનો હરીભક્ત એક ગઢડે જઈને આવ્યો ત્યારે તેને એ સાધુએ મહારાજની ખબર પુછી ત્યારે તેણે કહ્યું જે મહારાજ હવે દેહ રાખે એમ જણાતું નથી એવું સાંભળ્યું ત્યાંતો ઉદાસ વ્રતી થઈ ગઈ ને સવારમાં ગાંમથી બારલીકાર નીકળીને વીચાર્યું જે બીજે ગામ જવાની પણ આપણને આજ્ઞા કરી છે ને પાધરા ગઢડે જઈશું તો મહારાજ ઉપકો દેશે ને કહેશે જે એટલે ખેટે ગયા ને એક ગામ પડયું મુકયું, માટે આપણે એ ગામ જઈ આવીએ એમ વીચાર કરીને ચાલ્યા તે દસવીસ ડગલાં ભર્યાં ત્યાંતો પુરાણાનંદસ્વામીનો પગ પાછો તણાયો ત્યારે સ્વામી બોલ્યા જે અમારો પગ પાછો કેમ તણાયો ત્યારે સ્વામી પણ બોલ્યા જે મારો પગ પણ પાછો ખેંચાણો ત્યારે એમણે એમ વીચાર કર્યો જે આપણા પગ મહારાજ ખેંચે છે માટે હવે ગઢડે જવા જેમ ઉતાવળું જવાય તેમ કરે પછી ત્યાંથી પાછા વળ્યા ને દીવસ રાત ચાલીને બીજે દહાડે ડોઢપોર દહાડો ચઢે ગઢડે પહોંચ્યા ત્યારે તો મહારાજ પાસે કોઈને જવા ન દેવું એવો બંધ કરેલો ત્યારે આ સાધુએ મહારાજને અક્ષર ચોરડીમાં માણસ પાસે કહેવરાવ્યું જે પુરાણાનંદ ને શરૂપાનંદ આવ્યા છે ત્યારે મહારાજ કહે આવવા દો પછી એ સાધુ દંડવત કરી પગે લાગ્યા પછી મહારાજે ખબર પુછી તે વખતે મહારાજે થાળ મંગાવ્યો ને થોડુંક જમીને એ સાધુને થાળ આપીને કહ્યું જે હવે તમે જાઓ પછી સાધુ ઉતારે ગયા ને ખંપોરે મહારાજે દેવ ઉચ્છવ કર્યો પછી સર્વે અગ્નીશંશકાર કરવા વાડીએ ગયા પછી નાહીધોઈ સર્વે માણસ મંદીરમાં આવ્યું

ને પુરાણાનંદસ્વામી તથા શરૂપાનંદસ્વામી ને એમના સાધુ તે
તો નાહ્યાય નહીં ને ગામમાં પણ ગયા નહીં ને ગામ ગયાના
વીજોગના પરીતાપ તેને લીધે કરીને મહારાજની ચીતા જ્યાં
ઝડઝડ બળતી હતી તેના ફરતા ફરતા એ સાધુ તો એકા ને
આંખમાં આંસુ ચાડ્યાં જાય ને રોતા જાય એમ એકાએકા
અડધી રાત ગઈ ત્યારે એ ચીતામાંથી મહારાજની મુર્તિ પ્રગટ
થઈને બોલ્યા જે તમે કેમ રૂઓછો મને મરી ગયા જાણોછો
હું તો સદાય પ્રગટ છું મને મરી ગયા જાણુશો ત્યારે તમે શું
સમજ્યા છો માટે ઉદાસ રહેશો નહીં તમારે વીજોગે ને પરીતાપે
અમોએ ફરી દરશન લીધાં એમ કહીને પાછા અદ્રશ થઈ ગયા
ત્યારે એ સાધુનો અતી ઉદ્વેગ હતો તે થોડો થયો પછી નાહી
ધોઈને મંદીરમાં ગયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૧૦ મી.

એકવાર ગઢડે દીવાનજી આવે એ એવું સાંભળીને શ્રીજી-
મહારાજ રાત્રીયે જાડું બેઠાવીને ચાલ્યા તે એ જાડાને હાંકવારને
એક નાળેજીયો એ એ જણ લેગા લીધા પછી બાંધીતો રસ્તા
વીના આડેબેઠે હાંકવા માંડી તે નાળેજીયો બાંસે રહી જવા
ત્યારે મહારાજ કહે નાજ કયાં ગયા એમ કહીને ઉતાવળે સાહે
નાજને ખરકયો ત્યારે નાળેજીયો લેગો થયો ત્યારે મહારાજ
કહે કેમ નાજ નુંખો પડી ગયો ત્યારે નાજ કહે હું તો રાત
અંધોધું ત્યારે મહારાજ કહે અમને મારણી કહીયે નહીં નહી
કે અમે કેક બીજો લેગો લેત પણ તેં તો હુબાવાળી કરી ત્યારે
નાજ કહે હુમે શું કયું ત્યારે મહારાજ કહે એક હુમે કાઠી
રાત અધો હતો તે પોતાને સાસરે ગયો ત્યારે તેની સાસુએ
લાપસી કરીને પીરસી પછી ઘી લેવા ગઈ ત્યારે તો હુબાની
પાસે એક વાછડી આવી તે લાપસી ખાઈ ગઈ ત્યારે સાસુએ
આવીને કહ્યું જે આ લાપસી કેમ વાછડી ખાઈ ગઈ ત્યારે હુમે
કહે મેં જાણ્યું જે એમની પાળેલી છે તે કેમ હંકાય તે આજ

હાંકી નહીં ત્યારે સાસુએ એક લાકડી લુખાને આપીને કહે જે હવે આવે તો હાંકજો પછી સાસુએ તો ફરી લાપસી પીરસીને પછી ઘી લઈને આવી ત્યારે લુખો જાણે જે આ વાછડી આવી તે હાંકુ પછી લાકડી સાસુને મારી ત્યારે સાસુ બોલી જે લુખા લાગી ત્યારે લુખો જાણે જે આગ લાગી તે હું બળી જઈશ ત્યારે લુખો માન્યો જે મને કાઢજો હું તો રાત જાંધા છું માટે તે તો લુખાની પેઠે કયું એમ કહીને નાજનને ગાડીમાં બેસાડીને ગાડી હાંકાવી તે આગળ એક મોટો વોકળો ઉઠાય ઘણો ને પોળોય ઘણો એવો આવ્યો તે ગાડી તો ઉભી રાખી ત્યારે મહારાજ કહે કેમ ઉભી રાખી હાંકો ત્યારે ગાડીતે કહ્યું જે મહારાજ આતો મોટી ઉંડી ને પોળી ખાડ આવી તે કયાં હાંકીયે ત્યારે મહારાજ કહે આપણા રેશમીયાં બળધ તો ખાડ ટપી જાય એવા છે એમ કહીને રાશ પોતાના હાથમાં લઈને બળધને પગનાં ફેમાં માર્યાં તે બળધ ને ગાડી ખાડ ટપીને પેલીકેર જઈ ઉભી રહી ત્યારે એ બેય ભકતે મહા અદ્ભુત આશ્ચર્ય બાળીને મહારાજને પગે લાગ્યા પછી ગાડી લઈ પાછા ગઢડામાં આવ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૧૦ મી.

એકવાર ગઢડામાં ઝોગણોતેરા કાળમાં જીવાખાયરને ખાવા દાણાં નહીં ને પડેણાં બહુ આવે તેથી મરવાનો ઉપાય ધાર્યો ત્યારે એ જીવાખાયરની દીકરી અમુલાંબાઈએ મહારાજને કહ્યું જે જીવાખાયર મરવાના ઉપાયમાં છે ત્યારે મહારાજ કહે આ સારૂ ત્યારે એ બાઈ કહે ખાવા દાંણાં નથી તે સારૂ મરશે પછી મહારાજે વેલાવદરથી પંચાસ મણ બાજરાનું ગાડું મંગાવ્યું ને એ ગાડું આવ્યું ત્યારે જીવાખાયરની ડેલીએ પોતે લઈ ગયા ને ડેલીમાં એક મોટી કાઠી હતી તેમાં નખાવી હાંકણું છાંકાવીને કહ્યું જે આ હાંકણું કાઢશે નહીં ને શાંણેથી બાજરા કાઢી કાઢીને ખાજો મેમાનોને ખવરાવજો પુરશે નહીં એમ કહીને

પોતાને ઉતારે પાછા પધાર્યા એવીરીતે કાળ વરસમાં જીવાખાતર ની રક્ષા કરી નહીં કે જીવોખાતર તો મહારાજ ને દાદાખાતર ના પક્ષકાર ભણતા ને દાદાખાતર ઉપર ઘણી ઈરશા રાખતા હતા તો પણ ભગવાન કયાળુ છે તે ગુનો માફ કરી જીવાખાતર ની રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૧૧ મી.

એકવાર ગઢડામાં જીવાખાતરને દેહ મુકવાનો અવશર થયો ત્યારે એ અમુલાંખોઈયે મહારાજને કહ્યું જે હે મહારાજ જીવોખાતર હવે ઘડી જાત છે પછી જેયાર પાળા લેગા લઈને જીવાખાતરને જોવા સાફ મહારાજ ગયા ત્યારે મહારાજને ઠાલીયો દાળી ઉપર બેસાડયા જીવોખાતર પગે લાગ્યા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે જીવાખાતર તમારું કલ્યાણ હું કરીશ ત્યારે જીવોખાતર બોલ્યા જે હે મહારાજ મારું કલ્યાણ થાય તેવો હું નથી કેમ જે આ મંદીર કરતાં ભાવનગર દરબારથી તકરાર કરાવ્યો તે મેં કર્યો છે વળી લાંબાખાતરે તમારા પાળા ધવરાવ્યા તે પણ મારાં કામ છે વળી દાદાખાતર સાથે અન્યાયે કરીને મેં બહુબહુ તકરાર કરી છે માટે હું તો જરાસંઘ સીશુપાળ ને કંસ તેથી પણ આઘો ગયો છું માટે મારું કલ્યાણ કેમ કરીને થાય ત્યારે મહારાજે જીવાખાતરનો જમણો હાથ પોતાના હાથમાં ઝાલીને ત્રણ તાળીઓ મારીને કોલ દીધો ને બોલ્યા જે આ અમારા કોલ છે તમારાં કલ્યાણ અમારે કરવાં એમ કહીને પોતે ઉઠી નીકળ્યા તે પોતાને ઉતારે આવ્યા ત્યારે જીવાખાતરે દેહ મુકી દીધો ત્યારે તેમને અસીસંસ્કાર કરવા લઈ ગયા તે દાદાખાતરને આબડવાએ શમશાન મહારાજે મોકલ્યા પણ એસી પાળા દાદાખાતરની રક્ષા કરવા લેગા મોકલ્યા ને તે પાળાને કહ્યું જે આ દાદો તમારી પાસેથી માગી લઈશ એવા વેરઝેર હતા પણ જીવાખાતરનું કલ્યાણ કયું પછી સાંજ વખતની સંજ્ઞા થઈ ત્યારે મહારાજે મુકતાનંદસ્વામીને કહ્યું જે

સ્વામી અમે તો જીવાખાચરનાં કડ્યાણુ કર્યા ત્યારે મુક્તાનંદ સ્વામી બોલ્યા જે હે મહારાજ તમે તો અધમઓધારણુ છે પતીતપાવન છે તે તમે કડ્યાણુ કરો એમાં શું આશ્ચર્ય કહેવાય ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે જીવાખાચરના બે ગુણ સાડ મેં કડ્યાણુ કર્યું છે ત્યારે મુક્તાનંદસ્વામી બોલ્યા જે હે મહારાજ એ બે ગુણ શા હતા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે જીવાખાચરને ઘેર અમે જે દીવસ રહેતા તે દીવસ મને હાથ-ધોણું થયું હતું ત્યારે જીવાખાચરે પોતાના વાસના ઘરમાં દીશા જવાનો ખાટો કર્યો ત્યારે મેં કહ્યું જે ઘરમાં ખાટો હોય નહીં ત્યારે જીવાખાચર કહે મહારાજ તમારી ઉપર માડું ઘર વારી ફેરીને નાખી દઉં તમારાથી મારે બીજું કંઈ વધુ નથી એક તો એ ગુણ ને એકવાર જીવાખાચરને ઘેર સેલડી છોલતાં મને છરી વાગી તે આંગળીયે લોહી નીકળ્યું ત્યારે જીવાખાચરે માથે મેકર બાંધ્યો હતો ને તેને છેડે કસળ હતો તે કસળ ફાડવા માંડ્યો ત્યારે મેં કહ્યું જે કસળ ફાડાય નહીં મેકર બગડે બીજું કંઈક લુગડું પાટો બાંધવા લાવો ત્યારે જીવાખાચર કહે મહારાજ આ મેકર તમારી ઉપર વારી ફેરીને નાખી દઉં એમ કહીને કસળ ફાડીને મારે હાથે પાટો બાંધ્યો એ બીજો ગુણ એ બે ગુણ સાડ અમે જીવાખાચરનું કડ્યાણુ કર્યું ત્યારે મુક્તાનંદસ્વામી બોલ્યા જે એ કામ તો દ્રૌપદીના જેવું જીવાખાચરે કર્યું એ વાત સાંભળીને સર્વે સભા મહા રાજી થઈ. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૧૨ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ વડતાલ પધાર્યા હતા ને તે સમે કોઈક ગામના બ્રાહ્મણને બ્રહ્મરાક્ષસ વળગેલો હતો તે તેને ઘણા ઘણા ઉપાય કરેલા પણ નીકળેલો નહીં ને બ્રાહ્મણ મરે એવો થઈ ગયેલ ત્યારે કોઈક હરીભક્તે એને કહ્યું જે આ સ્વામીનારાયણ વડતાલ આવ્યા છે તે ભગવાન છે તે તેમની પાસે જો જાય તો તમારો બ્રહ્મરાક્ષસ જાય પછી ગાડી ઉપર બેસાડીને તેને વડતાલ

લાવ્યા ત્યારે મહારાજ લક્ષ્મીનારાયણના મંદીરના ઓટા ઉપર બેઠા હતા તેમની સામે ઉભો રાખીને લેગા આવેલ પ્રાદ્યણે કહ્યું જે હે મહારાજ આને પ્રદ્યરાક્ષસ વળગ્યો છે તેના અમે ઘણાઘણા ઉપાય કર્યા પણ નીકળતો નથી તે સાડ તમારી પાસે લાવ્યા છીએ ત્યારે મહારાજ કહે એને અહીં ઓટા ઉપર લાવો પછી એને ઓટા ઉપર લઈ ગયા ત્યારે મહારાજ કહે આ સંતને પગે લાગ ત્યારે એ સંતને પગે લાગ્યો મહારાજને પગે લાગ્યો પછી મહારાજ કહે એને મારી સામે ઉભો રાખો પછી મહારાજ સામે એને ગાલીને ઉભો રાખ્યો પછી મહારાજ કહે મારી સામુ જો પછી એને મહારાજ સામું જોયું ત્યાંતો એના નાડી પ્રાણ તણાઈ ગયા ને સમાધી થઈ તે ઘડીકવાર સમાધી રહી ને ઉતરી ગઈ ત્યારે મહારાજ કહે તે શું દેખ્યા ત્યારે તેણે કહ્યું જે મેં તો મહા મોટો પ્રકાશ દેખ્યો ત્યારે મહારાજ કહે ફરી મારી સામે દ્રષ્ટી કર ત્યારે તેણે ફરી મહારાજ સામું જોયું ત્યારે વળી સમાધી થઈ ગઈ તે ઘડીકવાર રહી ને ઉતરી ત્યારે મહારાજે કહ્યું જે હવે તે શું દેખ્યા ત્યારે તે પ્રાદ્યણે બોલ્યો જે હે મહારાજ મેં જે પ્રથમ પ્રકાશ દેખ્યો હતો તમે જેમ અહીં બેઠા છો તેવા મેં ત્યાં તમને દેખ્યા ને આ સાધુ હરીભક્ત પણ ત્યાં તમારી પાસે જેમ અહીં બેઠા છે તેમ ત્યાં બેઠા છે એમ મેં દેખ્યું ત્યારે મહારાજ કહે તારા પ્રદ્યરાક્ષસ તો ગયા પણ પાછો તું પ્રદ્યરાક્ષસ થતો નહીં પછી તે પ્રાદ્યણે વ્રતમાન લીધાં અને સાધુને રસોઈ દીધી ને સતસંગી થયો ને સાન્ને થઈ ઘેર ગયો ને એ પ્રદ્યરાક્ષસનું મહારાજે કટ્યાણુ કયું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૧૩ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજને જેતલપુરમાં જગન કરવો હતો તે સાડ ઘઉંનું ગાડું ભરી તે ગાડા ઉપર પોતે બેસીને ઘઉંનાં બે બાપ ભરીભરીને ઘરદીઠ દળવા હેતા હતા ત્યારે આગળ એક શુભકાનું ઘર આવ્યું તે પોતાને ઘેર એ શુભકા ઉભેલી તે

મહારાજને જોઈને ગોડી જે સ્વામીનારાયણ શું દળવા આપો
છે ત્યારે મહારાજ કહે ઘઉં દળવા આપીયે છીયે ત્યારે ગુણકા
કહે શું દળામણ આપો છે ત્યારે મહારાજ કહે પૈસા તો આપતા
નથી ને દળે તેનું કંઠ્યાણ કરીએ છીયે ત્યારે ગુણકા કહે હું
દળું તો માઈ કંઠ્યાણ કરશે ત્યારે મહારાજ કહે તારે હાથે દળું
તો કંઠ્યાણ કરું ત્યારે ગુણકા કહે લાવો જે માપ મને ભરી
આપો પછી મહારાજે ઘઉંનાં જે માપ એટલે પુણામણને આશરે
તે ભરીને એ ગુણકાને આપ્યા પછી તે ગુણકાએ રાતે દળીને
ટોપકો લોટનો ભરીને મહારાજને આપવા આવી તે આવીને
એમ ગોડી જે હવે માઈ કંઠ્યાણ કરશે ત્યારે મહારાજ કહે
એ ઘઉં કોણે દળ્યા ત્યારે ગુણકા કહે મારે હાથે દળ્યા છે ત્યારે
મહારાજ કહે તારા હાથ દેખાડ જોઈયે પછી તે ગુણકાએ પોતાના
હાથ મહારાજને દેખાડ્યા ત્યારે હાથમાં રાતાચોળ ફેાડલા પડી
ગયેલા તે જોઈને મહારાજ ગોડ્યા જે અમારા સાધુની ખરોખર
તાઈ કંઠ્યાણ કરીશ એમ એ ગુણકા ઉપર રાજ થયા ને કંઠ્યાણ
કર્યું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૧૪ મી. .

એકવાર શ્રીજીમહારાજ પોતાના સંતે સહીત અડાલજની
વાવ્ય પાસે થઈને ગાડ્યા ને નીસ્કુલાનંદસ્વામી એ વાવ્યમાં પાણી
ભરવા પેઠા ત્યારે તે વાવ્યમાં આરસપહાણના પથર ઉપર એ
વાવ્યને કરનારે લખાણ કરેલ તેને સ્વામીએ વાંચીને મહારાજ
પાસે વાત કરી જે આ વાવ્યમાં વાવ્યની કરનારી બાઈયે લખાણ
કર્યું છે તે વાંચવા જેવું છે ત્યારે મહારાજ કહે તમે વાંચો હું
સાંભળું પછી નીસ્કુલાનંદસ્વામીએ વાંચવા માંડયું ને મહારાજે
સાંભળવા માંડયું તે એમ લખેલ જે હું જાતે સ્ત્રી તે ક્ષત્રીરાજ
ની દીકરીને આ માઈ નામને મારા પીતાએ મને મુસલમાન
પાદશાહને આપી છે તે આ વાવ્ય આટલા રૂપીયાનું ખરચ
કરીને મેં કરાવી છે તે મારી મોટપ સાડ કે મારી કીરતી માડ

કે માડું નામ રહે તે સાડ કરાવી નથી મારા કલ્યાણ સાડ કરાવી છે પણ આ મારો દેહ છતે તો કોઈ મોટા પુરૂષ મને મળ્યા નથી પણ વાંસેથી કોઈ કાળે મોટા પુરૂષ પ્રગટ થાય તે આ વાવ્યનું પાણી પીને મારા જીવનું કલ્યાણ કરજો એ મારી અરજ છે એવું લખાણ સાંભળીને શ્રીજીમહારાજ અતી પ્રસન્ન થઈને આગળ સાધુ જતા હતા તેમને પાછા બોલાવીને કહ્યું જે સર્વે સંત આ વાવ્યમાં નાવ અને પાણી પીવો એમ કહીને પોતે પણ વાવ્યમાં નાવા પેઠા તે ત્રણ ચાર વાર ચોરા આવે ને આઘા જાય ને તરતા જાય એમ ઘણીવાર સુધી નાઈને બહાર નીકળ્યા ને સંત પણ સર્વે નાયા એ વાવ્યનું પાણી મહારાજે પીધું ત્રીં પીધું પછી એ વાવ્યના ચોટા ઉપર શ્રીજીમહારાજ સભા કરીને એમ બોલ્યા જે આ વાવ્યની કરનાર બાઈનું તો કલ્યાણ થયું પણ આ વાવ્યના કામમાં જે મનુર આવ્યા હશે બગધે પાંજા વેચા હશે કોઈ કીડી મકોડી મરી હશે તે સર્વેનું કલ્યાણ થજો એમ શ્રીજીમહારાજ એ સર્વે સભાને સાંભળતાં બોલ્યા એવી રીતે એ બાઈનું કલ્યાણ કર્યું એ અડાલજની વાવ્યની એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૧૫ મી.

ભાદરા ગામમાં રતના પટેલને ઘેર શ્રીજીમહારાજ ઘણા દીવસ રહ્યા ને પટેલ સાથે એવો શખા ભાવ કરેલો જે લેણું ખાવું પીવું સુવું બેસવું જવું આવવું નાવું ધોવું એ સર્વે કીયા લેગાને લેગા કરે પછી કોઈ એક દીવસ એ રતનો પટેલ કોદાળી લઈને વગડે ગયા ને જાળું બોદવા માંડયું ત્યારે તે જાળામાંથી ઘણી કીડીઓ નીકળી તે કીડીઓને દેખીને પોતે વીચાર કર્યો જે મારે ઘેર શ્રીપુરુષોત્તમનારાયણ પ્રગટ ખીરાજ્યા છે એવો અવશર છે તે આ કીડીઓનો ઉદ્ધાર ન થાય ત્યારે એને શો લાભ મળ્યો માટે આ કીડીઓને વ્રતમાન ધરાવું એવો શંકદપ કરીને હાથમાં જળ લઈને એ કીડીઓ ફરતી ધારા વા ડી લઈને

બોલ્યા જે હે કીડીઓ તમારાં અનેક જન્મના કર્મ તે સ્વામી-
નારાયણને પ્રતાપે કચીને નાશ પામી જાવ ને તમારો ઉદ્ધાર
થાવ એમ જ્યાં બોલ્યા ત્યાંતો અનેક વીમાન આવીને ઉભાં રહ્યાં
ને તે કીડીઓ દેહ સુકીસુકીને એ વીમાનમાં બેસીને દેવલોકમાં
ગયું તે કીડીઓયે દેહ સુકયા ને વીમાન આવ્યાં ને દેવલોકમાં
ગઇ એ સર્વે કીયા રતને પટેલે પોતાની નજરે દેખી ને ઘેર
આવીને શ્રીભદ્રારાજ આગળ વાત કરી ત્યારે શ્રીભદ્રારાજ
બોલ્યા જે રતના ભક્ત તમારો એ ટાણે એવો સંકલ્પ બળવાન
હતો જે આ પ્રજ્ઞાડનો પણ ઉદ્ધાર થઇ જાત તો કીડીઓનો
ઉદ્ધાર થાય તેમાં શું આશ્ચર્ય. એ વાત પુરી થઇ

વાત ૧૧૬ મી.

એકવાર શ્રીભદ્રારાજ ભુજનગરમાં સુંદરભાઈને ઘેર
હતા પછી કેાઇક દીવસ એ ગામના હરીભક્ત બાઇયે મહારાજ
ને જમવા પોતાને ઘેર તેડયા તે મહારાજે થોડુંક મારે ઘેર
કેમ બાધું એમ ધારીને એ બાઇ રીસાયાં તે ઉપવાસ કર્યો ત્યારે
તેની મહારાજને ખબર પડી ત્યારે મહારાજે એ બાઇને કહ્યું જે
હવે આજ વળી તમારે ઘેર જમાડો ઝાઝું જમીશું પણ અમારા
લેગા ચાળીસ માણસ છે તે સહુ જમવા આવશે તે સહુ સાફ
રસોઇ કરજો પછી એ બાઇયે ચાળીસ માણસની રસોઇ કરી
મહારાજને જમવા બોલાવ્યા તે મહારાજ જમવા બેઠા ને
સુંદરભાઈ આદીક હરીભક્ત દરશન કરવા પાસે બેઠા પછી
એ બાઇયે પીરસવા માંડયું ને મહારાજે જમવા માંડયું તે
ચાળીસ માણસની રસોઇ જમી ગયા તોય કહે થોડુંક લાવો
ત્યારે તે બાઇ કહે હવે રસોઇ થઇ રહી ત્યારે મહારાજ કહે
હજી સુધી અમને ઓડકાર આવ્યો નથી ધરાઇયે ત્યારે ઓડકાર
આવે છે પછી ચલુ કરીને જમી ઉઠયા ને બીજા માણસો સાફ
કરી રસોઇ કરી જમાડવા પડયા એવું ચરીત્ર કયું એ ભુજનાં
હરીભક્ત ડોશીની વાત પુરી થઇ.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગામ શ્રી લોયા મધ્યે મુરાખાચર ના દરબારમાં બીરાજમાન હતા ને સર્વે સંત હરીજનની સભા ભરાઇને બેઠી હતી ત્યાં એક ઝાલાવાડ દેશનો અતી વૃદ્ધ અને કંપવાશુ થયેલ એવો પ્રાદ્મણુ તે સભાની બારબીકોર આવી ઉભો રહ્યો ને તે પ્રાદ્મણુના માથે બાંધવાના લુગડામાં એક રૂપીયો બાંધેલો તેની ગાંઠ ઉભો ઉભો સંભાળે પણ એ માથા બાંધણું ઘણું ફાટેલ તેના સાંધાની પણ ઠાલી ગાંઠો બાંધેલી તેમાં એ રૂપીયા બાળી ગાંઠ ગોતે ને મહારાજ પણ એ પ્રાદ્મણુ સામું એક નજરે જોઇ રહેલા પછી એ પ્રાદ્મણુને હાથ રૂપીયો આપ્યો તે હાથમાં લઇને ઉભો રહ્યો પણ મહારાજ પાસે જવાનો ભાગ મળે નહીં પછી મહારાજ બોલ્યા જે પ્રાદ્મણુને આવવા દો ત્યારે ભાગ થયો તે પ્રાદ્મણુ મહારાજ પાસે આપ્યો ત્યારે મહારાજે પોતાનો હાથ લાંબો કર્યો તેમાં એ પ્રાદ્મણુ એક રૂપીયો મુકીને પગે લાગ્યો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે ડોસા આ રૂપીયો ક્યાંથી લાવ્યા ત્યારે તે પ્રાદ્મણુ કહે મેં જંઝવાડાનું ટાંપુ કયું હતું તેનો આપ્યો છે ત્યારે મહારાજ કહે આ તમારા માથે બાંધવાનું લુગડું ફાટી ગયું છે તે આ રૂપીયાનું લઇયે નહીં ત્યારે એ પ્રાદ્મણુ બોલ્યો જે મહારાજ હું લુગડું લઉં ત્યારે તમને ક્યાંથી બીજો રૂપીયો આપું મારા ઘરમાં કંઈ નથી તે ફાટેલ લુગડે ચલવીશ પણ તમે મને ક્યાંથી મળો તે તમારી સાડ એ રૂપીયો મેં સંઘરી રાખ્યો હતો તે તમને આપ્યો એવું એ પ્રાદ્મણું બોલવું સાંભળીને ઘણીવાર સુધી તો એ પ્રાદ્મણુ સામું જોઈ રહ્યા ને પછી મુક્તાનંદસ્વામીને કહ્યું જે સ્વામી આ પ્રાદ્મણુ ને હવે કંઈ કરવું બાકી રહ્યું છે ત્યારે મુક્તાનંદસ્વામી બોલ્યા જે અક્ષર ધામમાં જવાનાં જે સાધન તે સર્વે એ પ્રાદ્મણુને સંપુર્ણ થઈ રહ્યાં છે એવી રીતે એ પ્રાદ્મણુ ઉપર મહારાજ બહુ રાજી થયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૧૮ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ વડતાલ જતા હતા ને લેગા સુરાખાચર સોમલા અલૈયા વીગેરે ઘણા સ્વારો હતા તે રસ્તામાં એક શપાયણ બાઈ ઉલેલી તે મહારાજને દેખીને એમ બોલી ને સ્વામીનારાયણ મેરેપર નજર રખીયો ત્યારે મહારાજ કહે સાઈ વળી બેક ખેટે મહારાજ ગયા ત્યારે વળી એ શપાયણ ઉતાવળે સાદે બોલી ને સ્વામીનારાયણ મેરેપર નજર રાખીયો ત્યારે વળી મહારાજ બોલ્યા કે સાઈ ત્યારે વળી ત્રીજી વાર અતી ઉતાવળે સાદે એ શપાયણ બોલી ને સ્વામીનારાયણ મેરેપર નજર રખીયો ત્યારે વળી મહારાજ ઉતાવળે સાદે બોલ્યા કે સાઈ એમ ત્રણ વખત શપાયણે કહ્યું પછી મહારાજ આઘા પધાર્યા ને એક આંખાના ઝાડ હેઠે ઉતર્યા ત્યારે સુરાખાચરે પુછ્યું ને હે મહારાજ એ બાઈને ત્રણ વખત તમે સાઈ સાઈ કહ્યું તે એની ઉપર તમે શું નજર રાખશો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા ને એ બાઈનું તારી બરોબર કડ્યાણ કરીશ ત્યારે સુરાખાચર બોલ્યા ને અમે તમારા ભેગા જઈયે આવીયે ઉઠીયે બેઝીયે બાઈયે પીયે તે અમારા બરોબર એના કડ્યાણ કેમ થાય ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા ને બેને તું લેગા હતો શોમલા અલૈયા લેગા હતા પણ એ બાઈયે કંઈ તમને નજર રાખવાનું કહ્યું એણે તો એક મનેજ ત્રણ વખત કહ્યું માટે મારી નજર રાખવી એતો એવી છે એમ એ શપાયણ બાઈનું કડ્યાણ કર્યું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૧૯ મી.

એકવાર મહારાજ કોઈ ગામ જતા હતા ને લેગા કાઠીયોના સ્વાર પણ ઘણા હતા ને મહારાજ માંણકી ઘોડી ઉપર ચડ્યા હતા ને એ માંણકીને વછેરી ધાવણી લેગી હતી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા ને સુરાખાચર આ માંણકી ઘોડીને જેવું મારી ઉપર હેત છે એવું એની વછેરી ઉપર હેત

નથી ત્યારે સુરાખાચર કહે મહારાજ એમ હોય નહીં ઘોડીને તો એના વછેરા ઉપર હેત હોય તેવું બીજા ઉપર હોય નહીં ત્યારે મહારાજ કહે એનું તમને પારખું દેખાડું એમ કહીને એ વછેરીને ઝલાવીને એકકોર રખાવી ને પોતે માંણકી ઘોડીને લઈને ખેટે ગયા ને પછી એ માંણકી ઘોડી ઉપરથી હેઠા ઉતરીને મોડીને છુટી મુકી દીધી ને પોતે શાઠ સ્ત્રીતેર કદમ આધા જઈને લઘુશંકા કરવા બેઠા ત્યારે એ માંણકીને જ્યાં ઉભી રાખી હતી ત્યાં ને ત્યાં ઉભી રહી ને એની વછેરી ઘણા હણહણાટ કરતી હતી તે સામું પણ એ ઘોડીયે જોયું નહીં પછી મહારાજ લઘુશંકા કરીને ઉભા થયા ત્યારે એ ઘોડી દોટ દઈને મહારાજ પાસે જઈને ઉભી રહી પછી મહારાજ એ ઘોડીયે સ્વાર થઈને એ સુરાખાચર વીગેરે ઉભા હતા ત્યાં આવીને જોડ્યા જે કહો સુરાખાચર આ ઘોડીને મારી ઉપર હેત છે કે એની વછેરી ઉપર હેત છે ત્યારે સુરાખાચર જોડ્યા જે એ ઘોડીની બહુ ભારે જાત તેમાં બબેહજાર રૂપિયા આપીયે છીયે ત્યારે મહારાજ જોડ્યા જે કાઠીભાઈ તો જાત ઉપર વાત લાવ્યા પણ હેતની વાત કરતા નથી એમ કહી રમોજ કરી હસ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૨૦ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ જેતલપુરમાં વડનાઝાડ હેઠે સભા કરીને બીરાજતા હતા ત્યાં એક ખાખી રસ્તામાં જતો હતો તે મહારાજને દેખીને અતી રીસે કરીને એક દ્રપ્દીયે ઘણીવાર મુઘી માર્ગમાં ઉભો રહ્યો ને પછી ચાલ્યો તે પાછી નજરે મહારાજ સામું જોઈને ચાલે તે જ્યાંમુઘી મહારાજની મુર્તી દેખાણી ત્યાંમુઘી નજર ચોરી નહીં એક નજરે જોઈ રહ્યો પછી જ્યારે જોથ આવીને મહારાજ દેખાયા નહીં ત્યારે પછી ચાલ્યો ગયો ત્યારે મહારાજ જોડ્યા જે એ ખાખીને મારી ઉપર અતી રીશ તે રીશને લીધે કરીને મારી મુર્તી એના અંતરમાં ગરી ગઈ છે માટે એ ખાખી મરીને ઈંદ્ર થશે એમ જોડ્યા. એવાત પુરી થઈ.

(૧૩૪)

વાત ૧૨૧ મી

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી વડતાલમાં અગાસીમાં નાતા હતા ને મુળજી પ્રહારી નવરાવતા હતા ને આગેથી પાણીની ધાર હેઠે જતી હતી ને તે ધારમાં પાંચ સાત છોકરાં નાતાં હતાં ને તેનો શોર થાતો હતો તે પ્રહારીએ હેઠે જોયું ત્યારે એ છોકરાંને નાતા દેખીને મહારાજને કહ્યું જે આ છોકરાં આ પાણીના ખળખળીયે નાય છે ને કહોલ કરે છે ત્યારે મહારાજ જોડ્યા જે પ્રહારી એ સરેં છોકરાંને ઇંદ્રની પદવી મળશે આજ તો એ છોકરાંને જ્ઞાન નથી પણ એતું એવડું મોટું ભાગ્ય થયું છે એમ મહારાજે વાત કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૨૨ મી.

કોઈક દીવસ મહારાજના પાળા જે ગુજરાતમાંથી ગઢડે આવતા એક આંખાવાડીઆમાં તડકા સારું આંખાનાં ઝાડ હેઠે જોડા ત્યાંતો એ આંખેથી સાખની કેરીઓ જે હેડી પેડી ત્યારે તે કેરીઓ જોઈને મહારાજના પાળાએ એ વાડીવાળા પટેલને કહ્યું જે આ જે કેરીઓ અમને વેચાતી આપશે અમારે સ્વામીનારાયણ સારૂ લઈ જવી છે ત્યારે પટેલ જોડ્યા જે મારે પૈસા લેવા નથી પણ સ્વામીનારાયણને એટલું કહેજો કે એ કેરીઓ જમીને મારું કંઠ્યાણુ કરે એમ કહીને એ જે કેરીઓ પાળાને આપી પછી તે કેરીઓ ગઢડે લાવીને મહારાજને આપી પછી તે મુધારીને મહારાજ જમ્યા ને કેરીઓનાં વળાણુ કર્યા જે આવી અરસ કેરીઓ તો આપણી લક્ષ્મીવાડીમાં પણ નથી તે તમે કર્યાંથી લાગ્યા ત્યારે તે પાળા જોડ્યા જે ગુજરાતમાંથી એક પટેલીઓ આપી છે ને અમે તેને પૈસા આપવા માંડ્યા તો પણ લીધા નહીં ને અમને એમ કહ્યું છે જે મહારાજને કહેજો જે આ જે કેરીઓ હું ભેટ સુકું છું તે જમજો ને મારું કંઠ્યાણુ કરજો એવું એ પાળાનું જોલવું સાંભળીને શ્રીજીમહારાજ જોડ્યા જે એ કેરીઓવાળા પટેલનું પાંચ પેઢીનું કંઠ્યાણુ થશે ને એ આંખાનું ત્રણ પેઢીનું કંઠ્યાણુ થશે એમ રાજી થઈને વચન આપ્યું. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૩૫)

વાત ૧૨૩ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજને અડવાંણુ ચાલતાં પગમાં કાંટો વાગ્યો ત્યારે તે ટાણે કોઈક પ્રાક્ષણ મહારાજનો કાંટો જોઈને બોલ્યો જે હું કાંટો કાઢીશ એમ કહીને મહારાજનો ચરણાર-વીંદ પોતાના બોળામાં લઈને પોતાના લુગડાં વતી લોહીને જાળવીને ચીપીયાથી કાંટો કાઢ્યો તે પગ દુખવા પણ દીધો નહીં તેને જોઈને મહારાજ બોલ્યા જે તેં મારો કાંટો કાઢ્યો તે તારું હું કલ્યાણ કરીશ ત્યારે એ પ્રાક્ષણ બોલ્યો જે હું મહારાજ મારું કલ્યાણ થાય એવા હું નથી હું તો પ્રક્ષાલિત્યારે છું મારો ભાઈને હું એ બેજણા બેતર વેંચવા ગયા ત્યારે તે વેંચતાં વેંચતાં વઢવાઢ થઈ તે મારા હાથમાં કોદાળી હતી તેનો મેં ઘા કર્યો તે માથામાં વાગી તેને કરીને મારો નાનો ભાઈ ત્યાં ને ત્યાં મરી ગયો એવું મોટું પાપ મેં કર્યું છે તે મારું કેમ કલ્યાણ થાય ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે તારી પ્રક્ષાલિત્યાનું પાપ તો ગયું પણ તારા અનેક જન્મનાં પાપ તે નાશ થઈ ગયાં ને તારું કલ્યાણ કરીશ એવા એ પ્રાક્ષણ ઉપર રાજ થયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૨૪ મી

એકવાર શ્રીજીમહારાજ જુનાગઢથી ગઢડે આવતા હતાને બેગા દસ સ્વાર કાઢીઓના હતા ને રાતે ચાલતા હતા તે એવો ઠરાવ કરેલો જે ગઢડે જઈને ઉતરવું છે વચમાં ક્યાંઈ રહેવું નથી પછી ચાલતાં ચાલતાં માર્ગમાં એક નદી આવી તેમાં ઘોડાઓને પાણી પાવા ઉભા રાખ્યા ને તે નદીના કાંડા ઉપર ગામ હતું તે ગામનો કાઠી સતસંગી હતો તે તે વખતે ઉઠેલો તે ઉતાવળે સાહે બોલ્યો જે હે સ્વામીનારાયણ હે સ્વામીનારાયણ હે સ્વામીનારાયણ એમ ત્રણવાર બોલ્યો તે મહારાજે ઘોડા પાતાપાતા સાંભળ્યું પછી મહારાજ એ ગામને ઝાંપેરસ્તો હતો ત્યાં આવીને ઘોડી વાળી ત્યારે યુરોખાચર બોલ્યા જે અહીં

કંઈ જશો આપણે તો ગઢડે જઈને ઉતરવું છે પણ મહારાજ તો ઘોડી ગામમાં હાંકી તે કાઠી સર્વે વાંસે આવ્યા તે જે કાઠીયે ત્રણવાર નામ ઉચ્ચારણ કર્યું હતું તેની ખડકીયે જઈને ઉભા રહ્યા ને સાદ કર્યો જે કમાડ ઉઘાડો ત્યારે તે કાઠીયે કમાડ ઉઘાડયું ત્યાં તો મહારાજને દેખ્યા તે ઘણા ઉછરંગથી મહારાજનો પગ જાલીને કાઠી બોલ્યો જે હે મહારાજ આ અડધી રાતે તમે મારે ઘેર પધાર્યા તે આવડું મારું મોટું ભાગ્ય શું થઈ ગયું ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એકવાર મારું નામ ઉચ્ચારણ કરે છે તેનો હું ત્યાગ કરતો નથી તો તમે મને ત્રણવાર બોલાવ્યા તે તમને મુઠીને મેં જવાબજ કેમ એમ કહીને તે કાઠીએ ઘેર દીવા કર્યા ઢોલીયો ઢાળીને ઉપર બેસાડ્યા ને સ્સોઈ કરીને જમાડ્યા પછી ગઢડે આવ્યા એવા એ કાઠી ઉપર રાજ થયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૨૫ મી.

ત્રીયાણી ગામમાં શ્રીજીમહારાજ પધાર્યા હતા ને તે ગામમાં એક રાજેખીજરો ભકત હતો તે સ્વરૂપ નીપટાવાળો ને સમાધી નીપટ હતો તેને ખબર થઈ જે મહારાજ મેઘા પટેલને ઘેર પધાર્યા છે પછી પાતાને પગે ત્રણ નાળીયેર બાંધીને શ્રીજીમહારાજને દરશને આવ્યો ત્યારે ગામને માણસે પુછ્યું જે આ નાળીયેર ત્રણ કેમ પગે બાંધ્યાં છે ત્યારે રાજે ભકત બોલ્યા જે એ તો શીવ પ્રાંભા ને વીસ્તુ છે તે એમને વૈરાજપુરુષની ઉપાશના છે તે આ સહજનંદજી તો પુરૂષોત્તમનારાયણ અક્ષર ધામના પતિ છે તે તેમના દરશનને એને અધીકાર નથી ને હું તો એ પુરૂષોત્તમનો ઉપાશક છું તે એ ત્રણ દેવ મારે પગે વળગ્યા છે જે તમે અમને એ મુર્તીનાં દરશન કરાવો તે સારું એમને હું મહારાજ પાસે લઈ જઈ છું પછી રાજે ભકતે આવીને મહારાજનાં દરશન કર્યા ત્યાંતો એ સમાધી થઈ ગઈ તે થી મયા ને મહારાજને ચાલવાની તૈયારી હતી તે ઘોડે ચઢીને ઉભા હતા ને આગળ ખસે અઢીસે માણસ ગામનું ઉભું

(૧૩૭)

હતું તેમાં એ રાજભક્તને દીકરા પશુ ઉભોલો તેનું નામ લઈને મહારાજે બોલાવ્યો ને કહ્યું જે આ તારા આપને બળવીને ઘેર લઈજા ત્યારે ગામને માથુસે વીચાર કર્યો જે આ ઇંકરાને આપણે પશુ પુરા જોળખતા નથી ને તેનું નામ પશુ બાંધતા નથી ને મહારાજે તો કોઈ વીવસ બાળેલો પશુ નથી ને તેને જોળખી નામ લઈને બોલાવ્યો મારે આ તો ભગવાન છે એમ બધીને ઘણા માથુસેને મહારાજને ભગવાન પશુનો નીશ્ચય થયો પછી મહારાજ તો ચાલી નીકળ્યા ને એ રાજભક્તને જે કહ્યું કે સમાધી ઉતરી ત્યારે નીમ લીધું જે મહારાજનાં દરશન કર્યા પછી અન્ન જમવું છે પછી મહારાજ વાંસે ચાલી નીકળ્યા તે મહારાજ વડતાલ પધાર્યા હતા ત્યાં જઈ મહારાજનાં દરશન કરીને પછી અન્ન ખાધું. એ વાત પુરી થઈ

વાત ૧૨૬ મી

એકવાર ગઢડા મધ્યે શ્રીભદ્રમહારાજ નાતા હતા ને ઠોશીયો દરશન કરતાં હતાં ત્યારે લાડુબાઈ એમ બોલ્યાં જે આ આપણાં ભાગ્ય વ્રજની ગોપીયોના જેવાં છે જે સદાય કાળ ભગવાનનાં દરશન થાય છે વળી ફરી બોલ્યાં જે ગોપીયોના ને આપણાં ભાગ્યમાં કાંઈ ફેર નથી એવાંજ આપણાં મોટાં ભાગ્ય છે એવું લાડુબાઈનું કેવું સાંભળીને મહારાજ તો તે વખત કંઈ ન બોલ્યા પછી નાઈ રહ્યા ને ઠોલીયા ઉપર આવીને બેઠા ને ઠોશીયો પશુ આવીને બેઠાં ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે લાડુબાઈ અમે તમારે ઘેર રહીયે છીયે ખાઈયે પીઈયેછીયે તે તમે તો અમારું બહુ માતમ બાળતા હોસો છો. પશુ ગોપીયોના જેવાં ભાગ્ય તો આ તમારી ગાયો લેંસોનાં દુધ દહીં ને છાશ ખાસે તેનાં છે ને ગાયો લેંસોનાં તો તેથી મોટાં ભાગ્ય છે ને તમારાં ભાગ્ય તો હજાર મોઢે કરીને શેથાળથી પણ કેવાય તેવાં નથી એમ સમજાવે એવી રીતે શ્રીભદ્રમહારાજે વાત કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૨૭ મી.

એકવાર શ્રીભદ્રાજીને મુકતાનંદસ્વામીને તથા પ્રાંદ્યાનંદ-
સ્વામીને તથા નીત્યાનંદસ્વામીને તથા ગોપાળાનંદસ્વામીને પુછ્યું
જે તમારા આદેશમાં અકેકા અમત્કારી ગુણ હોય તે કહો
તેમાં મુકતાનંદસ્વામી તમે પ્રથમ કહો ત્યારે મુકતાનંદસ્વામી
હાથ જોડીને ઓઢ્યા જે હે મહારાજ મારા મનમાં હું એમ
જાણું છું જે પત્થર સરખો કંઠણ ને મલીન હૃદયવાળો એવો
કોઈ પુરૂષ હોય ને જો મારી વાતો સાંભળેતો તેનું અંતઃકરણ
નીમળ થઈને ભગવાન સનમુખ થઈ જાય એવી મારી વાત
જણાય છે એ મારામાં ગુણ મને જાણે છે ત્યારે શ્રીભદ્રાજી
ઓઢ્યા જે સ્વામી તમારામાં એ ગુણ છે તે હું પણ જાણું છું
પછી પ્રાંદ્યાનંદસ્વામીને મહારાજે પુછ્યું જે તમે તમારો ગુણ
કહો ત્યારે પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી હાથ જોડીને ઓઢ્યા જે હે મહારાજ
હું જે કાવ્ય કરું છું તેમાં એકનો એક શબ્દ વારેવારે ન લાવું
તોય સખ્ત ગોતરો પડે નહીં ને ઝડઝમાટ કરતો સહેજે આવ્યા
કરે તેમાં ગુણ દેખ આવેજ નહીં એવી મારી કાવ્ય જણાય છે.
એ મારામાં ગુણ મને જાણે છે ત્યારે મહારાજ ઓઢ્યા જે
તમારામાં એ ગુણ છે તે હું જાણું છું પછી નીત્યાનંદસ્વામીને
મહારાજે પુછ્યું જે તમે તમારો ગુણ કહો ત્યારે નીત્યાનંદસ્વામી
હાથ જોડીને ઓઢ્યા જે હે મહારાજ આ આર ધામ કહેવાય છે
તેની માયલીકાર કોઈ વીધાન પુરૂષ આવીને મને જીતે કે મારે
એનો ડર રહે એમ મને જણાતું નથી એવું મારું વીધાનપણું
જણાય છે એ મારામાં ગુણ મને જાણે છે ત્યારે શ્રીભદ્રાજી
ઓઢ્યા જે તમારે એ ગુણ છે તેને હું પણ જાણું છું પછી
ગોપાળાનંદસ્વામીને મહારાજે પુછ્યું જે તમે તમારો ગુણ કહો
ત્યારે ગોપાળાનંદસ્વામી મહારાજને પગે લાગીને ઓઢ્યા જે આ
જગતમાં એમ કહેવાય છે જે આ પ્રાંદ્યાનંદ સરજનનારો જે ઇશ્વર
તેના ડોહાવ્યા વીના પાંદડું પણ ડોહાતું નથી પણ મારે ડોહાવવું
હોય તો ડોહો ખરું એ મારામાં ગુણ મને જણાય છે ત્યારે

શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે તમારામાં એ ગુણ છે તેને હું બાણ્ણું
મેવી રીતે મોઢેરા ચાર સદગુરુને મહારાજે પુછ્યું.
મે વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૨૮ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગામ કરમડ મધ્યે ઢોલીયા ઉપર
પાડે પડખે સુતા હતા ને મુળજીશેઠ પાસે બેઠા હતા એવામાં
પ્રામ ચાસકાના દરબાર નારગીજી આવીયા તે મહારાજને પગે
ભળીને બેઠા ત્યારે મુળજીશેઠને મહારાજે આજ્ઞા કરી જે આમને
પોતો કરે ત્યારે મુળજીશેઠે વાતો કરવા માંડી તે વાતો કરતે
રતે દરબારે એમ પુછ્યું જે મહારાજ લગવાન છે ત્યારે
મેમણે જેતલપુરમાં જગનનો આદર કર્યો હતો તે કેમ પડયો
હ્યો લગવાન હોય તો એટલું આગળથી ન બાણે જે આજગન
પરકાર નહીં કરવા દે માટે આમાન શા સાર લેજો કરવા પડે
મેવું એ ગરાગીઆનું વચન સાંભળીને શ્રીજીમહારાજ સુતા હતા
તરત બેઠા થયા ને બોલ્યા જે મુળજી તું રહેવાદે હવે મારે
પ્રાત કરવી છે એમ કહીને પોતે બોલ્યા જે રામચંદ્રજીને તમે શું
હોછો ત્યારે નારગીજી કહે એતો લગવાન હતા ત્યારે મહારાજ
કે રામચંદ્રજીને જે દીવસ ગાદીયે બેસવું હતું ને વચીજીયે
હુરત બેઠા દીધાં હતું તે દીવસ પોતાને વનવાસ થયો ને
શરથજીને અતી ઉછરંગે ગાદી રામચંદ્રજીને દેવી હતી તેમાં
માતાનું અત્યુ થયું ને માતાએને મોડ ઘાલી રામચંદ્રજી
વધાવવા હતા તે વેળે ચુડી કરમ કરવાં પડ્યાં ને અડસઠ
ધિર્થનાં જળ લેવાં કર્યાં હતાં તે પડ્યાં રહ્યાં ને બ્રાહ્મણોને
તમવાનું પડ્યું રહ્યું એમ એ રામચંદ્રજીનું કેમ થઈ ગયું ત્યારે
નારગીજી બોલ્યા જે એમ થવાની રીત તો અનાદી જણાય છે
પરી પણ તમે આ સર્વને વ્રતમાંન દઈ દઈને ધરમ પળાવો છો
ત્યારે આ ટોપીવાળો મહા પાપી છે તે એનું રાજ બંધ કરે
એટલે મહા પુન્ય થશે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે આપૃથ્વી

(૧૪૦)

છે તે ભગવાનના પગ છે ને તમારા જેવા જે રાજ થયા છે તે કાંટાડપ થઈને ભગવાનના પગમાં વાગ્યા છે તે કાંટા કાઢવા સાડું એ ટોપીવાળા રૂપી મહા મોટી સુખ ભગવાને કરી છે તે તેણે કરીને તમારા જેવા કાંટા કાઢશે ત્યારે નારસીંગજી બોલ્યા જે એ ટોપીવાળાનું રાજ ક્યાં સુધી રહેશે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે ભગવાન પોતાનો પગ સાંભાળશે ને જ્યાંસુધી કાંટા હશે ત્યાં સુધી તો એ સુખ રાજશે ને પછી તો જેમ પોતાની મરજી હશે તેમ કરશે પણ તમે ને અમે જ્યાંસુધી આ પૃથ્વીમાં રહીશું ત્યાં સુધી તો એનું રાજ જશે નહીં એમ શ્રીજીમહારાજે વાત કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૨૯ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ મુરખાચરના નાગડકામાં સભા કરીને બેઠા હતા ત્યાં એક કાઠીયાણી બાઈ આવીને એમ બોલ્યા જે હે મહારાજ કાગ્રીયેથી લખ્યા આવ્યાં છે જે વસંતપંચમીને દીવસ ઉત્તર આવશે તે સર્વે પૃથ્વી તો પ્રલય થશે પણ આપ અહીં બીરાજો છો તે મારે નાગડકા તો કુશળ રહેશે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એ ઉત્તર તો નહીં આવે પણ અનના ઉત્તર આવશે એમ કહીને પોતાના હાથનો પોચો મોઢો અડાડીને બોલ્યા જે અન વીના આમ માણસ પોચા કરડશે એવું મહારાજ નું વચન સાંભળીને સર્વે સભાયે એમ ધાર્યું જે મહા ભયંકર વરસ થશે પછી ઓગણોતેરો કાળ પડ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૩૦ મી.

એકવાર ગઢડામાં શ્રીજીમહારાજ અક્ષર એરડીમાં બીરાજતા હતા ત્યારે મુળજીશેઠ પાસે બેઠા હતા તેમને મહારાજે પુછ્યું જે મુળજી તને ગણતરી કેટલી આવડે છે ત્યારે મુળજીશેઠ બોલ્યા જે હે મહારાજ એક એકડા ઉપર સત્તર મીડાં ચડે ત્યારે એનું નામ એક પરાધ કહેવાય છે એટલું ગણતરીનું માપ છે તેથી અધીક

ગણતરી શાસ્ત્રમાં ક્યાંઈ નથી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા તે આફરે મારે એટલા જીવનો ઉદ્ધાર કરવો છે એવો શંકટ્પ કરીને હું આ પૃથ્વી ઉપર આન્યોક્ષ્ણું તે જ્યાં મમુક્ષુ હશે ત્યાંથી લાવી લાવી આ સતસંગમાં જન્મ ધરાવીને કલ્યાણ કરીશ એમ શ્રીજીમહારાજ મુળજીશેઠ પાસે બોલ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૩૧ મી.

એકવાર ગઢડામાં શ્રીજીમહારાજ ઘેલા નદીમાં નાવા પધાર્યા હતા ત્યાં એક કોઈ તીરથવાસી સાધુ એ નદીને કાંઠે રસોઈ કરતો હતો તે કુંડી કુંડીને બળતું કરે ત્યાં મેના છાંટા આવે તે બળતું આલાઈ જાય તેને જોઈને મહારાજે જીવાખાચરને કહ્યું જે આ તીરથવાસી મુસાફરને ઉતરવાની જગ્યા ક્યાંઈક કરાવો તો સાફ આ બહુ દુઃખી થાય છે ત્યારે જીવાખાચર બોલ્યા જે એવા તો ઘણા રજગતા ફરે છે માટે એની સાફ જગ્યા કોણ કરાવે, પછી મહારાજ તો નાઈને દાદાખાચરના દરબારમાં સલા કરીને બેઠા ત્યારે દાદાખાચરને મહારાજે કહ્યું કે આજ અમે નદીયે નાવા ગયા હતા ત્યાં એક તીરથવાસી નદીને કાંઠે રસોઈ કરતો હતો તે મેને છાંટે કરીને બળતું વારેવારે આલાઈ જતું હતું તે એવા તીરથવાસી રાંધી ખાય એવી જગ્યા ક્યાંઈ છે ત્યારે દાદાખાચર બોલ્યા કે આ મારો રહેવાનો ઓરડો બહુ મોટો છે એમાં ઘણા ચુલા થશે માટે એ ઓરડો તીરથવાસીને રાંધી ખાવા સાફ રાખો એવું દાદાખાચરનું વેણ સાંભળીને મહારાજ જીવાખાચર સામું જોઈને બોલ્યા કે જુઓ જીવાખાચર તમને મેં કહ્યું ત્યારે તમે કેવો મને ઉત્તર દીધો ને આ દાદાખાચરે કેવો ઉત્તર દીધો પોતાને રહેવાનો ઓરડો તે મારે વચને કરીને આપવા માંડ્યો માટે આવા દાદાખાચરના ગુણ જોઈને અમે એને ઘેર રહ્યા છીએ એમ જીવાખાચરને મહારાજે કહ્યું. અને મહારાજ અતી રાજી થયા. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૪૨)

વાત ૧૩૨ મી.

એકવાર મહારાજના પાંચ સાધુ વીંધ્યાચળની ઝાડીમાં ભુલા પડી ગયા તે ક્યાંઈ માર્ગ હાથ આવે નહીં ને મુઝાણા ત્યાંતો એક વડહેઠે પુરૂષ બેઠેલો દેખ્યો તે પુરૂષ બેઠેબેઠે પાંચ હાથ તો ઉંચો ને મોટી જાડી ભુજાઓ ને મોટા ને જાડા પગ ને મોટી આંખો ને જાડું શરીર ને ધોળો રતાશદાર એવો દેહનો રંગ એવા પુરૂષને લાગીને સાધુ ડરવા માંડ્યા જે આ કોણ હશે ત્યારે એ પુરૂષે સાધુને બોલાવ્યા જે તમે અહીં આવો બીશો નહીં પછી સાધુ તેમની પાસે ગયા ત્યારે તેમને કહ્યું કે તમે સ્વામીનારાયણના સાધુ છો તે હું જાણું છું ને મહારાજ ગઢડામાં બીરાજે છે તેમને આ મારો હાર પેરાવીને પગે લાગીને નમસ્કાર કરજો ત્યારે સાધુ બોલ્યા કે મહારાજ અમે શું તમારું નામ લખ્યે ત્યારે એ પુરૂષે કહ્યું કે અમારા નામને એ જાણે છે એમ કહીને સાધુને માર્ગ દેખાડ્યો ને સાધુના પગ ઝાલીને પગે લાગ્યા પછી ચાલી નીકળ્યા પછી ગઢડે આવીને એ સર્વે વાત મહારાજને કરી ને હાર આપીને પુછ્યું જે હે મહારાજ એ કોણ હતા ત્યારે મહારાજ કહે એ તો ફરસુરામ હતા પછી એ હાર મહારાજે મુજાજશેઠ પાસે બેઠા હતા તેમને આપ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૩૩ મી.

એકવાર ગઢડામાં શ્રીજીમહારાજે દાદાબાચરને કહ્યું કે આ તમારો ગરાશ તમારી બે બેનોને લખી આપો ત્યારે દાદાબાચર કહે બહુ સાડ પછી લાધાઠકકરને બોલાવીને ગરાસ લખી આપો ને દાદાબાચરે સહી કરી દીધી ત્યારે મહારાજ કહે દાદાબાચર તમે હવે શું બાશો ત્યારે દાદાબાચર કહે હું ભાવનગર જઈ વજેસંઘજીનો લેખ લખાવી આ ગઢડામાં ચાકર રહીશ તે એ મને વરસ દીવસના એક સો રૂપીયા આપશે તેમાં અમે બે માણસ નીભાવ કરીશું ત્યારે મહારાજ કહે ભાવનગર જઈ લેખ

કરાવો પછી દાદાખાચર ઘોડે ચઢીને ભાવનગર ચાલ્યા ત્યારે મહારાજે લાડુખાઇ તથા જીવુખાઇને કહ્યું કે આ તમારા ગરાશનું કામ કોણ કરશે ત્યારે એ બાઇયે કહ્યું કે અમને કોઇક માણસ રાખી આપો ત્યારે મહારાજ કહે આ દાદાખાચરને ચાકર રાખો એટલે તમારું કામ એ સાડું કરશે ને વરસ દીવસના સો રૂપીયા પગારના આપશે તે એનો પણ નીભાવ થશે ત્યારે જીવુખાઇ તથા લાડુખાઇ કહે મહારાજ એમ કરો પછી દાદાખાચરને પાછો તેડાવીને વરસ દીવસના એક સો રૂપીયા કરાવી લેખ કરી આપ્યો પછી બાર મહીના સુધી એ ગરાશની ઉપજ એ બે બાઇયે લીધી પછી બીજું વરસ આવ્યું ત્યારે મહારાજે એ બે બાઇયેને કહ્યું કે તમે સાંખ્ય જોગી બાઇયો તે તમારે આ ગરાશની કડાકુટ શા સાડું કરવી જોઇયે તમે દાદાખાચરને પાછો આપો ત્યારે એ બાઇયો કહે બહુ સાડું મહારાજ પછી એ ગરાસ દાદાખાચરને પાછો આપ્યો એવી રીતે મહારાજે દાદાખાચરનું અંગ જોઇને બહુ રાજ થયા એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૩૪ મી.

એકવાર ગઢડે સભામાં મહારાજ બીરાજતા હતા ત્યાં એક એરૂ એ સભામાં આવ્યો ત્યારે એક ટેલીયા સતસંગી બ્રાહ્મણનો છોકરો તે એ એરૂ પાસે વારેવારે આવે તે તેને જોઇને મહારાજે પોતાને હાથે કરીને એ છોકરાને થપાટ મારી પાછો વાળ્યો પછી એ એરૂને તો ઝાલીને મુકીચાવ્યા ને પછી પાછી સભા થઇ ને મહારાજ પણ સભામાં બેઠા પણ બહુ ઉદાસ થઇ ગયા ને એમ બોલ્યા કે આ અમારા હાથ ચમચમે છે ત્યારે જેને મારો હાથ વાગ્યો હશે તેને તો બહુ દુખતું હશે મારે મારો હાથ કેને વાગ્યો છે તેને ગોતી લાવો પછી તો એ છોકરાને ગોતવા માંડ્યો તે મંદીરની બારડીકારથી એ છોકરો હાથ આવ્યો ત્યારે એ છોકરાને સાધુયે શીખવાડયું કે છોકરા તને મહારાજ કહેશે કે માગ ત્યારે તું કહેજે કે તમે કોઇના થાળ જમતા નથી

(૧૪૪)

તે હવેથી થાળ જે કરે તેનો જમજો એમ બોલને પછી એ
છોકરાને તેના બાપે વળી શીખવાડ્યું કે ફરીને તને કહે કે માગ
તો તું મહારાજના ચરણારવીંદ માગને એમ કહીને એ છોકરા
ને મહારાજ પાસે ઉભો રાખ્યો ત્યારે મહારાજે એ છોકરાને
પુછ્યું કે તને મારો હાથ વાગ્યો ત્યારે છોકરો કહે હા મહારાજ
મને વાગ્યો ત્યારે તે ટાળે કોઈ હરીમંતને મહારાજની પુજા
કરી તે એક પાઘડી ને થાળીમાં સાકર ભરેલી ને બે રૂપીયા
રોકડા મહારાજ આગળ ભેટ મુકી તે મહારાજે એ છોકરાને
એ સર્વે આપીને બોલ્યા જે છોકરા તું માગ જે માગે તે આપું
ત્યારે છોકરો બોલ્યો જે તમે કોઈના થાળ જમતા નથી તે
હવેથી થાળ જમો ત્યારે મહારાજ સાધુ સાધુ' જોઈને બોલ્યા
જે આ છોકરાને સાધુયે શીખવાડ્યું છે તે બોલે છે પણ છોકરે
માગ્યું તે થાળ જમવા જોઈશે વળી છોકરાને મહારાજ કહે
બીજું માગ ત્યારે છોકરો કહે મને એક તમારા ચરણારવીંદની
જોક આપો પછી તે મંગાવીને આપી ને વળી મહારાજ બોલ્યા
જે ત્રીજવાર કંઈક માગ ત્યારે એ છોકરાને બાપ બોલ્યો જે
હા મહારાજ તમે આ છોકરા ઉપર બહુ રાજ થયા તે હવે આ
છોકરાને શું બાકી રહ્યું છે પછી મહારાજે પોતાના બે ચરણ-
ારવીંદ એ છોકરાની છાતીમાં આપીને એમ બોલ્યા જે તારું
ને તારા બાપનું કલ્યાણ કરીશ એવા એ છોકરા ઉપર બહુ રાજ
થયા ત્યારે પોતાની ઉઠાસી મટી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૩૫ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગઢડા મધ્યે જીવાબાચરના દરબાર-
માં બેઠા હતા ત્યાં બે છોકરા માગણ લોકના આવીને મહારાજ
પાસે બોલ્યા હે બાપજી અમે ભુખે મરીયે છીયે, તે અમને
કંઈક ખાવા આપો આ કાળ વરસનું અમને ગામમાં કાંઈ મળ્યું
નથી પછી મહારાજે ચાર રોટલા બાજરાના બાકા મંગાવીને એ
છોકરાઓને આપ્યા ત્યારે એ છોકરા બોલ્યા કે આ ચાર રોટલા

(૧૪૫)

બહુ મોટા છે તે અમે બે રોટલે બે જણા ધરાઈશું ને બે રોટલા પછી ખાવા થશે તે તમે તો અમને ન્યાલ કરી નાખ્યા એમ કહીને મહારાજ સામું ઘણીવાર સુધી જોઈ રહ્યા ને પછી ગયા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે આ છોકરાને ચાર રોટલા આપ્યા તેને કરીને મારી ઉપર એને બહુ હેત આવ્યું છે માટે એ બેય છોકરા ઈંદ્ર થશે એમ શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા.
એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૩૬ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજે ત્રણસેં સાધુનાં બે મંડળ કર્યાં તેમાં એક મંડળ સુસ્ત મોકલ્યું ને એક મંડળ નગર મોકલ્યું પછી નગરવાળા મંડળને તો બીજાનું પુરું થાય નહીં ને એકેક જણને લીંબુ જેવડો ગોળો આવે તે ખાઈને રહે એમ કુટલાક દીવસ તો કાઢ્યા પછી મહારાજને નગરથી સાધુએ કાગળ લખ્યો કે અહીં તો બીજાનું પુરું થાતું નથી ને લીંબુ જેવડા ગોળા ખાઈને તમારું ભજન કરીએ છીએ હવે કેમ કરીએ ત્યારે મહારાજે કાગળ વાંચીને તેનો ઉત્તર લખ્યો કે આગળ એક મોટા સદ્ગુરુ હતા તેમની પાસે એક સેવક આવ્યો ત્યારે ગુરુ બોલ્યા કે ભાઈ તું આવ્યો તો ખરો પણ શું ખાઈશ મારે તો એક શેર ચોખા આવે છે તેમાં મારું પુરું થાય છે ત્યારે તે શીશ બોલ્યો કે હું મહારાજ એ ચોખાનું ચોસામણ નીકળશે તે ખાઈશ એમ કહીને એ સેવક રહ્યો ત્યાંતો બીજો સેવક આવ્યો ને તેણે ગુરુ પાસે રહેવાની આજ્ઞા માગી ત્યારે ગુરુ બોલ્યા કે ભાઈ તું શું ખાઈશ ત્યારે તે સેવક બોલ્યો કે આ પ્રથમ સેવક આવ્યો છે તે શું ખાય છે ત્યારે ગુરુ બોલ્યા કે મારે ખાવા એક શેર ચોખા આવે છે તે ચોખાનું ચોસામણ એ ખાય છે ત્યારે એ બીજો સેવક બોલ્યો કે હું એ ચોખાનું ઘોવરામણ ખાઈશ પછી એ સેવક પણ રહ્યો ત્યાંતો ત્રીજો સેવક આવીને ગુરુ પાસે રહેવાની આજ્ઞા માગી ત્યારે ગુરુ બોલ્યા કે ભાઈ તું રહીશ તો

(૧૪૬)

ખરો પણ શું ખાઇશ ત્યારે તે સેવક બોલ્યો કે પ્રથમ આ એ સેવક આવ્યા છે તે શું ખાય છે ત્યારે ગુરૂ બોલ્યા કે મારે એક શેર ચોખા આવે છે તેનું ચોસામણ એકજણ ખાય છે ને એકજણ ચોખાનું ધોવરામણ ખાય છે ત્યારે તે શીશ બોલ્યો કે ચોખા રાંધવાની હાંડલીનું ધોવરામણ ખાઇશ એમ કહીને એ સેવક રહ્યો ત્યાંતો ચોથો સેવક આવ્યો ને તેણે ગુરૂ પાસે રહેવાની આજ્ઞા માગી ત્યારે ગુરૂ બોલ્યા જે ભાઈ તું રહીશ તો ખરો પણ શું ખાઇશ ત્યારે તે શીશ બોલ્યો જે આ આગળ ત્રણ સેવક આવ્યા છે તે શું ખાય છે ત્યારે ગુરૂ બોલ્યા જે મારે જમવા એક શેર ચોખા આવે છે તેનું ચોસામણ એક ખાય છે ને બીજો એ ચોખાનું ધોવરામણ ખાય છે ને ત્રીજો ચોખા રાંધવાની હાંડલીનું ધોવરામણ ખાય છે ત્યારે એ ચોથો શીશ બોલ્યો જે તમે જમીને ચલુ કરશો તેની એઠવાણી હું ખાઇશ એમ કહીને એ ચોથો શીશ પણ રહ્યો માટે જેને કલ્યાણનો અપ દત્તો તે આગળ આવાં આવાં દુઃખ ભુખનાં સહન કરીને રહેલા છે માટે તમે જ્ઞાનંદમાં રહીને ભગવાનનું ભજન કરજો એવો મહારાજનો ઠાગળ આવ્યો તેને વાંચીને સર્વે સંત એમ બોલ્યા જે ટુકટુક થઈ જાવ પણ મહા પ્રભુજીની આજ્ઞા હોયવી નથી પછી કેટલેક દહાડે મહારાજે એ સંતને તેઠાવી લઈને ઘણું સુખ આપ્યું. અને બહુરાજી થયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૩૭ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી બોટાદમાં સભા કરીને ખીરા-જમાન હતા ત્યારે ગામ લાલીયાદના દરબાર રતનસંગજી આવ્યા તેમણે મોતીને તોરણ ચાર શેરોનો શ્રીજીમહારાજની પાગમાં ધરાવી પગે લાગીને બેઠા પછી મહારાજે પાગમાંથી એ તોરણ પોતાના હાથમાં લઈને એક શેર તોડીને મુકતાનંદસ્વામીને આપી ને એમ બોલ્યા જે સ્વામી આ ચાર વ્રતમાન છે તેમાંથી ત્રણ પાળશે તો પણ હું તેનું કલ્યાણ કરીશ એમ કહીને બીજી

(૧૪૭)

શેર પ્રાંશાનંદસ્વામીના ખોળામાં ઉડાડી નાખીને બોલ્યા જે જે
વ્રતમાન પાળશે તેનું પણ મારે કલ્યાણ કરવું છે પછી ત્રીજી
શેર નીલ્લાનંદસ્વામીના ખોળામાં ઉડાડી નાખીને બોલ્યા જે જે
વ્રતમાન પાળશે તે તેનું પણ મારે કલ્યાણ કરવું છે પછી ચોથી
શેર લઈને મોપાળાનંદસ્વામીના ખોળામાં ઉડાડી નાખી ને
બોલ્યા જે જેકેય વ્રતમાન નહીં પાળે ને જે મારા સ્વરૂપનો
અડમપણે નીશ્ચય કરીને દ્રઢ આશરો કર્યો હશે તે તેનું પણ
મારે કલ્યાણ કરવું છે એવી રીતે શ્રીજીમહારાજે પોતાના
પ્રતાપની વાત સંહુને જણાવી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૩૮ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજે મુળજીશેઠને કહ્યું જે જાજ તો
આપણી અંબાદાયમાં બહરીકારમના મુકત પણ આવ્યા છે ને
સ્વેતદ્રીપના મુકત પણ આવ્યા છે ગૌડોકના મુકત પણ આવ્યા
છે ને અક્ષરધામના મુકત પણ આવ્યા છે ત્યારે મુળજીશેઠ બોલ્યા
જે અક્ષરધામના મુકત તે કેણ કેણ હશે એ અમારાથી કેમ
જાણખાય માટે હે મહારાજ એ તો કૃપા કરીને તમે જાણખાવો
તો જાણખાય ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે અંકેકે અંકેકે હો
તમને બતાવું એમ કહીને મહારાજ બોલ્યા જે આ મુકતાનંદ-
સ્વામી ત્યાગીમાં છે તે અક્ષર મુકત છે ને પ્રહાર્યારીમાં મુળજી
પ્રહાર્યારી તે અક્ષર મુકત છે અહરસ્થમાં પરવતભાઈ તે અક્ષર
મુકત છે ને બાઈયોમાં રાજભાઈ તે અક્ષર મુકત છે એ ચાર
આશ્રમ માયલા ચાર તમને જાણખાવ્યા બીજા ઝાઝા હવે તમને
નહીં બતાવીએ એમ શ્રીજીમહારાજે મુળજીશેઠને વાત કરી.
એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૩૯ મી.

આમ કરજેશણમાં પડેલને ઘેર શ્રીજીમહારાજ રહેતા હતા
ને મહારાજને કરજને ઘણું માણસ જાય આવે તેને રાટલા

(૧૪૮)

ખવરાવવા પટે ત્યારે એ પટેલને એવો સંકલ્પ થયો ને આપણા
 ઘરમાં ઘડી હતા તે વચી ગયા ને હવે વાળા જેટલા રહ્યા છે
 તે પણ એ મહારાજ રહેશે તો તે વરી જશે માટે એ મહારાજ
 બચ તો ઠીક એવો એ પટેલને સંકલ્પ તેને એધને ઓછા
 મહારાજ બોલ્યા ને પટેલ તમે એવો સંકલ્પ કરશો નહીં અને
 તો કેવા છીએ એકવાર અને ને દીવસ એકલા ફરતા હતા ત્યારે
 વગડામાં અને ભુખ્યા થયા ત્યારે એક બાટ સાંતેડું હાંકતો
 હતો તેના પાસે જઇને ખાવા માગ્યું ત્યારે તે બાટે બારનો
 હોટ એક શેર અને આપ્યો તે મેં તેના બે રોટલા કરીને ખાધા
 તે ધરાઈ રહ્યો પછી મેં વીચાર કર્યો ને આ બાટ ગરીબ
 માણસ છે ને નાનાં નાનાં બળખીયાં છે ને બાર હુંદે છે તે પણ
 દીવસ જેવડી છે કાંઈ સારી નથી ને બાર આવા મળે છે માટે
 આનું ખેતર તો સાફ પાકે તો ઠીક એમ અને મનમાં ધારીને
 ચાલી નીકળ્યા પછી એ ખેતરમાં સો મણુ બાર થઇ માટે અને
 જ્યાં રહીએ ત્યાં ધી ગોળ ફાણા ફપીયા એ કાંઈ ખુદેજ નહીં
 માટે તમારે એવા સંકલ્પ કરવા નહીં પછી પટેલે બિહાર
 જેડી ચરણારવીમાં મુસ્તક નમાવીને કહ્યું ને હા મહારાજ મારી
 મુરખાઇથી એવો સંકલ્પ મારે થયો ખરો પછી એ પટેલના
 ઘરમાં બહુ શરૂ થઈ થઈ ત્યારે તેમણે બાણ્યુ' ને આતો મહારાજે
 આપ્યું છે એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૩૯ મી.

એકવાર શ્રીભમહારાજ ગામ પોરાણે એક રજપુત
 ચતસંજીને ઘેર પધાર્યા ત્યારે તે ગામમાં ગુંડલના દરબાર હડી
 બાઈ હતા તેમને ખબર થઇ ત્યારે તે દરબાર પોતાના આકરને
 કહે ચાલો આપણે એ રજપુતને ઘેર સ્વામીનારાયણ પાસે જઇએ
 ત્યારે તે આકર બોલ્યો ને એ બાવા પાસે આપ દરબારને જવું
 તે ઠીક નહીં તો પણ દરબાર કહે જવું છે એમ કહી તૈયાર
 થયા ત્યારે મહારાજને ખબર થઇ ને દરબાર ખાસે છે ત્યારે

મહારાજે એ રજપુતને પુછ્યું જે દરબાર તમારે ઘેર આવે છે તો તમારે કાંઈ ખરાબત થાય ત્યારે તે રજપુત કહે હા મહારાજ મારે કમ્પા તથા મીઠાઈનું ખરચ કરવું પડે ત્યારે મહારાજ કહે અમે અહીં નહીં રહીએ એમ કહીને મહારાજ તો એ ગામમાં કુંભાર સતસંગી હતો તેને ઘેર ગયા ને હઠીલાઈ એ રજપુતને ઘેર આવ્યા ત્યાં સાંભળ્યું જે મહારાજ તો અહીંથી કુંભારને ઘેર ગયા, ને જે ચાકર ના પાડતો હતો તે બોલ્યો જે જીઓ સાહેબ બાવાનું તે ઠેકાણું હોય હવે ચાલો દરબારમાં પધારો ત્યારે હઠીલાઈ બોલ્યા જે કુંભારને ઘેર જઈશું પણ સ્વામીનારાયણને તો આજ જોવા છે ખરા એમ કહી દરબાર કુંભારને ઘેર ગયા ત્યારે મહારાજે કુંભારને કહ્યું કે દરબારને ગુણો નાખી દો પછી દરબાર આવી મહારાજને પગે લાગીને ગુણ ઉપર બેઠા ને મહારાજ પણ ગુણો ઉપર બેઠા હતા પછી મહારાજને પાણી પીવું હતું તે સેવકે એક માટીનો શંભુ ટાઢા પાણીનો ભરેલો મહારાજના હાથમાં આપ્યો તે મહારાજે પીવા માંડ્યું ને પછી મહારાજે એ દરબારને કહ્યું જે આ પાણી બહુ ટાઢું છે તમે પીશો ત્યારે દરબાર કહે તમારે પીવાનું છે તે કેમ પીવાય ત્યારે મહારાજ કહે પીયો પછી દરબારે પાણી પીવા માંડ્યું ત્યારે મહારાજ કહે એ શંભુ મોઢે માંડીને પીયો પછી દરબાર પાણી પી રહ્યા ત્યારે મહારાજે વાતો કરવા માંડી તે ઘણી વાતો કરી ને મહારાજ કહે હવે વ્રતમાન લો ત્યારે હઠીલાઈ બોલ્યા જે એ ચાર નીમ તો મારાથી નહીં પણ ને ચોરીને અવેરી એજ નીમ તો હું પાળીશ ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે જે નીમ પાળશો તો પણ તમારું કલ્યાણ આ મુકતાનંદસ્વામીની ખરોખર કરીશ એવું એ હઠીલાઈને વચન આપ્યું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૪૦ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ વડતાલજતા હતા ને લેગાકાઠીના સ્વાર પણ હતા તે વગડામાં જતાં જતાં મહારાજ તરસ્યા થયા

ને પાણી માણ્યું ત્યારે તે યાજ્ઞે કામ પામે માણી ન મળે ખસી
 અલૈયાખાચર મોડું દોડાવી પાણી લેઈ જમા ત્યાં એક ભરવાડ
 આવે ને તેને માથે પાણીનેા મોરીયો તે ભેઈને અલૈયાખાચરે
 પુછ્યું ને આ પાણી કેટું છે ત્યારે ભરવાડ કહે કુંભાકરને ઘેરથી
 કોરો મોરીયો લઈને નદીયેથી ભરી લાવ્યો છું ત્યારે અલૈયા
 ખાચર કહે અમારા મહારાજ તરસ્યા છે તે આ પાણી આપીશ
 ત્યારે ભરવાડ કહે ચાલો હું પાવા આવીશ એમ કહીને ભરવાડ
 તો અલૈયા જોગો ચાલ્યો ત્યારે અલૈયાએ એ ભરવાડને કહ્યું ને
 મહારાજ તને કહેશે કે કંઈક મારી પાસે માગ ત્યારે તું એમ
 કહેજે કે માડું કલ્યાણ કરો પણ બુલેચુકે બીજું કાંઈ માગીશ
 નહીં પછી ભરવાડે તો આવીને મહારાજને પાણી પાચું ત્યારે
 મહારાજ કહે આ કોરા મોરીયામાં બહુ પાણી ઠ્યાં છે એમ
 કહીને ભરવાડને કહે તું માગ ને માગે તે આપું ત્યારે ભરવાડ
 કહે હે મહારાજ માડું કલ્યાણ કરો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે
 તારું કલ્યાણ તો થયું પણ તારી ચાર પેઢીનું કલ્યાણ થશે
 એવી રીતે એ ભરવાડ ઉપર રાજ થયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૪૧ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગઢડામાં બીરાને ને પોતાના તેર
 પાળા માંડવધારની સીમમાં પાંજરા કાઢવા સાડ ગયા હતા ત્યારે
 ભડલીવાળો ભાંજુખાચર પોતાના સીમાડાના તકચર સાડે બેર
 લેવા બસે માણસ હથીચારબાંધ લેજું લઈને એ પાળાને આરવા
 સાડે આવ્યા ને લડાઈ થઈ તે ભાંજુખાચરના મોટામોટા ભાવર
 લોક હતા તે મરાંજી ને કેટલુંક માણસ ધાચું તે પાંજું જાણ્યું
 ને આ તેર પાળા હતા તે પણ ધવરાંજી તેમાં એક ભગુજીને
 અદાર ધા થયેલા ને રતનજીનું કાંડું હાથનું પડી ગયેલું એવા
 ધવરાંજી પણ કોઈનું અત્યુ થયેલું નહીં પછી એની મહારાજને
 ખબર થઈ તે માણસ મોકલી ખાટલે ઘાલી એ તેરે પાળાને
 ગઢડે લાવ્યા ને પછી તેના ધા લાંગાવ્યા ને ટેલા લેવરાવ્યા અને

પાટા બંધાવીને એકાંત જગ્યામાં સુવાડ્યા, પછી મહારાજ એના આભ્યાતે બેઠને એચર ચાવડાને પુછ્યું જે તારે કાંઈ ઘાટ શ્યા છે ત્યારે એચર ચાવડો બોલ્યો જે હે મહારાજ ખીજે મરવા જીવવાનો તો કાંઈ ઘાટ થતો નથી પણ એટલો ઘાટ શ્યા છે કે જમતમાં એમ કહેવાશે જે ક્વામીનારાયણના પાળાને જાવરે માર્યા એટલી ખોટ લાગશે ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે આ તેરેનું અત્યુ આવ્યું છે પણ મારે મરવા દેવા નથી એમ કહીને સચીદાનંદસ્વામીને બોલાવીને કહ્યું જે તમે અહીં બેસો ને કાળને આંદર ગરજા દેશો તહીં એ આગળ તમારાં કરેલા કામો છે ત્યારે સચીદાનંદસ્વામી બોલ્યા કે હા મહારાજ એમ કહીને એ પાળાની રક્ષા કરવા એ ધરના ઉમરા ઉપર બેઠા ત્યારે એ ભાંજીખાચરને એમ થયું જે આ પાળાની રક્ષા કરવા બેઠા છે પણ આમને કાંઈક ચમક થાય તેવો ઉપાય કરે ત્યારે ઢાલ વગડાવે બંધુકોના ભડાકા કરાવે પણ એ પાળા કોઇને ચમક કે સનેપાત તે કાંઈ થયું નહીં અને ઘાયલી પીડા પણ ન થઇ ને તરલ થા રૂઝાઈ ગયા એવી રીતે શ્રીજીમહારાજે પાળાઓની રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૪૨ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ વડતાલ જતા હતા ને કાઠીયોના ઘણા સ્વાર ભેગા હતા ને પ્રાંજ્ઞાનંદસ્વામી પણ ઘોડે ચડ્યા હતા તે કોઈક ગામને પાદર જઈ ગઈ હોઈ સહુ ઉભા રહ્યા ત્યાં એક મોટો ડાઢાવાળો ખાખી આવો આવ્યો તે પ્રાંજ્ઞાનંદસ્વામી ના ઘોડાનું ચોકડું ગાડીને બોલ્યો જે જીવનમુકતી ખડે રહે ક્યાં ચડી ચડી જતી હે ત્યારે પ્રાંજ્ઞાનંદસ્વામી બોલ્યા જે ખાવાજી અમારા કાંઈ વાંક નથી આ ઘોડા ઉભા તેમાં વચ્ચે મેલો છોગા વાળો ઉભો તેણે અમને આવા કર્યા છે તે એનો વાંક છે તે તમે એને કહો ત્યારે પ્રાંજ્ઞાનંદસ્વામીને પડ્યા મુકીને એ ખાવો મહારાજની ઘોડીના ચોકડે ખાગ્યો પછી ભયુજી

(૧૫૨)

આવ્યા તે ખાવાને ખુબ કુણીઆટો ને ડાહીનાં ખાવાલાં જેવી
કાઢ્યા પછી ખાવો ભાગી ગયો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે જુઓને
કેવા મુખ માણસ થાય છે જ્ઞાન માર્ગ તે ન સમજ્યા પણ
વેવારમાંય ન સમજ્યા કેમ કે એમ ન વીચાર્યું જે આ ઝાઝા
ઘોડાવાળા ઉભા છે તેમાં હું એકલો જડ છું તે ગસારો પામીશ
એમ મહારાજે વાત કરી. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૪૩ મી.

એકવાર ગઢડામાં મુક્તાનંદસ્વામીને ને પ્રહ્માનંદસ્વામીને
એક શીશ સાડ કાંઈક વાઘો પડ્યો તે જે ત્રણ દીવસ મુધી એક
ખીજત બોલ્યા નહીં અભાલા રાજ્યા પછી મહારાજને એ વાત
કોઈકે કરી ત્યારે સભા થઇ ત્યારે મહારાજે પ્રહ્માનંદસ્વામીને
કહ્યું કે તમે તો મુક્તાનંદસ્વામીને ગુરૂ બાણુ છે ને તેમની
સાથે જે ત્રણ દીવસથી બોલતા નથી તે એમ કેમ રાજ્યું છે
ત્યારે પ્રહ્માનંદસ્વામી બોલ્યા કે હે મહારાજ એ તો તમારો
વાંક છે ત્યારે પ્રહ્માનંદસ્વામી કહે પ્રથમ હું જ્યારે માડં આયુષ્ય
ભોગવતો હતો તે દીવસ તો મારે કોઈ દીવસ મુક્તાનંદસ્વામી
નો અવગુણ આવતોજ નહીં પણ તે મારો આવરદા તો આવી
રહ્યો હતો પછી તમે ડોશીયોનો આવરદા મને આપીને જીવાડ્યો
છે તે આ સમે કોઈક વઢકણી ડોશીની આવરદાનો વારો આવ્યો
હશે તેમાં મારે સ્વામીનો અભાવ આવ્યો એમ કહીને ઉઠીને
મુક્તાનંદસ્વામીને દંડવત કર્યા ને પછી હઝીને બોલ્યા ને એક
ખીજતને અવગુણ આવતા તે નાશ પામ્યા. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૪૪ મી.

એકવાર ગઢડા મધ્યે શ્રીજીમહારાજ સભામાં બેઠા હતા ને
સર્વે સંત હરીજન પણ બેઠા હતા ને એક તરફ ડોશીયોની સભા
પણ બેઠી હતી ત્યારે શ્રીજીમહારાજે જોપાળસ્વામીને કહ્યું કે
તમારામાં જેવું સમ્રથપણું છે તેની વાત કરો ત્યારે જોપાળસ્વામી

(૧૫૩)

બોલ્યા કે આ પ્રંદાડને આ પડથી આ પડ કરું એટલું સમ્રથ પાલું મારામાં છે પછી મહારાજ કહે ઉભા થઈને સહુ સાંભળે એમ બોલો પછી ગોપાળસ્વામી ઉભા થઈને બોલ્યા કે આ પ્રંદાડને આ પડથી આ પડ કરું એવી સમ્રથતા મારામાં છે પછી એ વાત સાંભળીને ડાશીયો બોલી કે હે મહારાજ આજ-સુધી તો ગોપાળસ્વામીને ઉન્મત સરખા જાણતા ને આ તો બહુ ભારે સમ્રથપાલું કહ્યું ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા કે એ તો શ્રીકૃષ્ણ જેવા સમ્રથ છે. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૪૫ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજે મુકતાનંદસ્વામીને પુછ્યું કે સ્વામી તમારામાં કેવું સમ્રથપાલું છે ત્યારે મુકતાનંદસ્વામી બોલ્યા જે મારામાં સમર્થપાલું તો મને જણાતું નથી ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા કે સ્વામી તમે તો મહા સમર્થ છો પણ તમને તમારા સમ્રથપણાની ખબર નથી કેમ કે માફ અક્ષર ધામ છે તે તો ઘણું ખેટે છે ને ત્યાં પોંચવું તે તો અતી અગમ છે પણ તમે જે પુરૂષને હાથે જાડીને ફેંકો છો તેને અક્ષરધામમાં પોંચાડી દો છો એવું સમ્રથપાલું તમારે વીંશિ છે એમ શ્રીજીમહારાજે મુકતાનંદજીના સમ્રથ પણાની વાત કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૪૬ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજના સાધુ છુરાનપુર ગયા હતા ત્યાં એક બીંદો એવા નામે વાણીયો હતો તેને મહારાજના પ્રગટ પણાની વાતો સાધુએ કરી ત્યારે તે વાણીયો એ સાધુ ભેગો ગઢડે આવ્યો ને મહારાજનાં દરશન કર્યાં ત્યારે તે વાણીયાને મહા ઉદ્વેગ થઈ ગયો ને એમ બીચાર થયો કે આ સાધુને કીધે મેં આરસેં ગાઉનેા ધકકેા ખાધેા ને આ મહારાજ તો મનુષ્ય છે ભગવાન કયાં છે એમ બીચારમાં પડ્યો ત્યારે શ્રીજીમહારાજે એ સાધુને એવું તે એને સમાધી થઈ ગઈ તે આગળ

મહારાજની મુર્તિને વાંસે એ સ્તંભ બંધરીકાશ્રમમાં ગયા ત્યારે નર-
નારાયણ ઉભા થઈને મહારાજને નમસ્કાર કર્યા ને પોતાના
સીંહાસન ઉપર મહારાજને બેસાડ્યા ને પોતે મહારાજની પુજા
કરી પછી મહારાજ બોલ્યા જે બીંદા આ આમાં જ બંધરીકાશ્રમ ધામ
છે પછી ત્યાંથી બીંદાને સ્વેતદ્વીપમાં લઈ ગયા ત્યારે વાસુદેવ ભગવાન
ઉભા થઈ મહારાજને નમસ્કાર કર્યા ને પોતાના સીંહાસન ઉપર
મહારાજને બેસાડ્યા ને પોતે મહારાજની પુજા કરી ત્યારે
મહારાજ બોલ્યા જે બે બીંદા આ માં જ સ્વેતદ્વીપ ધામ છે
પછી ત્યાંથી એને લઈને ગોલોક ધામમાં ગયા ત્યારે શ્રીકૃષ્ણ
ભગવાન ઉભા થઈ મહારાજને નમસ્કાર કરીને પોતાના સીંહાસન
ઉપર બેસાડીને પુજા કરી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે બે બીંદા
આ માં જ ગોલોક ધામ છે પછી ત્યાંથી બીંદાને લઈને શ્રીજી-
મહારાજ અક્ષર ધામમાં ગયા ત્યાં તે પોતાનીજ મુર્તિ હતી
પછી તેને કહ્યું જે બે આ માં જ મુગધામ છે ને હું આ ધામમાં
રહું છું પછી બીંદાને સમાધી ઉતરી ત્યારે ઉઠીને મહારાજના
પગમાં પડીને બોલ્યો જે હે મહારાજ હવે મારે કાંઈ શંકે
નથી ત્યારે શ્રીજીમહારાજ કહે આ શેનું જાડ છે ત્યારે બીંદો
કહે એ લીંમડો છે ત્યારે મહારાજ કહે એતો આંખો છે ત્યારે
બીંદો બોલ્યો જે હે મહારાજ જેવો લીંમડાનો નીશ્ચય કર્યો
છે એમજ મેં તમારા સ્વરૂપનો નીશ્ચય કર્યો છે તે હવે ફરે
તેવો નથી એવી રીતે બીંદાને નીશ્ચય થયો. એવાત પુરી થઈ.

વાત ૧૪૭ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગઢડા મધ્યે સાધુની પંચતમાં
જલેથી પીરમતા હતા ત્યાં એક મોટી જટાવાળો અદ્ભુત બાળી
આવ્યો તેણે મહારાજને નમસ્કાર કર્યા ત્યારે મહારાજ કહે
જમવા બેસો ત્યારે તે બાળી બેઠો એટલે મહારાજે એક ટોપલો
જલેથી પીરસી તે જમી ગયા પછી જમી ઉઠીને મહારાજને ને
સંતને નમસ્કાર કરીને ચાલી નીકળ્યા તે બહાર બહાર નીકળ્યા

ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે મુકતાનંદસ્વામી તમે એ ખાખીને
ઓળખ્યા ત્યારે મુકતાનંદસ્વામી કહે ના મહારાજ ત્યારે મહારાજ
કહે એતો શીવજી હતા તે પ્રસાદી જમવા આવ્યા હતા તે
હવે જોવોજોઈયે ક્યાંઈ દેખો છો પછી બારલીકાર એ ખાખીને
ગોતવા માંડ્યો પણ અદ્રશ થઈ ગયો તે ક્યાંઈ મળ્યો નહીં.
એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૪૮ મી.

એકવાર ગામ દેવલીયાવાળા બલમસંગની માતુશ્રી બાઈ
કેશાબાને સતસંગ થયો તે પ્રથમ ગઢડે મહારાજનાં દરશન
કરવા આવ્યાં ત્યારે તે ટાણે શ્રીજીમહારાજ આત્રાદાબારના
આરડાની આસરીમાં ઢાલીયા ઉપર બેઠેલા ને સભાપણુ ભરાઈને
બેઠેલી ને મહારાજના હાથમાં લુણીનો કડલો ભરેલો તેને પોતાના
મોઢે તોડી તોડીને જમતા બય એવી રીતે મહારાજ બીરાજે
ત્યારે કેશાબા આવીને પગે લાગીને ડોશીયોની સભામાં જઈને
બેઠાં ને પોતાના મનમાં વીચાર કરવા માંડ્યો કે આતો ભગવાન
નહીં મનુષ્ય છે જુઓને લુણી ખાય છે તે પણ ખાતાં આવડતી નથી
બીજે કોઈ ડાહ્યો પુરૂષ હોય તે પણ થોડીથોડી સુધારીને ખાય
પણ આતો મોટો કડલો હાથમાં લઈને પોતાના દાંતે તોડીતોડીને
જમે છે મોટે આ ક્યાં ભગવાન છે ને આપડે તો ડાહ્યો આટો
થયો એમ વીચાર કરી ત્યાંથી ઉઠ્યાં તે પોતાના ઉતારે જઈ
વેલ્ય જોડાવીને ચાલી નીકળ્યાં ત્યારે મહારાજ બોલ્યા ને એ
બાઈ કેમ ઉડી નીકળ્યાં ખબર કાઢો ત્યારે ઉતારે ખબર
કહાવી ત્યારે તે બાઈ તો ચાલી નીકળેલાં પછી મહારાજે માણસ
મોકલીને પાછાં વાળ્યાં ત્યારે ઉતારે કરીને પાછાં મહારાજનાં
દરશન કરવા આવ્યાં ત્યારે તે ટાણે મહારાજ આત્રાદા આરડા
માં બારણા પાસે ઉભેલા ને ત્યાં તકીયો પડેલો હતો તે પોતાના
હાથમાં લઈને ઉડાડો તે લીંમડા હેઠ આટા ઉપર ઢાલીયો
હતો તે ઉપર ઉશીકાની કોર જેમ નાખ્યો ઘટે તેમ બરોબર

(૧૫૬)

પડયો તેને દેખીને કેશાબાઇએ વીચાર કર્યો જે આટલે છેટેથી આવો ભારે તકીયો ઉડાડીને ઢાલીયા ઉપર જે ઠેકાણે જોઇયે તેમ નાખ્યો માટે આતો ભગવાન છે પછી કેશાબા તો મહારાજને પગે લાગી પાછાં ડાશીયોમાં જઈને એકાં ને મહારાજનાં દરસન કરતાં હતાં ત્યાં તો મહારાજની મુર્તિ સોળ વરસની ને અતી પ્રકાશવાન ને જરીઆન વસ્ત્ર ને આમુખણે કરીને મહા દીવ્ય એવી દેખી તે થોડીક વાર સુધી એમ દેખ્યા ને પછી જેમ આગળ હતા તેવા દેખ્યા ત્યારે એ કેશાબાને ભગવાનપણાનો અડગ નીશ્ચય થયો ને શંકય અર્થે નાશ પામી ગયો.
એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૪૯ મી.

એકવાર ગઢડામાં પ્રાંદ્યાનંદસ્વામીને મંદવાડ આવ્યો ને આયુષ્ય પણ આવી રહ્યું ને મહારાજ જોવા ગયા તે જોઈને પાછા પોતાને ઉતારે પધાર્યા ને ત્યાં ડાશીયો આગળ વાત કરી કે પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી આજ દેહ મુકશે ત્યારે ડાશીયો બોલી જે જોજો મહારાજ પ્રાંદ્યાનંદસ્વામીને મરવા હેતા નહીં એમનો તો સતસંગમાં બહુ ખોટકો આવી જાય એતો મહા મોટા સાધુ ને મોટા કવી માટે મરવા હેશે નહીં ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે એમનો આવરદા આવી રહ્યો તે કેમ જીવે ત્યારે ડાશીયો કહે તમે તો ભગવાન છો તે મરવું જીવવું એ તમારા હાથમાં છે ત્યારે મહારાજ કહે આયુષ્ય ખુટે તે જીવે નહીં પણ જો તમે થોડું થોડું આયુષ્ય આપો તો પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી જીવે પછી એ ડાશીયોયે થોડું થોડું આયુષ્ય આપ્યુંતે સત્તર વરસ થયાં પછી મહારાજ કહે હવે આટલા વરસ તો પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી જીવશે એવી રીતે ડાશીયોની આયુષ્ય આપીને પ્રાંદ્યાનંદસ્વામી ને જીવડ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૫૭)

વાત ૧૫૦ મી.

એકવાર એ સપાયણો એક એસરીએ રહે ને તેના આંગણા માં એ નાના બાવળીયા ઉગ્યા તે તેને એ બેય બાઇયો રોજ રોજ પાણી પાય ને એમ કહે કે આ બાવળ તો બહુ સારા ને કુણા છે તે આનાં દાતણ તો ખુદા કરશે પછી મહારાજ એ ગામને પાદર થઈને નીકળ્યા ને નાનજોગીઆ લેગા હતા ત્યારે મહારાજ કહે મારે અહીં દાતણ કરવું છે તે લાવો ત્યારે નાનજોગીઆ કહે આઘે સીમમાં સારાં દાતણ મળશે તે ત્યાં કરજો ત્યારે મહારાજ કહે મારે તો અહીં દાતણ કરવું છે એમ કહીને ઘોડેથી હેઠા ઉતરી પડ્યા ત્યારે નાનજોગીઆ દાતણ લેવા ગયા પણ સારું દાતણ મળ્યું નહીં ત્યારે મહારાજને કહ્યું કે દાતણ મળતું નથી ત્યારે મહારાજ કહે આ સપાયેમાં જુઓ પછી નાનજોગીઆએ એ બેય સપાયેના ફળીયામાં જઈને પુછ્યું કે કાંઈ દાતણ છે ત્યારે તે સપાયણો બોલી કે કેને દાતણ કરવું છે ત્યારે નાનજોગીઆ કહે સ્વામીનારાયણ ભગવાન છે તેમને દાતણ કરવું છે ત્યારે સપાયણો કહે કે અમારે બે દાતણ છે તે બેય દાતણ કરે તો આપીયે ત્યારે નાનજોગીઆ મહારાજને પુછવા આવ્યા ત્યારે મહારાજ કહે લાવો બેય દાતણ કરીશું પછી નાનજોગીએ જઈને કહ્યું ત્યારે એ સપાયણો બેય બાવળીયા કાપીને મહારાજ પાસે લઈ આવી ને બોલી કે હો સ્વામીનારાયણ આ બેય દાતણ કરો ને તમે ખુદાછો તે અમારું બેયનું સારું કરો. ત્યારે મહારાજે એ બેય દાતણ કર્યાં ને પછી બોલ્યા કે તમારાં બેય નાં કલ્યાણ થશે એવી રીતે એ બેય બાઇયોનું કલ્યાણ કર્યું. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૫૧ મી.

એક વાણીયાને ભુત વળગ્યું હતું તે ગોપાળસ્વામી ગઈડે હતા તેમની પાસે આવીને એ વાણીએ કહ્યું કે મહારાજ મારું ભુત કાઢો ત્યારે સ્વામીએ એ વાણીયા સામી દ્રષ્ટી કરીને બોલ્યા

કે તું કોણ છું ત્યારે તે ભુત બોલ્યું કે હું તો ચુડેલછું ત્યારે
સ્વામીયે અવળું જોયું ને મુગજશેઠ પાસે ઉભા હતા તેમને
આજ્ઞા કરી કે આ બાઈ છે તે તેની સાથે મારાથી નહીં બોલાય
તે તમે પુછો ત્યારે મુગજશેઠે પુછવા માંડ્યું કે તું એને કેમ
વળગીછું ત્યારે એ બાઈ કહે હું સ્ત્રીનેરૂપે વીરમગામમાં રાત્રીયે
ઉભો હતો તે એ વાણીયો મારી પાસે આવ્યો તે સાડું એને
વળગીછું ત્યારે ગોપાળસ્વામીએ કહેવરાવ્યું ને એ વાણીયાને
મુકી દે ત્યારે એ બાઈ ચુડેલ બોલી ને હું બહુ તરસે મરુંછું
પણ મને પાણી પીવા દેતા નથી ત્યારે ગોપાળસ્વામી કહે
એને કહેજે ઘેલામાં જઈને પાણી પીઆવે ને કોઈ નાપાડવા
આવે તો એને એમ કહેજે કે મને ગોપાળસ્વામીયે આજ્ઞા કરી
છે તે એને કોઈ નહીં રોકે પછી એ ચુડેલ તો ઘેલામાં પાણી
પીને પાછી આવીને એમ બોલી ને મારે ઘણા દીવસની તરસ
હતી તે આજ હું પાણીપીને ધરાંણી ત્યારે ગોપાળસ્વામી મુગજ
શેઠને કહે તમે એને કહેા ને હવે એ વાણીયામાંથી નીકળી જાય
પછી એમ કહેતાં એ ચુડેલ બોલી ને હું કયાંજઈ ત્યારે
સ્વામીયે કહેવરાવ્યું કે આ સાધુ જમીજમીને જ્યાં પતરાળાં
એઠાં નાખીદેછે ત્યાં રેજે ને તે એઠવાણી બાજે અને તરસ લાગે
ત્યારે ઘેલામાં પાણી પીઆવજે અને કોઈને બીવરાવીશ નહીં
પછી તારા જીવનું આડું થશે એમ કહેતાં એ તરત વાણીયામાંથી
નીકળી ગઈ ને આજ્ઞા કરી હતી ત્યાં રહી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૫૨ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી લીળલીએ મુગજશેઠને ઘેર
આવીને રાત રહ્યા ત્યારે રાત્રે મુગજશેઠનાં ઢોરાં આઢવા ગયાં
હતાં તે ઘેર આવ્યાં તે તેને જોઈને મહારાજ બોલ્યા કે આ
કેનાં ઢોરાં છે ત્યારે મુગજશેઠ કહે મારાં છે ત્યારે મહારાજ
કહે આ ઢોરાં સવારમાં વેચી નાખીને પછી રોટલા બાજે તેના
મારા સમખા ત્યારે મુગજશેઠ કહે હુબજાં ઢોરાં તો કોઈક લે

(૧૫૬)

પણ પાંકડા ઢોર કોણ લેશે ત્યારે મહારાજ કહે આ ટોપીવાળો જવારે જાય છે ત્યારે તેના માલ કેમ ખપી જાય છે ત્યારે મુળજીશેઠ કહે એ તો હરરાજ કરે છે ત્યારે મહારાજ કહે તું પણ હરરાજ કર પછી મહારાજે તો સમ ખવરાવી ને સવારમાં પધાર્યા પછી સવારમાં મુળજીશેઠે ઢોરાં આપે અદકે મુલે આપી દીધાં ત્યારપછી રોટલા ખાધા પછી એકાસીઓ કાળ પડયો તે માણસોનાં સર્વે ઢોરાં મરી ગયાં ને મુળજીશેઠની રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૫૩ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજે ગઢડામાં વાત કરી કે જ્યારે રામચંદ્રજી મૃગ વાંસે ગયા ને લક્ષ્મણ ને સીતાજીની રક્ષા કરવા સાડ મુકી ગયા ત્યારે સીતાજીએ લક્ષ્મણને કહ્યું કે તમારા ભાઈ વાંસે જાયો ત્યારે લક્ષ્મણજીએ કહ્યું કે મને તો અહીં રહેવાની આજ્ઞા કરી છે તે હું નહીં જઉં ત્યારે સીતાજી બોલ્યાં કે અરે દુષ્ટ તારા મનમાં એમ છે કે રામચંદ્રજીને મારશે ત્યારે આ સીતાને સ્ત્રી કરીને મારા ઘરમાં રાખવી છે તે હું મારા પ્રાણ કાઢી નાખીશ પણ તારી સ્ત્રી થઈને રેનારી નથી એવું સીતાજીનું વચન સાંભળીને લક્ષ્મણજીને મુરછા આવી ગઈ તે પૃથ્વી ઉપર ઢળી પડ્યા ને નેત્રમાંથી આંસુની ધાર થઈ પછી સચેત થઈને રામચંદ્રજીની વાંસે ગયા પણ સીતાજીને એવો દોષ લાગ્યો તે રાવણને ઘેર જવું પડયું ને કૃષ્ણ અવતારમાં એ સીતાજી રાધીકા થયાં તો પણ એ દોષે કરીને બીજે ધણી કરવો પડ્યો ને આ ત્રીજે જન્મે મોટી બા થયાં ત્યારે એ દોષ મટયો માટે ભગવાન ના ભક્તના દ્રોહનું મહા મોટું પાપ છે એમ શ્રીજીમહારાજે વાત કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૫૪ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજે મોટું મંડળ કરી પ્રાંગધરે મોકલ્યું ને એમ આજ્ઞા કરી કે ત્રીજે દીવસે ગામમાંથી નીકળજો ત્યારે

સાધુ ધાંગધરે આવ્યા ને વીચાર્યું જે આ ગામમાં આપણને
કોઈ પાસેર અનાજ પણ આપે એવું નથી માટે રામાનંદીસાધુ
ના જેવી મંડળી કરીને ઝાંઝપખાજ વગાડતે વગાડતે રામમોલમાં
જઈએ પછી સાંજ વખતના ગાતાગાતા રામમોલમાં ગયા.
ત્યારે ગોપાળદાસ બાવો ઉઠીને મળ્યો ને પુછ્યું કે કહાંની
મંડળી છે ત્યારે સાધુ કહે કચ્છ દેશના છીયે ત્યારે બાવો તો
ઉતારો કરાવ્યો ને શીરોપુરી કરીને જમાડ્યા ને રાત્રીયે સહુ
સુઈ રહ્યાં તે વેલા સાધુ ઉઠ્યા તે કોઈક સાધુ સ્વામીનારાયણ
સ્વામીનારાયણ એમ બોલ્યા ત્યારે બાવો સાંભળ્યું એટલે જાણ્યું
જે આતો સ્વામીનારાયણના સાધુ લાગે છે ત્યારે બાવો સાધુ
પાસે આવીને બોલ્યો કે તમે સ્વામીનારાયણના સાધુ છો ત્યારે
સાધુ કહે છીયે તો સ્વામીનારાયણના ત્યારે બાવો કહે અરે
માફ નબોદ ગયું મારી શીરોપુરી અલેખે ગઈ માફ મંદીર
બગડ્યું તે હવે અત્યારે ને અત્યારે બહાર નીકળો ત્યારે સાધુ
બોલ્યા કે આજ તો અમે જનારા નથી કાલ જઈશું ત્યારે બાવો
તો ઘણું ઘણું કહ્યું પણ સાધુ તો બહાર નીકળ્યા નહીં ત્યારે
બાવો દરબારમાં અમરસંઘજી પાસે જઈને બોલ્યો કે સ્વામી-
નારાયણના સાધુ મારા રામમોલમાં રાત્રે આવ્યા છે ને તેને
આગળ્યા વીના મેં શીરોપુરી બવરાવી ને હવે બહાર નીકળતા
નથી તે ત્રીપાઈ મોકડી તેને બહાર કાઢો ત્યારે દરબારે જે
ત્રીપાઈ મોકડ્યા તેને આવીને સાધુને કહ્યું કે બહાર નીકળો
દરબારનો હુકમ છે ત્યારે સાધુ કહે બહાર આજ નહીં નીકળીયે
ને કાલ તમારે વગર કીધે જઈશું તે ત્રીપાઈયે ઘણું કહ્યું પણ
સાધુ તો નીકળ્યા નહીં ત્યારે બાવો પાછો દરબારમાં ગયો ને
કહે કે એને મારીમારીને બહાર કાઢો ત્યારે દરબાર કહે એ
લેખ છે તે એને કેમ મરાય ડારો દીધો પણ નીકળ્યા નહીં
તે હવે કાલે જશે ત્યારે બાવો તો રામમોલની કુંચીયો દરબાર
પાસે ઉડાડી નાખીને બોલ્યો કે એ તમાફ રામમોલ રહ્યું
સંભાળી લેજો મારે રહેવું નથી ત્યારે દરબાર બોલ્યા કે લેખ

ને તો મારાથી મરાશે નહીં ને એમ કરતાં તમને ન ગોઠતું હોય તો એ કુચીયો હું એ સાધુને આપી મંદીર તેને સોંપીશ એવું દરબારનું વચન સાંભળીને કુચીયો તો પાછી ઉપાડી લીધી ને બોલવા બોલવાનો માગ પણ કંઈ રહ્યો નહીં પછી સાધુ તો એ દીવસ સંમમોલમાં રહ્યા પણ ઉપવાસ થયો કોઈયે ખાવા દીધું નહીં પછી ગામના માણસોને ખબર થઈ કે સાધુ કાલના બુખ્યા છે પછી ખીચડું રંધાવી સાધુને ખવરાવ્યું પછી સાધુ આલ્યા તે મેથાણના મારગે ચાલ્યા ત્યારે એ ગોપાળદાસ પાછળ જઈને તે સાધુને માર્યા અને ઠાકોરજીની મુર્તિ ખંડીત કરી, સ્ત્રીહાસન ભાગી નાખ્યું ને તરવાર હેડી મુકીને સાધુને લુંટવા માંડ્યા ત્યારે સાધુએ કહ્યું કે બાવાજી તરવાર હેડી મુકીને લુંટો છો તે આ અમો ઝાઝા માણસ છોયે તેમાં કોઈ ક્ષત્રી વરણ પણ હશે તે તેને સુરાતન આવશે તો એ તમારી તરવાર લઈને તમારું માથું કાપશે અને મારનારની સાધુતા જશે માટે તરવાર હાથમાં રાખીને લુંટો પછી એ લુંટીને ગયો ત્યારે સાધુએ ધ્રાંગધરે જઈ દરબારને ફરીયાદ કરી કે આ ગોપાળદાસે અમને લુંટી લીધા ને માર્યા અમારાં તુંબડાં ફેડી નાખ્યાં ત્યારે દરબાર બોલ્યા તે તમે ગાયેગાયું ભરી પીયો અમે તમારા કામમાં જાણીયે નહીં પછી સાધુ ચાલી નીકળ્યા અને મહારાજ પાસે એ ખબર ગઈ પછી મહારાજે કહ્યું કે હે સતો તમે કાંઈ પ્રીતર રાખશો નહીં તમારી રક્ષાનો કરનાર રાજા આવે છે. એની વાર નથી પછી મહારાજે સાધુને પરમહંશ દશા આપીને ઠાકોરજીની પુજા શેવા કાઢીનખાવી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૫૫ મી.

એકવાર બાવળી ગામમાં સદાનંદસ્વામી આવ્યા તે એકલ કરતા ને અલપ્રી રાખતા ને હાથમાં પાટીયો રાખતા તે ગામમાં એક ભાણુદાસ એવા નામે કરીને રામાનંદી વેરાગી હતો, તે તેણે એ સદાનંદસ્વામીને ગામમાંથી કાઢી મુક્યા તે સાધુ તે

(૧૬૨)

ભુખ્યા ને ભુખ્યા ચાલી નીકળ્યા ને એ બાવો લાકડી લઈને સાધુની વાંસે ચાલ્યો તે ગામને પરવાડે જઈને સાધુને લાકડીયે લાકડીયે માર્યા તે તેના ફડકા સાંભળીને એ ગામના ખળામાં માણસ હતાં તે દોડ્યા ને કહે કે કેક ઢારને મારે છે તે આપણે મુકાવીયે તે ત્યાં ગયા ત્યાં તો એ બાવો સાધુને મારે ત્યારે મારતા હતા તે મુકાબ્યાને સાધુને પુછ્યું કે મહારાજ તમને કેવુંક લાગ્યું ત્યારે સદાનંદસ્વામી બોલ્યા જે એ મેરે દેહકુ લગ્યા તે દેહ તો કુછ કામકી નહીં હે પણ મેરે ગર-ભાઈકી શીશમકી લકડી અચ્છી ભાગ ગઈ પછી ગામને માણસે એ બાવાને ઠપકો દીધો ને સાધુ તો ચાલી નીકળ્યા પણ એ બાવાના ઘરમાં નવ માણસ હતાં તે ત્રણ મહીનામાં કોઈ વાસ નાખનાર રહ્યું નહીં સર્વે મરી ગયાં એવો તત્કાળ દોષ લાગી ગયો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૫૬ મી.

એકવાર શ્રીભુમહારાજ શ્રી વડતાલ શમૈયો કરવા જતા હતા તે રસ્તામાં એક સારા આંબાવાડીઆમાં પોતે ઉતર્યા ને સાધુ પાળા હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી ને એક તરફ બાઈયોની સભા ભરાઈને બેઠી ને મહારાજ વાતો કરતા હતા તે ટાણે એક જમાદાર પચીસ ઘોડાસાથે મહારાજની સભા પાસે થઈને નીકળ્યો તે ઘોડેથી ઉતરીને મહારાજ પાસે જઈને નમસ્કાર કર્યા ને સભા સામું જોઈને એ જમાદારે એવો શંકલ્પ કર્યો કે આ સભામાં બાઈયો પણ છે માટે ચોકબો ધરમ તો ક્યાંથી પળતો હશે એવો વીચાર કરતાંજ તે જમાદારને શમાધી થઈ તે પૃથ્વી ઉપર દડી પડ્યો ને તે શમાધીમાં પોતાના ચોવીસ પેગંબરને મહારાજશ્રીની સેવા કરતાં દેખ્યા ત્યારે તેણે પોતાના પેગંબરને પુછ્યું કે આ સ્વામીનારાયણની તમે સેવા કરો છો તે એ કોણ છે ત્યારે તેમણે કહ્યું જે એતો અમારા ઉપરી ખુદા છે. તે અમે તો એમના મોકલ્યા આવીયે છીયે ને તે એમના

(૧૬૩)

ઉપર ખોટો ભાવ કેમ ધાર્યો તને દોષ લાગ્યો તે એમની પાસે માપી કરાવ એમ સમાધીમાં દેખ્યું ને તે જમાદાર પૃથ્વી ઉપર પડેલો દેખીને તેમના સર્વે સ્વારો મોડેથી ઉતરીને તે જમાદાર ને જગાડવા માંડ્યો તે ઘણાઘણો દાખડો કરે હેરવે ફેરવે પણ જાગે નહીં પછી સહુ ઉદાશ થઈને મહારાજ પાસે આવી પગે લાગીને બોલ્યા જે હે મહારાજ આમને તો તમે જગાડશો ત્યારે જાગશે અમારી તો કાંઈ કરી ચાલતી નથી ત્યારે મહારાજ કહે હવે એમને તમે જગાડો એ જાગશે ત્યારે એમણે એ જમાદારને જગાડ્યા તે તરત બેઠા થઈ શ્રીજીમહારાજના પગમાં પડી રોવા માંડ્યું તે રોતો જાય ને મહારાજને કહેતો જાય જે હે મહારાજ તમે તો સર્વના ઉપરી ખુદા છે કેમજે અમારા ચોવીસે પેગંબર તમારી સેવા કરે છે ને તે પેગંબરે મને કહ્યું જે એ સ્વામીનારાયણ ઉપર તે ખોટો શંકદ્વેષ ધાર્યો તેથી તને મહા દોષ લાગ્યો છે. તે એમની પાસે જઈને માપી કરાવજે માટે હે મહારાજ હું તમારો ગુનેગાર છું તે મારો ગુનો માફ કરીને તમારી સેવામાં મને રાખો હવે હું અહીંથી ઘેર નહીં જઉં ત્યારે મહારાજ હસીને બોલ્યા જે હવે તમે રોશો નહીં તમારા સર્વે ગુના માફ છે તમે તમારા માણસો લેગા ઘેર જાવ ત્યારે તે જમાદાર કહે હે મહારાજ હવે હું ઘેર નહીં જઉં તમારી સેવામાં રહીશ ત્યારે મહારાજ કહે અમારે કીધે તમે ઘેર જાવ અમે તમારી સેવા માની લઈશું ને તમારું કલ્યાણ કરીશું પછી વારંવાર મહારાજનાં ચરણારવીંદમાં મસ્તક નમાવી રજા લઈ ચાલી નીકળ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૫૭ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી વીશનગર પધાર્યા ને સુગળ બ્રહ્મચારી લેગા હતા ને તે ગામનો દીવાન એક દ્રોહી નાગર હતો ને તે ગામમાં એ દ્રોહી દીવાનની બેન રહેતી હતી. તે બેનને એક દીકરો હતો તે મા દીકરો મહા ભગવદી સત-

સંગી હતાં પછી એ વીસનગરને પાદર જઈ મહારાજે મુગજી
 પ્રજ્ઞચારીને કહ્યું કે આપણે એ દીવાનની બેનને ઘેર ઉતરીશું
 ત્યારે પ્રજ્ઞચારી કહે ના મહારાજ એ દ્રોહી દીવાન છે તે એની
 બેનને કનડગત કરશે મારે આપણે એ બાઈને ઘેર જવું નથી
 ત્યારે મહારાજ કહે આ એક સુકું ઝરડું પડ્યું તે હાથમાં
 ઝાલી દેયો ને પછી ચાલો એ બાઈને ઘેર ઉતરીશું પછી એ
 ઝરડું પ્રજ્ઞચારી પાસે લેવરાવીને મહારાજ ને પ્રજ્ઞચારી એ
 બાઈને ઘેર ઉતર્યા પછી એ બાઈએ રસોઈ કરીને મહારાજ
 જમ્યા પછી એ બાઈનો દીકરો હતો તે પોતાનો મામા જે
 દીવાન હતા તેમને ઘેર જઈને કહ્યું કે મારે ઘેર શ્રીજીમહારાજ
 આવ્યા છે તે તમે મારા ઘર સુધી આવો મારી માતાએ તમને
 તેડવા સાડાં મને મોકલ્યા છે. એવું સાંભળીને તે દીવાને પોતાના
 બે જમાદાર હતા તેમને કહ્યું કે તમે ત્યાં જઈને એ સ્વામી-
 નારાયણને અહીં ઝાલી લાવો પછી એ બેજ જમાદારો મહારાજ
 પાસે આવીને કહ્યું કે તમને દીવાન બોલાવે છે તે ત્યાં ચાલો
 ત્યારે મહારાજે એ મુગજીપ્રજ્ઞચારીને કહ્યું જે એ ઝરડાનું
 ઠેળું એક જમાદારને અડાડો પછી પ્રજ્ઞચારીએ ઠેળું અડાડ્યું
 તે જમાદાર તો દડી પડ્યો ને બીજો જમાદાર તો નાડો તે
 દીવાન પાસે જઈને વાત કરી કે હું તો ભાગ્યો તે રહ્યો ને
 બીજો તો દડી પડ્યો છે પછી મહારાજે પ્રજ્ઞચારીને કહ્યું કે એ
 ઝરડાનું બીજું ઠેળું એ જમાદારને અડાડો પછી બીજું ઠેળું
 પ્રજ્ઞચારીએ અડાડ્યું તે ઉઠીને એ જમાદાર ભાગ્યો તેણે
 દીવાનને કહ્યું કે જો તમારું કુશળ ઈચ્છો તો એ સ્વામીનારા-
 યણનું નામ લેશો નહીં પછી તે દીવાને બીજું માણસ મહારાજ
 પાસે મોકલાવીને કહેવરાવ્યું કે તમે હવે અહીં આવશો નહીં
 અમારે તમારું કાંઈ કામ નથી ત્યારે મહારાજ કહે અમારા
 હરીભક્તોને નાત બહાર મુક્યા છે તે સાડાં અમારે દીવાન પાસે
 આવવું છે પછી મહારાજ તો તે દીવાન પાસે ગયા તે દીવાનને
 કહ્યું કે અમારા હરીભક્તોને તમે નાત બહાર મુકાવ્યા છે તે

તેમને પાછા નાતમાં લેવરાવો નહીં કે તમારે જમપુરીમાં જમના માર જાવા પડશે ત્યારે તે દીવાન બોલ્યો જે જમપુરીજ નથી ને જમ પણ નથી એતો ખોટોખોટી વાત છે પછી મહારાજે એ દીવાનને શમાધી કરાવીને જમપુરીમાં મોકલ્યો તે તેને જમે મારવા માંડ્યો ને અહીં શરીર ધુજતું જાય તે ઘણી પીડા પામતો જાય પછી મહારાજે શમાધી ઉતારી તે ઉઠીને મહારાજ ના પગમાં પડ્યો ને બોલ્યો જે હે મહારાજ મને તો જમે મારી નાખ્યો ને બહુ દુઃખ દીધું તે હવે તમે કહેો તેમ કહું ત્યારે મહારાજ કહે અમારા હરીભક્તોને નાત બહાર મુક્યા છે તેને પાછા નાતમાં લેવરાવો પછી એ સર્વે જે નાત બહાર હતા તેમને નાતમાં લેવરાવીને મહારાજ ચાલી નીકળ્યા ને એ દીવાને દ્રોહ પડ્યો મુક્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૫૮ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડે દાદાખાચરના દરબારમાં લીબડા હેઠે સભા કરીને બેઠા હતા ને તે ટાણે પારેવાં આવ્યાં તે મહારાજ હાથે કરીને જર નાખતા જાય ને પારેવાં ચણતાં જાય પછી મહારાજ ઉઠીને જમુખાઈ પાસે જઈને કહ્યું જે અમને બેશઘ જર આપો અમારે આ પારેવાં ઘણાં આવ્યાં છે તેને નાખવી છે પછી ત્યાંથી બેશઘ જર લઈને પોતાને હાથે પારેવાં ને નાખવા માંડી ને તરત એ જર ખાઈ ગયાં ને પારેવાં તો ઉડી ગયાં તે વચમાં આકાશમાં એક ધોળો શેરડો થયો ત્યારે પ્રહ્માનંદસ્વામીયે શ્રીજીમહારાજને પુછ્યું જે ઘણી જર તે પારેવાં તરત ખાઈ ગયાં ને ઉડી ગયાં ને વચમાં ધોળો શેરડો થયો તે શું થયું ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એ પારેવાં થઈને મોટા મોટા દેવ અમારા હાથની પ્રસાદી ખાવા આવ્યા હતા ને પ્રહ્મા ને પ્રહ્મમાંણી વીમાનમાં બેસીને આવ્યાં હતાં તે વીમાનનો શેરડો તમને પ્રહ્માની જતી વખતે દેખાયો એવી વાત સાંભળીને સર્વે સભા મહા આશ્ચર્ય પામી. એ વાત પુરી થઈ

(૧૬૬)

વાત ૧૫૬ મી.

એકવાર પ્રાંધ્યાનંદસ્વામીયે તલનાં ફોતલં ઉતારીને તેતલનો ઘી સાકરમાં પાક કર્યો પછી મહારાજને જમાઠવા માંડ્યાં, તે મહારાજ જમતા જાય ને જમેલી પ્રસાદી પ્રાંધ્યાનંદસ્વામીને થાળીમાં આપતા જાય તે થાળીમાં ચુકતાં પ્રસાદી દેખાય પણ થાળીમાં રહે નહીં ત્યારે પ્રાંધ્યાનંદસ્વામીયે મહારાજને પુછ્યું ને આ મારી થાળીમાંથી પ્રસાદી કયાં જાય છે જરાય રહેતી નથી ત્યારે મહારાજ કહે આ સનકાદીક આવ્યા છે તે પ્રસાદી લઈ જાય છે ત્યારે પ્રાંધ્યાનંદસ્વામી કહે મારે તો જરાય રહી નહીં પછી મહારાજે થોડીક આપી ને કહ્યું કે હવે આ તમારે રહેશે સનકાદીક નહીં લે. પછી એટલી પ્રસાદી થાળીમાં રહી તે પ્રાંધ્યાનંદસ્વામીયે ખાધી એવું અદ્ભુત અશ્ચર્ય પ્રાંધ્યાનંદસ્વામીએ દેખ્યું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૬૭ મી.

ગામ અગત્રાઈમાં પરવતભાઈયે વગડામાં ઘઉં વાગ્યા હતા તે ઘઉંનો પુંક થયો ને પરવતભાઈ ગઢડે મહારાજનાં દરશન કરવા ગયા તે ઘઉં રેઢા રહ્યા ત્યારે તે ગામનાં પાંચજાન ચોર ભેગા થઈને તે રેઢું ટોચા વીનાનું ખેતર દેખીને રાત્રીયે પુંક ખાવા સાડ ગયા તે ખેતરમાં પેશીને ઘઉંનાં ઉમડાં લાગવાનો જ્યારે આદર કરવા માંડ્યો ત્યાંતો અકેકો કોરડો ખરડામાં વાગ્યો ત્યારે એ સર્વે આડું અવળું જોયું કે આ કોણે આપણને માર્યા પણ કોઈને દીઠું નહીં ત્યારે ફેર પાછા ઘઉં લાંગવા સાડ એ ખેતરમાં ગયા ત્યારે અકેક જાણના ખરડામાં ખમે કોરડા અની બગમાં વાગ્યા ત્યારે એ સર્વે વીચાર્યા ને અહીં કોઈ માણસ નથી ને આ કોરડા મારે છે તે પરવતનો ગુરૂ મારે છે તે હવે અહીંથી ભાગો નહીં તો જીવથી કાઢી નાખશે પછી સહુ નાશી ગયા ને મહારાજશ્રીએ ગઢડે પરવતભાઈને કહ્યું ને હવે તમે ઘેરબંધ તમારા ઘઉં અમારે ટોવાપડે છે પછી પરવતભાઈને ઘેર મોકલ્યું એવી રીતે પરવતભાઈની ચોરશી રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૬૭)

બાલ ૧૨૧ મી.

તાવી ગામમાં નાનજી હાંડો એવા નામે કરીને એકકોળી રહેતો હતો તેને ગામના હરીભક્ત સહુ કહેતા કે તું વ્રતમાન લઈને સતસંગી થા ત્યારે તે કોળી એમ કહેતો કે મારે તો સતસંગી કે સાધના હાથનાં વ્રતમાન લેવાં નથી જ્યારે મહારાજ પડે પધારશે ત્યારે તેમના હાથનાં વ્રતમાન લેવાં છે પછી કેટલેક દહાડે મહારાજ શ્રી કાઠીયોના સ્વાર સહીત તાવીની સીમમાં નીકળ્યા ત્યારે તે ટાણે એ નાનજી વગડામાં શાંતી હાંકતો હતો તેને જીને કોઈકે કહ્યું જે જ્યારે ત્યારે તું કહેછે કે મારે સ્વામી-નારાયણના હાથનાં વ્રતમાન લેવાં છે તે આ છેટે જાય તે મહારાજ છે મારે તારે વ્રતમાન લેવાં હોય તો દોડીને ભેગો થા એવું સાંભળીને શાંતી પડ્યું મુકીને એકદમ દોડ્યો, તે મહારાજ આગળ વાટ્યા જાય ને એ વાંસે ઉતાવળો દોડ્યો જાય તે ઘણું છેટું હતું તેથી ઘણો સ્વાસ્થ્ય ચઢી ગયો ત્યારે મહારાજ કહે મુરાખાચર આ આપડી વાંસે કોઈક દોડ્યું આવે છે તે આપણે ઉભા રહો પછી મહારાજ ઉભા રહ્યા ત્યાં તો એ નાનજી ભેગો થઈને મહારાજને પગે લાગીને બોલ્યો જે હે મહારાજ ઘણા દીવસથી તમારી હું વાટ જોઈ રહ્યો હતો, મારે તમારા હાથનાં વ્રતમાન લેવાં છે તે એને દોડવાથી સ્વાસ્થ્ય ચડેલો તે માંડમાંડ એટલું બોલી શક્યો ત્યારે તે ટાણે મુજબ પ્રશ્નચારી પાસે હતા તેમણે કહ્યું જે ભાઈ કોઈની પાસે પાણી નો લોટો હોય તો લાવો અને મહારાજ વ્રતમાન ધસાવે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે પ્રશ્નચારી પાણીનાં કામ છે કે હમારાં કામ છે એમ કહીને તે નાનજીને હાથ પોતાના હાથમાં લઈને બોલ્યા જે જ્યાં અમે રહીએ છીએ ત્યાં તને તેડી જઈશું એ તારે વ્રતમાન એવું સાંભળીને તે નાનજી બોલ્યો જે હે મહારાજ મારે પુત્ર કરવી ને અમોટીયાં રાખવાં તેનું કેમ કરું ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે તારે પુત્ર અમોટીયાનું કાંઈ કામ નથી બહાર દીશો જ ત્યારે પાણીનો લોટો લઈ જજે તું ઘેહ મુકીશ

ત્યારે હું તને તેડવા આવીશ એવું મહારાજનું વચન સાંભળીને એ સર્વે એમ બોલ્યા કે આ કોળીનાં બહુ મોટાં ભાગ્ય. તે મહારાજ એની ઉપર બહુ રાજીથયા એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૬૨ મી.

એક શાંમો એવા નામે કણબી ગામ મેમકામાં રહેતો તે વહેવારે દુર્બલ હતો ને સતસંગી બહુ સારો હતો ને તેને માથે દેવું થયું પછી રાત લઈને નાઠો તે કાઠીયાવાડમાં ચાર વીરા ગામ છે તેમાં જઈને રહ્યો ને તેને એક ડાળું વાણીયાનું ઉધારે કાંધાં કરીને લીધું પછી તે ભેંસનું ઘી મણુ એક ભેળું કરીને ગઢડે વેચવા સાડ ગયો તે ઘીની કુડલી ગામમાં મુંકીને મહારાજશ્રીનાં દરશન કરવા સાડ દાદાબાચરના દરબારમાં આવ્યો ત્યારે તે ટાણે સાધુની પંગન થયેલી ને મહારાજ લાડવા ફેરવે એવું દેખીને તે પટેલને એમ ઘાટ થયો જે મારી પાસે એક મણુ ઘી છે તે આ સાધુને રસોઈ આપું તો બહુ સાડ એમ ધારીને હરજીઠકકર ત્યાં ઉભા હતા તેમને કહ્યું જે મારે ઘી મણુ એક છે તે મહારાજને પુછો જો કહે તો હું રસોઈ આપું ત્યારે હરજીઠકકરે મહારાજને કહ્યું જે આ પટેલ સાધુને રસોઈદેવા વીચારેછે ને તેમની પાસે ઘી મણુ એક છે તે શું તમારી મરજી છે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા કે આ ગરીબ માણસ છે ને ઘી વેચીને દેણા દેવા હશે માટે એમની રસોઈ લેવાય નહીં ત્યારે તે શાંમો પટેલ બોલ્યા જે હે મહારાજ મારો તો વહેવાર જેમ તેમ ચાલ્યો જશે પણ મારે આવો અવશર ફરીને કયા દીવસે મળશે માટે મારી ઉપર રાજી થઈને રસોઈની હા પાડો ત્યારે મહારાજ ઘણીવાર એ સામું જોઈ રહ્યા ને પછી બોલ્યા જે ઘી લાવો સાધુને જમાડીયે પછી બીજે દહાડે રસોઈ કરીને સાધુને જમાડ્યા ને શાંમો પટેલ ઠાલી કુડલી લઈને ઘેર આવ્યા ત્યારે લેણાવાળા રૂપીયા લેવા આવ્યા ત્યારે તેમણે નાકીદ કરવા માંડી ત્યારે પટેલે ઘી વાવરવાના

(૧૬૯)

સમાચાર કહી કરગરીને પાછા ઘેર મોકલ્યા ને એ શામા પટેલને નાનાં ચાર બળધીયા હતા અને ખેડ કરતા હતા તે જ્યારે ખેડ પાકી ત્યારે ત્રણસેં મણુ કાલાં ઘેર આવ્યાં તે એક મણુના ત્રણરૂપીયા ઉપજે એવો ભાવ ને અઢીસેં મણુ બાજરો ઘેર આવ્યો તે સર્વે લેણદારને ઘેર તેડાવીને દેણું આપી દીધું ને તે દીવસથી વરષાવરણ ઘણી નીપજ આવવા માંડી ને બહુ સારી આસામી થઈ એવી રીતે શ્રીજીમહારાજે એની રક્ષા કરી. એવાત પુરી થઈ.

વાત ૧૬૩ મી.

એકવાર ગામ મેથાણુના હરીભક્ત સર્વે ગઢડે શ્રીજીમહારાજ નાં દરશન કરવા આવ્યા ત્યારે મહારાજે પુછ્યું જે આ તમે સહુ આવ્યા ને અન્ન પટેલ કેમ ન આવ્યા ત્યારે એ હરીભક્તે કહ્યું જે હે મહારાજ ઘોડા બહુ ફરે છે ને વગડામાંથી ગાયો લેસો ને બગદ લઈ જાય છે તે જાળવવા સાડ ઘેર રહ્યા છે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે ત્યારે તો ઠીક અમારે એમનાં ઉચાટ મટયા એમનો માલ એ જાળવશે હવે તો અમારે તમારાજ ઉચાટ રહ્યા પછી એ ભક્ત સર્વે પાંચ દહાડા ગઢડામાં રહી મહારાજનાં દરશન કર્યાં ને પછી ઘેર ગયા ત્યારે મેથાણુમાં ઘોડા ફરેલા તે અન્ન પટેલના બગદ ને લેસો ગએલી એવું સાંભળીને તે હરીભક્તે અન્ન પટેલને કહ્યું જે મહારાજ આમ બોલ્યા હતા ને હવે અમારે અન્ન પટેલના ઉચાટ મટયા એવું તે હરીભક્તનું વચન સાંભળીને અન્ન પટેલ ગઢડે મહારાજશ્રી નાં દરશન કરવા ગયા ત્યારે મહારાજે કહ્યું જે અન્ન પટેલ તમારે ઘોડા ફરે છે તેની બહુ બીક લાગે છે એમ એ હરીભક્ત આવ્યા હતા તે કહેતા હતા ત્યારે અન્ન પટેલે કહ્યું કે હા મહારાજ તમારે દરશને નથી આવતા તેને ઘેર ઘોડા ફરે છે હું જાળવવા સાડ ઘેર રહ્યો ત્યારે મારા બગદને લેસો લઈ ગયા ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે, જે પુરૂષ ભગવાનના થઈને રહે છે તેનીજ રક્ષામાં ભગવાન ભાળે છે બીજાની ફીકર ભગવાનને નથી. એવાત પુરી થઈ.

(૧૭૦)

વાત ૧૬૪ મી.

એકવાર શ્રીભુમહારાજ શ્રી લોચે બીરાજતા હતા તે કુવે નહાવા સાર પધાર્યા ત્યારે તે કુવે કોસ ફરે ને ઘઉંને પાણી પાય ને ઘઉં બહુ સારા ને કુશંગીની વાડી તે ઘઉં જોઈને મહારાજ તે વાડીવાળા પટેલીયા સાથે બોલ્યા જે આ ઘઉં બહુ સારા છે ત્યારે તે પટેલીયા બોલ્યા કે હે મહારાજ આમાં અમારે ભગવાનની ઓશીયાળ નહીં ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે કેમ ભગવાનની ઓશીયાળ નહીં ત્યારે પટેલીયા કહે આતો અમે કોસ જોડીને ઘઉં પાછયે છીએ આમાં અમારે કાંઈ વરસાદ જોઈતો નથી ત્યારે સુરાખાચર લેગા હતા તેમણે કહ્યું જે આ પટેલીયે બહુ ભુડું ક્યું પછી તેને કેટલાક દીવસ ગયા ત્યારે વળી એક દહાડો મહારાજ એ કુવે નાવા પધાર્યા ત્યારે તે પટેલીયા ઘઉં વાઢે તે પટેલીયાનાં રાતાં લુગડાં દેખીને મહારાજે પુછ્યું જે તમારા રાતાં લુગડાં કેમ થાય છે ત્યારે પટેલીયા કહે આ ઘઉંમાં ગેર આવ્યો છે ત્યારે મહારાજ કહે ગેર આવે ત્યારે ઘઉંમાં નુકશાન થાય, ત્યારે પટેલીયે ઘઉં લાવીને મહારાજ ને દેખાડ્યા તે જીણા જીરા જેવા થઈ ગયેલ તે જોઈને મહારાજ બોલ્યા જે આ ઘઉં આવા નબળા થઈ ગયા ત તમે કેમ જાળવ્યા નહીં ત્યારે પટેલીયા કહે એ કાંઈ અમારા હાથમાં નહીં ત્યારે મહારાજ કહે એ કેના હાથમાં ત્યારે પટેલીયા કહે એતો ભગવાનના હાથમાં ત્યારે મહારાજ કહે તમે કહેતા હતા જે આમાં અમારે ભગવાનની કાંઈ ઓશીયાળ નથી પણ ભગવાન નો તો ખપ પરતો દેખાય છે ખરો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૬૫ મી.

એક વીસનગરનો બ્રાહ્મણ હતો તે વડતાલે મહારાજનાં દરશન કરવા આવ્યો ત્યારે તેને મહારાજે કહ્યું જે તારે કેટલી મુડી છે ત્યારે તે કહે જે ખંચસે રૂપીયા છે ત્યારે મહારાજ

કહે એ રૂપીયા અમને આપશે ત્યારે પ્રાક્ષણ કહે હા મહારાજ તમે લો ત્યારે મહારાજ કહે એ રૂપીયા ક્યાં છે ત્યારે પ્રાક્ષણ કહે એ વીસનગરમાં શાહુકારની દુકાને બ્યાળે મુક્યા છે ત્યારે મહારાજ કહે અત્યારે ને અત્યારે અહીંથી ચાલ તે ક્યાંઈ ટકીશ નહીં પાધરો તે શાહુકારની દુકાને જોડાનાખરા ઉતાર્યા વીના પાધરો ઉભો રહીને એ રૂપીયા માગજો ને જો આજ કાલ કરે તો કહેજો જે રૂપીયા લીધા કેડે મારે ઘેર જવું છે એમ ઉતાવળ થી રૂપીયા લઈને પછી ઘેર જજો પછી તે પ્રાક્ષણ તેજ વખત ચાલી નીકળ્યો તે શાહુકારને હાટે જઈ રૂપીયા માગ્યા ત્યારે તે શાહુકારે કહ્યું જે સવારમાં રૂપીયા લેવા આવજો ત્યારે પ્રાક્ષણ કહે મારે તો એ રૂપીયા લીધા કેડે પાણી પીવું છે તે અત્યારે ને અત્યારે મારા રૂપીયા આપે પછી એ પ્રાક્ષણની આકરી આંખ જોઈને શાહુકારે જાણ્યું જે રૂપીયા નહીં આપીયે તો અત્યારે આપણો ફજોતો થશે એવું વીચારીને તેજ વખત એ પ્રાક્ષણને રૂપીયા આપી દીધા તે લઈને પ્રાક્ષણ ઘેર ગયો ને તેજ રાત્રે એ શાહુકારે દેવાળું કાઢ્યું તે સહુના પૈસા ખોટા થયા ને ભડત પ્રાક્ષણના રૂપીયા મહારાજે અપાવી દીધા એવી એ પ્રાક્ષણની રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૬૬ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજે વડતાલ શમૈયો કર્યો ને રામપ્રતાપભાઈ પણ લેગા હતા તે મહારાજની પુજા થાય ત્યારે રામપ્રતાપભાઈની આગળ પણ ભેટ આવતી જાય તે જોઈને ઇચ્છારામભાઈના ઘરનાં વરીયાલીખાઈ હતાં તેમને ખીજીને રામપ્રતાપભાઈને વઢવા માંડ્યું જે અમારા દેશની ભેટ કેમ લેવા માંડી તમે તમારા દેશમાં જાવ તે રામપ્રતાપભાઈ સાંજાળીને અતી કોપાયમાન થઈ ને બે વચ્ચન આકરાં કહીને રોસાઈને ચાલી નીકળ્યા તે બે પોતાના પાળા હતા તેને લેગા લઈને પગપાળા ચાલ્યા ત્યારે સર્વે સાધુયે મહારાજને કહ્યું જે ભાઈને રાખો ત્યારે મહારાજ

કહે એ માફ કહેવું માનશે નહીં તે તમે જાવ પછી બ્રહ્માનંદ-
સ્વામી ને મુક્તાનંદસ્વામી ગયા ને ભાઈને ઘણું ઘણું કીધું પણ
પાછા વળ્યા નહીં ત્યારે સાધુએ કહ્યું જે ભાઈ આવડો ક્રોધ
કેમ રાખો છો ત્યારે ભાઈ કહે મારે તો સો ગાડાં ક્રોધનાં છે
તેમાંથી એક ગાડું આ બ્રહ્માંડમાં વેચ્યું છે તેમાંથી શીવ બ્રહ્મા
ને દેવ મનુષ્ય સર્વેમાં આપ્યો છે માટે તમારે મને કાંઈ કહેવું
નહીં પછી સાધુ તો પાછા આવી મહારાજને સમાચાર કહ્યા
ને રામપ્રતાપભાઈનાં સ્ત્રી હતા તે પણ પાછળ પગપાળા ચાલી
નીકળ્યાં પછી મહારાજે એક ગાડી ને જે ડાંગરવાના સ્વારને
પાછળ મોકલ્યા ને કહ્યું જે ભાઈને ઘોડે બેસાડજો ને તેમનાં સ્ત્રીને
ગાડીએ બેસાડજો પછી તેમણે આવીને ભાઈને બહુ બહુ વીનય
કરીને ઘોડે બેસાડ્યા ને તેમનાં સ્ત્રીને ગાડીએ બેસાડ્યાં પછી
ચાલ્યા તે ચાલતે ચાલતે રસ્તામાં કોળી લોક તીરકામઠાંવાળા
ચાળીશ પચાસને આશરે એ ગાડી દેખીને હુંટવા સાર આગળ
આવ્યા તે તેને દેખીને એ ચાર પાળા ભાઈ ભેગા હતા તેમણે
ભાઈને કહ્યું જે તમે ને આ ગાડી અહીં ઉભા રહો ને અમે
આગળ ચાલીએ ત્યારે ભાઈ બોલ્યા જે એ અમારાં કામ છે
તમારાથી પાછા હઠશે નહીં એમ કહીને ઘોડેથી હેઠા ઉતરીને
હાથમાં ઉઘાડી તરવાર લઈને આગળ ચાલ્યા ત્યાંતો એ કોળી
નજીક આવી ગયા ત્યારે રસ્તામાં એક મહુડાનું મોડું ઝાડ હતું
તેના થડને ભાઈએ પગનું ઠેકું માર્યું તે ઝાડ મુળમાંથી નીકળી
ને ઉડ્યું તે જ્યાં એ કોળી ઉભા હતા તેમની ઉપર જઈને
પડ્યું તે કોળી કેટલાક મરી ગયા ને કેટલાકના હાથપગ ભાંગ
ગયા એમ તેનો કચરવાણુ ઉડી ગયો પછી ભાઈએ એ કોળીન
તીરકામઠાંનો ભારો બંધાવી ગાડીમાં નાંખાવીને લઈ ગયા તે
અમદાવાદ ગયા એવી રીતે પોતાના મહા પ્રતાપથી એ એ
કોળી લોકોનો પરાજય કર્યો. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૭૩)

વાત ૧૬૭ મી.

એકવાર અમદાવાદમાં રામપ્રતાપભાઈએ તરવાર વેચાવા આવી તે સાડાત્રણ રૂપીયાની વેચાતી લીધી તેમાં ત્રણ રૂપીયા પોતાની ગાંઠે બાંધ્યા હતા તે આખ્યા ને અડધો રૂપીયો ખુટે તે પોતાના પાળાને કહ્યું જે બે કોઠારેથી કોઠારી પાસેથી અડધો રૂપીયો લાવીને આને આપ પછી તે પાળે કોઠારી પાસે અડધો રૂપીયો માગ્યો તે કોઠારીએ આપ્યો નહીં તે તેણે ભાઈને આવીને કહ્યું જે એ તો આપતો નથી ત્યારે ફરી પાછો તે પાળાને ભાઈએ કોઠારી પાસે મોકલીને મગાવ્યો, પણ તેણે આપ્યો નહીં ત્યારે ત્રીજીવાર પાછો પાળાને મોકલીને કહેવરાવ્યું જે ભાઈ ઉભા થઈ રહ્યા છે ને તરવારવાળો ખોટી થઈ રહ્યો છે ને ભાઈ ખીજે છે માટે અડધો રૂપીયો આપો પણ કોઠારીએ તો આપ્યો નહીં પછી પાળે આવીને ભાઈને કહ્યું જે એતો આપતા નથી ત્યારે ભાઈને રીસ ચઢી તે હાથમાં સોટી લઈને એ કોઠારી પાસે ગયા તે ભાઈને આવતા દેખીને એ કોઠારીએ કોઠારનાં કમાડ વાસી િધાં પછી ભાઈ આવીને એમ બોલ્યા જે અરે સસુર મારા માણસને ત્રણ આંટા ખવરાવ્યા ને એક અડધો રૂપીયો આપ્યો નહીં તે તું મરીને ભુત થા એમ કહીને ભાઈ તો ચાલી નીકળ્યા પછી તરત એ કોઠારી મરીને ભુત થયો તે કોઠારમાં દેખાય ને માડો આવળો એ મંદીરના ઘણા માણસને દેખાય ને એમ કહે તે ભાઈના દ્રોહથી ને ભાઈના શ્રાપથી હું ભુત થયો છું પછી હાનુભાવાનંદ સ્વામીએ ભાઈને ઘણી વિનય કરીને કહ્યું જે મહારાજ એ કોઠારીને ભુતનો દેહ આવ્યો છે તે ઘણા દુઃખી થયે છે તે એની ઉપર અનુગ્રહ કરીને એનો દેહ છોડાવીને તું સાફ કરે ત્યારે ભાઈ રાજ થઈને બોલ્યા જે એનો ભુતનો દેહ છુટીને એ બદરીકાશ્રમમાં જાય એવો આશીર્વાદ દીધો એટલે તરત એનો ભુતનો દેહ છુટીને બદરીકાશ્રમમાં ગયો.

૧ વાત પુરી થઈ.

(૧૭૪)

વાત ૧૬૮ મી.

ભુજ તરફ માંડવી ગામના બે સુતાર હરીભક્ત હતા તે ગઢડે મહારાજનાં દરશન કરવા સારૂ આવ્યા હતા તેને મહારાજે એક એરડો માળવા સારૂ આપ્યો તે એ સુતાર ખેડવાળા હતા તે વાવાણી ટાણું આવી ગયું ત્યારે મહારાજ કહે હવે તમે ઘેર જવ પછી એ બે જણ ઘેર ગયા ત્યારે તે ગામમાં વરસાદ પ્રથમ થઈ ગયેલ તેથી સર્વે ગામે હળ જોડીને જમીન બહુ હળીહળીને ઢીંચણુ સામી ખેતરમાં પાંહ કરેલી ને આ બે જણના ખેતર તો ખેડયા વીનાનાં પડતર રહી ગયાં ત્યારે તે ગામને માણસે આ બે જણને ઠપકો દેવા માંડ્યો જે તમે ગઢડે રોકાઈ રહ્યા તે આ અમારાં ખેતર જુઓ ખેડીખેડીને કેવાં સારાં કરી મુક્યાં છે તમે ઘેર હોત તો તમારાં ખેતર અમારા જેવાં સારાં ન થાત, હવે સ્વામીનારાયણ ખેતર ખેડી દેશે તે અમે જોઈશું નહીં પછી થોડાક દહાડે વરસાદ થયો તે આ બે જણે ખેતરોને ચાહોડીને વાવી દીધાં ને ગામવાળા ખેડુતનાં ખેતર બહુ હળેલાં તે પલચાં નહીં તેથી વવાયાં નહીં પછી વળી થોડાક દહાડે વરસાદ થાય ને આ બે જણા ખેતર સમાં કરતા જાય ને ભગવાનની કૃપાથી મોલ સારો સારો થતો જાય તે એ બે જણાને તો બહુ પાકયું ને ગામના માણસોને તો ખેતર પડતર રહ્યાં પછી ગામને માણસે એમ કહ્યું જે સારી ખેડવાળાને કાંઈ થયું નહીં ને આ ખેતર નહોતાં ખેડેલાં તેને દાણાનો ઢગલો થઈ ગયો તે એને તો સ્વામીનારાયણે આપ્યું છે, એમ પ્રથમ બોલતા હતા તેણે પાછું એમ કહેવા માંડ્યું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૬૯ મી.

એકવાર ગઢડે મેમકાવાળા શામોપટેલ મહારાજનાં દરશન કરવા સારૂ ગયા તે ત્રણ દીવસ રહ્યા પછી ભાતું સુટયું તે ઘેર આવવા તૈયાર થઈને મહારાજનાં દરશન કરવા ગયા ત્યારે તે ટાણે મહારાજશ્રી સાધુની પંગતમાં લાડવા ફેરવે ને ચાલીસ

(૧૭૫)

પચાસ હરીભક્ત ઉભાઉભા દરશન કરે તે લેગા શામેપટેલ
પણ ઉભા રહ્યા પછી મહારાજે એ શામાને બોલાવીને કહ્યું જે
આ લાડવાદ્યો, પછી બે હાથમાં ચાર લાડવા લઈને એ શામા
ની પછેડીમાં નાખ્યા ને ફરી ચાર લાડવા લઈને મહારાજે એ
શામાને આપ્યા પછી શામેપટેલે પછેડી લઈ લીધી ત્યારે મહારાજ
બોલ્યા જે તમારે ભાતાં ખુટ્યાં છે તે આ લાડવા પહોંચે
ત્યાંસુધી અહીં રહેજો એમ કહીને બીજા આઠ લાડવા આપ્યા
પછી સોળ લાડવા પહોંચ્યા ત્યાંસુધી રહ્યા ને મહારાજનાં દરશન
કર્યાં. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૭૦ મી.

એકવાર ભુજવાળા સુંદરજીભાઈ તે ભુજના દરબારનો વીવાહ
હતો તે તેમના ખાંડાં લેગા જનમાં જાય ને પોતે મુખત્યાર હતા
ને લેગી આરબની ઘેરબ હતી ને ચીપાઈ રજપુત ભાયાત
વીગેરેના સો સ્વારો હતા અને નેજે, નીશાન, ડકો ને વાજાં તે
પણ હતાં ને ઘોડાગાડીઓ, રથ, વેલો વીગેરે બહુ ભારે સામાન
હતો એવા આડંબરથી એ સુંદરજીભાઈ જન લઈને જતા હતા
તે માર્ગમાં ગામ આવ્યું તે ગામમાં મહારાજ બીરાજતા હતા
તે તેમના દરશન કરવા સારૂ સુંદરજીભાઈ પોતાના સર્વે માણસો
ને ગામને ઝાંપે રાખીને એકલા મહારાજ પાસે આવીને દરશન
કર્યાં ત્યારે મહારાજે ગાદણું નંખાવીને કહ્યું જે આ ગાદલા
ઉપર બેસો ત્યારે સુંદરજીભાઈ બોલ્યા જે હે મહારાજ હું તો
તમારો દાસ છું તે મારાથી ગાદલે કેમ બેસાય ત્યારે મહારાજ
બોલ્યા જે દાસપણું આવવું તે તો ઘણું કઠણ છે ત્યારે સુંદરજી
ભાઈ બોલ્યા જે હે મહારાજ દાસપણું આવવું કાંઈ કઠણ નથી
ત્યારે મહારાજ ફરી બોલ્યા જે એતો કહેવાનું છે પણ દાસ
પણું આવવું બહુ કઠણ છે ત્યારે સુંદરજીભાઈ કહે એ કાંઈ
કઠણ નથી એમ મહારાજે ચારવાર કહ્યું જે દાસપણું આવવું
કઠણ છે. ને સુંદરજીભાઈયે પણ ચારવાર કહ્યું જે દાસપણું

(૧૭૬)

આવવું કાંઈ કઠણ નથી ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે જો તમે
અમારા દાસ હો તો જેમ અમે કહીએ તેમ તમે કરશો ત્યારે
સુંદરજીભાઈ કહે હા મહારાજ જેમ તમે કહેશો તેમ હું કરીશ
ત્યારે મહારાજ કહે આ તમારા થોભાને મુછો પડાવી નાખો
ત્યારે તે વખત ધૈન્યને બોલાવીને થોભાને મુછો પડાવી નાખી
પછી મહારાજ કહે આ તમારાં લુગડાં ઘરેણાં કાઢી નાખો ને
આ અલકી પહેરીને કાશીએ જવ તે દેહ પ્રર્થિત ત્યાં રહેવું
પાછું આવવું નહીં તે અમે પાછા બોલાવીએ તો પણ પાછા
વળશે નહીં ને જાંપે તો તમારાં માણસ બેઠાં છે તે આ બારીએ
થઈને આ રસ્તે થઈને ચાલ્યા જાયો પછી સુંદરજીભાઈએજેમ
મહારાજે કહ્યું તેવો વેશ કરીને બારીએ થઈને કાશીને રસ્તે
ચાલી નીકળ્યા પછી મહારાજે મુક્તાનંદસ્વામીને કહ્યું જે આ
સુંદરજીને અમે આમ કયું તેમાં તમને કેમ લાગે છે. ત્યારે
મુક્તાનંદસ્વામી હાથ જોડીને બોલ્યા જે હે મહારાજ આ
કાઠીયાવાડ ને ઝાલાવાડમાં તો અમારાથી જવાતું નથી જ્યાં
જઈએ ત્યાં મારવા માંડે છે એક કચ્છ દેશમાં જઈને ઉભા
રહીએ તેમ હતું તે તમે આ સુંદરજીનું આમ કયું તે હવે
કચ્છ દેશમાં પણ નીભાવ થાય તેમ રહ્યું નહીં તે મને તો એ
વાત સવળી ન મુઝી ત્યારે મહારાજ કહે અમે તો ભુલી ગયા
પણ તમે કેમ ના પાડી નહીં ત્યારે મુક્તાનંદસ્વામી કહે હે
મહારાજ અમારાથી તમને કેમ ના પડાય ત્યારે મહારાજ કહે
એને પાછો બોલાવીએ એમ કહીને સુંદરજીને તેડવા માણસ
મોકલ્યું ત્યારે સુંદરજી કહે હવે હું પાછો નહીં આવું મહારાજે
મને કહ્યું છે જે અમે પાછો વાળીએ તોપણ પાછો વળીશ નહીં
ત્યારે તે માણસ પાછું આવ્યું ત્યારે મહારાજે મુગજીબ્રહ્મચારી
ને મોકલ્યા તે બહુ રીતે સમજાવીને પાછા તેડી લાવ્યા ત્યારે
મહારાજે કહ્યું જે હવે તમારાં લુગડાં ઘરેણાં પહેરો ત્યારે
સુંદરજીભાઈ કહે હે મહારાજ મને તમે દયા કરીને આવી

(૧૭૭)

દશા દીધી છે તે હવે હું લુગડાં નહીં પહેરું ત્યારે મહારાજ કહે તમે અમારા દાશ હો તો અમારા કીધે કરીને પહેરો. પછી લુગડાં પહેરીને બહાર નીકળ્યા તે પોતાના માણસ પાસે આવ્યા ત્યારે એ સર્વે માણસે કહ્યું જે આ થોભા મુછો કેમ પડાવી નાખી ત્યારે સુંદરજીભાઈએ કહ્યું જે મારે માનગત હતી કે જ્યારે એ દેવનાં દરશન કરીએ ત્યારે તેજ વખત થોભા મુછો પડાવી નાખવાં તે આજ એ માનગત પુરી થઇ. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૭૧ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી વડતાલ શમૈયો કરવા સાડ પધાર્યા હતા, તે શમૈયો પુરો કરીને ચાલવા સાડ તૈયાર થઇ ઘોડેસ્વાર થઇને બહાર નીકળ્યા ત્યાંતો સુરતનો સંગ વડતાલ આવી પહોંચ્યો તે એ સર્વે સંગે મહારાજનાં દરશન કર્યાં ને તે સંગ સર્વેને મહારાજે કહ્યું જે હવે અમે ચાલીશું ને તમે સહુ ગઢડે આવજો એમ કહીને મહારાજ તો સર્વે સ્વારો સહીત ચાલી નીકળ્યા તે બે ગાઉ પહોંચ્યા ત્યારે એક સુરતની ડોશી વાંસે રહી ગયેલી તે વડતાલ આવી ત્યારે તે ડોશીને સંગવાળે કહ્યું જે અરે ડોશી અહીં તો મહારાજ હતા ને અમારે સહુ ને દરશન થયાં ને તું વાંસે કેમ રહી ગઇ એવું સાંભળીને ડોશીએ તો રોવા માંડયું ને મહારાજ વાંસે દોડી તે દોડતી જાય ને રોતી જાય ને એમ કહેતી જાય જે અરે દયાળુ, હું અભાગણી ને દરશન દીધા વગર તમે જતા રહ્યા, તે ડોશી દોડી શકે નહીં તે ખેતરમાં ગોથાં મારે ને વીલાપ કરે ત્યારે મહારાજે પોતાના સ્વારોને કહ્યું જે તમે સહુ અહીં ઉભા રહો મારે પાછું જવું પડશે તે જઇને હમણે પાછો આવીશ એમ કહીને માણકી ઘોડીને દોડાવી તે જ્યાં એ ડોશી ગોથાં મારતી હતી તેની પાસે આવીને ઉભા રહ્યા ને એ ડોશીને કહ્યું જે હવે તું રોઇશ નહીં ને વીલાપ કરીશ નહીં આ હું તને દરશન દેવાં

(૧૭૮)

જે ગાઉથી પાછો આવ્યો તે હવે મારાં દરશન કર પછી તો એ ડાશી પગમાં માથું ઘાલે ને વારંવાર પગે લાગે પછી મહારાજે હાર પડેયો હતો તે હાર એ ડાશીને આપીને કહ્યું જે હવે અમને રજા આપો તો ચાલીયે ત્યારે ડાશી કહે મારા વીસામાં હવે પધારો પછી મહારાજે ઘોડી દોડાવીને સ્વારો લેગા થયા એવી રીતે એ ડાશીને દરશન દીધાં. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૭૨ મી.

વઢવાણ શહેરના જલમસીંધણ એવા નામે દરબાર હતા તે પોતે એકલાજ ઘોડેસ્વાર થઇને ફાટશર તળાવમાં પોતાનું વીડ હતું ત્યાં જતા હતા તે રસ્તામાં ધરમ તળાવ છે ત્યાં પોતે ઘોડાને પાણી પાવા સાડ આઝ્યા ત્યારે તે વખત સ્વામીનારાયણના સાધુ એ તળાવમાં નાતા હતા તેમને દેખીને બોલ્યા જે તમારા મંદીરથી નદી તો નજીક છે ને આટલે છેટે તમે કેમ નાવા આવો છો ત્યારે તે સાધુએ કહ્યું જે નદીયે નાવા જતાં રસ્તામાં રાંમમોલ આવે છે તે તેમાં બાવો છે તે અમને ગાળો દઇને એમ કહે છે જે સ્વામીનારાયણના મુંડીઓ જે આનીકાર થઇને નીકળશે તો તમારા પગ લાગી નાખીશું ને તમને મારીશું એમ અમને કહે છે તે સાડ અમે નદીએ નાવા જતા નથી એવું સાધુનું વચન સાંભળીને દરબાર બોલ્યા જે તમે સહુ મારી વાંસે આવો હું એ બાવા પાસે જઉં છું પછી સાધુને લેગા લઇને દરબારથી ઘોડે ચડેલા એ રાંમમોલની ખડકીયે આવીને ઉભા રહી ને એ બાવાને ગાળો દઇને બોલાવ્યો તે બાવો આવીને ઉભો રહ્યો ત્યારે ઠાકોરે એ બાવાને કહ્યું જે અરે દુબ્ધ પાપીયા તારા કરમને હું જાણું છું ને વળી બાઇસાહેબનો તું ગુરૂ છું તે ફાટયો છું તે આવા ધરમવાળા સાધુને ગાળો દઇને અહીંથી નીકળવા દેતો નથી તે હવેથી જો આ સાધુનું નામ લઇશ તો હું હાથી પાસે તને ચીરાવી નાખીશ એમ બાવાને કહીને પછી સાધુને

(૧૭૬)

કહ્યું જે તમે આ રામમોલના ખારણા પાસેથી ઉંચે સાદે સ્વામી-
નારાયણ સ્વામીનારાયણ એમ કહેતા કહેતા નહીં નાવા જાને
ને જે કાંઈ તમને જાણે તો મને આવીને કહો નહીં તો તમને
સ્વામીનારાયણના સમ છે એમ દરબાર કહીને ગયા પછી સાધુ
તો રહ્યા ત્યાંસુધી તો એ પ્રમાણે ક્યું પછી સાધુ ગઢડે ગયા
તે એ સર્વે વાત મહારાજશ્રીને કહી તે સાંભળીને મહારાજ
મુકતાનંદસ્વામીને જોલાવ્યા ને એ વાત કરી ને વળી મહારાજ
જોલ્યા જે જુઓ સ્વામી એ દરબારે આપણો કેવો પક્ષ રાખ્યો,
ત્યારે સ્વામી જોલ્યા જે હે મહારાજ તમે રાજ થયા તે દરબારે
પોતાના જીવનું કામ ક્યું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૭૩ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ સર્વે સંત મંડળ લઈને શ્રી વડતાલ
જતા હતા, તે ખરવાળે આવ્યા ત્યારે ગામના હરીભક્તે જમવા
સાડ રાખી દરબારનો એક ઉતારો હતો તે એક સીપાઈ પાસે
માગી લઈને એ સર્વે સંતને એમાં ઉતાર્યા ને મહારાજ પણ
વાંસેથી આવ્યા તે એ પણ એમાં ઉતર્યા ને ગામને હરીભક્તે
રસોઈનો સામાન સીધું પાણી વાસણ વીગેરે લાવીને એ ઉતારામાં
મુક્યું ત્યારે એ ગામનો કામદાર વાણીયો ધરશાવાન હતો તે
હાથમાં હોકો લઈને પીતોપીતો એ ઉતારા પાસે આવીને જોલ્યો
જે આ ઉતારામાં કોણ ઉતર્યું છે ત્યારે ગામને હરીભક્તે કહ્યું
જે આતો સ્વામીનારાયણ ઉતર્યા છે ત્યારે કામદાર જોલ્યો જે
સર્વે બહાર નીકળો ઉતારો ખાલી કરો ત્યારે ગામના હરીભક્તે
કહ્યું જે તમારા સીપાઈની રજા લઈને ઉતારો કર્યો છે ત્યારે
કામદાર કહે એ સીપાઈ શું જાણે અટ શરીખા બહાર નીકળો
ત્યારે મહારાજ પોતાના સાધુને કહ્યું જે અહીં ઉભા રહેશો નહીં
પછી એ સર્વે બહાર નીકળ્યા ત્યારે ગામના હરીભક્તે કહ્યું જે
હે મહારાજ આ સીધું સામાન લાવ્યા છીએ તે બીજે ઠેકાણે

(૧૮૦)

રસોઈ કરાવીયે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે અમારે તો આ ગામનાં પાણી પણુ હસમ છે એમ કહીને મહારાજ તથા સંત મંડળ સર્વે ચાલી નીકળ્યા તે આગળ ગામ આવ્યાં ત્યાં પણુ રસોઈ કરવા દીધી નહીં તે ત્યારે રાત્રી પડી ને જે ગામ સત રહ્યા ત્યાં ખીચડી કરાવીને સાધુને ખવરાવી એવી રીતે એ કામદારે મહારાજનો દ્રોહ કર્યો તે એ કામદાર ઘણો કારણદાર હતો ને ગામનો રણી ઘણી હતો. પણુ થોડાક દીવસમાં એની લાજઆબરૂ ને કારણાર તેનો નાશ થઈ ગયો, ને બંધીખાને પડ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૭૪ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગામ લોયામાં હતા તે ત્યાંથી સમીસાંજમાં રીસાઈને ચાલી નીકળ્યા તે અડધી રાતે ગામ લીબલીયે આવ્યા તે લીબલીના ગાંપા પાસે શગરામ વાવરીનો કુબો હતો ત્યાં આવીને શગરામને બોલાવ્યો ત્યારે શગરામ ઉઠીને મહારાજને પગે લાગ્યો ત્યારે મહારાજ કહે મારે સુઈ રહેવું છે ત્યારે એ શગરામ સાંજ્ય જોગી હતો, ને તેની સ્ત્રી નો કુબો જુદો હતો ને તેનો કુબો પણુ જુદો હતો તે એના કુબામાં કાંબળી પાથરી દીધી તે મહારાજ તો સુઈ ગયા ને શગરામને કહ્યું જે મુગજીશેઠને બખર કહી આવ, બીજા કોઈને વાત કરોશ નહીં અમારે છાંન્કા રહેવા છે પછી શગરામ તો મુગજીશેઠની ખડકીયે આવીને મુગજીશેઠને જગાડીને કહ્યું જે મારા કુબામાં તો હાથી બાંધ્યો છે ત્યારે મુગજીશેઠ કહે કેમ હાથી ત્યારે શગરામ કહે મહારાજ મારે ઘેર આવ્યા છે ને કુબામાં મુતા છે તે તમને બખર કરવા મને મોકલ્યો છે તે છાંન્કા આવજો કોઈને જાણવા દેશો નહીં એમ કહીને શગરામ તો ગયો ને મુગજીશેઠ તો કિતાવળા લુગડાં પહેરીને હાથમાં લાકડી લઈને શગરામના કુબા પાસે જતા હતા ને મહારાજ

જ્યારે રીસાઈને ચાલી નીકળ્યા હતા ત્યારે તેમની પાછળ
 બ્રહ્માનંદસ્વામી ને સ્વયં પ્રકાશાનંદ સ્વામી વીસ સાધુ ભેગા લઈ
 ને પગે પગે વાસોવાસ ચાલેલા તે પણ લીબલીયે આવીને
 ઉંચા ચોરો હતો તેમાં બેઠેલા હતા તે તેમને દેખીને મુળજી
 શેઠ બોલ્યા જે આ ચોરામાં કોણ બેઠા છે ત્યારે બ્રહ્માનંદસ્વામી
 બોલ્યા જે વાણીયા નથી ઓળખતો અમે તો સાધુ છીએ પછી
 મુળજીશેઠ તો ચોરા ઉપર ચડીને એ સર્વે સાધુને પગે લાગીને
 બોલ્યા જે રાત્રે તમે ક્યાંથી આવ્યા ને ક્યાં જાઓ છો ત્યારે
 બ્રહ્માનંદસ્વામી બોલ્યા જે મહારાજ રીસાઈને ચાલી નીકળ્યા
 છે તે તેમની મોજડી ને શગડે શગડે અહીંનાં આવીને
 હમણે બેઠા છીએ, ને વળી તમારો ભરૂંસો છે જે મુળજીભાઈ કાંઈ
 વાવડ દેશે ખરા માટે તમને કાંઈ ખબર હોય અથવા તમારે
 ઘેર આવ્યા હોય તો અમને ખબર આપો ત્યારે મુળજીશેઠ કહે
 મારે ઘેર તો આવ્યા નથી ને તમે અહીં બેસોહું ગામમાં જઈ
 છું તે પાછો હમણે તમારી પાસે આવીશ એમ કહીને મુળજી
 શેઠ તો એ શગરામના કુખામાં જઈને મહારાજને દંડવત કરીને
 પગે લાગીને બોલ્યા જે હે મહારાજ બ્રહ્માનંદસ્વામી વીસ સાધુ
 લઈને અહીં તમારી વાંસોવાસ આવ્યા છે ને ચોરામાં બેઠા છે
 તે તેમણે મને મળીને કહ્યું જે મહારાજ રીસાઈને ચાલી નીકળ્યા
 છે ને તેમને ગોતવા સાડ અમે શગડે શગડે અહીં આવ્યા છીએ
 તે કાંઈ મહારાજની ખબર છે એમ મને પુછ્યું તે મેં તો કાંઈ
 જવાબ દીધો નથી, પણ મને પાછા પુછવા આવશે ત્યારે મારે
 એમને શું કહેવું, ને એ ચાલીચાલીને દોડાદોડ આવ્યા છે તે
 પણ થાકી રહ્યા છે, ત્યારે મહારાજ કહે હવે એમને છતું થયા
 વગર છુટકો નથી તે અમે તારે ઘેર આવીશું ને એ સાધુને
 ખબર દઈને તારે ઘેર તેડીઆવ પછી મહારાજ મુળજીશેઠને ઘેર
 આવ્યા ને સાધુને પણ મુળજીશેઠ ખબર દઈને પોતાને ઘેર તેડી
 લાવ્યા. પછી મહારાજને પગે લાગી લાગીને સહુ સાધુ બેઠા

(૧૮૨)

ત્યારે મહારાજ કહે સુગજી આ સાધુ ખાય એવું કાંઈ અત્યારે મળે ત્યારે સુગજીશેઠ કહે અત્યારે તો તલ ને ગોળ છે તે લાવું પછી મહારાજે તલ ગોળ મંગાવીને એ સાધુને ખવરાવ્યા પછી તો સવાર થયું તે સુગજીશેઠને ઘેર રસોઈ થવા માંડીને જામમાં થી પણ ચાર પાંચ રસોઈયો આવી તે સમે નાજાજોગીયા આવીને મહારાજને પગે લાગીને બોલ્યા જે હે મહારાજ ડાશીઓએ તો અન્ન ને જળનાં નીમ લીધાં છે કે મહારાજનાં દરશન કર્યા પછી અન્ન ને પાણી લેવું માટે તમે તો અહીં રસોઈયો માની બેઠા છો પણ ડાશીયો તો એકેય નહીં જીવે એવું સાંભળીને મહારાજ સુગજીશેઠની રસોઈ જમીને તરત ચાલી નીકળ્યા તે જ્યારે મહારાજનાં દરશન કર્યાં ત્યારે ડાશીઓએ અન્ન જળ લીધાં ને સહુને શોક મટી ગયો. એ વાત પુરો થઈ.

વાત ૧૭૫ મી.

એકવાર મુક્તાનંદસ્વામી ને પ્રદ્યાનંદસ્વામી એ જે સાધુ રસ્તામાં ચાલ્યા જતા હતા ને તેમની આગળ એક કણ્ઠીની છેકરો ઘઉંનો પુંક ખાતોખાતો ચાલ્યો જતો હતો તે છેકરાને દેખીને પ્રદ્યાનંદસ્વામીયે મુક્તાનંદસ્વામીને કહ્યું જે સ્વામી આ છેકરાનું કલ્યાણ કરીશું ત્યારે સ્વામી કહે બહુ સાફ પછી પ્રદ્યાનંદસ્વામીયે એ છેકરાને કહ્યું જે તું શું ખાઈ ત્યારે છેકરો કહે ઘઉંનો પુંક ખાઉં છું ત્યારે પ્રદ્યાનંદસ્વામી કહે પુંક અમને આપીશ ત્યારે છેકરે લુગડામાં બીજો ચોખો પુંક બાંધ્યો હતો તે આપવા માંડ્યો ત્યારે સાધુ કહે અમારે ઝાઝો જોઈતો નથી એમ કહીને બેય જણે અકેકી મુઠી ભરી લીધી તે જમીને બોલ્યા જે છેકરા તારું કલ્યાણ અમે કરીશું એવી રીતે એ છેકરા ઉપર રાજી થયા અને એનું કલ્યાણ કર્યું. એ વાત પુરો થઈ.

વાત ૧૭૬ મી.

મહારાજ કારીયાણીમાં બીરાજતા હતા તે એક દીવસ ગામના

(૧૮૩)

પટેલીયાને લેગા લઈને કુવે નાવા સાડ ગયા તે સર્વે સાથે એવો ઠરાવ કર્યો જે આ કુવામાં માથે ફેંટો બાંધી બાંધીને ઉપરથી ધુબકા મારવા ને માથાના ફેંટા પલળવા દેવા નહીં પછી એ સર્વે ફેંટા માથે બાંધી બાંધીને ધુબકા મારે તે ઉંડા ગરી જાય ને ફેંટા બોળાઈ જાય પણ કોઈનો ફેંટો કોરો રહે નહીં ને મહારાજ ધુબકો મારે ત્યારે છાતી સુધી બહાર રહે ને ફેંટો તો શેનોજ પલળે પછી તો એ પટેલીયે ઘણાં ઘણાં જતન કરી કરીને ધુબકા મારવા માંડ્યા પણ કોઈના ફેંટા કોરા રહ્યા નહીં ને મહારાજનો ફેંટો તો એકેયવાર પલળ્યો નહીં તે જોઈને એ સર્વે બોલ્યા જે હે મહારાજ તમે તો ભગવાન છો તે તમારો વાદ અમારે હોય નહીં એમ કહીને એ સર્વે મહા આશ્ચર્ય પામતા હતા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૭૭ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી લોયામાં સુરાખાચરને ઘેર બીરાજમાન હતા ને સુરાખાચર સોમલાખાચર આદી મોટામોટા હરીભક્ત પણ પોતાની પાસે બેઠા હતા ને તે સમે એક માર્ગી વેરાગણુ બાઈ ને તેનો દીકરો એ બેય જણુ ગામને ચોરે બેસીને ઉંચે સાદે સાવળુનાં ભજન બોલતા હતા તે તેનો સાદ સાંભળીને શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે આ કોણુ ગાય છે ત્યારે સુરેખાચરે કહ્યું જે એતો એક માર્ગી વેરાગણુ ને તેનો દીકરો ચોરે ઉતર્યા છે તે ગાય છે ત્યારે મહારાજ કહે અમે તો એ ભજન સાંભળવા એની પાસે જઈશું ત્યારે સુરેખાચર કહે અરે મહારાજ એતો માર્ગી સાધુ છે તે અધરમી કહેવાય તે એની પાસે તમારાથી જવાય નહીં ત્યારે મહારાજ તો ઉભા થયા ને બોલ્યા જે અમે તો ત્યાં જઈશું તમે ન આવો તો અમે એકલા જઈશું ત્યારે સુરેખાચરે જણ્યું જે મહારાજ ત્યાં ગયા વીના રહેશે નહીં ત્યારે સુરેખાચર કહે હે મહારાજ તમે કહોતો એ બાવાને

(૧૮૪)

અહીં બોલાવીયે ત્યારે મહારાજ કહે બોલાવો પછી સુરાખાચર જઈને એ બેચને બોલાવી લાવ્યા પછી એ મહારાજ પાસે આવ્યાં ત્યારે મહારાજ કહે તમે જે શાવળુ બોલતાં હતાં તેને તે બોલો પછી એ બેચ મા દીકરો ઉચે સાદે કરીને મહારાજ પાસે સારી પેઠે ગાયાં તે સાંભળીને મહારાજ ઘણા રાજી થઈને બોલ્યા તમે માગો જે માગો તે તમને આપું ત્યારે એ બોલ્યાં જે હે મહારાજ અમે તો પાપીયાં છીયે તે શું માગીયે પણ તમે ભગવાન કહેવાઓ છો તે અમારું સાડું કરજો ત્યારે મહારાજ કહે તમારું સાડું કરીશું પછી એતો બેચ ઉઠી ગયાં પછી સુરાખાચરે મહારાજને કહ્યું જે એ માગીં છે તેનું તમે શું સાડું કરશો ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે તારી ખરોખર એનું સાડું કરીશ એવું સાંભળીને એ જે બેઠા હતા તે સર્વે મહા આશ્ચર્ય પામતા હતા. એવાત પુરી થઈ.

વાત ૧૭૮ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી વડતાલનો શમૈયો કરીને ગઢડે આવવા તૈયાર થયા તે ગામ કરોલીયે આવ્યા ત્યારે એ કરોલી ની શપાયણો ચાર પાંચ આવીને મહારાજ આડી માર્ગમાં ઉભી રહી ત્યારે મહારાજ સર્વે કાઠી લોકના ઘોડા સહીત ઉભા રહ્યા પછી એ શપાયણો બોલી જે હે મહારાજ હવે તો પાછો શમૈયો આવશે ત્યારે તમે તો આવશો તે ઘણીવાર લાગશે તે તેટલા દીવસ આ મોઢું ક્યાંથી ભાળીશું માટે વેલાવેલા આવજો એમ કહીને એ સર્વેની આંખમાં આંસુ આવી ગયાં તે જોઈને મહારાજ તો ઘડીકવાર તેમની સામું જોઈ રહ્યા ને પછી બોલ્યા જે હવે તમે ઘેર જવ અમે વેલાવેલા આવીશું પછી એ સર્વે માર્ગ મુકીને કોરે ઉભી રહી ને મહારાજ સર્વે સ્વારો સહીત ચાલ્યા તે ચાલતે ચાલતે એ સુરાખાચર ને સોમલાખાચર પાસે એમ બોલ્યા જે એ બાઈયોનું કડ્યાણ બોપીયોના જેવું કરીશ એવું મહારાજનું વચન સાંભળીને એ સર્વે સ્વારો બોલ્યા જે એ શપાયણોનાં મોટાં ભાગ્ય જે તમે એમના ઉપર બહુ રાજી થયા. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૮૫)

વાત ૧૭૬ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી વેલાવદરમાં અલ્લેયાખાચરને ઘેર છાંના રહેતા હતા ને નાનજોગીયા પાસે હતા તે એકદીવસ નાનજોગીયા સાથે કુસ્તી રમવા માંડી તે રમતે રમતે ચારવાર નાનજોગીયાને મોભારા સુધી ઉંચો ઉછાળી ઉછાળીને હેઠો પાડ્યો. પણ નાનજોગીયાને કંઈ પણ વાગ્યું નહીં ત્યારે નાજે કહ્યું જે હે મહારાજ આ ચારવાર હું મોભારા સુધી ઉછાળી ઉછાળીને હેઠો પડ્યો ને પૃથ્વી ઉપર બહુ પડછંદા વાગ્યા પણ મને તો એક કુલ વાગે એટલું પણ એકે પાર વાગ્યું નહીં તે એમકેમ થયું ત્યારે મહારાજ કહે તને વાગે ને તારાં હાડકાં ભાગી જાય તો અમારી સાથે ફરીને કોણ રમે તેસાઈ તને વાગવા દીધું નહીં અને તારી રક્ષા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૮૦ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે ઘેંજા પાસે હજમત કરાવતા હતા ને એક હરીભકતને છોકરે એ ઘેંજાને કહ્યું જે મહારાજની હજમત કરીને મહારાજના કેશ મને આપીશ ત્યારે તે ઘેંજે કેશ આપવાનો હા પાડેલી પછી જ્યાંસુધી હજમત કરી ત્યાંસુધી એ છોકરો કેશની આશાયે બેસી રહ્યો પછી હજમત કરીને એ ઘેંજે ચાલી નીકળ્યો ને છોકરે કેશ માંગ્યા પણ આપ્યા નહીં પછી છોકરે રોવા માંડ્યું ત્યારે તે છોકરાને રોતો દેખીને મહારાજે પુછ્યું જે તું કેમ રોવછ ત્યારે છોકરો કહે એ ઘેંજે મને તમારા કેશ આપવાની હા પાડીને અહીં બેસાડ્યો હતો તે એતો ગયો ને મેં કેશ માંગ્યા પણ મને આપ્યા નહીં તે મને ખોટું લાગ્યું તે સાઈ રોવું છું ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે છોકરા તું રોઈશ નહીં આરો આવીને મારી ચોટલી કાપી લે ત્યારે છોકરો કહે ના મહારાજ તમારી ચોટલી કપાય નહીં હું નહીં કાપું પછી મહારાજે પોતાના હાથમાં કાતર લઈને પોતાની ચોટલી કાપીને એ છોકરાને આપી ને છોકરો રોતો હતો તે છાનો રાખ્યો એવી એના ઉપર દયા કરી. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૮૬)

વાત ૧૮૧ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ સાધુની પંજતમાં લાડવા ખીરસતા હતા ને તે લાડવાની કુંડી મુળજીશેઠના હાથમાં હતી ને પાછા પચે આસતા હતા તે પાછી મુળજીશેઠની નજર નહીંને ઓસરી આવી રહી ને તે ઓસરી ઉચી હતી તે મુળજીશેઠનો એક પચ ઓસરીથી હેઠે આવી ગયો તે લથડા ને પડવાને ઉપાય થયો ત્યારે મહારાજે પોતાના બે હાથ વધારીને મુળજીશેઠના બે હાથ ઝાલીને પાછા ઓસરી ઉપર તાણી લીધા ને લાડવાની કુંડી પણ હાથમાંથી ખસી હતી તે ઝાલી લીધી ને એમ બોલ્યા જે મુળજી અમે તારા હાથ ઝાલી લીધા ન હોત તો તારા ભુકા નીકળી જાત ત્યારે મુળજીશેઠ કહે મહારાજ હું તો ભવસાગરમાં પડ્યો હતો તે તમેજ હાથે ઝાલીને કાઢ્યો છે તે નીકળ્યો છું નહીં કે માફ ઠેકાણું ક્યાં રહ્યું હતું એવી રીતે બે ભુલ્લો વધારીને મુળજીશેઠને બોલ્યા તે ભુલ્લો મુળજીશેઠે દેખી ને સાધુએ પણ દેખી એવી રીતે શ્રીજીમહારાજનો પ્રતાપ સહુએ દેખ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૮૨ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી કારીયાણી મધ્યે બીરાજમાન હતા ને સુરાખાચર સોમલાખાચર આદી સર્વે પોતાની પાસે બેઠા હતા ને બીજા હરીભક્ત પણ બેઠા હતા એવા સમામાં એક કણબી મહારાજ પાસે આવીને બેઠો ત્યારે તે કણબી સાચું જોઈને મહારાજ બોલ્યા જે અરે દુષ્ટ વ્યભીચાર કરમ કરીને કેમ આવ્યો, પછી બીજા આગળ જે બેઠા હતા તેના શંકદ્વય તથા તેની જે કીયાઓ તેને કેવા માંડી ત્યારે તેને સાંભળીને સુરાખાચર, સોમલાખાચર તથા અલૈયાખાચર વીગેરે જે બેઠા હતા, તેમણે કહ્યું જે આ તમણા બાપની આંખ આજ ફરી છે તે કોકતું કામ કાઢી નાખશે ને આપણી પણ આખરૂં લેશે માટે અહીંથી ઉઠો પછી એ સર્વે ઉઠીને આધા, જઈને બેઠા ત્યારે

મહારાજે કહ્યું જે મુરાખાચર કેમ આધા જઈને બેઠા ત્યારે મુરખાચરે કહ્યું જે હે મહારાજ જે દીવસથી તમે મળ્યા છો તે દીવસથી તો અમારામાં કાંઈ ફેરફાર થયો નથી પણ આગળ તો અમે ક્યાંથી ધરમવાળા હશું ને અમારા અગ્રણી છીર જ્યારે તમે કેવા માંડો ત્યારે અમારી આબરૂ જય તે માટે અહીં કોરે આવીને બેઠા છીએ ત્યારે મહારાજ હશીને બોલ્યા જે એની તો અમને કાંઈ ખબર પડતી નથી એતો એ વખતેજ અમને કાંઈક થઈ ગયું હતું, તમે હવે સહુ અહીં આવીને બેસો પછી એ સર્વે મહારાજ પાસે હસ્તા હસ્તા આવીને બેઠા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૮૩ મી.

એકવાર ગઢડામાં દાદાખાચરના ચારસેં રૂપીયા લઈને એક ડોશી ભાગી તે તેની દરબારમાં સહુને ખબર પડી ને એ ડોશીને બોલવા માંડી પણ ક્યાંઈ જડી નહીં. એ ડોશી ગઢડાના સીમાડા સુધી ગઈ ને પછી તો એકે દશ દેખે નહીં ને એક ગઢડું દેખે પછી તો એ ડોશીને ક્યાંઈ જવાની દશ સુઝી નહીં. તે પાછી ગઢડે આવીને દાદાખાચરના દરબારમાં રૂપીયાની પોટલી હેઠે સુકીને સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ એમ બાજન કરવા માંડ્યું ત્યારે એ ડોશીને દેખીને મહારાજે દાદાખાચરને કહ્યું જે આ ડોશીયે બહુ બુંડું ચારીનું કામ કર્યું તે આને મારો ત્યારે દાદાખાચર બોલ્યા જે અરે મહારાજ આ ડોશી તો સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ એવું તમારું બાજન કરે છે તે મારાથી એને કેમ મરાજ ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે તમે તો મુરખ દેખાઓ છો તમારા દરબારમાં તો આવા ઘણા માણસ ભેગા થયા છે તે આને શીક્ષા નહીં કરો તો તમારું કાંઈ રહેવા દેશે નહીં મારે અમારું વચન માનીને આને પાંચ સાત કોરડા મારો ત્યારે દાદાખાચર બોલ્યા જે આ ડોશીયે તો રૂપીયાજ લીધા છે પણ મારો દીકરો માર્યો હોય કે મારું માથું કાપવા માંડ્યું

(૧૮૮)

હોય ને જો તમારા નામનું ઉચારણુ કરતો હોય તો તેને પણ
મારે મારવાનો શંકદ્વય થાય નહીં તો આ ડોશી તમારું ભજન
કરે છે તે મારે હાથ એને મારવા સાડુ ઉઘો થાયજ નહીં.
ને હુતો એને પગે લાગીશ એવું દાદાખાચરનું વચન સાંભળીને
પોતાની કોટમાં પુખ્તને હાર હુતો તે દાદાખાચરના ગળામાં
નાખ્યો ને બહુ રાજ થઈને ઘણી પ્રશંસા કરી.
એ તાત પુરી થમ.

વાત ૧૮૪ મી.

એકવાર ગામ મેમકાવાળા રામજીશેઠે પોતાની મેડીમાં સં.
૧૮૪૫ના શ્રાવણ વદ ૪ ત્રીજા પોર દીવસને ટાણે બેશીને એમ
વીચાર કરતા હતા જે હવે આ કોર્મ જાતનો વહેવાર મે મારે
માથે રાખ્યો નથી ને કંઈ પ્રવરતી નથી. કેવળ નીવરતી પરાણુ
થયો છું માટે શ્રીજીમહારાજનાં દરશન પ્રથમ મેં ચાર વખત
ક્યાં છે તે મુરતીને ઘડીયે ઘડીયે ધ્યાનમાં લાવીને સંભારવા છે
એવો બેઠા બેઠા વીચાર કરતા હતા તેજ વખત શ્રીજીમહારાજ
પ્રથમ મુરતીમાન થઈને રામજીશેઠની આગળ ત્રણ હાથ છેટે
આવીને ઉભા રહ્યા, તે એક ધોળી ધોતી ઢીંચણથી ચાર તસુ
હેઠેકોર લાવી કચોટો વાળી ને પેરેલું ળીજી કંઈ વસ્ત્ર નહીં
એવી ઉઘાડે શરીરે મુરતી મહા રૂપાળી પચીસ વરસની ઉમર
આશરાની દેખીને રામજીશેઠે તો પ્રથમ મહારાજનાં ઘણીવાર
દરશન કરેલાં તેથી એ મુરતીના મુખારવીંદનો એવો ને એવો
બરેબર ચેરો દેખીને તરત ઝોળખ્યાજે આતો મહારાજ પધાર્યા
તે મહારાજની મુરતીનાં પ્રથમ તો શમચ દરશન થયાં ને પછી
જે પગના ફણા લાલ નખાળી આંગળીયો સહીત ને જે ધોળી
ઘુંટીયું ને જે પીંડીયું ધીંગી ને ત્રીવળી સહીત ફાંદાલું ઉદર ને
ઉંડી નાભી ને ગોળ ને લાંબી જે ભુજબો ને ધોંગો કંઠ એવા
ભુદાભુદા અંગનું એકવાર દરશન થમ ગયું ને પછી તો મહારાજ
ના મુખારવીંદ સામી રામજીશેઠની દ્રષ્ટી સ્થીર થઈ ગઈ ને આંખનું

(૧૮૬)

પણ પણ મરાય નહીં ને ફરીને બીજા અંગ સામી દ્રષ્ટિ જાય
પણ નહીં ને કંઈ બોલાય પણ નહીં ને દેહનું બાન પણ કંઈ
રહ્યું નહીં અને મહારાજ થોડું થોડું હસ્તા ને આંખનાં મટકાં
ભરતા અને રામજી સામી દ્રષ્ટી કરીને જોઈ રહેલા એવા મહારાજ
ના મુખારવીંદ સામું એક નજરે રામજી જોઈ રહ્યા, પછી
એમ મુજબ્યું જે હું ઉભો થઈને મહારાજના પગમાં પડીને પગે
લાયું તે ઉભા થવા ગયા ત્યાંતો એ મુરતી અદ્રશ થઈ ગઈ.
પછી તો અતી ઉદવેગ થઈ ગયો ને આંખોમાંથી આંસુની ધારે
થઈ ગઈ પણ એ મુરતી ક્યાંથી દેખાય, રામજીશેઠ તો પ્રથમ-
થીજ શ્રીજીમહારાજને સર્વોપરી જાણીને ભજન કરતા હતા, પણ
જે દીવસથી શ્રીજીમહારાજ પ્રગટ થઈને દરશન દઈ ગયા તે
દીવસથી રામજીશેઠનું ચાર પ્રકારનું અંગ કરતા ગયા છે. તેમાં
એક તો એ મહારાજની મુર્તિ અખંડ જીવમાં દેખાયા કરે છે
ને બીજું સ્વામીનારાયણ એવા નામના ઉચારણ વીના એક
સ્વાસોસ્વાસ મીથ્યા જતો નથી, ને ત્રીજું ફોઈ સ્ત્રી સામી દ્રષ્ટી
તો થતીજ નથી તેને કરીને સ્ત્રીની વય કે વાન કે વેશ તેની
ખબરજ પડતી નથી ને ચોથું સ્ત્રીને વીષે લોગ બુદ્ધિનો અંકુર
અંતરમાંથી ઉખડી ગયો છે તે સ્વપ્નમાં પણ થતો નથી. એ
ચાર પ્રકારનું અંગ મુર્તિનાં દરશન થયા પછી થઈ ગયું છે આ
વાત લખવી તો નહોતી પણ શ્રીજી મહારાજ સર્વોપરી પુરૂષો-
ત્તમનારાયણનો અદ્ભુત પ્રતાપ સહુને જાણવામાં આવે તે સાર
લાગી છે. વગર કીધે શી માલમ પડે માટે સહુ વાંચનાર
સાંભળનાર મારી ઉપર કૃપા રાખજો, એવી રીતે શ્રીજીમહારાજે
અદૌકિક દરશન દીધું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૮૫ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે બીરાજમાન હતા,
ને સુરાખાચર સોમલાખાચર પુંજાજી વીંગેરે ઘણા હરીજન બેઠા

હતા તેવા સમામાં કાઠી બકલે મહારાજને કહ્યું જે વરસાદ વીના વગડામાં મોલ સુકાઈ જાય છે તે વરસાદ વરસાવો તો મોલ સારા થાય ત્યારે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે આ પુંજીજી કહે તો વરસાદ થાય ત્યારે સુરાખાચર બોલ્યા જે પુંજીજી તમે કહો જે વરસાદ થાય પણ પુંજીજી તો કાંઈ બોલ્યા નહીં તે ફરીને સુરેખાચરે કહ્યું જે પુંજીજી કેમ બોલતા નથી વરસાદ થાય એમ કહો તે ચાર પાંચવાર સુરેખાચરે પુંજીજીને કહ્યું પણ પુંજીજી તો કાંઈ બોલ્યા નહીં ત્યારે સુરાખાચર કહે પુંજીજી તને કાળો નાગ ડસે તું વરસાદ થવાનું કેમ બોલતો નથી એકવાર બોલ પણ પુંજીજી તો કાંઈ બોલ્યા નહીં ને મહારાજ તો મોઢા આડો ફમાલ દઈને હસતા જાય. પછી સુરાખાચર કહે આ માણસ મારો બોલનાર નથી પછી તો સભા ઉઠી ત્યારે એકાંતે સુરાખાચરે પુંજીજીને કહ્યું જે કેમ બોલ્યો નહીં આ સર્વેનું દુઃખ જાત તે તને બોલતાં શું બળ આવતું હતું ત્યારે પુંજીજી કહે સુરાખાચર હું તો ઘણુંય બોલવા સાફ બળ કરતો હતો પણ માસ થી તો બોલાયુંજ નહીં ત્યારે સુરેખાચર કહે મહારાજને વરસાદ વરસાવવો નહીં હોય તે તને કેમ બોલવા દીધે. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૮૬ મી.

એકવાર શ્રી જીનાગઢના મંદીરનો ધનગરો ચડાવવો હતો તે ચાર પાળા મંદીરના શીખર ઉપર જઈને ધનગરાનું લાકડું બાથમાં લઈને તેના ખાનામાં નાખતા હતા ને હજારો માણસ હેઠે રહે રહે જોતા હતા તે વાચુની ડોક એવી આંટી આવી ગઈ તે ધનગરાનું લાકડું નમી ગયું ને તે ચાર પાળા પણ નમીને પડે એમ થઈ ગયા ને હેઠે માણસ ઉભું હતું તેણે પણ જાણ્યું જે આ ચારજણ હમણેજ પડશે ને જુકા નીકળી જશે એવો સહુને ત્રાસ થઈ મયો ત્યારે મહાસજે આવીને એ ચાર જણને બાથમાં લઈને ધનગરાનું લાકડું તેના ખાનામાં નાખી દીધું

(૧૬૧)

ને મહા રક્ષા કરીને હેઠે માણસ ઉભાં હતાં તેમણે પણ મહારાજ
નાં દરશન થયાં ને એ ન્યારજણ ઉપર હતા તેમને પણ મહારાજ
નાં દરશન થયાં એવો મોટો પ્રતાપ મહારાજે દેખાડ્યો.
એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૮૭ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી વડતાલમાં બીરાજમાન હતા
ને તેમના દરશન કરવા સારૂ જાલાવાડી સંગ વડતાલ જતો હતો.
તે સંગ નડીઆદ પહોંચ્યો ત્યારે તેમની ખબર મહારાજને પડી
જે જાલાવાડી સંગ અહીં આવે છે તે વડતાલ આજ આવશે
તો અચુર થશે માટે એક સ્વાર મોકલીને નડીઆદ રોકાવીયે
તો ઠીક પછી સુરાખાચરને મહારાજે આજ્ઞા કરી જે સ્વાર મુંડી
નડીઆદ એ સંગને રોકાવે, પછી વળી મહારાજે સુરાખાચરને
કહ્યું જે આતો ઘણી વેળા છે તે સંગ તો અહીં પોકી ભત
પણ આપણે ના પાડી તે આજ અહીં નહીં આવે ને પારકે
પાધર રાતના હેરાન થશે માટે બીજો સ્વાર મુંડીને એ સંગને
વડતાલ તોડાવે, પછી વળી મહારાજે જોડ્યા જે સુરાખાચર
આપણે એ સંગને આજ અહીં તોડાવ્યો તે આવ્યા વગર રેશે
નહીં તે અચુર થશે તો પણ આવશે માટે ત્રીજો સ્વાર મુંડીને
એ સંગ નડીઆદ રહીને સવારે આવે એમ કરે. પછી વળી
ત્રીજો સ્વાર મુંડીને સંગને રખાવ્યો, પછી સવારમાં એ સંગ
વડતાલ આવ્યો ત્યારે એ સંગમાં એક ડોશી બહુ આકર્ષ માણસ
હતી તે મહારાજ ગોમતી ઉપર સભા કરીને બેઠા હતા ત્યાં એ
ડોશીયે જઇને મહારાજને ઘડવા માંડ્યું જે કાલ દીવસે અમને
હેરાન કરી નાખ્યાં તે ઘડીકમાં વેલડાં બેઠાવ્યાં ને વળી ઘડીકમાં
છોડાવ્યાં ને વળી આવશે તો બીક લગશે એવું તોફાન લઇ
બેઠા છે તે બીક કેની લગાડી લાગે છે ને કેની મટાડી મટે છે.
એ બીજા કેના હાથમાં છે માટે અમને તો એવી રીસ ચડી છે
જે જાણીયે મિત્રુંજ ન બેઠાએ પણ શું કરીયે બીજો જો નાનો

(૧૯૨)

મોટો ભગવાન હોત તો સવ કરત પણ બીજો કોઈ ભગવાન ન મલે. તે ક્યાં જઈએ એમ ડોશી વઢતી બય ને મહારાજ પોતાના મુખારવીંદ આડો રૂમાલ દઈ હસ્તા બય પછી મહારાજ બોલ્યા ને ડોશી તમ જેવી ડોશી સેનામોરની થાળી ભરીને કાશી સુધી ચાલી બય તોય કોઈ લુટે નહીં ને માર્ગે પણ કોઈને પુછવા પડે નહીં ને પહોંચતાં વાર પણ લાગે નહીં એવો રાજતમારી રક્ષા કરવા નરનારાયણ હમણેજ લાવે છે એમ કહી ચપટી વગાડી જે હવે વાર નથી એવું સાબળીને સર્વે સભાને એમ થયું જે એવો રાજ કોણ આવશે ને ક્યારે આવશે પછી તો તત્કાળ ટોપીવાળો આવ્યો ને મહારાજ બોલ્યા હતા તેવોજ બદોબસ્ત એ રાજાએ કર્યો તે સહુએ નજરે દીઠો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૮૮ મી.

શ્રીજીમહારાજે શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદાબાચરના આથમણા બારના ઓરડાની વાંસે એક કુવો ગળાવ્યો ને તે પુનમનેદીવસે પાણી આવ્યું તે એ કુવાનું પુનમીયો એવું નામ પાડયું, પછી મહારાજે પ્રાશ્નજી જમાલ્યા તે તેમાં ચાર પ્રાશ્નજી વીદ્યાન હતા તેને મહારાજે કહ્યું જે આ કુવામાં ગંગાજી આવ્યાં છે ત્યારે તે પ્રાશ્નજી બોલ્યા જે હે મહારાજ ગંગાજી અહીં આવે નહીં ત્યારે મહારાજ કહે તમે એ કુવામાં જુઓ ગંગાજી છે કે નહીં પછી એ ચાર જણે કુવામાં જોયું ત્યાં તો ગંગાજી સુતીમાન સ્ત્રી રૂપે દેખ્યાં પછી એ પ્રાશ્નજી મહારાજને કહ્યું જે હા મહારાજ ગંગાજી છે એવું અદ્ભુત આશ્ચર્ય એ પ્રાશ્નજી દીધું. એવાત પુરીથઈ.

વાત ૧૮૯ મી.

ગામ અગત્રાઈમાં પરવતભાઈ રહેતા હતા તે એમના દીકરાને બહુ મંદવાડ થયો તે દેહ ન રહે એવો અવશર થયો ને ગાંભનું માણસ સહુ આવીને બેઠું હતું, તે દાણે શ્રીજીમહારાજ

રાજનો કાગળ પરવતભાઈ ઉપર આવ્યો તેમાં લખેલું જે કાગળ વાંચીને તેજ ઘડીયે અમારી પાસે આવજો. ઘડીયે ખોટી થશે નહીં તે કાગળ વાંચીને પરવતભાઈ તરત ઉભા થયા, ને ચાલવા નું કયું ત્યારે ગામનાં માણસ જે બેઠાં હતાં તેમણે કહ્યું જે આ દીકરો ઘડી સાત છે. આમ મુકીને જવાય નહીં. ત્યારે પરવતભાઈ બોલ્યા જે દીકરો દેહ મુકે તો તમે બાળી આવજો પણ મહારાજે મારી ઉપર લખ્યું છે જે કાગળ વાંચીને ઘડીયે ખોટી થશે નહીં તે હુંતો જઈશ, એમ કહીને પરવતભાઈ ચાલી નીકળ્યા. તે તળાવ જેટલે પહોંચ્યા ત્યાં તો દીકરે દેહ મુક્યો ત્યારે દોડતું માણસ પરવતભાઈ પાસે જઈને કહ્યું જે દીકરે દેહ મુક્યો તમે પાછા ઘેર આવો ત્યારે પરવતભાઈ બોલ્યા જે એમાં મારે શો ખોટકો આવ્યો છે જો ખાટલાનો પાયો ભાગ્યો હોત તો પાછો ઘડાવીયે ત્યારે ખાટલે સુવાય ત્રણ પાયાને ખાટલે સુવાય નહીં તે એ ખોટકો કહેવાય, મારે એવો ખોટકો તો આ નથી તે હું પાછો નહીં આવું તમે એની દેહ કીયા કરજો. એમ કહી એતો ચાલી નીકળ્યા તે આગળ જઈ નાહી ધોઈને મહારાજ પાસે ગયા, ત્યારે મહારાજે પુછ્યું જે તમારા દીકરાને કસર હતી તે હવે સુવાણ થઈ, ત્યારે પરવતભાઈ કહે હા મહારાજ આ સંસારરૂપી મહાભોટો રાજા તે એને હવે મટી ગયો ને મહા સુખરૂપ તમારૂં ધામ તેમાં જાયો તે એને સારી પેઠે સુવાણ થઈ, ત્યારે મહારાજ કહે તમારે દીકરે દેહ મુક્યો ત્યારે તમે ઘેર હતા ત્યારે પરવતભાઈ કહે ના મહારાજ તમારો કાગળ આવ્યો તે હું તો એને માંદો મેલીને ચાલી નીકળ્યો હતો તે ખંડાર આવ્યા કેડે એને દેહ મુક્યાની ખબર સાંભળી ત્યારે મહારાજ કહે તમે એ ગામના પાંદરમાંજ હતા તે કેમ પાછા ઘેર ગયા નહીં ત્યારે પરવતભાઈ કહે હે મહારાજ તમે લખ્યું હતું જે ઘડીયેક પણ ખોટી થશે નહીં તે મારાથી કેમ રહેવાય એવું સાંભળીને શ્રીજીમહારાજે મુકતાનંદસ્વામી પાસે પરવતભાઈનાં વખાણ કર્યાં. અને બહુ રાજીથયા. એ વાત પુરી થઈ.

(૧૯૪)

વાત ૧૬૦ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગઢડામાં ખીરાજમાન હતા ત્યારે દીવાનજી આવે છે એવી ખબર પડી તે આગળ તો જ્યારે જ્યારે દીવાનજી આવતો ત્યારે ત્યારે મહારાજ કાંતો સંતાઈ જતા ને કાંતો કોઈક ગામ જતા રહેતા તે બાણીયે અતીશે ખીતા હોય ને શું એમ સહુને જણાવતા ને તે ફેરેતો દીવાનજી ની ખબર સાંભળીને મહારાજે સર્વે સાધુને કહ્યું જે તમારાં જેટલાં પુસ્તક હોય તે સર્વે લઈને ખહાર આવો ને સર્વે કાઠી પાળાઓને કહ્યું જે તમારાં જેટલાં હથીયાર હોય તે સર્વે લઈને ખહાર આવો પછી એ સર્વે પુસ્તક તથા હથીયાર લેવરાવીને જે દીશા દીવાનજીને આવવાની હતી તે માર્ગ ઉપર ગામની ખારલીકાર સભા કરીને સર્વે પુસ્તક મોટા મોટા ખાજેક ઉપર મુકાવ્યાં ને સર્વે હથીયાર ખંઘાવી ખંઘાવીને પાળાઓને ઉભા રાખ્યા તે સર્વે સાધુ પાળાની સભા કરીને શ્રીજીમહારાજે ઢાલીયા ઉપર ગાદીતકીયા નંખાવીને ખીરાજમાન થયા તે ટાણે દીવાનજીની ફાજ ગામને નજીક આવીને પોતાના બે સ્વારો મહારાજની ખબર કાઢવા સારૂ આગળ મોકલ્યા તે જ્યાં મહારાજ હતા ત્યાં આવીને એક નજરે નેત્રના પલ રહીત થઈને એ બેયજણ મહારાજની સામું જોઈ રહ્યા ત્યારે મહારાજે એ બેયજણને પુછ્યું જે તમે કેના સ્વાર છો, ને અહીં કેમ આવ્યા છો ત્યારે એ બેય બોલ્યા જે અમે દીવાનજીના સ્વાર છીએ ને અહીં અમને તમારી ખબર કાઢવા સારૂ મોકલ્યા છે, ત્યારે મહારાજ કહે તમારા દીવાનજીને કહેજે જે શાસ્ત્રે કરીને સભા કરવી હોયતો આ શાસ્ત્ર તૈયાર કરી રાખ્યાં છેને સહજે કરીને સભા કરવી હોય તો સજ્જ પજ્જ તૈયાર કરી રાખ્યાં છે. એ બેમાં જેમ તમારીમરજી હોય તેમ અમે તૈયાર છીએ એવું મહારાજનું વચન સાંભળીને તે સ્વારે દીવાનજીને જઈને એ સર્વે વાત કરીને પછી એ સ્વારે દીવાનજીને કહ્યું જે સ્વામીનારમણ પાસે તો હજારો માણસ મહારાજ

(૧૬૫)

કરડાં હથીમારખંધ ઉભા છે તે જો એનું કાંઈ નામ લેશો તો તમારા પંડ સહીત આ લક્ષ્મીમાં કોઈ કુશળ રહેવા પામશો નહીં એવું અમે એનું મહા ભયંકર સૈન્ય દેખ્યું છે તે તમારે એની પાસે જવુંજ નહીં, જો તમારું કુશળ ઇચ્છો તો, એવું એ બેય સ્વારોનું વચન સાંભળીને એ દીવાનજી મહા ભય પામી ગયો તે ગદડા પાસેથી નીકળી શક્યો નહીં તે ફેર ખાઇને ઘેલાને ખારલેકાંઠે પડાવ કર્યો ને શ્રીજીમહારાજે એ બેય સ્વાર ગયા પછી સભામાં કહ્યું ને એ બેય જણાના જીવમાં મારી મુતી પેસી ગઈ છે. તે એ બેય ઇંદ્ર થશે પછી બીજે દીવસે મહારાજે પોતાના ડંડી વીસ પચીસ હતા તેમને એ દીવાનજી ઉતર્યો હતો એ આરે સવારમાં નાવા મોકલ્યા. તે દીવાનજીયે પોતાના દેરા બહાર નીકળીને જોયું ત્યાં એ ડંડીને દેખીને બોલ્યો ને આ કેના ડંડી છે ત્યારે કોઈકે કહ્યું ને એતો સ્વામીનારાયના ડંડી છે ત્યારે દીવાનજી એમ બોલ્યો ને આ પાંચ છ હજાર તો બ્રાહ્મણને મુડી મુડીને એણે ડંડી કર્યા છે, એવો એ સમર્થ છે. માટે હવે આપણે એનું કોઈ દીવસ નામ લેવું નહીં એવો ભય પામી ગયો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૬૧ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી અમદાવાદમાં સભા કરીને બેઠા હતા. તે ટાણે બે આખી મહા જખરા ને અતી ઉનમત જેવા મહાસજ પાસે આવીને બેઠા તેમાં એકના હાથમાં કાલીયા બે સીંધડાં લાંબાં અણીઆળા સામસાંમાં લોઢાથી જડેલા એવા તે બેસીને એકજણો બોલ્યો ને અરે માહતજીએ જીવન મુકતા ક્યું કરે. ત્યારે બીજે બોલ્યો ને ઇંદ્ર લેચલો એમ એ બે જણ પરસ્પર બોલતા હતા ત્યારે સભામાંથી એક સમાધીનીષ્ટ સાધુએ આખીને એના બે હાથ કાલીને સમાધીમાં જતા રહ્યા તે એ આખીના બે હાથ બીંસાવા માંડ્યા તે જાણીયે છુંદો

(૧૯૬)

થઈ જશે ને ખાખીયે તો બરકે બરકા પાડવા માંડ્યા ને આંખ-
માંથી આંસુની ધારો થવા માંડી તે રોતો બય ને કેતો બય
જે મેલરેખાણુ મેલરેખાણુ મર જતા હું મેરા પ્રાણુ નીકલ
જતા હે ને ખીજ ખાવાને કેતો બય જે ઇનકા હાથ છોડાઇ
દે હાથ છોડાઇ દે, ને ખીજે ખાવો એના જે હાથે કરીને એ
સાધુના હાથ છોડાવવા વળગી પડેલો તે ઘણું જોર કરે પણ વજ
હુટે તો એ હાથ છુટે એવા થયેલા, તે બેય ખાવાનો તો કાંઈ
ઉપાય રહ્યો નહીં. પછી મહારાજે દ્રષ્ટી કરી તે હાથ છુટયા તે
છુટતાંજ એ જે જણુ નાકા તે પાછું વળીને જોવાજ ઉભા રહ્યા
નહીં, જાણે ઉભા રહીશું ને કંઈક કહીશું ને પાછા જો હાથ
પકડશે તો હવે જીવીશું નહીં. એવો લય પામીને નાશી ગયા.
એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૬૨ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ મુરાખાચર, સોમલાખાચર વીગેરે
ઘણા સ્વારે સહીત ગુજરાતમાં જતા હતા, તે રસ્તામાં એક
સસલાને કુતરો તગડે આવે તે ઘણે છોટેથી દોડેલો ને થાકી
ગયેલો તે મહારાજની ગોડી આગળ સસલો આવીને ઉભો રહ્યો
ને વાંસે કુતરો દોડ્યો આવે તેને સર્વે સ્વારે ઘણા હાકોટા
કર્યા પણ કુતરે તો એ સસલાને ગાદ્યો ત્યારે મહારાજ ઘોડી
ઉપરથી હેઠા ઉતરી પડ્યા. ને સર્વે સ્વારો પણ હેઠા ઉતર્યા ને
કુતરો તો સસલાને મુંકીને નાસી ગયો. ને સસલો તો થોડો
થોડો જીવતો હતો ને મહારાજ સામી દ્રષ્ટી કરીને પડ્યો પછી
મહારાજે પોતાને હાથે એ સસલા ઉપર પાણી રેડ્યું ને મત-
માન ધરાવ્યાં પછી સર્વેને કહ્યું જે હવે ધુન્ય કરો તે ધુન્ય
કરાવી ત્યાંતો એ સસલો મરી ગયો. પછી મહારાજ ને એ
સ્વારો સર્વે ચાઝ્યા તે એક સારો આંખો જોઇને ત્યાં ઉતરવા
ગયા, ત્યાંતો એ આંખા હેઠે કોઇક દીશાએ ગયેલ તે જોઇને

(૧૯૭)

ત્યાંથી ચાલી નીકળ્યા તે બીજા ઝાડ હેઠે જઈને ઉતર્યા, ત્યારે સુરેખાચરે મહારાજને પુછ્યું જે હે મહારાજ એ સસલાને તો લીધેમ્પીતાના જેવો ભેગ થયો, તમે હાથે પાણી રેડ્યું, ધૂન્ય કરી, વ્રતમાન ધરાવ્યાં, તમારાં દરશન થયાં એવો મહાભાગ્યશાળી તેને કુતરે કેમ માર્યો, ને આંખા હેઠે તમે ઉતરવા પધાર્યા હતા ત્યાં દીશાએ ગયેલ એ આંખાનું બગડ્યું તે એ કોણ ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે એ કુતરો એ સસલાનો ઘણા દીવસનો હેતું હતો તે બરાબર ભેગ સાચવી દીધો ને એ દીશાએ ગયેલ પુરૂષ એ આંખાનો ઘણા દીવસનો શત્રુ હતો, તે એણે પણ પુરી શત્રુતા કરીને એ આંખાનું બગાડી દીધું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૯૩ મી.

ભાઈ આત્માનંદસ્વામી મહા મોટા સદગુરૂ સંત હતા ને મહારાજની આજ્ઞા અખંડ પાળતા હતા, ને પોતાની એકસો ને સત્તર વરસની ઉંમર થઈ હતી, ને વાગડગામનું હલકું પાણી પોતાને ઠીક પડતું તે ઘણું કરીને તે વાગડમાં રહેતા હતા. પછી એકવાર પોતે શ્રી જુનાગઢના મંદીરમાં દરશન કરવા ગયા. ત્યારે ત્યાં સદગુરૂ ગુણાતીતાનંદસ્વામી હતા તે પણ મહા મોટા સમર્થ સંત હતા ને મહારાજની મુર્તિને અખંડ દેખતા ને મહારાજ ના સ્વરૂપને સર્વોપરીનો નીશ્ચય સહુને કરાવતા એવા હતા, પછી એ બેય સદગુરૂ એક બીજા મળી પરસ્પર દરશન કરી કુશળતા પુછી, ને પછી બેય સદગુરૂ એકાંતમાં જઈને બેઠા ત્યારે ગુણાતીતાનંદસ્વામી બોલ્યા જે હે મહારાજ આત્માનંદજી તમારો દેહ ઘણા દીવસ રહ્યો તેનું કારણ તમે કાંઈ બાણ્યો છો ત્યારે આત્માનંદજી કહે ના મહારાજ હું એનું કારણ બાણ્યો નથી. તે તમે મને એ વાત કરો ત્યારે ગુણાતીતાનંદસ્વામી બોલ્યા જે શ્રીજીમહારાજને તમે બહુ વહાલા છો ને મહારાજ ની આજ્ઞા અખંડ પાળનારા છો ને મહારાજ પણ તમને બહુ

(૧૯૮)

વહાલા છે ને મહા સમર્થછો પણ મહારાજનું સ્વરૂપ જોવું છે તેવું જ્યારે જાણવામાં તમારે કાંઈ ફેર છે, માટે મહારાજ એમ જાણે છે જે આ આત્માનંદસ્વામી મને બહુ વહાલા છે. ને મારી મુર્તિવીના એ રહી શકે એવા નથી, તે જાણ દીવસ જીવીને પણ મારા સ્વરૂપને જેમ છે તેમ જાણીને પછી દેહ મુકે તો મારી શમીપમાં રહેવાનું એમને સુખ આવે એમ વીચારી ને તમારો દેહ મહારાજ રાખે જાય છે માટે શ્રીજીમહારાજના સ્વરૂપની હું તમને વાત કરું, તે પ્રમાણે તમારા અંતરમાં ઉતારીને જીવમાં ઘેડ બેસાડી દીધો. તો પછી તમારો દેહ તરત મહારાજ મુકાવી દેશે એવી ગુણાતીતાનંદસ્વામીની વાત સાંભળીને પોતાની જે આંટી હતી તે છુટી ગઈ ને મહારાજના સ્વરૂપનું જ્ઞાન જેમ જાણવું હતું તેમ જાણ્યું, પછી આત્માનંદસ્વામીએ ગુણાતીતાનંદસ્વામીને કહ્યું જે હે ગુરૂ આવી વાત તમે મને કેમ ક્યારેય કરી નહોતી, ત્યારે ગુણાતીતાનંદસ્વામી કહે મેં તો આજ મહારાજની આજ્ઞાથી તમને વાત કરી છે. પછી ભાઈ આત્માનંદસ્વામી વાગડમાં આવ્યા, અને થોડેક દહાડે દેહ મુકી અક્ષરધામમાં ગયા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૯૪ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગામ મેઘપુર મધ્યે લાડકીબાઈને ઘેર ગયા ત્યારે એ લાડકીબાઈએ મહારાજ સાડ થાળ તૈયાર કર્યો. ત્યારે મહારાજ કહે અમે નાઈ આવીએ, એમ કહીને નાવા સાડ ખારલીકોર ગયા. ત્યાંતો ભુજવાળા હીરજીભાઈ ભેગા થયા ત્યારે હીરજીભાઈ કહે હે મહારાજ ભુજ પધારો, ત્યારે મહારાજ કહે ચાલો પછી મહારાજ ને હીરજીભાઈ એ બેથ જવા તૈયાર થયા, ને લાડકીબાઈનો થાળ તો પડ્યો રહ્યો, પછી દરીયાને કાંઠે જઈને વાણમાં બેસવાનો ઠરાવ વાણવાળા સાથે કર્યો. પછી મહારાજે એ વહાણવાળાને કહ્યું તે આ તારું વહાણ છુટે તો નહીં.

કે ત્યારે વહાણવાળો કહે ના બાવાજી વહાણ ખુડે નહીં ત્યારે મહારાજ કહે જોજો ભાઈ અમને ખુડાડતો નહીં, ત્યારે વહાણ વાળો કહે બાવાજી સીઠ ફીકર રાખો છો. વહાણ ખુડે નહીં ત્યારે મહારાજ કહે આગળ કોઈ વહાણ ખુડ્યાં હશે, ત્યારે વહાણવાળો કહે એ તો હજારોમાં કોક ખુડે ત્યારે મહારાજ કહે આ હજારો માયલુજ વહાણ હોય તો શી ખબર પડે. માટે અમને ન ખુડાડતો વહાણમાં બેસીયે ત્યારે વહાણવાળો કહે નહીં ખુડાડું વહાણમાં બેસો પછી તો મહારાજ ને હીરજીભાઈ એ બેય વહાણમાં બેઠા ને બીજું પણ ઘણું માણસ વહાણમાં બેઠું હતું. પછી વહાણ હાંકયું તે થોડીકવાર થઈ ત્યાંતો મહા મોટી વાવળ આવી ને વહાણ તો ડોલવા માંડયું ને વહાણમાં બેસનારાને મહા ઉદવેગ થઈ ગયો, ને સહુ એમ બોલ્યા જે વહાણ ખુડયું ખુડયું એમ ખુમાટ થવા માંડ્યો ત્યારે એ વહાણવાળો બોલ્યો જે આ બાવે મારા વહાણને કાંઈક કયું છે મને ઘડીયે ઘડીયે કહેતો હતો જે વહાણ ખુડે તો એમ મને ખરાવી ખરાવી ને ઘણીવાર કહ્યું માટે આ બાવાનો વાંક છે. એમ વહાણવાળાનું કહેવું સાંભળીને મહારાજ બોલ્યા જે અરે ભાઈ તારૂં વહાણ ખુડે તેમાં મારો શો વાંક છે ને તને મારો વાંક સુઝતો હોય તો આ તારૂં વહાણ પડયું એમ કહીને મહારાજે દરીયામાં પડતું મેલ્યું. ત્યારે હીરજીભાઈ વહાણમાં બેઠા હતા તેમણે જાણ્યું જે આ ભુડું થયું, મહારાજ તો દરીયામાં પડ્યા માટે મારે પણ મહારાજ પાછળ દરીયામાં પડવું, એવો વીચાર કરીને હીરજીભાઈ પણ દરીયામાં પડ્યા, ને મહારાજ ને હીરજીભાઈ એ બેય જ્યારે દરીયામાં પડ્યા ત્યારે તો વાયું ન મળે વાવળ ન મળે કાંઈ તોફાન ન મળે એટલે વહાણ તો સુખે ચાલ્યું ગયું. ને મહારાજ ને હીરજીભાઈ એ બેય તો જે ઠેકાણે વહાણમાં બેઠા હતા તેજ ઠેકાણે બારા નીકળ્યા ત્યારે હીરજીભાઈએ મહારાજને કહ્યું જે આ શું ચરીત્ર કયું ત્યારે મહારાજ કહે આજ

(૨૦૦)

તો લાડકીબાઈયે થાળ અમારા સાડ ક્યો હતો તે થાળ પડ્યો મુંકીને અમે તમારા લેગા આવતા હતા, તે એ લાડકીબાઈ વાયુ રૂપે થઈને અમને પાછા વાળવા આવ્યાં હતાં, તે અમે જો દરીયામાં ન પડ્યા હોત તો એનું વહાણ બોળાઈ જત. તે સાડ અમે દરીયામાં પડતું મુંકયું, હવે ચાલો લાડકીબાઈનો થાળ જમવા જવું પડશે. પછી મહારાજ ને હીરજીભાઈ લાડકીબાઈને ઘેર ગયા. ને મહારાજ થાળ જમ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૬૫ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ગામ વસોમાં પધાર્યા, ને પછી તે ગામને હરીભકતે મહારાજની ઘરોઘર ગામમાં પધરામણી કરવા માંડી. તે ગાજતે વાજતે એ ગામમાં ક્યો, ત્યારે એ ગામમાં એક ગોસાઈજીના પંથની ડોશી હતી. તે એણે એમ વીચાર ક્યો જે મારે સ્વામીનારાયણનું મોઢું જોવું નથી, એમ ધારીને પોતાનાં ઘરનાં કમાડ વાગ્રીને ઘરમાં બેઠી, તે જ્યારે મહારાજ ગામમાં ફરીને બારા ગયા ત્યારે એ ડોશીયે ઘરમાં રહીને બીજને પુછ્યું જે સ્વામીનારાયણ ગયા ત્યારે બીજે કહ્યું જે હા એતો ગયા. પછી એ બાઈયે પોતાનું કમાડ ઉઘાડ્યું ત્યાંતો મહારાજ ની મુરતી આગળ દેખી એટલે કહે અરે આતો આ ઉભા ક્યાં ગયા છે, એમ કહીને પાછાં કમાડ વાસ્ત્યાં ત્યારે તો મહારાજ ની મુરતી ઘરમાં દેખાવા માંડી. પછી આંખો વીચી ગઈ તોય મહારાજની મુરતી દેખાવા માંડી પછી તો આડું અવળું ઉંચું નીચું જ્યાંજ્યાં જીવે ત્યાંત્યાં મહારાજની મુરતી દેખવા માંડી પછી તો બરકા પાડવા માંડ્યા જે આ સ્વામીનારાયણ તો મારા પેટમાં ગરી ગયા છે, તે નીકળતા નથી પછી તો ગામનું ઘણું માણસ એ ડોશીને ઘેર લેણું થયું. ને ડોશીયે તો બરકે બરકા પાડવા માંડ્યા પછી સર્વે સતસંગીને એ વાતની માલમ પડી, ત્યારે મહારાજ તળાવની પાળ ઉપર છાંયે બેઠા હતા, ત્યાં સત-

સંગીયે એ વાત મહારાજને કરી ત્યારે મહારાજ કહે હવે એ ડાશીને મુરતી નહીં દેખાય, એમ કહ્યું ત્યારે એ ડાશીને મુરતી ન દેખાંણી.

એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૯૬ મી.

એકવાર શ્રી ગઢડેથી જીવુબાઇ મેમકે રામજીશેઠને ઘેર પધાર્યાં ને ત્યાંથી વઢવાણમાં ડાસાબાઇને ઘેર ગયા ત્યારે એ વઢવાણમાં એક વાણીયાની સ્ત્રીને દીકરો નહીં તે એ બાઈ જીવુબા પાસે આવી પગે લાગીને બોલી જે બા માટે દીકરો નથી તે તમે જો મને દીકરો થવાનું વચન આપો તો મારે દીકરો થાય. ત્યારે જીવુબા કહે જે અરે બાઇ તું ગાંડી છું, અમારા હાથમાં કયાં દીકરો છે એતો ભગવાનના હાથમાં છે. મારે તું ધરે જા. પણ એ બાઇને તો એવોજ ભરૂંસો આવેલો જે આ બા કહે તો મારે જરૂર દીકરો થાય, પછી એ બાઇતો બેસી રહી. ઘેર ગઇ નહીં, ને તે ટાણે જીવુબાને ચાલવાનું હતું, તે ચાલ્યાં તે સહુ વળોટાવા ગયાં. ને એ બાઇ પણ વાંસે વાંસે ગઇ તે સહુતો વળોટાવીને પાછાં વળ્યાં. ને એ બાઇતો જીવુબાના રથ પાછળ ચાલી તેને જીવુબાએ પાછી વાળવા માંડી, પણ પાછી વળી નહીં તે ત્રણ ગાઉ ખારવા ગામ છે. ત્યાંમુઘી વાંસેવાંસે ચાલી ગઇ, ત્યારે બીજા ગામને માર્ગે રથ ચાલ્યો ત્યારે એ પણ વાંસે ચાલી તે જ્યારે જીવુબા એને ઉભી રાખવાનું કહે ત્યારે એ બાને કરગરી પગે લાગીને બોલે જે બા તમે તો મહા સમર્થ છો, તે તમે મને રાજી થઈને વચન આપો, તો મારે દીકરો થાય, મારે વંશ જાય છે પછી વળી જીવુબાઇનો રથ ચાલ્યો ને એ વાંસે વાંસે ચાલી જાય તે સાત ગાઉ ગામ હતું ત્યાં રથ પહોંચ્યો. પણ બાઇતો પાછી વળી નહીં ત્યારે જીવુબા બોલ્યાં જે અરે બાઇ તું ઉભી રહે તને ગોપીનાથજી દીકરો આપશે. પણ સવા વરસ નો દીકરો થાય ત્યારે પાંચ રૂપીયા લઇ એ દીકરાને લેગો લઇને

(૨૦૨)

ગઢડે ગોપીનાથજીનાં હરશન કરવા આવજો. હવે પાછી વળમણી એ બાઈ બાને ઘણું ઘણું પગે લાગીને સાત ગાઉથી પાછી વળી પછી એને હીકરો થયો ને ગઢડે જમને ઠાકોરજીને પગે લગાડી આવી ને એનો વંશ રહ્યો. એ વાત પુરી થઇ.

વાત ૧૬૭ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે સભા કરીને બીરા-જમાન હતા. ને ભગવાનની આજ્ઞા અખંડ પાળવી જરાપણ લોપવી નહીં. અને આજ્ઞાના ભંગથી મહા મોટું દુઃખ થાય છે, એ અંગની વાત કરતા હતા, તે ટાણે એક હરીભક્તને શમાપ્રી કરાવીને જમ પુરીમાં મોકલ્યો તે જમપુરીમાં નરકના કુંડમાં એક પોતાની ઓળખીતી ડોશી દેખી ત્યારે તે ડોશીને તેણે કહ્યું જે અરે ડોશી તું તો રામાનંદસ્વામીની સતસંગી હતી. ને આ નરકના કુંડમાં કેમ પડી છું ત્યારે ડોશી બોલી જે એકવાર રામાનંદ-સ્વામીના સાધુને વાંક આવ્યો હતો તે રામાનંદસ્વામીએ મને આજ્ઞા કરી જે એ સાધુને પાંચ ખાસડાં માર, ત્યારે મેં એ સાધુને પાંચ ખાસડાં મારીને એક છડું ખાસડું મારીને કહ્યું જે આ એક ખાસડું મારી વતી તને માફ છું. ત્યારે રામાનંદસ્વામી બોલ્યા જે અરે ડોશી એ પાંચ ખાસડાં તો મારી આજ્ઞાથી તેં એ સાધુને માર્યાં. તે તેનો તો તને દોષ નહીં લાગે, પણ આ છડું ખાસડું તારીવતી એ સાધુને તે માર્યું તે તેનો દોષ તને લાગ્યો. એમ રામાનંદસ્વામી બોલ્યા હતા તે એ દોષે કરીને હું નરકમાં પડી છું. એમ એ ડોશીએ કહ્યું ત્યારે એ હરીભક્ત શમાપ્રીમાંથી બારો આવ્યો ને એ વાત સર્વે સભાને સાંભળતાં મહારાજ પાસે કરી. ત્યારે તે ટાણે સ્વરૂપાનંદસ્વામી સભામાં બેઠા હતા તેમને મહારાજે આજ્ઞા કરી જે તમે જમ પુરીમાં જમને એ ડોશીને બહાર કાઢો ને પછી જમપુરીમાં નરકના કુંડ છે તે ઉપર જમને ઉંચે આદે સ્વામીનારાયણ સ્વામી-

(૨૦૩)

નારાયણ સ્વામીનારાયણ એમ ત્રણવાર માફ નામ લઈ તાળી પાડીને ઉચારણ કરે. પછી સ્વરૂપાનંદસ્વામી સમાધી કરીને જમપુરીમાં ગયા ને પ્રથમ એ ડોશીને નરકના કુંડમાંથી ખારી કાઢીને ધાંમમાં મોકલીને પછી એ નરકના કુંડ ઉપર જઈ તાળી પાડીને ઉંચે સાદે સ્વામીનારાયણના નામનું ઉચારણ ત્રણવાર કર્યું. ત્યારે આકાશમાં વીમાનનો ઠઠ થઈ ગયો, ને છ લાખ ચોરાસી હજાર નરકના કુંડમાં જેટલા પાપીષ્ટ જીવ હતા, તે સર્વે ખારા નીકળ્યા. ને સ્વરૂપાનંદસ્વામીને પગે લાગી વીમાન માં બેસીને દેવલોકમાં ગયા. પછી સ્વરૂપાનંદસ્વામી સમાધી માંથી બહાર આવીને એ સર્વે વાત સભા સાંભળે તેમ મહારાજ ને કહી, ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે ન્યાયે રાજ ગાદીયે બેસે છે ત્યારે અંધીખાનામાંથી સર્વે અંધીવાનને છોડી મુકે છે. તેમ અમે પણ જમપુરીના અંધીવાનને છોડાવી દીધા. એવી મહારાજની વાત સાંભળીને સર્વે સભા મહા આશ્ચર્ય પામતી હવી. ને કોઈ અવતારે કોઈ ભગવાને કોઈ વખત નરકમાંથી પાપીષ્ટ જીવને ખારા કાઢેલા નહીં ને આ અવતારે નરકના સર્વે જીવનો ઉદ્ધાર કર્યો તેથી આ અવતારને સર્વોપરી પુરૂષોત્તમપણાનો સહુને નીશ્ચય કરાવતા હવા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૯૮ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ ખોખરા મેમદાવાદમાં ખીરાજમાન હતા. ને પોતાને દરશને ઘણા હરીજન બાઈ ભાઈ આવેલ હતા. તેમને તો આગલે દહાડે રજા દીધી હતી, તે સહુ ગયા હતા ને પોતે થોડાક પાળા ને હરીજન રાખ્યા હતા. તે કાંકરીયે તળાવ લોલંગર ખાવાની ઘણા માણસો ને ઘણા હથીયારવાળા એવી જમાત્ત હતી. ને તે આવે અમદાવાદના સુબા સાથે વાત કરેલી જે સ્વામીનારાયણને મારે મારવા છે પછી એ ખાવાના બસે માણસને આશરે બંધુકોમાં ગોળીયો ખરીને મહારાજ ખોખરામ

પાટીદારને ઘેર ખીરાજતા હતા ત્યાં આવીને એ સર્વે હરીજન પાળા બેઠા હતા તે સામે એકસાથે સર્વે બંધુકો છોડીયો તેએ ગોળીયો સામી ભીંતમાં વાગી. તે ભીંતને કાણેકાણું પડી ગયાં ને જે માણસ બેઠાં હતાં તેને તો કાંઈ પણ વાગ્યું નહીં. પછી મહારાજે પોતાના પાળાને આજ્ઞા કરી જે સહુ ઉઠો ને એમને મારો પછી પાળા ઉઠ્યા તે હાથમાં તરવારો લઈને એ બાવાને મારવા માંડ્યા તે કેટલાક મુખત્યાર હતા. તેને તો એ થોડામાં ઢાળી દીધા ને કેટલાકને ઘવરાવ્યા, પછી એ સર્વે ભાગ્યા તે એમને ઘણે દુરસુધી તગડીને એ સર્વે પાળા મહારાજ પાસે આવ્યા પછી મહારાજ બોલ્યા જે હવે આપડે અહીં રહેવું નહીં. પછી ગામની પાછળ એક શેર હતો ત્યાં થઈને ચાલી નીકળ્યા. તે એક ગાઉને આશરે ગયા, ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે આ વેરીભાઈ તો સાધુ હતા પણ તરવાર ઝાલીને લડાઈ કરવા ગયા તેથી એમના કાન કપાયા છે તે એ કાનની પીડા થાય છે માટે આ ઝાડ હેઠે ઘડીકવાર સહુ સુઈ જાઓ, પછી સહુ સુઈ ગયા ને મુળજીશેઠ પણ બેગા હતા તે થોડીવાર સહુ સુઈને ઉઠ્યા ત્યાંતો એ સુતા હતા એ ઠેકાણું નહીં ને શલકી ગામ આવ્યું ત્યારે મહારાજે એ ગામના દયાલજીભાઈને તેડાવીને કહ્યું જે અમારી વાંસે અમદાવાદના સુબાની ફેજ આવે છે, તે તમારા થી અમારી રક્ષા થશે, ત્યારે દયાલજી બોલ્યા જે હે મહારાજ મારે તો દસહજાર કાંમડી છે તે એ સુબાનો કાંઈ બાર નથી. ત્યારે મહારાજ કહે પચીસ કામડીવાળા આ માર્ગમાં ઉભા રાખો પછી તેટલા ઉભા રાખ્યા ને મહારાજ ગામમાં પધાર્યા. ને એ જાવા મરાયા હતા ને ઘવરાવ્યા હતા. તેમણે અમદાવાદના સુબા પાસે ફરીયાદ કરી ત્યારે ડોહસો ઘોડાની ફેજ એ સુબે મહારાજ ને ઝાલવા સારૂ પાછળ ચડાવી. તે બોખરે આવી તે ત્યાંતો મહારાજ નહીં પછી પાછળ પાછળ શલકીયે આવ્યા ત્યાંતો એ પચીસ કાંમડીવાળા ઉભેલા તેમણે એ સ્વારને પુછ્યું જે તમે

(૨૦૫)

કોના ઘોડા છે ને કયાં જાવછો. ત્યારે એ સ્વારે કહ્યું જે અમે અમઠાવાદના સરકારના સ્વાર છીએ ને એક કામ છે, તે સાફ જઈએ છીએ. ત્યારે એ કાંમઠીવાળા બોલ્યા જે તમે સ્વામીનારાયણ સાફ જાવ છો અમે જાણીએ છીએ તે પાછા વળો નહીં કે અમે તમને મારશું. ત્યારે આતો પચીસ માણસ હતું ને એ સ્વારેને તો હજારો માણસ દેખાયું તેથી એ સ્વારે જાણ્યું જે આતો આપણને કોઈને જીવતા જવા નહીં દીએ એવો ભય લાગ્યો. તે પાછા વળી નીકળ્યા, એ સમાચાર મહારાજ સાંભળીને તરત ગામ વેલાળે ગયા. એવો મહારાજે અતી પ્રતાપ દેખાડ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૧૯૯ મી.

શ્રીજીમહારાજ પરવતભાઈનાં જ્યારે ત્યારે બહુબહુ વખાણ કરે ને તે સાંભળી સાંભળીને સુરાખાચર સોમલાખાચર અલૈયાખાચર વીજેરે મોટામોટા કાઠી લોકોને એમ થાય જે આપણુ મહારાજની બહુબહુ શેવા કરીએ છીએ. તો પણ પરવતભાઈની ખરોખર આપણાં વખાણુ કોઈવાર કરતા નથી. તે એવડો બહુ ગુણુ પરવતભાઈમાં શો હશે એમ શંકા કરતા. પછી એકવાર શ્રીજીમહારાજ જુનાગઢથી આવે ને એ સર્વે કાઠીઓના સ્વાર ભેગા હતા, ત્યારે સુરાખાચરે કહ્યું જે હે મહારાજ આજતો અગત્રાઈએ જઈએ ને પરવતભાઈનાં દરશન કરીએ. એવો આ સર્વેનો અભીપ્રાય છે, જે તમારો રાજપો હોય તો ત્યારે મહારાજ કહે ચાલો જઈએ પછી એ સર્વે પરવતભાઈને ઘેર આવ્યા ત્યારે મહારાજને દંડવત કરીને પરવતભાઈ પગે લાગ્યા, ને એ સર્વેને મળીને મહારાજને ઢોલીયા ઉપર ખીરાજમાન કર્યા પછી ત્યાં આવીને બેઠા ને ઘોડાં ખીલે ખાંધી ખાંધીને એ કાઠી લોક પણુ સર્વે મહારાજ પાસે આવીને બેઠા. ને ઘોડાં ખડ વીનાનાં જોઈને સુરાખાચર બોલ્યા કે પરવતભાઈ આ ઘોડાંને ખડ જોઈશે

(૨૦૬)

જોગાણુ જોઈશે અમારે ખાવાનું જોઈશે પાગરણુ જોઈશે અમેતો તમારા મેમાન છીયે. તે તમારે નીવરતી લાવીને મહારાજ પાસે એસવું કેમ પાલવશે, ઉઠીને એ સર્વે કામની સરભરા કરે. ત્યારે પરવતભાઈ બોલ્યા જે સુરાખાચર પારકે ઘેર પનોતું મેંથી કેમ થવાય, આ ઘરધણી આવ્યા છે. તેમને કહો અને કહેશે તો હું કરીશ પછી મહારાજ મોઢાઆડો રૂમાલ દઈને બહુ હસ્યા ને પછી બોલ્યા જે સુરાખાચર આતો પરવતભાઈનું ઘરજ નથી એતો મારે ઘેર આવીને રહ્યા છે ને તમે તો સહુ મારા મેમાન છો એમ કહીને પછી પરવતભાઈને મહારાજે આજ્ઞા કરી જે આ સર્વેને બડ જોગાણુ ને ખાવાનું આપો. પછી બડનાં મોટાં કંદવાં બતાવી દીધાં ને બાજરાની કોઠીયોનાં શાણાં ઉઘાડાં કરી દીધાં ને કંસાર કરાવ્યો. ને મહારાજે ઘી ફેરવ્યું ને બહુબહુ જમાડ્યા તે રાત રહીને સવારમાં મહારાજ ચાલ્યા. ત્યારે પરવતભાઈયે મહારાજને હાથ જોડીને કહ્યું જે મને શી આજ્ઞા છે ત્યારે મહારાજ કહે પ્રથમ જેમ તમને આજ્ઞા કરી છે તેમને તેમ રહો પછી મહારાજ ચાલી નીકળ્યા. પછી એ કાઠી લોકે એમ જાણ્યું જે આ પરવતભાઈયે તો પોતાનું ઘરજ જાણ્યું નથી. એતો મહારાજનું ઘર છે, મનેતો ઘર જાણવવા રાખ્યો છે. એમજ સમજે છે. માટે આપણુ ક્યાં ને પરવતભાઈ ક્યાં એમ સમજતા હવા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૦૦ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે સાંજ વખતના દાદાખાચરના દરબારમાં ઉગમણા બારના બોરડાની બોસરીમાં ઢોલીયા ઉપર બીરાજમાન હતા. ને સર્વે સાધુ ને હરીજન પાળા ની સભા હેઠે ફળીમાં બેઠી હતી ને મહારાજ વાતો કરતા હતા, તે ટાણે વરસાદનાં મોટાં મોટાં ફેરાં પડવા માંડ્યાં ત્યારે સર્વે સભાયે ઉઠવા માંડ્યું ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે કોઈ ઉઠશે

(૨૦૭)

નહીં. એતો વરસાદ હમણાંજ રહી જશે પછી તો કોઈ ઉઠ્યા નહીં, ને વરસાદ તો બહુ વરસવા માંડ્યો તે જેટલી જગ્યામાં સભા બેઠી હતી ત્યાં પાણીનું એક ઘુંદ પડ્યું નહીં. ને એ ઓરડાનાં પાછળના નેવાં તથા બીજાં નેવાં તેમાં પાણી માથ નહીં ને ફળીમાં એ સભાની કોરેકોરે પાણી ચાલ્યું જાય. તે જોઈને એ સર્વે સભા મહા આશ્ચર્યકારી થઈ ગઈ. ને મહારાજનો મોટો પ્રતાપ બહુતા હવા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૦૧ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે અક્ષર ઓરડીમાં બીરાજમાન હતા. ને મુક્તાનંદસ્વામી, પ્રદ્યાનંદસ્વામી, નીત્યાનંદસ્વામી આદી થોડાક સદગુરૂ બેઠા હતા. ત્યારે મુક્તાનંદસ્વામીયે મહારાજને પુછ્યું જે હે મહારાજ મારા અંતરમાં ઉદ્ભવેગ થયો છે તે કેમ મટે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે હું ઘરમાં હતો તે મારા માતા પીતા દેહ મુકી ગયાં પછી હું ચાલી નીકળ્યો તે ઉત્તર દીશામાં મહા મોટામોટાં વન, પર્વતો, નદીયો ત્યાં કુર્યો ને પછી સર્વે તીરથમાં ફરતો ફરતો લોજમાં આવીને રામાનંદસ્વામી પાસે રહ્યો. એટલી વાત કરીને ન બોલ્યા ત્યારે વળી મુક્તાનંદસ્વામીયે પુછ્યું જે મારે ઉદ્ભવેગ છે તે કેમ મટે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે અમે રામાનંદસ્વામી પાસે આવ્યા પછી સતસંગમાં બહુ કર્યા. ને મોટામોટા વીસ્તુયાગ કર્યા ને શમાધી ઓ કરાવી ને સાધુ ઘણા કર્યા. ને તેમને આકરાં આકરાં વ્રતમાન પળાવ્યાં ને મોટાંમોટાં મંદીરો કરાવીને મુર્તિઓ પધરાવીને મોટામોટા ગ્રંથ કરાવ્યા ને તેની કથાઓ હંમેશ કરાવીયે છીયે. એટલી વાત કરીને મહારાજ ન બોલ્યા ત્યારે વળી મુક્તાનંદસ્વામી બોલ્યા જે હે મહારાજ મારે ઉદ્ભવેગ છે તે કેમ મટે ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે કારીયાંબીથી વસ્તેખાચરે કાવ્યું છે જે અમારે હમણાં કોઈ સાધુ આવ્યા નથી તે મોકલજો.

(૨૦૮)

તે સ્વામી એક તમે ને પ્રજ્ઞાનંદસ્વામી કારીયાણી જાવ, તે એક મહીના સુધી રહીને આવજો. પછી એતો ચાલી નીકળ્યા તે સીમાટે જઈને બેસીને વીચાર કરવા લાગ્યા. જે આપણ શા વાંકમાં આવ્યા જે આપણને એક મહીના સુધીનો વીજોગ કરાવ્યો, ત્યારે પ્રજ્ઞાનંદસ્વામી બોલ્યા જે હા સ્વામી વાંક તો આવ્યો જરો ત્યારે સ્વામી કહે શો વાંક ત્યારે પ્રજ્ઞાનંદસ્વામી બોલ્યા જે તમે મહારાજને ઉદ્દેગ મટવાનું ત્રણવાર પુછ્યું ત્યારે મહારાજે પ્રથમથી તે છેલ્લા સુધી પોતાની લીલાચરીત્રની વાત કરી. તે એમ કહ્યું જે મારી લીલા ને ચરીત્ર સંભારે તો તમારો ઉદ્દેગ મટશે તે તો કાંઈ આપણા સમજવામાં આવ્યું નહીં તે વાંકમાં વીજોગ કરાવ્યો. માટે તમે અહીં બેસો હું પાછો મહારાજ પાસે જઈ આવું પછી સુકતાનંદસ્વામી બેઠા ને પ્રજ્ઞાનંદસ્વામી મહારાજ પાસે આવ્યા તે આવતા દેખીને મહારાજે મંદમંદ હસવા માંડ્યું ને પુછ્યું જે સ્વામી કેમ પાછા આવ્યા ત્યારે પ્રજ્ઞાનંદસ્વામી કહે અમે તમારા વાંકમાં આવ્યા તે જણાવવા સાડ આવ્યો છું. પછી જઈ છું પછી એ સર્વે વાત મહારાજને કરી. ત્યારે સુકતાનંદસ્વામી આદી સહુને પાછા તેડાવી લીધા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૦૨ મી.

શ્રી મુળી ગામમાં પ્રજ્ઞાનંદસ્વામીયે મહા મોટું મંદીર કરાવ્યું ને તે મંદીરમાં શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ ને હરીકૃષ્ણ મહારાજ ની પ્રતીષ્ઠા કરવાનું મહૂર્ત જોવરાવીને દેશોદેશમાં કંકોત્રીયો લખીને સર્વે હરીભક્તને તેડાવ્યા. ને મોટામોટા રાજાને તેડાવ્યા અને શેઠ, પટેલીયા, દીવાન, આદી સહુને કંકોત્રીયો લખીને ઘણી ખચીત કરી કરીને તેડાવ્યા. ને વડતાલથી રથુવીરજી મહારાજને સર્વે સંત હરીભક્તને લઈને આવવું એવું લખીને માણસ તેડવા મોકલ્યાં. તે એ સર્વે મુળીયે આવ્યા ને હજારે હજારે પ્રજ્ઞાનંદ

(૨૦૬)

આવ્યા ત્યારે તે સાડ અડધે અડધ ધીની સુખડી કરાવી ને પ્રાણીઓ સાડ ચુરમાના લાડુ કરાવ્યા ને માણસ તો ન ગણાય એવાં અગણીત થયાં. ત્યારે ગોપાળસ્વામીએ મંદીરના ચોટા ઉપર ચડીને ચારેકોરે જોઈને પ્રધ્વાનંદસ્વામીને કહ્યું જે આ માણસો તો જોઈ શકાય નહીં તેટલું છે. ને વળી માર્ગો માર્ગ ઘણું આદ્યું આવે છે. ને સુળી ગામનાં માણસ તોતમે ઝાંપાખંધ તેડાવ્યાં છે મોટે જ્યાં પકવાન છે ત્યાં ચાલો મને દેખાડો. પછી ગોપાળસ્વામી ને પ્રધ્વાનંદસ્વામી બેય બેલડીયે વળગીને પાકશાળામાં ગયા. ત્યાંતો શ્રીજીમહારાજ ઉભેલાદેખ્યા તે ધીયે ચીકટાં લુગડાં થયેલાં ને હાથમાં સોટી ને હરતા ફરતા ને મંદમંદ હસ્તા એવા એ બેયને દરશન થયાં. ત્યારે ગોપાળ-સ્વામી બોલ્યા જે પ્રધ્વાનંદજી આતો માલ ઘણી આવીને આગળથીજ ઉભા છે હવે જેમ વાવરવું હોય તેમ વાવરો. આપણે શીદ શીકર રાખવી જોઈયે. એમ બેય જણુ તાળી દઈને હસ્થા પછી એ સર્વે માણસોને જમતાં માલ વધ્યો તે ગામમાં ઘરો ઘર વહેંચ્યો ને બગદ, ઘોડાં, ભેંસો ને ગાયોને પણ ખવરાવ્યો, એવો પ્રતાપ દેખ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૦૩ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડામાં દાદાખાચરના દરબાર માં પાંચસે સંત ને હરીજન સહીત સભા કરીને બેઠા હતા ત્યાં એક મહા મોટો સાંઢ અતી વેગમાં દોડતો એ સભા મધ્યે પડવા આવ્યો. તેને દેખીને સહુને એમ થયું જે આ મારી નાખશે એવો ભય ઉત્પન્ન થઈ ગયો. ત્યારે તે સાંઢને દેખીને શ્રીજીમહારાજે હાથ ઉંચો કરીને હાંકોટો કર્યો ત્યાંતો એ સાંઢ ઉંચો ઉછળીને પાછો પડ્યો વળી ઉભો થઈ ઉછળીને પડ્યો એમ ત્રણવાર પૃથ્વી ઉપર પછાડો ખાઈને લાગી ગયો. તેને

(૨૧૦)

દેખીને સંત બોલ્યા જે હે મહારાજ આજ તો ઘણા માણસનું મૃત્યુ થઈ જાત તે તમે રક્ષા કરી. ને તે સાંઠ તે કોણ હશે ? ત્યારે મહારાજ કહે એ અસુર હતા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૦૪ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં લીમડા હેઠે રાત્રીયે સભા કરીને બેઠા હતા. ને વાતો કરતા હતા. ને સર્વે સભાની દ્રષ્ટી મહારાજ સામી હતી. ત્યારે તે ટાણે મહારાજની મુર્તિમાં પ્રકાશ થવા માંડ્યો ને સહુએ એક દ્રષ્ટીએ કરીને જોવા માંડ્યું. તે જોતાંજોતાં સર્વે સભાને લક્ષ થઈ ગયો તે કોઈ બોલેચાલે નહીં એમ સુનસુન થઈ ગયા ત્યારે ક્રકત મુકતાનંદસ્વામી મહારાજ સાથે વાતો કરે એવા રહ્યા. તેમને જોઈને મહારાજ બોલ્યા જે સ્વામી તમને આ સર્વે સભાની પેઠે થઈ ગયું હોત તો હું કેની પાસે વાતો કરત ત્યારે મુકતાનંદસ્વામી બોલ્યા જે હે મહારાજ તમારી તો અલૌકીક રીત છે. તે આ સર્વે સભાનાં નાડીપ્રાણ તાણી લીધાં ને મને આ સ્થિતિમાં રાખ્યો, તે તમે જાણીને રાખ્યો છે. એમ હું જાણું છું. પછી જ્યારે એ સભાને લક્ષ મટ્યો ત્યારે ઉઠીઉઠીને મહારાજને પગે લાગ્યા. ને અતી દીન્યપણું દેખ્યું. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૦૫ મી.

એક દીવસ શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે છાના રહે તે કોઈથી પાસે જવાય નહીં ને ચોમાસાની રૂતુ ને વરસાદની ઘણી તાણ ને મોલ સુકાઈ જાય. ને કાળ પડે એવો સંભવ થઈ ગયેલો. એવામાં એક ક્ષીર ગઢડામાં આવીને મહાજનને ને ગામને મળીને એમ બોલ્યો જે બસે રૂપીયા મને આપો તો ચાર દીવસમાં વરસાદ વરસાવું. પછી મહાજન, ગામ અને જીવા-

(૨૧૧)

ખાચરવાળાએ એમ ઠરાવ્યું જે પચાસ રૂપીયા મહારાજ આપે, પચાસ રૂપીયા ગામ આપે, પચાસ રૂપીયા જીવાખાચર આપે, અને પચાસ રૂપીયા દાદાખાચર આપે એવો ઠરાવ કરી લખત કરવા માંડ્યું ત્યારે ત્રણજણે તો સહીઓ કરી ને દાદાખાચરની સહી કરવાનું મહારાજને પુછવા ગયા. ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે સહી તો કરી આપો પણ એમ કહેજો જે ડોશીયો ભગવાન પાસે જાય છે તે એમ ખબર લાવ્યાં છે, કે ચાર દીવસમાં તો એક પાણીનો છાંટો પણ પડશે નહીં ને આઠમે દહાડે ઘણા મે વરશશે એમ સર્વેને કહેજો એમ પોતે દાદાખાચરના માણસને વાત કરી. પછી તેણે એ પ્રમાણે સહુને સાંભળતાં વાત કરી. પછી ફકીર ચાર દીવસ સુધી પોતાની સ્ત્રીધાર્ધ કરીને પાંચમે દહાડે ભાગી ગયો. પછી ગામને માણસે આઠ દહાડે વરસાદ થવાનું કહ્યું હતું તેની વાટ જોવા માંડી; તે જ્યારે આઠમો દીવસ આવ્યો ત્યારે ખડુ ભારે વરસાદ થયો. તે ગામમાં ને સીમમાં ને ઘેલામાં ક્યાંઈ પાણી માય નહીં. એવો વરસાદ જોઈને ગામને માણસે કહેવા માંડ્યું જે ડોશીયોની વાત સાચી થઈ. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૦૬ મી.

એકવાર શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં લીમડા હેઠે ઢાલીયા ઉપર બેઠેલા, ને સર્વે સંત હરીજનની સભા પણ બેઠેલી ને મહારાજની પાઘ ઉપર પુષ્પના હારતોરા હતા. ને પાઘના પેચમાં પણ ઘણા ફુલનો ભરાવ હતો ત્યારે તે ટાણે કાળા ભમરા ને પીળાં મોઢાં એવા ખસે ત્રણસે ભેગા થઈને મહારાજની પાઘ ઉપર ગુંજાર કરવા માંડ્યો ને પાઘમાં ખસતા જાય ને ઉડતા જાય ને સુગંધી લેતા જાય. પણ પાઘથી આઘા ખસે નહીં. ત્યારે વીરોભકત મહારાજ પાસે ઉભા હતા. તેમણે એ ભમરાને ઉડાડવા માંડ્યા ત્યારે મહારાજ કહે

(૨૧૨)

એને ઉડાડ્યો નહીં પછી ભમરાતો ઘણીવાર સુધી મહારાજની પાદ ઉપર બેઠા ને ક્યાં ને સુગંધી લીધી. ને પછી એ ભમરાનો ગોટો ઉઠ્યો ચડવા માંડ્યો. ને સર્વે સભા પણ એ ભમરા સામું જોતી હતી. તે જોતાંજોતાં એ ભમરા અદ્રશ થઈ ગયા. ત્યારે એ સભાએ મહારાજને પુછ્યું જે હે મહારાજ એ ભમરા ક્યાં જતા રહ્યા. ને કોણ હતા. ત્યારે મહારાજે કહ્યું જે એ દેવ હતા. તે નીતનીત આવે છે, પણ તમે આજ દેખ્યા. એ વાત પુરી થઈ.

વાત ૨૦૭ મી.

એકવાર ગઢડામાં શ્રીજીમહારાજે સાધુને કહ્યું જે આપણી વાડીમાં જોગાનંદસ્વામી રહે છે. તેમની પાસે જોગવીદ્યા શીખવા જવ પછી સાધુ વાડીમાં ગયા. ને જોગાનંદસ્વામીને કહ્યું જે મહારાજે તમારી પાસે અમને જોગવીદ્યા શીખવા મોકલ્યા છે. તે શીખવો ત્યારે જોગાનંદસ્વામી બોલ્યા જે જોગવીદ્યા ને પ્રજ્ઞવીદ્યા એ સર્વેનું કારણ એ શ્રીજીમહારાજની મુરતી છે. માટે એ મુરતી સામું જોઈને બેસી રહો એટલે એ સર્વે વીદ્યા તમે શીખ્યા એમ કહીને પછી જોગાનંદસ્વામી બોલ્યા જે મહારાજને મારો એક સંદેશો કહેજે જે આજ સાંજે સભા વખતેહું મારે રૂપે તમારાં દરશન કરવા આવીશ. પછી સાધયે તો એ સર્વે વાત મહારાજને કરી પછી સાંજ વખતે મહારાજે દાદાબાચરના દરબારના ચોકમાં સભા કરી. ત્યારે તે ટાણે વાયુની ધુમરી આવી ને તેની શેડ ઉંચી આકાશમાં ચડી. તેને જોઈને શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે મુકતાનંદસ્વામી આ વાયુની શેડને તમે જાણી ત્યારે સ્વામી કહે ના મહારાજ અમે શું જાણીયે ત્યારે મહારાજ કહે આ જોગાનંદસ્વામી ઇંદ્રનો અવતાર છે. તે તેમને વાસ્તુ ત્રણી મુખપણે છે તે આ વાયુરૂપે તમારા દરશન કરવા આવ્યા છે. ને હમણા ત્રણીરૂપે દરશન કરવા આવશે. એમ

(૨૧૩)

મહારાજ જ્યાં વાત કરે છે, ત્યાંતો જોગાનંદસ્વામી કંકુનાં છાંટણા કરે છે એ રૂપે થઈને સભા ઉપર ઝીણીઝીણી ખુદે વરસ્યા તે સર્વે સભાનાં વસ્ત્ર છાંટણે કરીને લાલધુમ થઈ ગયાં. ત્યારે મહારાજ બોલ્યા જે સંતો આ તમારી પુજા જોગાનંદસ્વામીયે કરી. વળી એક દીવસ મહારાજની વાડીમાં જોધો માળી રહેતો હતો તે નીત સવારમાં જોગાનંદસ્વામીનાં દરશન કરવા જતો. તે એક દીવસ મોડો દરશન કરવા ગયો. ત્યારે જોગાનંદસ્વામી બોલ્યા જે જોધો દાડી વેલો આવછ ને આજ કેમ મોડો આવ્યો ત્યારે જોધો બોલ્યો જે મેં જીશોડાં વાવ્યાં છે તે તેના વેલા વરસાદ વગર સુકાઈ જતા હતા. તે તેને પાણી પાવા રોકાણું તે વાર લાગી ત્યારે જોગાનંદસ્વામી બોલ્યા જે વરસાદ વરસાવું ત્યારે જોધો કહે હા મહારાજ ત્યારે તો રંગ રહે ત્યારે જોગાનંદસ્વામી બોલ્યા જે મહારાજની ગાડીયો ઘેલાની પેલીકોર ગઈ છે. તે આવીયો છે તે તું ખબર કાઢીઆવ કેમ જે ગાડીયો ન આવી હોય ને ઘેલામાં પાણી ભરાઈ જાય. તો ગાડીયો રોકાઈ જાય માટે ગાડીયો આવી હોય તો હું મેં વરસાવું ત્યારે જોધો જોઈ આવ્યો તે ગાડીયો આવેલ નહીં. ત્યારે જોધે સ્વામીને કહ્યું જે ગાડીયો તો આવી નથી. ત્યારે જોગાનંદસ્વામી કહે હમણે જ ગાડીયો આવે ત્યારે મને ખબર કરજે, પછી મોડી એ ગાડીયો આવી ત્યારે જોધે જઈને સ્વામીને કહ્યું જે ગાડીયો આવી ત્યારે સ્વામી કહે તું જતો રહે વરસાદ આવ્યો. તે તું પલળી જઈશ પછી તેજ ઘડીયે વરસાદ આવ્યો તે ઘેલામાં પાણી ખડું આવ્યું ને ગામ ને ગ્રામ તેમાં ઘણું પાણી ભરાયું. એવો વરસાદ એ જોગાનંદસ્વામીયે વરસાવ્યો. એ વાત પુરી થઈ.

(૨૧૪)

વાત ૨૦૮ મી.

એકવાર શ્રીહમહારાજ શ્રી જેતલપુર મધ્યે ખીરાજમાન હતા ને સર્વે સંત હરીજનની સભા ભરાઈને બેઠી હતી. ને એક ૧૨૬ બાઈયેની સભા પણ હતી. ત્યારે કોઈક ગામના બ્રાહ્મણને બ્રહ્મરાક્ષસ વળગ્યો હતો. ને તે બ્રહ્મરાક્ષસ મહા ભણેલો તે સ્ત્રીક ઉચારણુ કરે. ને વેદ બોલે એવો જગરો તે બ્રાહ્મણમાંથી બચ નહીં પછી એ બ્રાહ્મણ જેતલપુરમાં મહારાજ પાસે આવ્યોને બોલ્યો જે હે મહારાજ આ મારો બ્રહ્મરાક્ષસ મારા શરીરમાંથી જતો નથી. મેં ઘણાઘણા ઉપાય કર્યા પણ કાંઈ કારી લાગતી નથી, તે સાર તમારી પાસે આવ્યો છું. ત્યારે મહારાજે બ્રહ્મરાક્ષસને બોલાવ્યો જે હવે તું આ બ્રાહ્મણમાંથી નીકળી જ ત્યારે તે બ્રહ્મરાક્ષસ બોલ્યો જે હું ક્યાં જઉં ત્યારે મહારાજ કહે અમારામાં આવ ત્યારે બ્રહ્મરાક્ષસ કહે ના મહારાજ તમે તો ભગવાન છો. તે મેં કેમ અવાય ત્યારે મહારાજ કહે આ સાધુહરીભક્ત મેઠા તેમાં જ ત્યારે તે કહે જે એમાં તો હું બાળી જઉં ત્યારે મહારાજ કહે આ ડોશીયોમાં જમશ ત્યારે કહે હા મહારાજ એમાં મને જવાનો કાંઈક માગ મલશે. ખરો ત્યારે મહારાજે એ ડોશીયોને કહ્યું જે આ બ્રહ્મરાક્ષસ તમારામાં આવવાની હા પાડે છે. તે અમે મોકલીયે છીએ. ત્યારે ડોશીયો બોલી જે ના મહારાજ અમારામાં મોકલશો નહીં. અમે હવે સારી રીતે વરતીશું પછી મહારાજ એ બ્રહ્મરાક્ષસને કહે તું બહરીકાશ્રમમાં જ પછી મહારાજે એ બ્રાહ્મણના પેટમાંથી કાઢીને બહરીકાશ્રમમાં મોકલ્યો ને એ બ્રહ્મરાક્ષસનું કટ્યાણુ કર્યું. એ વાત પુરી થઈ.

આ બસેને આઠ વાતો ગામ મેમકાવાળા રામજીશેઠે જથારથ થયેલી તેમ લખાવી છે. લી. શેઠ અમરમી રામજી વાંચનાર અને સાંભળનારને અમારા જેસ્વામીનારાયણ છે. સંવત ૧૯૫૫ ના ભાદરવા વદ ૩ને ગામ મેમકા મધ્યે લખી છે.

સમાપ્ત.

રસીક કીર્તન સંગ્રહ—૫૬ રાગ ધોળ.

દાટયોરેને ચોર દૈવના, શું મુખ લઈને બોલેલું,
 સ્વારથ કારણુ સ્વાનતણીપેરે, ઘેર ઘેર ફરતો ડાલેલું ૧
 આતમ સાધન કાંઈ ન કીધું માયામાં ભરમાણેલું;
 લોક કુટુંબની લાજે લાગ્યો, સઘળેથી લુટાણેલું ૨
 પેટને અરથે પાપ કરતાં, પાછું ફરી નવ જોયું
 કોડી બદલે ગાફલ કુબુદ્દિ, રામ રતન ધન ખોયું ૩
 વિષે વિકાર હૈયામાં ધારી; વિસાર્યા મોરારીલું;
 મુરખ તેં આમેં દશ મહીના, જનુની ભારે મારીલું ૪
 સંત પુરૂષની સોબત ન ગમે, ભાંડ ભવાઈમાં રાળું,
 બ્રહ્માનંદ કહે નરતન પામી, હાર્યો જીતી બાળું ૫ ૫૬ ૧
 પ્રભુ ભજ્યાવીના ગાફલ પ્રાણી, આમે ઉમ્મર ખોઈલું,
 મેડી મંદીર માલ ખળના, કામ ન આવે કોઈલું ૧
 માયા માયા કરતો ગુરખ, તૃષ્ણામાંહી તણાણેલું,
 લોક તણી લજ્યાને લેને, કોટે ખાંચ્યો પાણેલું ૨
 ઉંચે કુળ અવતાર ધરોને, તેં શું સાડું કીધુંલું;
 લખ ચોરાશી કેડું લગડુ તાણી માથે લીધુંલું ૩
 જીવતણું કાંઈ જતન ન કીધું મન માયામાં મોહ્યુંલું,
 રાત દીવસ તતપરથે રળીયો, ઠાલું નીર વલોવ્યુંલું ૪
 લોક કુટુંબમાં મોટો થાવા કામ બગાડ્યું તાડુંલું,
 બ્રહ્માનંદ કહે તું પ્રાણી, હજી સમજેતો સાડુંલું ૬ ૫૬ ૨
 આ તન રંગ પતંગ સરીખો, જાતાં વાર ન લાગેલું,
 અસંખ્ય ગયા ધન સંપત મેલી, તારી નજર આગેલું ૧
 અંગે તેલ કુલેલ લગાવે, માથે છોગાં ઘાલેલું,
 જોબન ધનનું જોર જણાવે છાતી કાઢી ચાલેલું ૨
 જેમ ઉંદરડે દાડ પીધો, મસ્તાનો થઈ ડાલેલું;
 મગફરીમાં અંગ મરોડે, જેમ તેમ મુખથી બોલેલું ૩

(૨૧૬)

મનમાં જાણે મુજ સરીખો, રમીયો નહો કોઈ રાગીજી,
 ખારે તાકી રહી બીલાડી, લેતાં વાર ન લાગેજી
 આજ કાલમાં હું તું કરતાં જમડા પકડી બશેજી
 પ્રદ્ધાનંદ કહે ચેત અજ્ઞાની, અંતે ફજેતી થાશેજી
 મનુષ્યા દેહ ધરીને મુરખ, તેં શું કરી કમાણીજી
 શ્વાનતણી પેર ફરતો ડોલે, બોલે મીથ્યા વાણીજી
 પેટ ભર્યાનો ઉઘમ કીધો, રાત દીવસ ધન રળીઓજી
 નરતનનું મહાતમ નવજાણ્યું, પશુ જાતીમાં ભળીઓજી
 માત પીતા સુત બંધવ મેરી, અંત નહી કોઈ તારાંજી
 આવરદા હરવાને કાજે; સરવે મળ્યાં ધુતારાંજી
 સગાં કુટુંબી સહુ મળીને, લુચી ચુચી લીધોજી
 છેલીવારે સ્વાસ્થ સાધી, જમને આગે દીધોજી
 કાગળ ઘડી ઘડીના કાઠી, લેખાં જમડા લેશેજી
 પ્રદ્ધાનંદ કહે સૌ વાંસેથી, કાંઈ ન કમાણો કેશેજી
 દશ મહિના માના ઉદરમાં, ઉધે માથે ઝુલ્યોજી
 જઠરા અગ્નીની અગેદાઝ્યો, તે દહાડા કેમ ભુલ્યોજી
 આળા ચર્મ તણા પેટમાંહી, આઠ પહોર અકળાતોજી
 રાત દીવસ મળ ભીતર રહેતું, મળનો રસ તું ખાતોજી
 ખાટું ખાડું માતા ખાતી, તેની થાતી પીડાજી
 કોમળ જાણી બહુ કરડતા, કરમીયાને વળી કીડાજી
 ગર્ભતણા દુખમાં ઘેરાણો, ત્રાહી ત્રાહી તું કરતોજી
 કોલ દમને બહારે આવ્યો, ત્રાસ હૈયે નથી ધરતોજી
 છેલ થઈ મરડાતો આવ્યો, જેમ કીધું તેમ ફાળ્યુંજી
 પ્રદ્ધાનંદ કહે હરી ભજ્યા વિના, એ દુખ આગે આવ્યુંજી
 જે તન દેખી છાક્યો ડોલે, તે તું દેખ વિચારીજી
 નખશીખ મુઘી નિંદા જેવું, શી માંહી વસ્તુ સારોજી
 માંસ રૂધીર તે માંહી ભરીને, ઉપર મઢીઉં આળુજી
 મોહ તણે વશ થઈને મુરખ, દેખેછે રૂપાળુજી

હાડ તણા પગ હાથ ખનાવ્યા, કટકા કટકા સાંધીલ; તે માંહી દઢ મમતા તુજને, એશી આવી આંધીલ ૩
 ઉદરમાં આંતરડાં ભરીયાં, આવે ગંધ નકારીલ; રગ રગમાં રોગે વીંટાણું, મળ મુત્રની ક્યારીલ ૪
 ટળતાં એને વાર ન લાગે, આઘ અંતનું ખોદુંલ; પ્રદ્ધાનંદ કહે એ સારું તેં; કામ ખગાડયું મોદુંલ ૫ પદ ૬
 ખાળપણે તેં જીવ અજ્ઞાની, ખખર વિનાનું ખોયુંલ; સાંઈ ભુડું કાંઈ ન સુઝયું, રમતમાં મન મોયુંલ; ૧
 જવાનપણું જીવતીમાં ખોયું, ધનને અર્થે ધાયોલ; મનમાં જાણે મુજ સરીખો, નથી જગતમાં ડાહ્યોલ ૨
 વ્રદ્ધપણામાં ચીંતા વાધી હાથ પગ નવ ચાલેલ; ઘરના માણસ કહ્યું ન માને, એ દુખ અંતર સાલેલ ૩
 ભાગે નહીં રોગે લેળાણો, પડીયો લાંબો થઈનેલ; જમના કીંકર ગરદન ઝાલી, ચાંચ્યા જોરે લેનેલ ૪
 ડાલો આવ્યો ભુલ્યો બુદ્ધા, કંઈ ન લેઈ ગયો સાથેલ; પ્રદ્ધાનંદ કહે જમપુરી કેડે, મહાદુખ લીધું માથેલ ૫ પદ ૭
 પશુ તણી પંગતી મેલાવી, દેહ મનુષની દીધીલ; અનંતકાળ રખડતો જોઈને, કંઈલા અતીશે કીધીલ ૧
 જાણ્યો નહીં જઠરાઅગ્નીમાં રાખ્યો તાપ નિવારીલ, તે હરીને તું ભુલ્યો પામર, ધિક ધિક સમજણ તારીલ ૨
 જીવાડ્યો તેનો જીવે છે, અજ્ઞ જળ તેણે દીધુંલ, જ્યાં ત્યાં તારી રક્ષા કીધી, તેનું ભજન ન કીધુંલ; ૩
 કુડ કપટ અતી તૃષ્ણા કરી કરી, માયા કળે મેલીલ, પામર હૃદયે વિચારી જોને, કોડી નાવે લેળીલ ૪
 સમજીને અરથે શિખામણ કહે છે હેત કરીનેલ; પ્રદ્ધાનંદ કહે નિશદિન સમરો, સ્વાસો સ્વાસ હરીનેલ ૪ પદ ૮

(૨૧૮)

પદ રાગ ગરબી.

૧૨ આવો મારા લેરખડા લેરી, કીધો તમ સાડ મેં જગ વેરી, ઓરા૦
જી નઉતમ જામા જરકશીયા. શોભે પાઘલડી શીર સોનેરી. ઓરા૦ ૧
ગ જડીયલ બાજી બેરખડા, કર પોંચી હેમ કડાં પહેરી. ઓરા૦ ૨
મે રસીયા રંગડાના ભરીયા, મુખે મોરલડી વાતા ઘેરી. ઓરા૦ ૩
દ્ધાનંદના છેલા છોગાળા, ચાલો ચાલ મલપતા ગજ કેરી. ઓરા૦ ૪ ૧
રમાળા મન સાન્યા માવા, રહોને આંખલડી આગે આવા મર૦
૧૨ાં મનમોહન મીઠાં વેણાં, આવો શામ મુને તમે સંભળાવા. મર૦ ૧
ત્ય વાલમ આવો મારે મંદીરીયે, રૂઢી ચાલ ચતુરાઈ શીખાવા મર૦ ૨
મે નાવો તો હું નંદજીને ફળીયે, બહુ હેત કરીને આવું બોલાવા મર૦ ૩
દ્ધાનંદના બાળ સનેહીડા, રાખું જોર કરીને નહો દઉં જાવા મર૦ ૪
લાવું લાગે મને મોહન મુખ તારું, છે જો પુરણ ચંદ થકી સાડું, વાલું ૧
૧૧લે ગોળ કપોળે તીલ તાજું, તેમાં લોભાણું મનડું માડું. વાલું ૨
૧૨ા મુખની શોભા મરમાળા, નીત્ય નીરખી અંતરમાં ધાડું. વાલું ૩
૧૩દ્ધાનંદ કહે વશ કીધી મુજને, છે જો કોડીલું કામણગારું. વાલું ૪ ૩
૧૪રી મુરતી મનમાની મારે, હવે શંકા જગની કોણ ધારે. તારી૦
૧૫કાળા તમને લાડકડા, મેંતો દીઠિલ જમુનાને આરે. તારી૦ ૧
મન મોહન મુંદીર મોળીડું; તોર કુલતણા ઝુકીયા તારે, તારી૦ ૨
ધુલ નાશા દીપ સમાન બણી, કાજી નેણ કમણકેરે અનુસારે. તારી૦ ૩
૧૬દ્ધાનંદના હાર હજારીડા, હુંતો જીવું છું તુને દેખું જ્યારે. તારી૦ ૪૪

રાગ ગરબી.

વંદુ સહજનંદ રસ રૂપ અનુપમ સારનેરે લોલ,
જેને ભજતાં છુટે કંદ કરે ભવપારનેરે લોલ ૧
સમર પ્રગટ રૂપ મુખ ધામ, અનુપમ નામનેરે લોલ,
જેને ભવ પ્રદ્ધાદિક દેવ ભજે તજી કામનેરે લોલ ૨
જે હરિ અક્ષર પ્રદ્ધ આધાર પાર કોઈ નવ લહેરે લોલ,
જેને શેષ સહસ્ર મુખ ગાય નીગમ નેતિ કહેરે લોલ ૩

(૨૧૬)

વર્ણુ સુંદર રૂપ અનુપ જુગલ અરણે નમીરે લોલ;
 નખ શિખ પ્રેમ સખીના નાથ રહો ઉરમાં રમીરે લોલ ૪ ૫૬ ૧
 આવો મારા મોહન મિઠડા લાલ, કે જેઉ તારી મુરતી રે લોલ,
 જતન કરી રાખું રસીયા રાજ વિસારું નહિ ઉરથી રે લોલ ૧
 મન માડું મોહું મોહનલાલ પાઘડલીની ભાતમાં રે લોલ,
 આવો એરા છોગલાં ખેમું છેલ ખાંતિલા જેઉં ખાંતમાં રે લોલ ૨
 વાલા તાડું ઝગકે સુંદર ભાલ તિલક રૂડાં કર્યારે લોલ,
 વાલા તારા વામ કરણમાં તિલ તેણે મનડાં હર્યારે લોલ ૩
 વાલા તારી બ્રહ્મટીને બાણે શ્યામ કાળજ મારાં કોરિયારે લોલ,
 નેણે તારે પ્રેમ સખિના નાથ કે ચિત્ત મારાં ચોરિયારે લોલ ૪ ૫૬ ૨
 વાલા મુને વશ કીધી વ્રજરાજ, વાલપતારા વાલમાં રે લોલ,
 મન માડું તલખે જેવા કાજ ટિબકડી છે ગાલમાં રે લોલ ૧
 વાલા તારિ નાસિકા નમણી નાથ અધરખિંબ લાલછેરે લોલ,
 છેલા મારા પ્રાણ કડું દુરબાન જેવા જેવી ચાલછેરે લોલ ૨
 વાલા તારા દંત દાડમનાં બીજ ચતુરાઈએ આવતારે લોલ,
 વાલા મારા પ્રાણ હરોછો નાથ મીઠું મીઠું ગાવતારે લોલ ૩
 વાલા તારા હસવે હરાણું ચિત્ત બીજું હવે નવ ગમેરે લોલ,
 મન માડું પ્રેમ સખિના નાથ કે તમ કેડે ભમેરે લોલ ૪ ૫૬ ૪
 રસીયા જેઠ રૂપાળી કોટ રૂડી રેખાવળીરે લોલ,
 વાલા માડું મનડું મળવા ચાચ કે બચ ચિત્તડું ચળીરે લોલ ૧
 વાલા તારી જમાણી ભુજને પાસ રૂડા તીલ ચાર છેરે લોલ,
 વાલા તારા કંઠ વચે તીલ એક અનુપમ સારછેરે લોલ ૨
 વાલા તારા ઉરમાં વીન ગુણહાર જેઠ નેણાં ઠરેરે લોલ,
 વાલા તેતો બાણે પ્રેમી જન જેઠ નિત્ય ધ્યાન ધરેરે લોલ ૩
 રસીયા જેઠ તમાડું રૂપ રસિક જન ઘેલડારે લોલ,
 આવો વાલા પ્રેમ સખિના નાથ સુંદર વર છેલડારે લોલ ૪ ૫૬
 વાલા તારી ભુજ જુગલ જગદિશ જેઠને બઉં વારણેરે લોલ,
 કરનાં લટકાં કરના લાલ આવોને મારે બારણેરે લોલ ૧

વાલા તારી આંગળીયુની રેખા નખ મણિ જોધનેરે લોલ,
 વાલા મારા ચિત્તમાં રાખું ચોરી કહું નહિ કોધનેરે લોલ ૨
 વાલા તારા ઉરમાં અનુપમ છાપ જોવાને જીવ આકળોરે લોલ,
 વાલા મારા હૃદયે હરખ ન માય જાણું જે હમણું મળોરે લોલ. ૩
 વાલા તારું ઉદર અતિ રસરૂપ શિતળ સદા નાથજીરે લોલ,
 આવો ઓરા પ્રેમ સખિના પ્રાણ મળું ભરી બાથજીરે લોલ ૪ પદ ૫
 વાલા તારી મુર્તિ અતિ રસરૂપ રસિક જોધને જીવેરે લોલ,
 વાલા એ રસના આખણુહાર છાથ તે નવ પિયેરે લોલ, ૧
 વાલા મારે સુખ સંપત તમે શ્યામ મોહન મન ભાવતારે લોલ,
 આવો મારે મંદીર જીવન પ્રાણ હસીને બોલાવતારે લોલ ૨
 વાલા તારું રૂપ અનુપમ ગૌર મુર્તિ મનમાં ગમેરે લોલ,
 વાલા તારું જોખન જોવા કાજ કે ચિત્ત ચરણે નમેરે લોલ ૩
 આવો મારા રશિયા રાજીવ નેણ મરમ કરી બોલતારે લોલ,
 આવો વાલા પ્રેમ સખિના શેણ મંદિર મારે બોલતારે લોલ ૪ પદ ૬
 વાલા તારું રૂપ અનુપમ નાથ ઉદર શોભા ઘણીરે લોલ,
 ત્રિવળી જોઈ મુંદર છેલ આવોને ઓરા અમ ભણીરે લોલ ૧
 વાલા તારી નાભિ નૌતમ રૂપ ઉંડી અતિ ગોળછેરે લોલ,
 કટિલંક જોધને જાદવરાય કે મન રંગચોળછેરે લોલ ૨
 વાલા તારી જંઘા જુગલની શોભા મનમાં જોઈ રહુંરે લોલ
 વાલા નિત નિરખુ પિંડિને પાનિ કોધને નવ કહુંરે લોલ ૩
 વાલા તારા ચરણકમળનું ધ્યાન ધરું અતિ હેતમાંરે લોલ
 આવો વાલા પ્રેમ સખિના નાથ રાખું મારા ચિતમાંરે લોલ ૪ પદ ૭
 વાલા તારા જુગલ ચરણ રસરૂપ વળાણું વાલમારે લોલ;
 વાલા અતિ કોમળ અરૂણ રસાળ ચારે ચિત આલમાંરે લોલ ૧
 વાલા તારે જમણે અગુંઠે તિલ કે નખમાં ચિન્હ છેરે લોલ,
 વાલા છેલી આંગળીએ તિલ એક જોવા મન દિન છેરે લોલ ૨
 વાલા તારા નખની અરૂણતા જોધને શશિ કળા ક્ષીણ છેરેલોલ,
 વાલા રસ ચોર ચકોર જે ભક્ત જોવાને પ્રવિણ છેરે લોલ ૩

(૨૨૧)

વાલા તારી ઉધરેખામાં ચિત્ત રહ્યો કરી વાસનેરે લોલ,
માગે પ્રેમ સખિ કર જોડી, દેજો દાન દાસનેરે લોલ ૪ પદ ૮

પદ રાગ ગરબી.

આજ મારે ચોરડે રે, આવ્યા અવીનાશી અલબેલ;
ખાઈ મેં ખોલાવીઆરે, સુંદર છોગાંવાળો છેલ. ૧
નીરખ્યા નેણાં ભરીરે, સુંદર નટવર શ્રી ધનશામ;
શોભા શી કહુરે, લાજે નીરખી કોટીક કામ. ૨
ગુંથી ગુલાબનારે, કંઠે આરોપ્યા મેં હાર,
લઈને વારણારે, ચરણે લાગી વારંમવાર. ૩
આપ્યો મેંતો આદરેરે, બેસવા આકળીયો કરી ખ્યાર;
પુછ્યા પ્રીતસુંરે, ખાઈ મેં સરવે સમાચાર. ૪
કોને હરી ક્યાં હતારે, ક્યાં થકી આવ્યા ધર્મ કુમાર;
સુંદર શોભતારે, અંગે સજીઆ છે શણગાર. ૫
પેહરી પ્રીતસુંરે, સુરંગી સુંથણલી સુખ દેણ;
નાડી હીરનીરે, જોતાં ત્રપ્ત ન થાયે નેણ. ૬
ઉપર ઓઢીયોરે, ગુંઢો રેટો જોયા લાગ;
સજની તે સમેરે, ધન્ય ધન્ય નીરખ્યા તેનાં ભાગ્ય. ૭
મસ્તક ઉપરેરે, ખાંધ્યું મોળીડું અમુદ્ય;
કોટીક રવિ શશીરે, તેતો નાવે તેને તુદ્ય. ૮
રેશમી કોરનોરે, કરમેં છાયો છે રૂમાલ.
પ્રેમાનંદનોરે, એ છબી નીરખી થયા નિહાલ.
સજની આંલળોરે, શોભા વર્ણવું તેની તેહ;
મુરતી સંભારતાંરે, મુજને ઉપન્યો અતી સ્નેહ. ૧
પહેર્યા તે સમેરે, હરીયે અંગે અલંકાર,
જેવા નીરખ્યારે, તેવા વર્ણવું કરીને ખ્યાર. ૨
ખરાસ કપુરનારે, પહેર્યા હૈડે સુંદર હાર;
તોરા પાઘમારે; તે પર મધુકર કરે ગુંબાર. ૩

(૨૨૨)

બાળુ બેરબારે, બાંચે કપુરના શોભીત,
 કડાં કપુરનારે, જોતાં ચોરે સહુનાં ચિત. ૪
 સર્વે અંગમારે, ઉઠે અત્તરની બહુ ફેર,
 ચોરે ચિત્તનેરે, હસતાં કમળ નયણની કોર. ૫
 હસ્તા હેતમારે, સૌને દેતા મુખ આનંદ,
 રસરૂપ મુરતીરે, શ્રી હરી કેવળ કરુણા કંદ. ૬
 અદ્ભુત ઉપમારે, કેતાં શેષ ન પામે પાર,
 ધરીને મુરતીરે, જાણે આવ્યા રસ શ્રંગાર. ૭
 વાલ્ય વેણુમારે, નેણાં કરુણામાં ભરપુર,
 અંગો અંગમારે, જાણીયે ઉગીયા અગણીત મુર. ૮
 કરતાં વાતડીરે, બોલી અમૃત સરખાં વેણુ,
 પ્રેમાનંદનારે, જોતાં વૃત્ત ન થાયે નેણુ. ૯ પદ ૨
 બોધ્યા શ્રી હરીરે, સાંભળો નરનારી હરીજન,
 મારે એક વારતારે, સઉને સંભળાવ્યાનું છે મન. ૧
 મારી મુરતીરે, મારા લોક લોગને મુક્ત,
 સર્વે દીવ્યછેરે, ત્યાંતો જોયાની છે જુક્ત. ૨
 મારું ધામછેરે, અક્ષર અમૃત જેનું નામ,
 સર્વે સામ્રથીરે, શકતી ગુણે કરી અભીરામ. ૩
 અતી તેજેમયરે, રવી શશી કોટીક વારણે જાય.
 શીતળ શાંતછેરે, તેજની ઉપમા નવ કહેવાય. ૪
 તેમાં હું રહુરે, દ્વીબુજ દીવ્ય સદા સાકાર,
 દુર્લભ દેવનેરે, મારો કોઈ ન પામે પાર. ૫
 જીવ ઇશ્વર તણોરે, માયા કાળ પુરૂષ પ્રધાન,
 સઉને વશ કરેરે, સઉનો પ્રેરક હું ભગવાન. ૬
 અગણીત વિશ્વનીરે, ઉત્પત્તિ પાલણુ પ્રદેલે થાય,
 મારી મરજી વિનારે, કોઈથી તરણું નવ તોડાય. ૭
 એમ મુને જાણજેરે, મારા આશ્રીત સઉ નરનાર,
 તે તમ આગળેરે, વારતા સત્ય કહી છે મારી. ૮

(૨૨૩)

હું તો તમ કારણે. આવ્યો ધામ થકી ધરી દેહ,
પ્રેમાનંદનોરે, વાલો વરચા અમૃત મેહ. ૬ પદ ૩
વળી સૌ સાંભળોરે, મારી વારતા પરમ અનુપ,
પરમ સિધાંતછેરે, સૌને હીતકારી મુખરૂપ. ૧
સૌ હરીભક્તનેરે, જાણું હોયે મારે ધામ,
તો મુને સેવજ્યોરે, તમે શુદ્ધ ભાવે થઈ નીષ્કામ. ૨
સૌ હરીભક્તનેરે, રહેણું હોયે મારે પાસ,
તો તમે મેલજોરે, મિથ્યા પંચ વિષયની આશ. ૩.
મુજ વિના જાણજોરે, બીજા માર્ગક સૌ આકાર,
પ્રીતી તોડજ્યોરે, જુઠો જાણી કુટુંબ પરીવાર, ૪
સૌ તમે પાળજ્યોરે, સર્વે દ્રઢ કરી મારા નીમ,
તમપર રીઝશેરે, ધર્મને ભક્તી કરશે ક્ષેમ. ૫
સંત હરીભક્તનેરે, કીધો શિક્ષાનો ઉપદેશ;
લટકાં હાથનારે; કરતાં શોભે નટવર વેશ. ૬
નીજ જન ઉપરેરે, અમૃત વરસે આનંદકંદ;
જેમ સૌ આપધીરે; પ્રીતે પોખે પુરણચંદ. ૭
શોભે સંતમારે; જેમ કાંઈ ઉડગણમે ઉડરાજ,
ઈશ્વર ઉદે થયારે, કળીમે કરવા જનનાં કાજ. ૮
એ પદ શીખશેરે, ગાશે સાંભળશે કરી ખ્યાર,
પ્રેમાનંદનોરે; સ્વામી લેશે તેની સાર. ૬ પદ ૪

પદ રાગ માલીગાડો.

માણકીએ ચડયારે મોહન વનમાળી,
શોભે રૂડી કરમાં લગામ રૂપાળી મા.
માણીગર સૌને કહે છે થાઓ તૈયાર,
મુનીવરણી પદાતી ને અસવાર,
વ્રતપુરી જાવા કર્યો નીરધાર,

માણ

૧

(૨૨૪)

કેસર બેરી બોહલીને કુલ માળ,		
તાજણુ તીખી વાગલીનો ઘણો તાલ,		
શોભે ઘણા વાલા લાગે છે મરાળ.	માણુ.	૨
પ્રેમી ભકત વીનતી કરે દોડી દોડી,		
લોહચમક વ્રતિ મુરતીમાં બેડી;		
નથી જાતી દરબારમાંથી ઘોડી,	માણુ.	૩
આજ્ઞા આપો અમે જાણે વ્રતપુરી,		
જાણે પ્રભુ રામનવમી નથી દુરી;		
સેવક દાસ પ્રેમાનંદ હજુરી.	માણુ.	૪
વાલમજી વેલા વળજે ગઢપુરે,		
વ્રતપુરી નથી દેશાંતર દુરે,	વાલ.	
માણુકીનો વેગ દેખ્યો સુણ્યો કોઇ,		
આકાશેથી તારો ખર્ચો જાણ્યું જોઇ,		
ગરૂડ લાજ લોપી માણુકીએ સોઇ.	વાલ.	૧
મનવેગે ગાંફે જઇ રહ્યા રાત,		
સીંજીવાડે સ્વામી ગયા પરભાત,		
હાં હાં કરતો વરતાલમાં ગઇ વાત	વાલ.	૨
વ્રતપુરી હાલકીલોલ આનંદ,		
સામઘ્યે ચાલો આવ્યા જગમંદ,		
ભલે ભલે સ્વામિ તમે સહજનંદ.	વાલ.	૩
વાળાં વાગે આવ્યા નાશાયણ સ્વામી,		
સભા મધ્યે શોભે હેલી બહુ નામી,		
પ્રેમાનંદકે અક્ષર ધામના ધામી.	વાલ.	૪
ડોલરીયો જમવા ઉઠ્યા રંગરેલ,		
માણીગર અગવ ભર્યો અલખેલ.	ડોલ.	
જમ્યા વાલો સંતને પીરસવા આવ્યા,		
મોતીચુર ખાસન ભરીને મંગાવ્યા,		
પાંચવાર દુર્યા સંતને હરાવ્યા.	ડોલ.	૧

(૨૨૫)

પોઢયા વાલો બંગલે જઈને સુખકારી.	
જગ્યા સાંજે સભા કરો ચોસારી;	
ધન્ય ધન્ય છે આંખા અધકારી. ડોલ.	૨
જુગલ કુંડ રંગના કરાવેલા તાલ,	
ત્યાં તો શોભે ઉર્ધ્વે ઘણી વિશાળ;	
આવ્યા સંઘ ઘણા ઘણા સાયંકાલ. ડોલ.	૩
દરશન બહુ આપ્યાં તમ સુખધામ,	
ઘોડે ચઢી સંઘમાં ક્યારે ધનશ્યામ;	
પ્રેમાનંદ કહે બંગલે ગયા ભગવાન ડોલ.	૫૬ ૩ ૪
સવારે ગોમતી ગયા ભગવાન,	
રટે ત્રણ લોક નારાયણ નામ. સવારે.	
આજ રામનવમી જનનો હીલોલ,	
સતસંગી સરવે કરે છે કીલોલ;	
ગાન તાન ઉછવે આજ ઝંકોળ. સવારે.	૧
આવ્યા હિલી મંદીરમાં મતવાલો,	
સંત સભા મધ્યે શોભે ધર્મલાલો;	
સતસંગી પુજા કરવાને ચાલો. સવારે.	૨
પુજા કરી આરતી ભકત ઉતારે,	
સંત સભા મુર્તિને અંતરમાં ધારે,	
રઠીયાળો લટકાં કરીને રીઝાવે. સવારે.	૩
દસ દીવસ જમી જમાડયા સીધાવ્યા,	
વ્રતપુરી વાસી ગઢપુરે આવ્યા,	
પ્રેમાનંદ કહે મોંઘે મોતીડે વધાવ્યા. સવારે.	૪ ૫૬ ૪

(૨૨૬)
સ્તુતિ દોહા.

- નિર્વિકલ્પ ઉત્તમ અતિ, નિશ્ચે તવ ધનશ્યામ,
મહાત્મ જ્ઞાન જ્યુત લલિત તવ, એકાંતિક સુખધામ. ૧
- મોહિમે તવ લલિતપનો તામે કોઈ પ્રકાર,
દોષ ન રહે કોઈ જાતકો, સુનિયો ધર્મકુમાર. ૨
- તુમારો તવ હરીલલિતકો, દ્રોહ કળુ નહિ હોય;
એકાંતિક તવ દાસકો, દિયો સમાગમ મોય. ૩
- નાથ નિરંતર દરસતવ, તવ દાસનકોદાસ,
એહિ માથું કરિ વીનયહરિ, સદા રાખિયો પાસ. ૪
- હે કપાળુ હે લલિતપતી, લલિતવત્સલ સુનો ખાત;
દયાસિંધુ સ્તવનકરિ; માથું વસ્તુ સાત. ૫
- સહજનંદ મહારાજ કે સખસતસંગી સુજાણ,
તાકો દ્રઢ હોય વર્તનો, શિક્ષાપત્રી પ્રમાણ. ૬
- સોપત્રિમે અતિજડો, નિયમ એકાદશ જોય;
તાકી વિગતિ કહતહું, સુનિયો સખ ચિત પ્રોય. ૭
- હિંસા ન કરની જંતકી, પરસ્ત્રી સંગકો ત્યાગ;
માંસ ન ખાવત મધકું, પીવત નહિ ખડલાગ. ૮
- વિધવાકું પરસત નહિ; કરત ન આતમધાત,
ચોરી ન કરની કાઢકી; કલંક ન કોહકું લગાત. ૯
- નિંદત નહિ કોય દેવકું, બિન ખપતો નહિ ખાત;
વિમુખ જીવકે વદનસે, કથા સુની નહિ જાત. ૧૦
- એહિવિધિ ધર્મ સમિપમે, વરતો સખ હરિદાસ,
ભજો શ્રી સહજનંદ પદ, છોડી ચોર સખ આશ. ૧૧
- રહિ એકાદશ નીમમે, કરો શ્રીહરી પદ પ્રીત,
પ્રેમાનંદ કહે ધામમે, જાવો નિશંક જગજીત. ૧૨

સમાપ્ત.

શ્રી લક્ષ્મી પેપર માર્ક.

અમદાવાદી બજાર—નડીઆદ.

અમારે ત્યાં દરેક જાતના છાપવાના કાગળો, કાળી તથા રંગીન દરેક જાતની છાપવાની શાહી, કાર્ડ, કવર અને વિલાયતી સરેસ વગેરે જથ્થાબંધ મળે છે.

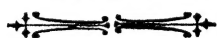
ખીજી હરકોઇ જગાએ ઓર્ડર આપતાં પહેલાં અમોને પૂછી ભાવની ખાત્રી કરવા ખાસ ભલામણ છે. વ્યાજખી ભાવની ખાત્રી થાય તોજ અમારે ત્યાંથી મંગાવશો.

આશા છેકે હવેથી આપના કાગળો, શાહી અને સરેસના સર્વ ઓર્ડરો અમનેજ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરો બહુજ સંભાળથી રવાના કરવામાં આવે છે.

માલીક:—

માણેકલાલ હરજીવનદાસ શાહ.

સફાઈદાર અને વ્યાજખી ભાવથી છાપવાનું કામ કરનાર ખાત્રીલાયક છાપખાનું.

—ધી શારદા વિજય પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ—

અમદાવાદી બજાર—નડીઆદ.

દરેક જાતનું ગુજરાતી, અંગ્રેજી અને સંસ્કૃત છાપવાનું કામ સફાઈદાર અને વખતસર વ્યાજખી ભાવથી કરી આપવામાં આવે છે.

બુકવર્ક વગેરેનાં પ્રુફ આહુકને મુદ્રારવાં પડતાં નથી. અમોએ તે બાબત બહુ સારો બંદોબસ્ત કર્યો છે.

એક વખત કામ કરાવી ખાત્રી કરશો.

માલીક:—

હરજીવનદાસ અમરસી શાહ.

શ્રી સ્વામીનારાયણના સતસંગીઓ અગાઉથી ગ્રાહક થયા તે ગ્રહસ્થોનાં નામ.

નડીઆદ.

મેમકા.

ગીરધરલાલ પ્રલાદજી માસ્તર.
માસ્તર કુંવરજી મુળજીભાઈ ટાંક
રાજકોટવાળા
અક્ષભટ પીતામર રણછોડભાઈ.
કાનજીભાઈ ગોરધનભાઈ.

શા. નાગરદાસ અમરસી.
પટેલ. કેશવજી ઝાલાભાઈ.
પટેલ મોતી માલા.
પટેલ. લાલા માધા.
પટેલ કેશવજી જીવા.
પટેલ. અરજણુ સામજી.
પટેલ, ઠાકરશી વીરા.
પટેલ મોહન જીવા

અમદાવાદ.

સાધુ જ્ઞાનસરૂપદાસજી
કૃષ્ણવલ્લભદાસજીના શીશ.
માસ્તર પ્રજીરામ નથુભાઈ ભાવસાર
ગામ પીલવાઈ.

નાડોદા કાનજી તળશી.
સુતાર. લખમણુ લવજી.
દલવાડી. ઓઘડે ભલા.
,, હરી મુળજી.
,, કેલા જેડા
,, સીમજી ઓઘડ.
,, અમરસી રણછોડ.
,, રણછોડ વેલા.
,, થોભજી નથુ.
,, ગલા શંધા.
,, મોહન દલા.

મુંબઈ

મંગીલાલ જીવરાજ ઠાકર

વાડાસીનેર.

મહેતા ઓચ્છવલાલ લક્ષ્મીભાઈ.
મુ. વીરપુર

દા. કાનજી જીવરાજ.
,, જીવરાજ ભોળ.
,, તળશી રામા.
,, દેવા દલા.
,, ભગવાન લાલા.
,, મોતી સુદર.
,, રામજી ધના.
,, જીવા હમીર.
,, દામ તળશી.
ભરવાડ રૂડા વેલા.

વઢવાણ સીડી.

શા. કાનજીભાઈ નારણુભાઈ.
સોની જગનભાઈ વાલજીભાઈ.
,, મોહનભાઈ ગીરધરભાઈ.

ખંભલાવ.

શાહ શીવલાલ કેશવજી
જીવા.
શાહ મંગલલાલ માધવજી

